

České soudnictví 2018: Výroční statistická zpráva

Ministerstvo spravedlnosti
JUSTICE.CZ

Vážené dámy, vážení pánové,
v jedné známé pohádkové písni se zpívá, že „statistika nuda je“. A mnoho lidí si to možná myslí. Avšak text této písničky pokračuje slovy „má však cenné údaje“. Přesně tak vnímám statistiku také já a za mnoho let svého profesního života jsem si již několikrát uvědomila, jak jsou tyto údaje potřebné. Díky nim totiž máme mnohem jasnější a ucelenější přehled o dění v našem oboru. Ale aby získané statistické údaje plnily svůj účel, musí se dobře okomentovat a vhodně prezentovat, protože ne všichni jim na první pohled rozumí. A právě bohatá komentářová část je stabilní předností tohoto, již třetího, statistického přehledu o stavu české justice.

Veřejnost často doslova prahne po údajích o délce soudního řízení a o tom, jak si soudy ve vyřizování věcí stojí. Dobrou zprávou je, že ve většině sledovaných agend je situace v posledních letech z tohoto hlediska stabilní

nebo se zlepšuje. Zlepšení je nejpatrnější u civilní agendy okresních soudů, protože i ty nejpomalejší soudy se začaly přibližovat průměru a variabilita mezi jednotlivými soudy se snižuje. Toto zlepšení je výsledkem více faktorů, mezi které patří zlepšení efektivity práce nebo posílení přetížených soudů. Důležitý vliv na tyto výsledky má samozřejmě také významný pokles v počtu napadlých věcí. V některých agendách tento nápad klesá dokonce už pět let v řadě.

Cíl této zprávy rozhodně nespočívá jen v prezentaci dobrých výsledků, získané statistické údaje nám naopak pomáhají včas odhalit slabá a problémová místa justice, a my tak přesně víme, kam je potřeba soustředit naši pozornost. Díky získaným datům jsme si například vědomi problémů v oblasti správní agendy, kde celorepublikově výrazně vzrůstá nápad a počet nevyřízených věcí.

Ze statistických údajů zobrazených v tabulkách a přehledných grafech, které znázorňují vývoj od roku 2008, lze vyčíst také řadu zajímavostí. Například srovnání míry odvolání, která v občanskoprávní agendě u okresních soudů dosahuje 7 % až 8 %, zatímco v trestním řízení u krajských soudů je zhruba desetkrát vyšší.

Každý rok se snažíme zprávu posunout o kousek dál. Tu letošní jsme obohatili o nové statistiky, rozšířili jsme kapitoly o soudním personálu a na některých místech uvádíme procentuální změnu oproti roku předchozímu, což pomůže k lepší představě o tom, jak se údaj za rok změnil.

Doufám, že budete, stejně jako já, i nadále považovat statistiku za důležitý nástroj pro naši práci a její soustavné zlepšování.

Mgr. Marie Benešová
ministryně spravedlnosti

Obsah

Obsah.....	4
1 Úvod.....	7
1.1 Základní východiska, předpoklady, omezení a upřesňující poznámky	7
1.2 Změny oproti verzi z minulého roku.....	9
2 Okresní soudy	10
2.1 Personál.....	10
2.1.1 Soudci.....	10
2.1.2 Zaměstnanci ve výkonu a ve správě.....	17
2.1.3 Přisedící soudu.....	18
2.2 Civilní agenda	20
2.2.1 Délka řízení	20
2.2.2 Vyřizování věcí	24
2.2.3 Vyřizování věcí v přepočtu na soudce.....	26
2.2.4 Disposition time	29
2.2.5 Další statistiky	31
2.3 Civilní agenda – elektronické rozkazní řízení.....	37
2.3.1 Délka řízení	37
2.3.2 Vyřizování věcí	39
2.3.3 Další statistiky	40
2.4 Trestní agenda.....	42
2.4.1 Délka řízení	42
2.4.2 Vyřizování věcí	46
2.4.3 Vyřizování věcí v přepočtu na soudce.....	47
2.4.4 Disposition time	50
2.4.5 Další statistiky	52
2.5 Opatrovnická agenda	59
2.5.1 Délka řízení	59
2.5.2 Vyřizování věcí	62
2.5.3 Disposition time	64
2.5.4 Další statistiky	67
3 Krajské soudy.....	71
3.1 Personál.....	71
3.1.1 Soudci.....	71
3.1.2 Zaměstnanci ve výkonu.....	76
3.2 Prvostupňová civilní a obchodní agenda	77
3.2.1 Délka řízení	77
3.2.2 Vyřizování věcí	80
3.2.3 Disposition time	82
3.2.4 Další statistiky	83
3.3 Civilní odvolací agenda	87
3.3.1 Délka řízení	87
3.3.2 Vyřizování věcí	89

3.3.3	Disposition time	91
3.4	Trestní prvostupňová agenda	93
3.4.1	Délka řízení	93
3.4.2	Vyřizování věcí	96
3.4.3	Disposition time	97
3.4.4	Další statistiky	99
3.5	Trestní odvolací agenda	102
3.5.1	Délka řízení	102
3.5.2	Vyřizování věcí	104
3.5.3	Disposition time	105
3.6	Správní agenda	106
3.6.1	Délka řízení	106
3.6.2	Vyřizování věcí	108
3.6.3	Vyřizování věcí v přepočtu na soudce.....	110
3.6.4	Disposition time	111
3.6.5	Další statistiky	112
3.7	Insolvenční agenda	113
3.7.1	Délka řízení	113
3.7.2	Vyřizování věcí	118
3.7.3	Vyřizování věcí v přepočtu na soudce.....	120
3.7.4	Další statistiky	121
4	Vrchní soudy.....	122
4.1	Personál.....	122
4.1.1	Soudci.....	122
4.1.2	Zaměstnanci ve výkonu.....	126
4.2	Civilní a obchodní odvolací agenda	127
4.2.1	Délka řízení	127
4.2.2	Vyřizování věcí	128
4.2.3	Vyřizování v přepočtu na soudce.....	129
4.2.4	Disposition time	129
4.3	Trestní odvolací agenda.....	131
4.3.1	Délka řízení	131
4.3.2	Vyřizování věcí	132
4.3.3	Vyřizování věcí v přepočtu na soudce.....	133
4.3.4	Disposition time	133
4.4	Insolvenční agenda – II. stupeň	135
4.4.1	Vyřizování věcí	135
4.4.2	Disposition time	136
5	Nejvyšší soud.....	137
5.1	Personál.....	137
5.1.1	Soudci.....	137
5.1.2	Zaměstnanci ve výkonu.....	140
5.2	Civilní dovolací agenda	141
5.2.1	Vyřizování věcí	141
5.3	Trestní dovolací agenda.....	142

5.3.1	Vyřizování věcí	142
5.4	Stížnosti pro porušení zákona.....	143
5.4.1	Vyřizování věcí	143
5.5	Insolvenční agenda	144
5.5.1	Vyřizování věcí	144
6	Nejvyšší správní soud	145
6.1	Personál.....	145
6.1.1	Soudci.....	145
6.1.2	Zaměstnanci ve výkonu.....	147
6.2	Řízení o kasačních stížnostech.....	148
6.2.1	Vyřizování věcí	148
6.3	Řízení ve věcech soudců.....	148
6.3.1	Vyřizování věcí	149
	Seznam grafů.....	150
	Seznam tabulek.....	153
	Přílohy.....	155
	Příloha A – seznam použitých pojmů.....	155
	Statistické pojmy a použité statistické ukazatele.....	155
	Právní a ostatní pojmy	159
	Příloha B – seznam zkr. soudních okresů a soudních obvodů hl. m. Prahy.....	164
	Příloha C – seznam vybraných rejstříků soudů	165
	Příloha D – přehledové listy s daty soudů.....	167

1 Úvod

Cílem této výroční zprávy je seznámit odbornou i laickou veřejnost s činností české justice z pohledu statistik. Zpráva obsahuje vybraná statistická data za okresní, krajské a vrchní soudy, Nejvyšší soud a Nejvyšší správní soud. Každému článku soudní soustavy se věnuje jedna část, která se následně dělí na kapitoly a podkapitoly. Každá kapitola se zabývá buď vybranou agendou soudu, nebo obsahuje údaje o personálu. Dílčí podkapitoly se pak zaměřují na určitý statistický ukazatel (délka řízení, vyřizování věcí apod.).

Kapitola 1.1 podrobněji vysvětluje účel této zprávy, seznamuje čtenáře s jejími základními východisky, předpoklady a určitými omezeními a přidává další poznámky, které je třeba mít při čtení dokumentu na mysli.

Statistická výroční zpráva za rok 2018 je v mnoha ohledech (obsažená data, metodologie komentáře, grafická úprava apod.) velmi podobná zprávám předchozím. Avšak určitých změn doznala. Byly doplněny nové ukazatele, upřesněna metodika některých výpočtů apod. Kapitola 1.2 vyjmenovává a stručně popisuje nejvýznamnější z těchto změn.

1.1 Základní východiska, předpoklady, omezení a upřesňující poznámky

Při čtení této zprávy je třeba pamatovat zejména na následující skutečnosti:

- Cílem zprávy je poskytnout čtenáři přístupný, ale poměrně detailní náhled na fungování české justice prostřednictvím statistik. Oproti ostatním veřejně dostupným zdrojům justičních statistik (Justiční statistické ročenky¹, [internetové stránky InfoData](#), data publikovaná Českým statistickým úřadem) má tato zpráva mnoho výhod:
 - Obsahuje množství dat, která nejsou jinak dostupná, například nejen průměrné, ale i mediánové délky řízení.
 - V průběhu let docházelo ke změnám v legislativě a způsobu vedení statistik a některé zdroje (například InfoData) vždy detailně nerozlišují rejstříky. Ostatní zdroje dat rovněž obsahují jisté, byť velmi malé, množství chybných pozorování. Data v této zprávě jsou vždy, když je to možné, očištěna, výše zmíněnými nedostatky tak netrpí.
 - Data jsou zobrazena v přehledné podobě v různých typech grafů, případně tabulkách. Především sledování vývoje ukazatelů v čase nebo rozdílů mezi jednotlivými soudy je takto výrazně snadnější.
 - Data jsou doplněna komentářem a vysvětlivkami.
- Zpráva sice poskytuje detailní náhled, nejedná se však o podrobnou analýzu dané problematiky. K takové analýze by byla třeba hlubší práce s daty a využití pokročilejších statistických a ekonometrických metod, které ale přesahují účel tohoto materiálu. Ve zprávě jsou téměř výhradně využita statistická data dostupná Ministerstvu spravedlnosti, velmi zřídka pak další „nestatistické“ informace z jiných zdrojů.
- Definitivní závěry nemohou být vyvozovány pouze na základě jednoho statistického ukazatele. Například vysoké délky řízení nemusí znamenat (a často také neznamenají), že

¹ Justiční statistická ročenka na rozdíl od této zprávy obsahuje pouze kompilaci automaticky generovaných sestav bez dalšího komentáře či grafického znázornění dat.

soud pracuje špatně. Mohou ve skutečnosti ukazovat to, že soud z nějakého důvodu (malý počet personálu, špatná organizace práce apod.) přestal zvládat vyřizovat svou agendu před několika lety, a ačkoliv již nyní pracuje dobře, potýká se s problémy, které vznikly dříve.

- Zpráva se zabývá pouze hlavními agendami soudů. Soudy ale vyřizují i množství vedlejších agend. Základní údaje o nich lze najít v jiných informačních zdrojích (InfoData, Statistická ročenka). Další rozcestník lze najít na internetových stránkách Ministerstva spravedlnosti, v části věnující se justiční statistice².
- Soudní obvody neodpovídají novému samosprávnému členění státu a vycházejí v základu ze správního členění z roku 1960. Na úrovni okresů se hranice často liší pouze mírně. Větší odlišnosti můžeme najít u okresů Brno-venkov, Břeclav, Žďár nad Sázavou, Praha-východ, Kolín, Ostrava-město, Frýdek-Místek, Nový Jičín, Plzeň-jih nebo Plzeň-město. Výrazně větší rozdíly jsou patrné na úrovni krajů, když existuje 14 samosprávných krajů, ale jen 8 krajů soudních. Tato zpráva se zaměřuje na justici a vychází tedy pouze ze soudního členění. Například pojmem *kraj* se tedy myslí kraj podle soudního členění. Hlavní město Praha má podle soudního členění 10 obvodů.
- Ačkoliv je to na první pohled nelogické, ve statistikách týkajících se vyřizování věcí nutně neplatí, že $(\text{nevyřízené věci})_{t-1} + (\text{příchozí věci})_t - (\text{vyřízené věci})_t = (\text{nevyřízené věci})_t$. Tedy například, že počet nevyřízených věcí na konci roku 2008 + počet příchozích věcí v roce 2009 – počet vyřízených věcí v roce 2009 se rovná počtu nevyřízených věcí na konci roku 2009. Příčinou je oprava chybně vyznačených dat, která se projevuje v novějších výkazech. Odchylky se nicméně pohybují v řádu jednotek a nemají žádný relevantní vliv.
- U grafů je třeba věnovat pozornost měřítku na ose y (svislá osa), měřítko se totiž liší. Stejně důležitý je rozsah osy. Ta totiž velmi často nezačíná na hodnotě 0, ale na hodnotě vyšší. Na první pohled se tak mohou rozdíly zdát větší, než pak ve skutečnosti jsou. U kartogramů musíme sledovat velikost intervalů.
- U trestních agend je potřeba rozlišovat mezi počtem věcí a počtem osob. Z podstaty trestního řízení totiž vyplývá, že směřuje proti osobě, vůči které je vedeno. Jedna trestní věc může zahrnovat i více osob, počet osob tak může být výrazně vyšší než počet věcí. To platí především u krajských a vrchních soudů. Tato zpráva se zabývá pouze počtem věcí. Za zmínku stojí fakt, že počet stíhaných osob lze považovat za aproximaci složitosti věci. Více osob znamená zpravidla složitější věc.
- Mediánová délka řízení má z trojice medián, průměr a percentil 90 nejlepší vypovídající hodnotu. Proto v kartogramech využíváme mediánovou délku řízení a ne průměrnou délku řízení nebo devadesátý percentil.
- Seznam použitých pojmů, seznam zkratk soudních okresů a soudních obvodů hlavního města Prahy využitých v kartogramech a seznam vybraných rejstříků soudů naleznete v příloze této zprávy.
- Přesné číselné údaje o jednotlivých okresních soudech jsou v Příloze D. Lze je také dohledat na internetových stránkách Ministerstva spravedlnosti, v části věnující se justiční statistice.

² <https://www.justice.cz/web/mssp/statisticke-udaje-z-oblasti-justice>.

1.2 Změny oproti verzi z minulého roku

Statistická výroční zpráva za rok 2018 je v mnoha ohledech (obsažená data, metodologie komentáře, grafická úprava apod.) velmi podobná zprávě za rok 2017. Avšak určitých změn doznala. Změny jsou následující:

- U některých agend uvádíme jiné *další statistiky* než v roce 2017.
- U některých tabulek s průřezovými daty uvádíme procentuální změnu oproti roku 2017. Lze tak vidět, jak se vybraný ukazatel oproti předchozímu roku změnil.
- Mírně jsme rozšířili kapitoly o soudním personálu.

Avšak zejména jsme doplnili data za rok 2018, upravili jsme grafy a textovou část jsme rozšířili a výrazně upravili.

2 Okresní soudy

Tato část výroční zprávy obsahuje data, která se týkají všech okresních soudů (OS) v ČR. Jedná se tedy o 75 okresních soudů, Městský soud v Brně a 10 obvodních soudů v Praze.

V první podkapitole uvádíme statistiky týkající se počtu soudců a počtu zaměstnanců ve výkonu. Další podkapitoly se věnují jednotlivým soudním agendám. Okresní soudy jsou soudy prvoinstanční a vyřizují v zásadě tři hlavní typy agend – civilní, trestní a opatrovnickou.

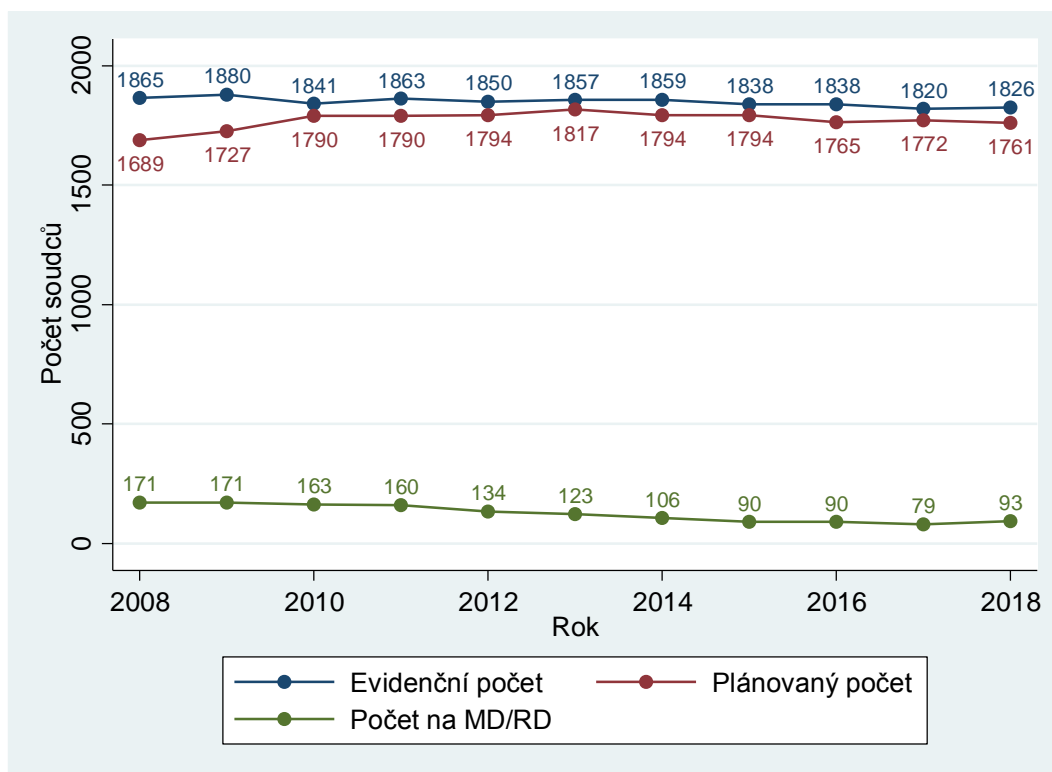
Pro většinu agend (tedy ve většině podkapitol) uvádíme délky řízení ode dne nápadu do dne vyřízení soudem I. stupně (průměr, medián a percentil 90). Dále následují data týkající se vyřizování věcí: nápad + obživlé věci, vyřízené věci, nevyřízené věci a míra vyřizování (vyřízené věci/příchozí věci $\times 100\%$). V závěru uvádíme i další zajímavé statistiky (např. míru odvolání). Údaje jsou většinou řazeny v časových řadách pro celou ČR, následují data za kraje v roce 2018 a kartogramy pro jednotlivé okresní soudy. V tabulkách s průřezovými daty po krajích je také menším písmem uvedena změna oproti roku 2017. U délky řízení je pomocí histogramu rovněž zobrazeno její rozdělení v roce 2018.

2.1 Personál

Podkapitolu dělíme na tři části. V první části se věnujeme soudcům, druhá se zaměřuje na další zaměstnance soudu a třetí pojednává o přisedících soudu. Všechny uvedené údaje jsou v osobách a data vyjadřují vždy stav k 1. 1. daného roku.

2.1.1 Soudci

Graf 1: OS – počet soudců v letech 2008–2018

Z grafu je patrné, že počet soudců u OS je v ČR velmi stabilní. Od roku 2010 činí plánovaný počet všech soudců 3 063 nebo 3 062 soudců. Tento počet je pak rozdělen mezi všechny články

soudní soustavy (OS, KS, VS, NS, NSS). Mírné změny v plánovaném počtu soudců u OS jsou tak způsobeny pouze přesouváním plánovaného počtu soudců mezi jednotlivými články soudní soustavy a vyplývají z výpočtu potřeby soudců a systemizace soudů, která se odvíjí od nápadu jednotlivých soudů (viz seznam použitých pojmů v příloze). V roce 2018 došlo k určitým změnám systemizaci – došlo k přehodnocení náročnosti vybraných rejstříků, protože náročnost agendy v průměru rostla. Na druhou stranu ale stabilně a celkem rychle klesal nápad. Tento trend se zastavil až v roce 2018.

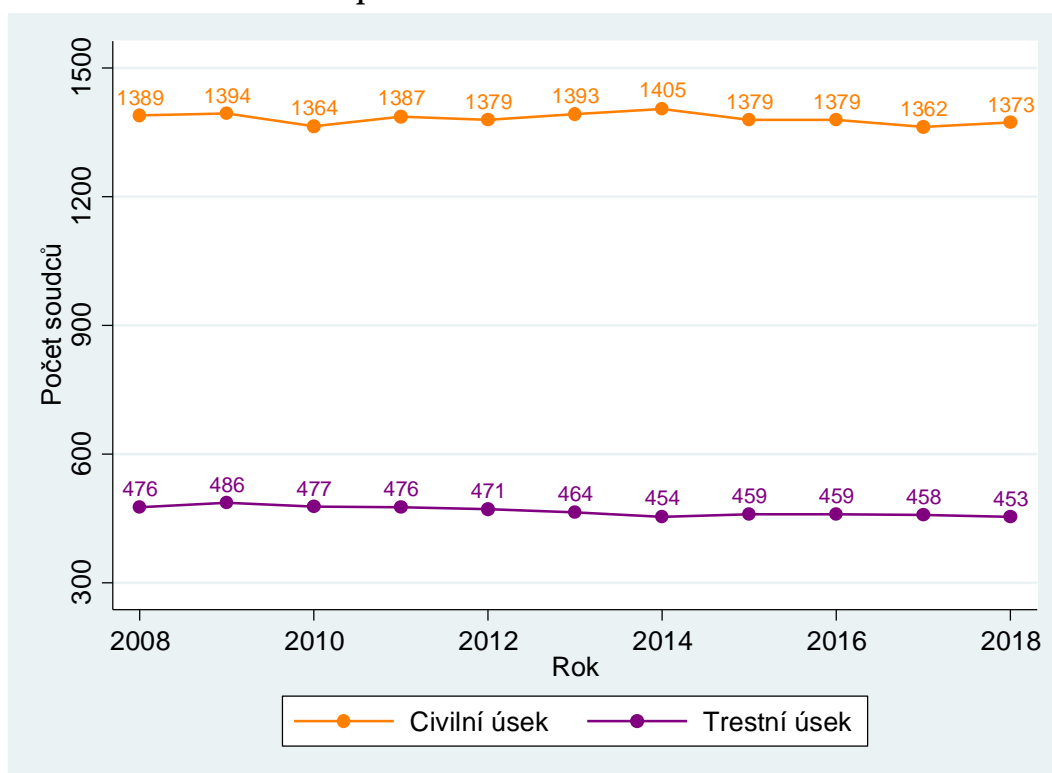
Změna v systemizaci ale neměla vliv na celkový plánovaný počet soudců, protože ten je omezen rozpočtem. Aby se změny začaly projevit v celkovém plánovaném počtu soudců, musel by tento počet vycházet nižší než je rozpočtové omezení (3 063 soudců). Proto došlo pouze k mírné změně v plánovaném rozložení soudců mezi jednotlivé soudy.

Evidenční počet soudců je také velmi stabilní a o několik desítek přesahuje plánovaný počet soudců. Změny v evidenčním počtu soudců jsou dány především načasováním jednotlivých jmenovacích etap.

Za povšimnutí stojí výrazný pokles v počtu soudkyň (soudců) na MD/RD mezi roky 2009 a 2017. Od roku 2009 se zmenšil více než o polovinu. V datech níže ve zprávě vidíme, že soudci u OS v průměru stárnou (snižuje se podíl soudců a soudkyň ve věku 30 až 40 let). To pak logicky vedlo také ke snižování počtu soudkyň na MD/RD. Z toho také plyne, že počet soudců, kteří u soudů v daném období skutečně působili, velmi mírně vzrostl.

Výše uvedený trend se změnil až v roce 2018, kdy počet soudkyň na MD/RD oproti roku 2017 vzrostl a vrátil se na úroveň z let 2015 a 2016.

Graf 2: OS – evidenční počet soudců dle soudních úseků v letech 2008–2018

V grafu výše vidíme, že poměr velikosti soudních úseků je velmi stabilní – počet soudců na civilním úseku je asi třikrát větší než počet soudců na úseku trestním. Ještě je třeba upozornit, že do civilního úseku v tomto kontextu spadají i soudci, kteří vyřizují opatrovnickou agendu.

Z tabulky níže je patrné, že největší počet soudců okresních soudů působí v Severomoravském kraji, nejmenší počet pak v kraji Jihočeském. Jak již bylo řečeno, plánovaný počet soudců se odvíjí od nápadu. Nápad se pak odvíjí od velkého množství faktorů, jako je počet obyvatel, zločinnost, nezaměstnanost a další. U okresních soudů je evidenční počet soudců dlouhodobě vyšší než počet plánovaný.

Tabulka 1: OS – počet soudců dle kraje

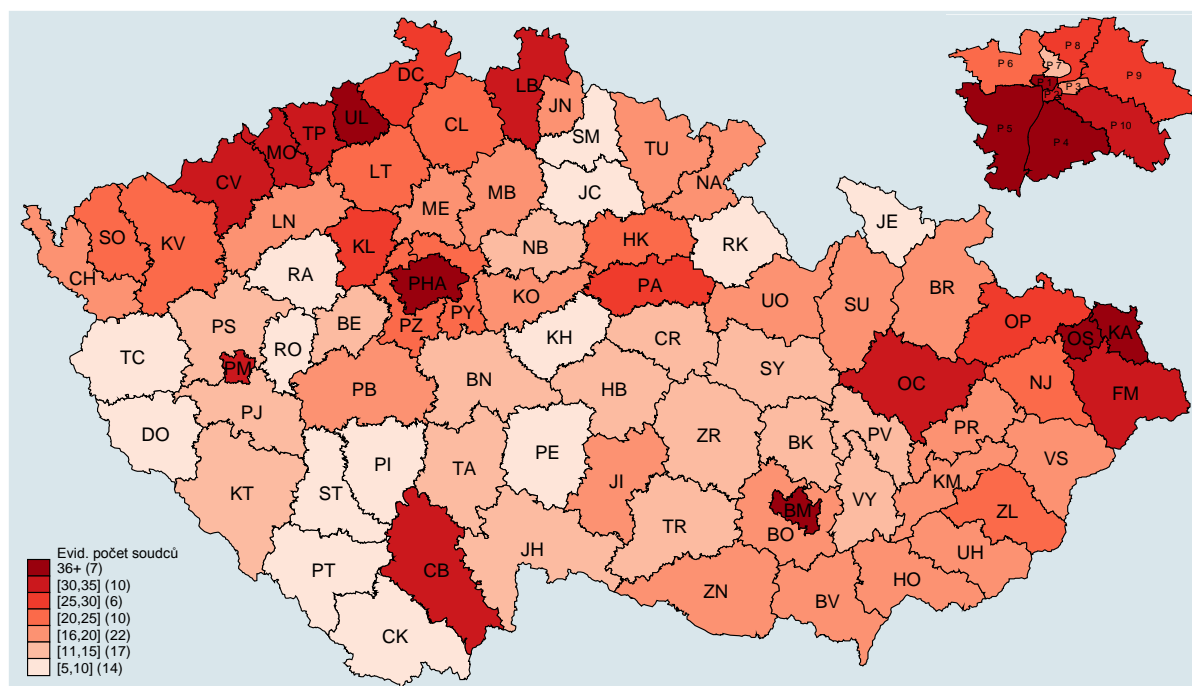
Nadřízený soud	Plánovaný počet soudců	Evidenční počet soudců		
		Civilní úsek	Trestní úsek	Celkem
MS Praha	272	243	66	309
KS Praha	205	155	42	197
KS Č. Budějovice	101	71	33	104
KS Plzeň	161	114	46	160
KS Ústí n. Labem	266	191	88	279
KS Hr. Králové	165	128	40	168
KS Brno	282	226	61	287
KS Ostrava	309	245	77	322
Celkem ČR	1 761	1 373	453	1 826

Po snížení evidenčního počtu soudců na okresních soudech v roce 2017 (z 1 838 soudců v roce 2016 na 1 820 soudců v roce 2017) se jejich celkový počet v roce 2018 zpět navýšil o 6 soudců). K navýšení došlo pouze u civilního úseku, a to o 11 soudců, zatímco počet soudců na trestních úsecích se dále snižoval, a to o 5 soudců.

Nejvíce si „polepšily“ OS v soudních krajích KS Praha a KS Ostrava, což jim však nestačilo k dorovnání na stav v roce 2016. Již třetím rokem se naopak snižuje evidenční počet soudců v pražských obvodních soudech (soudní kraj MS Praha), přičemž se také trvale snižuje evidenční počet soudců na samotném MS Praha (viz tabulka 29). Jedná se ale o velmi malé změny, které v zásadě nemají žádný reálný dopad.

Největšími okresními soudy zůstávají MS Brno (80 soudců), OS Ostrava (80 soudců) a OS pro Prahu 4 (50 soudců). Naopak nejmenší jsou okresní soudy v Prachaticích (6 soudců), Pelhřimově, Jeseníku a Rokycanech (po 7 soudcích). Velikost jednotlivých soudů lze přibližně vyčíst z kartogramu.

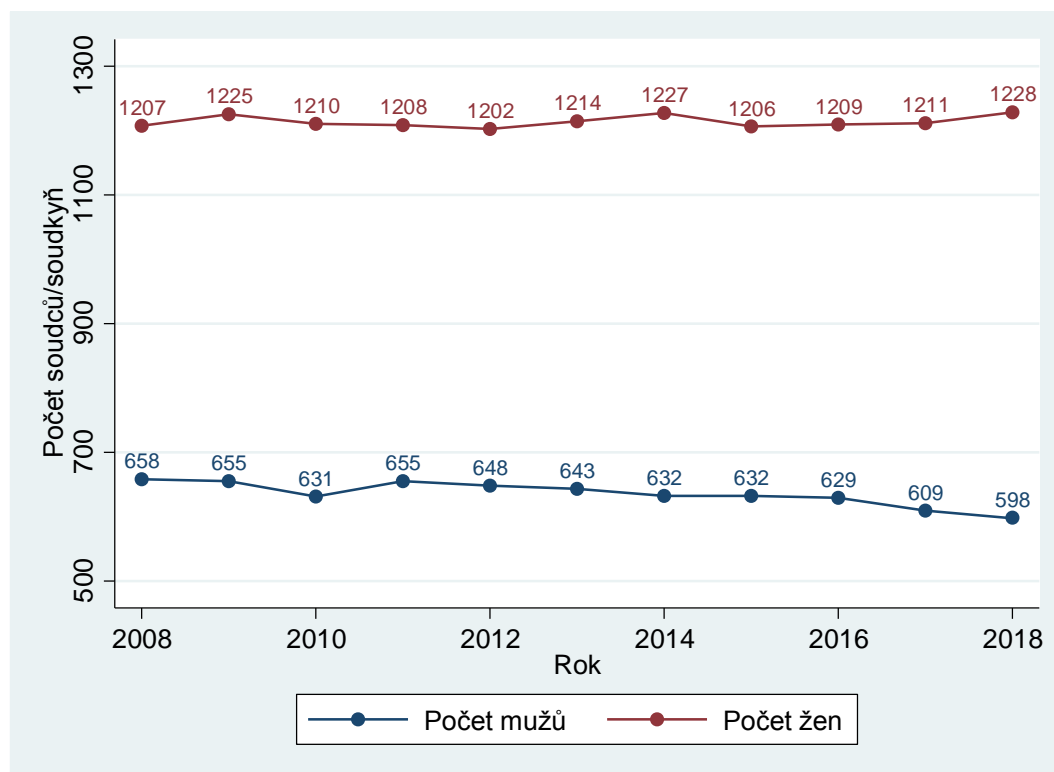
Graf 3: OS – evidenční počet soudců u jednotlivých soudů

V kartogramu vidíme, že největší soudy jsou především ve větších městech. Relativně velké soudy se nachází v Severočeském a Severomoravském kraji. Velké jsou také některé obvodní soudy v Praze (již zmíněný OS pro Prahu 4, dále OS pro Prahu 1 a OS pro Prahu 5).

Zajímavý je také údaj o podílu žen mezi soudci. Jak ukazuje graf níže, stejně jako ostatní ukazatele je i podíl soudkyň celkem stabilní, a to přibližně 65 až 67 %. Lze nicméně vidět velmi mírný rostoucí trend, protože počty mužů klesají od roku 2011. Tabulka 2 uvádí evidenční počty soudců a soudkyň podle soudních krajů. Podíl žen u soudů spadajících pod MS Praha a KS Praha je vyšší než ve zbytku ČR.

Graf 4: OS – evidenční počet soudců dle pohlaví v letech 2008–2018

Tabulka 2: OS – evidenční počet soudců dle pohlaví a krajů

Nadřízený soud	Evidenční počet		Podíl žen v %
	Žen	Mužů	
MS Praha	236	73	76,38
KS Praha	144	53	73,10
KS Č. Budějovice	64	40	61,54
KS Plzeň	96	64	60,00
KS Ústí n. Labem	177	102	63,44
KS Hr. Králové	111	57	66,07
KS Brno	183	104	63,76
KS Ostrava	217	105	67,39
Celkem ČR	1 228	598	67,25

Podíl žen mezi soudci OS se v roce 2018 opět zvýšil ve všech soudních krajích kromě Plzeňského.

V kontextu podílu žen mezi soudci se dále lze podívat na podíl žen mezi předsedy a místopředsedy soudů. Data jsou v tabulce níže.

Tabulka 3: OS – předsedové a místopředsedové soudů

Nadřízený soud	Předsedové		Podíl	Místopředsedové		Podíl
	Žen	Mužů	žen v %	Žen	Mužů	žen v %
MS Praha	4	6	40,00	17	7	70,83
KS Praha	7	3	70,00	7	7	50,00
KS Č. Budějovice	4	4	50,00	3	5	37,50
KS Plzeň	4	6	40,00	2	11	15,38
KS Ústí n. Labem	5	5	50,00	12	6	66,67
KS Hr. Králové	7	4	63,64	9	3	75,00
KS Brno	6	8	42,86	3	8	27,27
KS Ostrava	5	6	45,45	8	9	47,06
Celkem ČR	42	42	50,00	61	56	52,14

Na vysvětlenou je třeba uvést, že součet počtu předsedů a předsedkyň není roven počtu okresních soudů (86), protože ne všude je funkce předsedy obsazená. Z tabulky lze vyčíst, že počet žen a mužů na místech předsedů a místopředsedů je mnohem vyrovnanější, než je u celkového počtu soudců. Ženy představují přesně polovinu předsedů. Místopředsedkyň je o něco málo více než místopředsedů soudů.

Dalším sledovaným ukazatelem je věková struktura soudců. Na grafu níže vidíme její vývoj v letech 2008 až 2018. V tabulce pak jsou průřezová data okresních soudů po krajích za rok 2018.

Z grafu je patrný pokračující trend z minulých let, tedy že soudci okresních soudů v ČR v průměru dále stárnou. Především soudci z věkové kategorie 30 až 40 let se postupně přesouvají (stárnou) do věkové kategorie 41 až 50 let.

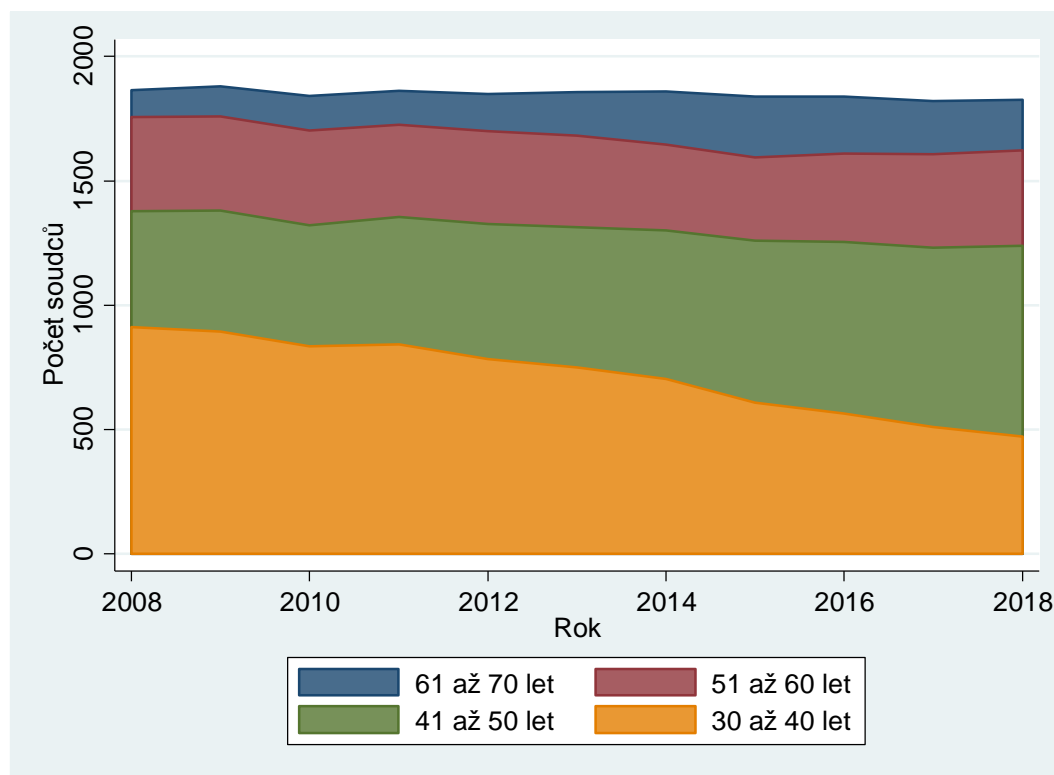
V roce 2007 byl podíl soudců ve věku 30 až 40 let 49 %, v roce 2018 byl tento podíl již pouze necelých 26 %. Naopak podíl soudců ve věku 41 až 50 let byl v roce 2007 25 % a přibližně 42 % v roce 2018. Příčin tohoto posunu je zřejmě několik:

- Ve sledovaném období je již celkový počet soudců velmi stabilní. Ale až do roku 2006 se počet soudců rychle zvyšoval, počet nově jmenovaných soudců za rok byl tedy výrazně vyšší než v posledních letech. A k okresním soudům byli většinou jmenováni mladí soudci. Právě tato rozsáhlá generace soudců se ve sledovaném období postupně přesouvá do vyšší věkové skupiny.
- Malou roli mohlo po určitou dobu hrát také to, že v roce 2003 byl stanoven minimální věk pro jmenování soudcem 30 let.
- V průběhu let docházelo ke změnám a zpřísnování podmínek pro jmenování soudcem a ke zpřesnění administrativně technického postupu. V důsledku těchto změn se zvyšuje průměrný věk, ve kterém je soudce jmenován.

V další tabulce vidíme, že věkové složení soudců se liší i mezi jednotlivými kraji. Zaujme například Severočeský kraj s velmi vysokým podílem soudců mezi 30 a 40 lety. To může souviset s posilováním soudů v Severočeském kraji v posledních letech nově jmenovanými mladými soudci. Naopak v průměru nejstarší jsou soudci v Západočeském kraji, kde je téměř šestina soudců ve věku mezi 61 a 70 lety.

V souvislosti s věkem soudců je třeba ještě poznamenat, že vliv na věkovou strukturu má také překládání soudců ke krajským soudům. K tomuto přeložení dochází nejčastěji kolem čtyřicátého až čtyřicátého pátého roku věku. Přeložení dříve než v 35 a později než v 50 jsou vzácná.

Graf 5: OS – věková struktura soudců v letech 2008–2018

Tabulka 4: OS – věková struktura soudců dle krajů

Nadřízený soud	Podíl na celkovém počtu soudců dle věku			
	30 až 40 let	41 až 50 let	51 až 60 let	61 až 70 let
MS Praha	19,74	42,72	25,24	12,30
KS Praha	33,50	38,07	16,24	12,18
KS Č. Budějovice	22,12	47,12	21,15	9,62
KS Plzeň	21,25	49,38	14,38	15,00
KS Ústí n. Labem	36,20	34,05	20,07	9,68
KS Hr. Králové	21,43	42,26	26,19	10,12
KS Brno	26,48	42,51	19,51	11,50
KS Ostrava	22,98	44,72	22,98	9,32
Celkem ČR	25,79	42,00	21,08	11,12

2.1.2 Zaměstnanci ve výkonu a ve správě

Vzhledem k většímu počtu kategorií zaměstnanců ve výkonu uvádíme, pro zachování přehlednosti, v tabulce níže pouze jejich počty k 1. 1. 2018, a to po krajích a pouze pro vybrané kategorie.

Tabulka 5: OS – evidenční počet zaměstnanců ve výkonu dle krajů

Nadřízený soud	Počet osob								Celkem
	VSÚ	ST	A	VK	PÚ	Z	RV	SV	
MS Praha	115	23	143	194	49	110	63	15	712
KS Praha	120	14	46	88	49	101	18	9	445
KS Č. Budějovice	61	7	31	77	31	77	9	10	303
KS Plzeň	84	13	32	79	46	97	43	6	400
KS Ústí n. Labem	141	28	59	115	67	115	105	12	642
KS Hr. Králové	105	23	13	80	39	118	28	13	419
KS Brno	184	7	79	98	67	204	106	15	760
KS Ostrava	193	19	35	102	75	205	118	16	763
Celkem ČR	1 003	134	438	833	423	1 027	490	96	4 442

Plánovaný počet zaměstnanců ve výkonu se stejně jako plánovaný počet soudců odvíjí od systemizace. Evidenční počet zaměstnanců se odvíjí od plánovaného počtu zaměstnanců ve výkonu, ale závisí také na situaci na trhu práce a personální politice jednotlivých soudů. Z toho ve výsledku plyne skutečnost, že poměr počtu soudců k počtu zaměstnanců ve výkonu je sice u všech soudů podobný, ale zdaleka ne totožný.

K 1. 1. 2017 pracovalo u okresních soudů celkem 4 506 zaměstnanců ve výkonu. V roce 2018 se tento počet takřka nezměnil, s výjimkou obvodních soudů v Praze, kde došlo k poklesu o téměř 9 %. Je také potřebné doplnit, že v roce 2018 byl celkový evidenční počet zaměstnanců stále o 155 zaměstnanců vyšší v porovnání s rokem 2016.

Pro úplnost následuje krátké shrnutí pravomocí a pracovní náplně jednotlivých pracovníků soudu:

- **Vyšší soudní úředník (VSÚ)** – může namísto soudce provádět jednodušší úkony včetně některých rozhodnutí, nemůže ale vést jednání a zejména vydávat rozsudky. Nerozhoduje nezávisle, ale je povinen dbát pokynů soudce, kterému musí také věc předat, je-li právně nebo skutkově složitá. Může jím být pouze absolvent studia na Justiční akademii v Kroměříži nebo absolvent vysokoškolského bakalářského nebo magisterského studijního programu v oblasti práva.
- **Soudní tajemník (ST)** – může jím být pouze osoba s úspěšně složenou maturitní zkouškou. Může provádět jednoduché úkony, ke kterým je pověřen předsedou soudu.
- **Asistent soudce (A)** – samostatně vykonává jednotlivé úkony v soudním řízení z pověření soudce, jehož je asistentem, například zpracovává koncepty rozhodnutí. Je jmenován předsedou soudu k návrhu příslušného soudce. Může jím být pouze absolvent vysokoškolského magisterského studijního programu v oblasti práva.

- **Vedoucí kanceláře (VK)** – vede rejstříky a řídí práci zapisovatelek většinou ve více soudních odděleních.
- **Protokolující úředník (PÚ)** – pořizuje zvukový záznam o průběhu hlavního líčení a na jeho podkladě vypracuje protokol.
- **Zapisovatelka (Z)** – munduje (zpracovává) spisy a sepisuje protokol o jednání v jednacím síni dle diktátu soudce, popř. přepisu zvukového nebo zvukově-obrazového záznamu o průběhu jednání.
- **Rejstříková vedoucí (RV)** – většinou pro jedno soudní oddělení vede rejstřík, munduje spisy a sepisuje protokol o jednání v jednacím síni dle diktátu soudce, popř. přepisu zvukového nebo zvukově-obrazového záznamu o průběhu jednání. Tato pozice je zaměnitelná s pozicí vedoucí kanceláře.
- **Soudní vykonavatel (SV)** – vynucuje splnění povinnosti na povinné osobě, které byla tato povinnost uložena vykonatelným exekučním titulem. Také je oprávněn provádět úkony spojené s odebráním dítěte v řízení péče o nezletilé.

Dalšími zaměstnanci soudů jsou tzv. zaměstnanci ve správě. Zatímco zaměstnanci ve výkonu se bezprostředně podílejí na vyřizování soudní agendy a výkonu soudnictví, zaměstnanci ve správě zajišťují provoz soudu. To zahrnuje velkou škálu funkcí. Celou správu soudu řídí ředitel správy. Dalšími zaměstnanci ve správě jsou například pracovníci sekretariátu, dozorcí úředníci, účetní, ekonomové, inženýři nebo řidiči. Celkem je rozlišováno 40 kategorií zaměstnanců ve správě. K 1. 1. 2018 pracovalo ve správě u okresních soudů celkem 1 637 osob.

2.1.3 Přisedící soudu

Kromě soudců a zaměstnanců ve výkonu se na rozhodovací činnosti soudu podílejí také tzv. přisedící. Přisedícím se může stát každý svéprávný a bezúhonný občan České republiky, kterému je nejméně 30 let. V trestním řízení rozhodují přisedící v prvním stupni ve věcech, kde zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož dolní hranice je minimálně pět let. Jde tedy o řízení u okresních soudů nebo prvostupňové řízení u soudu krajských. V civilním řízení rozhodují přisedící v pracovněprávních sporech u okresních soudů.

V trestní agendě se u okresních soudů podílí na rozhodování přibližně u 5 až 10 % případů, v civilní agendě je to ještě výrazně méně, většinou do 1 % případů.

Tabulka 6: OS – počet přisedících dle krajů

Nadřízený soud	Počet přisedících
MS Praha	495
KS Praha	409
KS Č. Budějovice	268
KS Plzeň	463
KS Ústí n. Labem	606
KS Hr. Králové	479
KS Brno	728
KS Ostrava	994
Celkem ČR	4 442

V tabulce je uveden počet přísedících podle krajů. Do určité míry samozřejmě odpovídá velikosti jednotlivých soudních krajů. Hrají zde roli ale i jiné faktory, v první řadě samozřejmě složení agendy.

2.2 Civilní agenda

Soudy na civilním úseku vedou značné množství různých druhů řízení (dědické řízení, exekuční řízení, výkony soudních rozhodnutí a další). Zdaleka nejvýznamnější a nejrozsáhlejší je ale prvostupňové civilní (občanskoprávní) řízení, označené jako rejstřík (agenda) C. Tato část Výroční statistické zprávy se zaměřuje právě na tuto agendu. Statistiky týkající se vedlejších agend jsou dostupné z jiných zdrojů (např. na internetových stránkách InfoData nebo ve statistických ročenkách).

Po úvaze byla data očištěna i o rozkazní řízení (hlavně agendy označené jako EPR a dříve EC), a to především proto, aby se předešlo zkreslení dat a trendů v časových řadách. V roce 2009 byl totiž zaveden elektronický platební rozkaz a po jeho zavedení došlo ke značným změnám ve vedení statistik. Počet věcí zanesených do statistických listů především v letech 2009–2013 tak prudce vzrostl právě o rozkazní věci. Rozkazní řízení je do značné míry automatizované, výrazně jednodušší (probíhá zcela nebo téměř zcela bez intervence soudce) a rychlejší na vyřízení. Z toho plynou i kratší délky řízení. V letech, kdy jich bylo do statistických listů zaneseno relativně více, pak došlo k poklesu vykazované délky řízení. Rozkaznímu řízení se věnuje další kapitola.

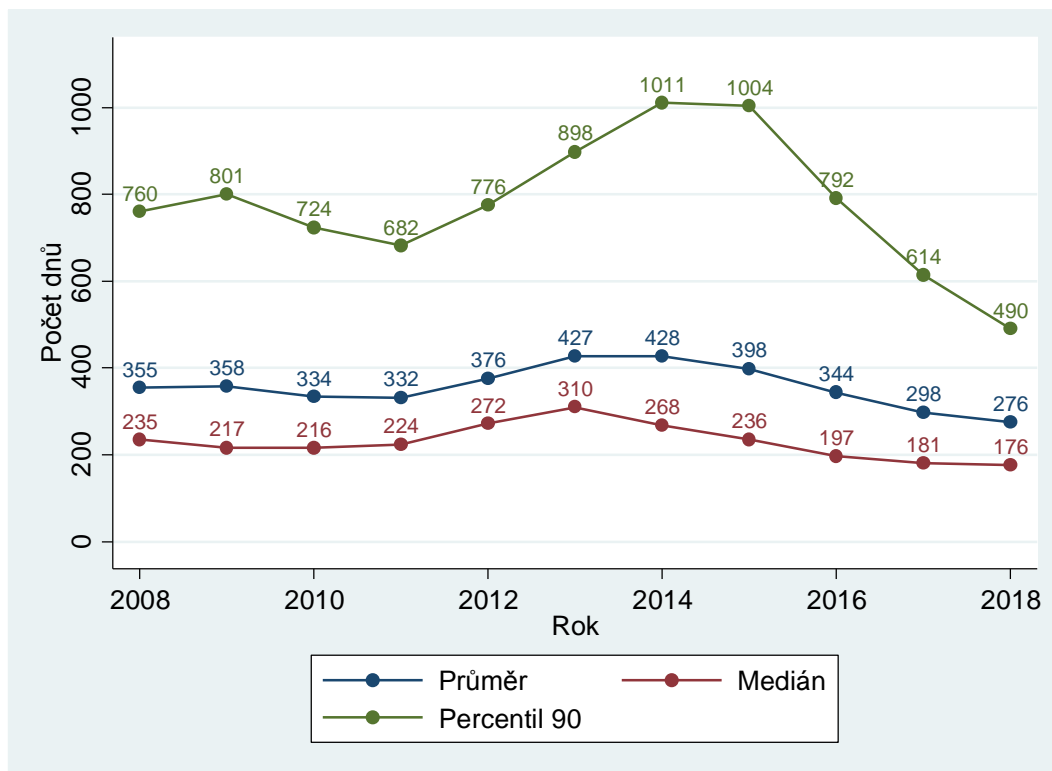
Z výše zmíněného důvodu se zde uvedené údaje týkající se průměrné délky řízení liší od údajů z jiných zdrojů (internetové stránky InfoData, statistické ročenky). Údaje prezentované v této zprávě i na serveru InfoData jsou správné, ale vychází z jiných dat. Zde uvedené délky řízení jsou přirozeně vyšší, protože v nich není zahrnuto rozkazní řízení.

2.2.1 Délka řízení

Délku řízení zjišťujeme ze statistických listů (SL). Uvádíme ji v kalendářních dnech ode dne nápadu do dne konečného vyřízení věci soudem I. stupně. Je třeba nezapomenout, že do vzorku se započítávají jen ta řízení, která v daném roce skončila, nikoliv ta, která stále probíhala. Je proto typickým jevem, že pokud dojde k přetížení soudu, neprojeví se to okamžitě v průměrné délce řízení, protože soud bude mít tendenci přednostně vyřizovat jednodušší věci a složitější věci budou stárnout, ale protože nebudou vyřízeny, nevstoupí do výpočtu; to se paradoxně stane naopak až ve chvíli, kdy se soudu začne dařit situaci řešit a vyřizovat nahromaděné nedodělky. Prudký nárůst délky řízení u některého soudu je tak často naopak důkazem odblokování situace (pak po něm následuje v dalších letech neméně prudký pokles). Pro rozlišení takových situací je třeba doplnit pohled o další statistické údaje, zejména trend počtu nevyřízených věcí a tzv. disposition time (viz dále).

Graf 6 sleduje změny v průměru (jedná se o nejběžněji uváděný údaj), mediánu (není ovlivněn extrémny a v tomto případě tak má lepší vypovídající hodnotu) a percentilu 90 (ukazuje, jak dlouho soudům trvají nejdélejší věci). Na rozdíl od neočištěných dat nevykazují očištěná data v letech 2009–2011 výrazný, ale pouze velmi mírný pokles délky řízení. Je ale patrný nárůst délek řízení v letech 2012 a 2013, který je následován poklesem. Jako velmi pozitivní se jeví jasný klesající trend v letech 2014–2018 v délce řízení (průměr, medián i percentil 90). Výše uvedený trend se postupně zpomaloval. V roce 2018 klesl medián již jen o 5 dnů a průměr o 12 dnů. Pokles 90. percentilu je ale stále velmi výrazný. Je tedy zřejmé, že řízení se zrychlilo především u nejdéle trvajících sporů. Tvrzení, že se situace v této agendě dále zlepšuje, potvrzují také snižující se počty nevyřízených věcí (graf 10) a vývoj ukazatelů jako je průměr, medián a 90. percentil (graf 8).

Graf 6: OS – délka civilního řízení v letech 2008–2018

Tabulka 7: OS – délky civilního řízení dle kraje

Nadřízený soud	Délka řízení					
	Průměr		Medián		Percentil 90	
MS Praha	293	-1 %	179	+7 %	557	-9 %
KS Praha	189	+0 %	134	+1 %	285	-6 %
KS Č. Budějovice	182	+0 %	138	-1 %	274	-3 %
KS Plzeň	199	-1 %	144	+38 %	303	-6 %
KS Ústí n. Labem	373	-17 %	253	-15 %	671	-32 %
KS Hr. Králové	235	-2 %	155	-1 %	636	+64 %
KS Brno	364	-10 %	231	-9 %	686	-18 %
KS Ostrava	218	-3 %	166	-1 %	314	-6 %
Celkem ČR	276	-7 %	176	-3 %	490	-20 %

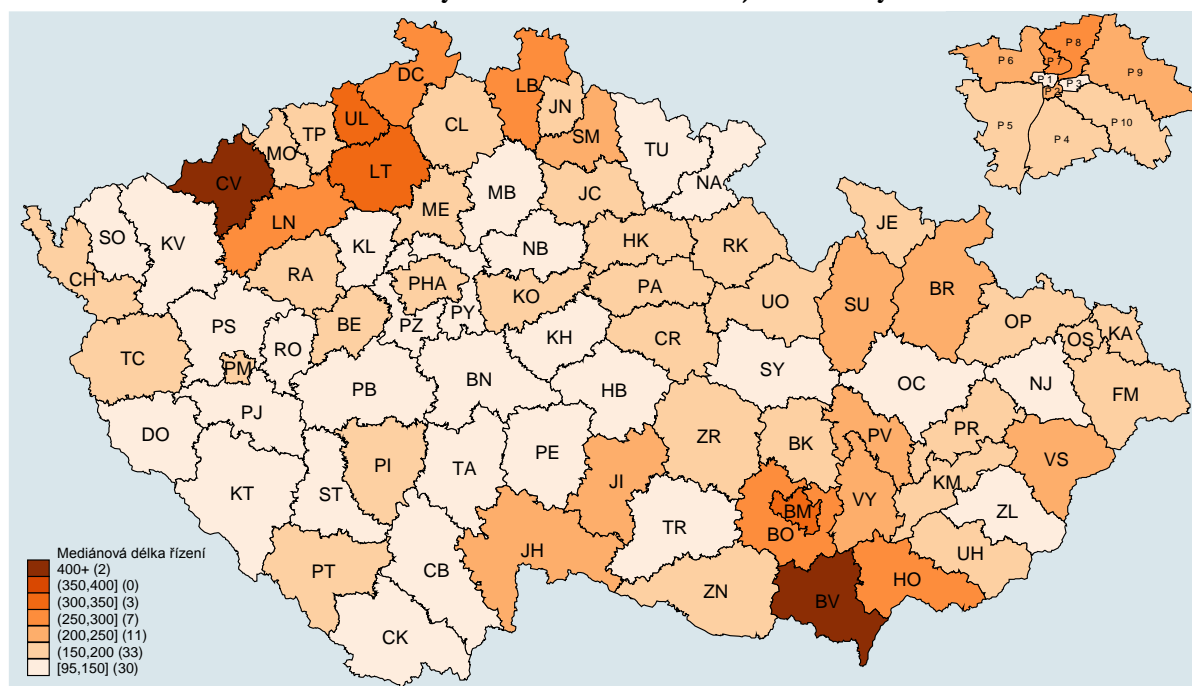
Z tabulky 7 a grafu 7 jasně vyplývá, že v roce 2018 stále existují výrazné rozdíly (variabilita) mezi soudními kraji a jednotlivými soudy. Nejrychlejší OS většinou spadají pod KS České Budějovice a KS Praha. Nejpomalejší soudy spadají pod KS Ústí nad Labem a KS Brno. Je však třeba zdůraznit, že významné délky řízení často nejsou způsobeny neefektivností daných soudů, ale velkou případovou zátěží z minulých let, starší data totiž ukazují, že problémy začaly již v 90. letech. Již první pohled na data z posledních let ale naznačuje, že rozdíly mezi kraji a soudy se zmenšují, a to díky snižování délek řízení u soudů, kde je tento ukazatel nejvyšší. To lze vidět v tabulce 7. U soudů spadajících pod KS Ústí nad Labem klesl medián meziročně o 15 %, průměr

o 17 % a percentil 90 dokonce o 32 %. Obdobné poklesy lze vidět i u soudů spadajících pod KS Brno. Ke značnému poklesu došlo i mezi roky 2016 a 2017.

Za zmínku ještě stojí 64% nárůst 90. percentilu u Východočeského kraje. Tam se ale nejedná o dlouhodobý trend, může se tedy jednat o krátkodobou odchylku.

Sledovat je také třeba Západočeský kraj, kde vzrostl medián o 38 %, což lze považovat za znepokojivý údaj, nicméně nelze z něj ještě vyvozovat negativní závěry.

Graf 7: OS – mediánové délky civilního řízení u jednotlivých soudů

Nejrychlejší soudy v roce 2018 byly, stejně jako minulý rok, OS Domažlice (medián 97 dnů), OS Kutná Hora (107 dnů), které délku řízení v roce 2018 opět snížily. Nově se mezi nejrychlejší soudy zařadil OS Trutnov (111 dnů). Naopak nejpomalejší jsou soudy v Chomutově, Břeclavi (oba 401 dnů), které ale délku civilního řízení v roce 2018 výrazně snížily (v roce 2017 Chomutov 682 dní, Břeclav 571 dní) a Litoměřicích (315 dnů, v roce 2017 309 dnů).

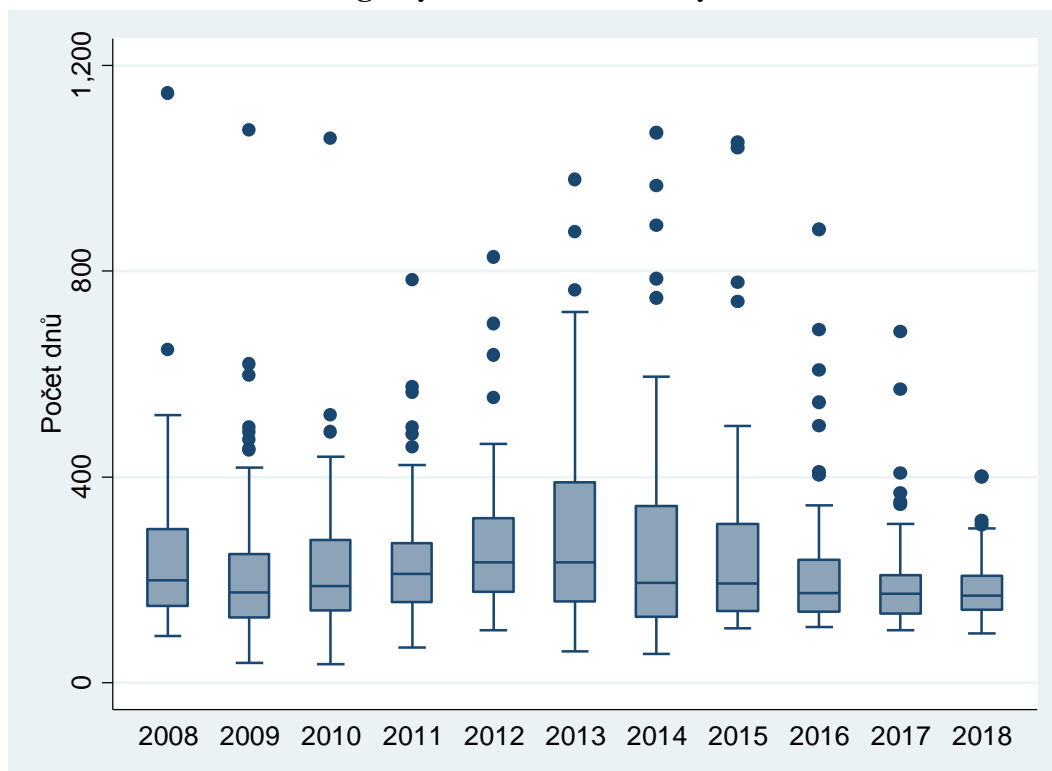
Teorii snižování rozdílů mezi soudy si můžeme jednoduše potvrdit pomocí krabicových grafů (graf 8). Vysvětlení krabicového grafu lze najít v seznamu použitých pojmů v příloze. Na grafu jsou vedle sebe znázorněny krabicové grafy pro roky 2008–2018 s mediánovými délkami řízení jednotlivých soudů.

Graf potvrzuje to, co již naznačují výše uvedená data. Z grafu jasně vyplývá, že v letech s nejvyšší mediánovou délkou řízení (úsečka uvnitř šedého boxu, kdy box znázorňuje 25 % počtu OS pod mediánem a 25 % OS nad mediánem, celkem tedy 43 soudů) byla variabilita mezi soudy výrazně vyšší (vyjádřená délkou vousů). Dlouhé délky řízení byly tedy způsobeny malou skupinou soudů (znázorněny jako tečky, z nichž každá představuje jeden OS s extrémní délkou řízení) především v Severočeském a Jihomoravském kraji. Proto tyto soudy Ministerstvo spravedlnosti v několika etapách jmenování soudců personálně posílilo, aby mohly lépe vyřídit své nedodělky.

Graf také potvrzuje teorii snižování rozdílů mezi soudy. Délky řízení i jejich variabilita se v posledních letech postupně snižují. V krabicových grafech to je zcela jasně vidět – zmenšuje se

box, zkracují se vousy a odlehlé hodnoty se přibližují. V roce 2018 již jsou v datech pouze 4 odlehlé hodnoty a všechny 4 leží poměrně blízko horní přilehlé hodnotě.

Graf 8: OS – krabicové grafy, mediánové délky civilního řízení

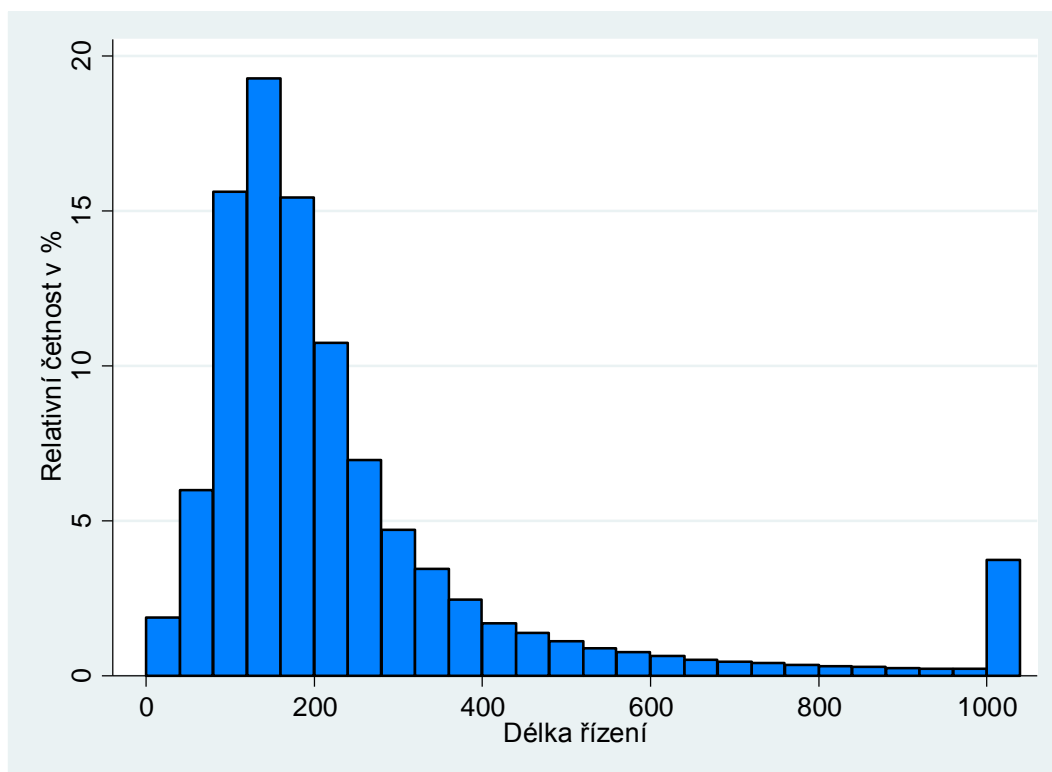
Zkracující se délka řízení (a také snižující se počet nevyřízených věcí, který je zachycen v následujících podkapitolách) má tři hlavní důvody:

- Zefektivnění práce soudů s velkým množstvím nevyřízených věcí a značnými délkami řízení.
- Personální posilování těchto soudů.
- Celorepublikový pokles v počtu napadlých věcí.

Na délky řízení v roce 2018 se nakonec podíváme ještě pomocí histogramu (viz seznam použitých pojmů). Budeme tedy zkoumat jejich distribuci. Šířka jednoho intervalu (sloupce) je 40 dnů. Pro lepší přehlednost jsou všechny délky řízení delší než 1 000 dnů v jednom sloupci (na grafu nejvíce vpravo). Proto je tento sloupec výrazně „vyšší“ než sloupce předchozí. Z grafu lze vyčíst další informace o délkách řízení v civilních věcech. Například:

- Jen asi 4 % věcí byla vyřízena za více než 1 000 dnů (5 % v roce 2017).
- Přibližně 8 % věcí bylo vyřízeno velice rychle – do 80 dnů (10 % v roce 2017).
- Největší skupina věcí (téměř 20 %) byla vyřízena za 121 až 160 dnů (cca 18 % v roce 2017).

Graf 9: OS – distribuce délek civilního řízení

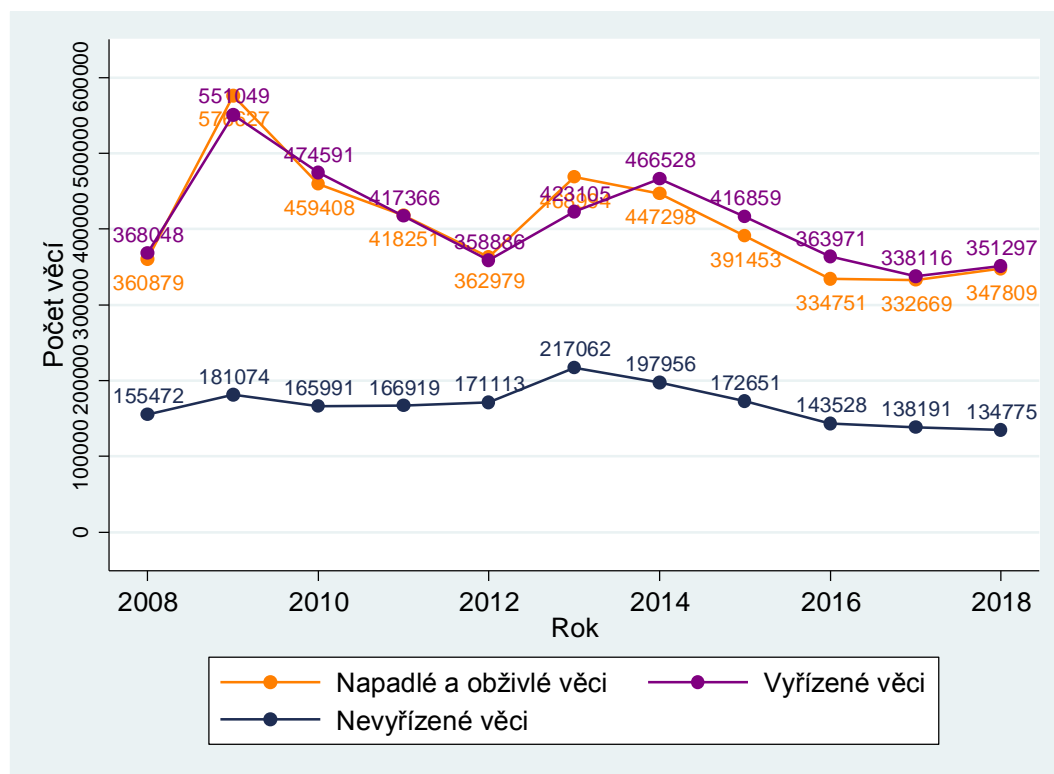

2.2.2 Vyřizování věcí

Tato kapitola se věnuje tomu, jak okresní soudy vyřizují věci v civilním řízení (bez rozkazního řízení). Obsahuje tedy údaje o nápadu + obživách věcech, vyřízených věcech, nevyřízených věcech a míře vyřizování. Tato data nezískáváme ze statistických listů, ale z výkazů o činnosti soudů. Graf 10 ukazuje vývoj těchto proměnných v letech 2008–2018. Z grafu je patrné, že počet příchozích (nápad + obživa) a vyřízených věcí jsou silně korelovány. Vztah je v tomto případě kauzální (příčinný). Od roku 2014 převyšuje počet vyřízených věcí počet věcí příchozích, třebaže v posledních dvou letech jen velmi málo. Díky tomu se v posledních letech daří snižovat počet nevyřízených věcí. Tento výsledek plně koresponduje se snižováním délek řízení. Důvody pro snižování počtu nevyřízených věcí jsou logicky stejné jako u délky řízení. Velký nárůst v počtu napadlých (a tedy i vyřízených) věcí v roce 2009 je způsoben zavedením elektronického platebního rozkazu a změnami ve vedení statistik. Na rozdíl od dat ze SL nelze v tomto případě data o tyto věci očistit. Nárůst v roce 2013 pravděpodobně způsobilo snížení soudních poplatků za podání EPR. Část věcí z EPR, které neskončí pravomocným elektronickým platebním rozkazem, je následně převedena do rejstříku C. Rejstříku EPR se více věnuje následující kapitola.

Určitě je třeba také zmínit fakt, že počet příchozích věcí v roce 2018 meziročně mírně narostl, a to poprvé právě od roku 2014. I přesto ale soudy vyřídily větší počet věcí, než jich přišlo.

Graf 10: OS – vyřizování civilních věcí v letech 2008–2018

Tabulka 8: OS – vyřizování civilních věcí dle krajů

Nadřízený soud	Počet věcí						Míra vyřizování
	Nápad + obživa		Vyřizeno		Nevyřizeno		
MS Praha	84 453	+13 %	85 027	+22 %	40 359	-1 %	100,7 %
KS Praha	38 739	+6 %	38 652	+7 %	9 501	+1 %	99,8 %
KS Č. Budějovice	17 401	+1 %	17 666	-0 %	3 208	-8 %	101,5 %
KS Plzeň	31 182	+9 %	30 145	+4 %	9 849	+12 %	96,7 %
KS Ústí n. Labem	49 056	+11 %	50 873	+3 %	23 542	-7 %	103,7 %
KS Hr. Králové	27 491	+3 %	27 911	+5 %	8 398	-5 %	101,5 %
KS Brno	46 585	-8 %	47 838	-13 %	22 975	-5 %	102,7 %
KS Ostrava	52 902	-3 %	53 185	-3 %	16 943	-2 %	100,5 %
Celkem ČR	347 809	+5 %	351 297	+4 %	134 775	-2 %	101,0 %

Tabulka 8 zachycuje vyřizování věcí dle krajů v roce 2018. Počet napadlých, vyřizovaných a částečně i nevyřizovaných věcí se odvíjí od velikosti soudu. Nelze tedy nijak porovnávat zatížení a výkonnost soudů bez toho, že budou data normalizována, tedy dokud nebude zohledněna velikost soudů. K tomu slouží dvě následující části této kapitoly. Z tohoto důvodu dále nezkoumáme jednotlivé okresní soudy pomocí kartogramu a krabicového grafu. Z tabulky lze vyčíst, že míra vyřizování v roce 2018 se za celou ČR v porovnání s rokem 2017 mírně snížila, což je trend pokračující již od roku 2016. Je to způsobeno vyšším nárůstem v počtu příchozích věcí než v počtu věcí vyřizovaných. V roce 2018 se ale stále podařilo v ČR vyřídit více věcí, než přišlo, takže počet nevyřizovaných věcí opět poklesl. To mělo za následek zlepšení ukazatele „disposition time“, jak je ukázáno v kapitole 2.2.4 (jeho význam a výpočet viz příloha A – seznam použitých pojmů).

A jsou zde další zajímavé údaje. Například to, že míra vyřizování je u krajů s největšími délkami řízení (Ústí nad Labem, Brno) vyšší než 100 %. V případě soudů spadající pod KS v Ústí nad Labem i přes 11% růst v počtu příchozích věcí. Tento fakt spolu se snižující se délkou řízení ukazuje, že situace se v těchto krajích skutečně zlepšuje. Pouze okresní soudy spadající pod KS Plzeň nestíhaly v roce 2018 vyřizovat své příchozí věci, a proto byla míra vyřizování necelých 97 %. Za pozornost dále také stojí nezanedbatelný růst počtu příchozích věcí soudů v Praze, ten byl ale více než dostatečně kompenzován růstem v počtu věcí vyřízených.

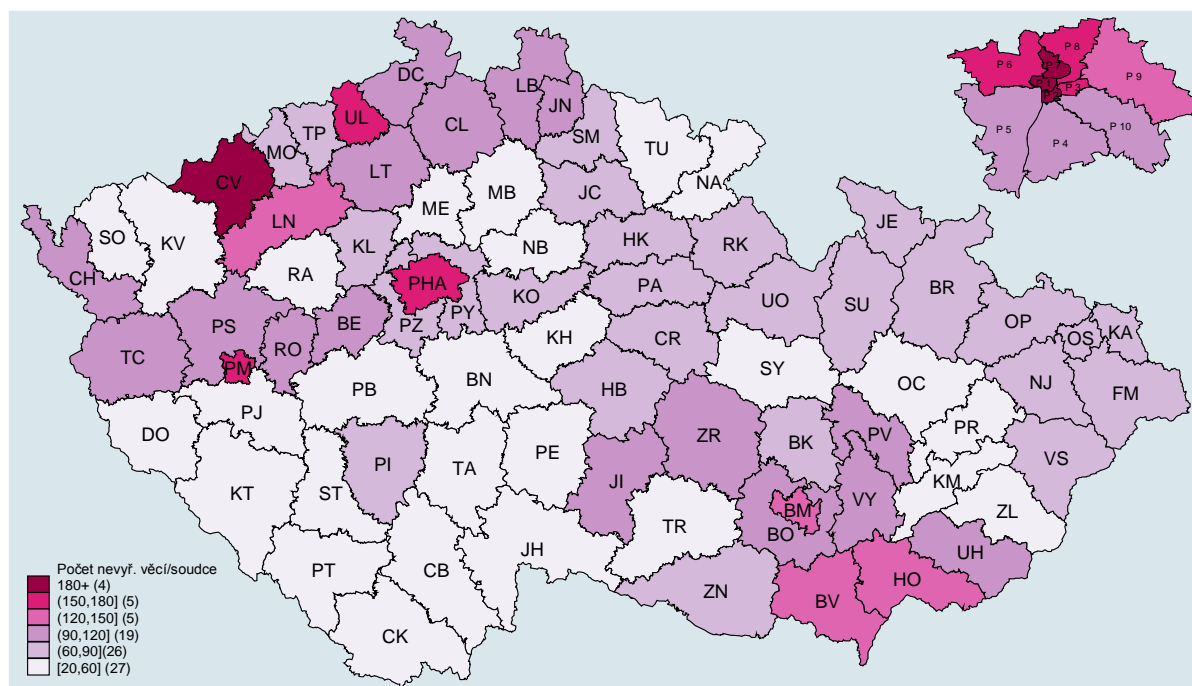
2.2.3 Vyřizování věcí v přepočtu na soudce

Abychom mohli soudy mezi sebou porovnat, data z předchozí části jsme přepočítali na jednoho evidenčního soudce. Absolutní hodnoty zcela neodpovídají realitě, protože civilní úseky vyřizují i další agendy (největší z nich je agenda opatrovnická), a soudci mají tedy i jinou práci. Pro srovnání mezi soudy je ale tento přepočet zcela dostatečný. Změny tohoto ukazatele v čase není třeba uvádět, protože počet soudců je velmi stabilní, a časové řady jsou proto téměř totožné s časovými řadami v přechozí podkapitole. Srovnání soudů a krajů za rok 2018 uvádíme níže a je možno konstatovat, že vývoj porovnání s předchozím rokem kopíruje situaci popsanou v tabulce 8.

Tabulka 9: OS – vyřizování civilních věcí na soudce dle krajů

Nadřízený soud	Počet věcí					
	Nápad + obživa		Vyřízeno		Nevyřízeno	
MS Praha	347,54	+16 %	349,91	+25 %	166,09	+1 %
KS Praha	249,93	+2 %	249,37	+2 %	61,30	-4 %
KS Č. Budějovice	245,08	+1 %	248,82	-0 %	45,18	-8 %
KS Plzeň	273,53	+5 %	264,43	+1 %	86,39	+8 %
KS Ústí n. Labem	256,84	+13 %	266,35	+4 %	123,26	-6 %
KS Hr. Králové	214,77	+2 %	218,05	+4 %	65,61	-5 %
KS Brno	206,13	-10 %	211,67	-15 %	101,66	-7 %
KS Ostrava	215,93	-4 %	217,08	-4 %	69,16	-3 %
Celkem ČR	253,32	+4 %	255,86	+3 %	98,16	-3 %

Graf 11: OS – počet nevyřiz. civilních věcí na soudce u jednotlivých soudů

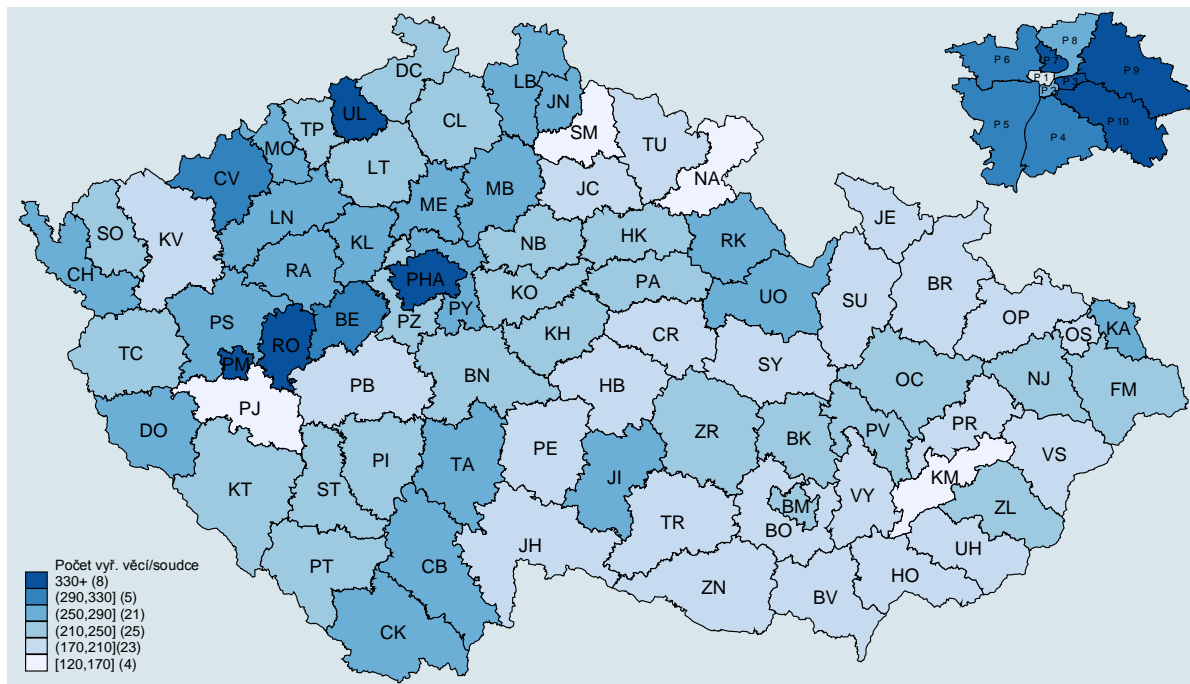

Z tabulky je patrné, že soudy v Praze mají v přepočtu na soudce výrazně větší počet přichozích věcí než soudy v ostatních krajích. Také jich výrazně více vyřizují. Tento rozdíl v roce 2018 ještě narostl. Graf a tabulka dále ukazují, že mnoho nevyřízených věcí mají právě soudy spadající pod MS Praha. Je ale třeba poznamenat, že jimi vyřizovaná agenda je poměrně specifická a liší se od agendy ostatních krajů. To je velmi dobře vidět na vztahu mezi mediánovou délkou řízení a počtem nevyřízených věcí na soudce u OS pro Prahu 1. Tento soud vykázal v roce 2018 největší počet nevyřízených věcí na soudce, ale velmi malou mediánovou délku řízení.

Obzvláště vyčnívá OS Chomutov a v Praze pak Obvodní soudy pro Prahu 1, Prahu 7 a Prahu 2. Je však třeba opět zdůraznit, že agenda OS pro Prahu 1 se výrazně odlišuje od agendy ostatních soudů. Největší počet nevyřízených věcí na soudce tedy mají: OS pro Prahu 7 (306 věcí), OS pro Prahu 1 (269 věcí) a OS Chomutov (234 věcí). Jak jsme uvedli již dříve, situace v Severočeském a Jihomoravském kraji se postupně zlepšuje. Soudy s nejmenším počtem nevyřízených věcí na soudce jsou OS Náchod (23 věcí), OS Strakonice (34 věcí) a OS Kutná Hora (35 věcí).

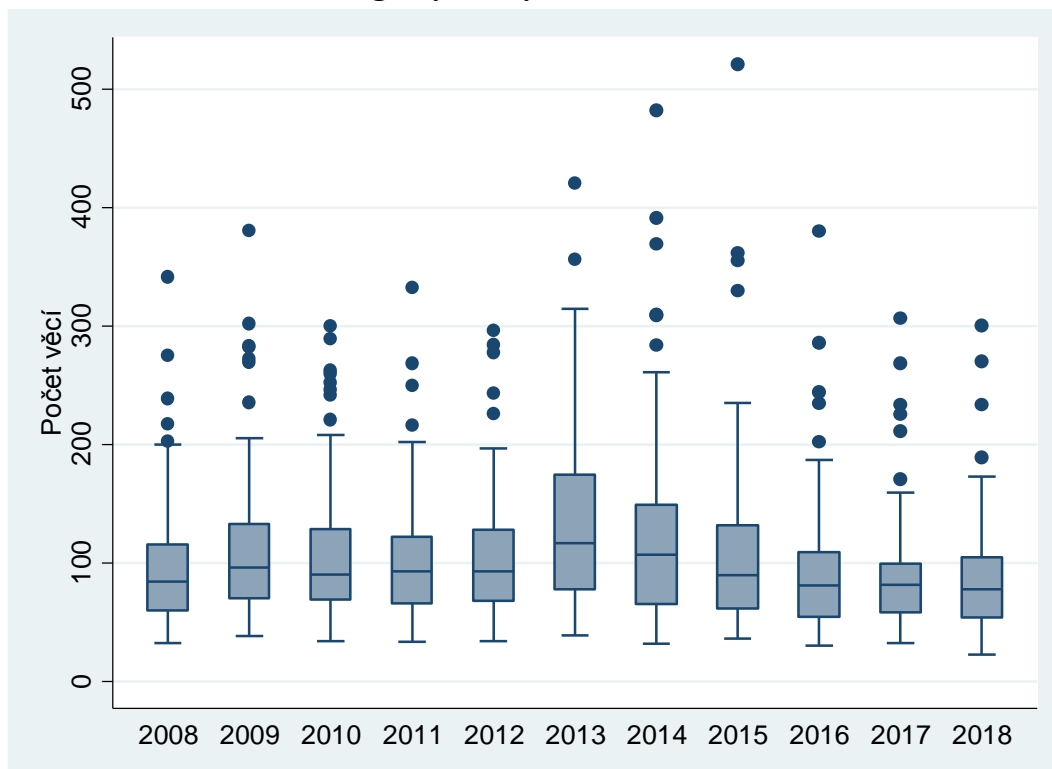
Graf 12 dále zobrazuje počet vyřízených věcí na soudce. Na první pohled se zdá, že soudy s vyšším počtem nevyřízených věcí na soudce (soudy v Praze a Severních Čechách) často vykazují více vyřízených věcí na soudce.

Graf 12: OS – počet vyřízených civilních věcí na soudce u jednotlivých soudů

Stejně jako u délek řízení je vhodné dále prozkoumat, jak se rozdíly mezi soudy měnily během let, což ukazuje krabicový graf níže. Stejně jako u délek řízení vidíme, že nejhorší situace (tedy největší rozdíly mezi soudy) existovala v roce 2013. Od té doby se situace postupně zlepšuje. Na rozdíl od délek řízení ale nedošlo ke zlepšení (zmenšení variability) mezi roky 2017 a 2018.

Graf 13: OS – krabicové grafy, nevyřízené civilní věci na soudce

2.2.4 Disposition time³

Disposition time je vypočítán podle metodiky CEPEJ⁴ jako (počet nevyřízených věcí na konci daného období) / (počet vyřízených věcí v daném období) × 365. Tento údaj tedy v podstatě ukazuje, za kolik dní by při stejném tempu soud dovyřídil všechny nevyřízené věci, které u něj dnes leží, kdyby k němu již žádné další nepřicházely. Nejedná se o délku řízení, jak by se mohlo podle názvu zdát. Délka řízení je vypočtena z jiného zdroje dat a jedná se o jiný ukazatel. Disposition time (DT) se od ní tedy může výrazně lišit. V případě DT je spíše než absolutní hodnoty důležité relativní srovnání mezi roky a soudy.

Účel DT je podobný jako u přepočtu věcí na jednoho soudce – tedy zohlednit velikost soudů. Mezi ukazateli je ale jeden podstatný rozdíl. Počet nevyřízených věcí na soudce se zaměřuje čistě na to, jak je daný soud zatížený, a u málo zatížených soudů tedy bude vždy vykazovat příznivé hodnoty. Na druhou stranu DT zohledňuje i počet vyřízených věcí a může tedy teoreticky vyjít vysoký i u soudů s malým počtem nevyřízených věcí, byť tomu tak většinou není.

Oba ukazatele tak mají poměrně dobrou vypovídající hodnotu o vyřizování věcí u soudů, ale každý vypovídá o jiném aspektu této otázky. Srovnání grafů 11 a 15 ukazuje, že výsledky jednotlivých soudů v obou ukazatelích se mírně liší.

Graf 14: OS – disposition time civilního řízení v letech 2008–2018

Disposition time je samozřejmě silně ovlivněn změnami v nápadu a v počtu vyřízených věcí. Tyto změny jsou okomentovány v kapitole 2.2.2. Důležitý je pokles DT v letech 2014–2016, a to i přes

³ Pojem jsme ponechali nepřeložený, jeho překlad do češtiny by mohl vést k záměně s délkou řízení. Ve zprávě jsme délky řízení již zkoumali.

⁴ Komise pro efektivitu justice Rady Evropy.

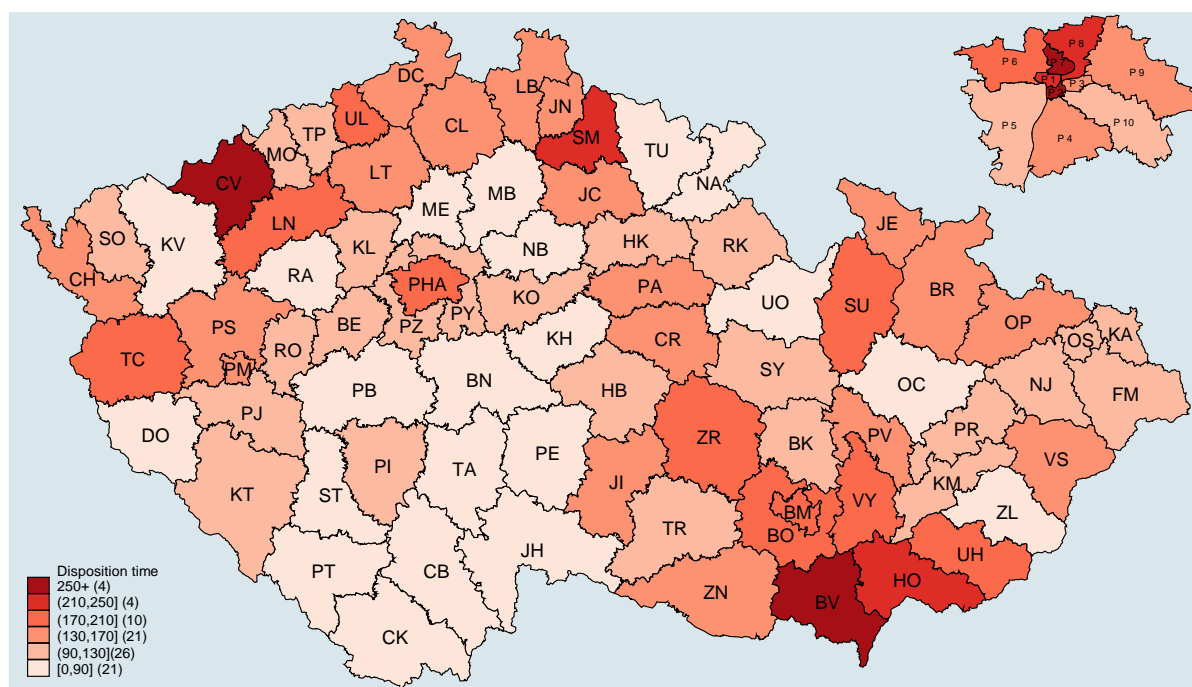
klesající nápad a počet vyřízených věcí. V roce 2017 došlo k mírnému nárůstu, protože počet vyřízených věcí klesl více než počet věcí nevyřízených. V roce 2018 DT klesl, protože se mírně zvýšil počet vyřízených věcí a trochu klesl počet věcí nevyřízených. Následující tabulka a graf opět ukazují srovnání mezi kraji a jednotlivými soudy v roce 2018.

Tabulka 10: OS – disposition time v civilním řízení dle krajů

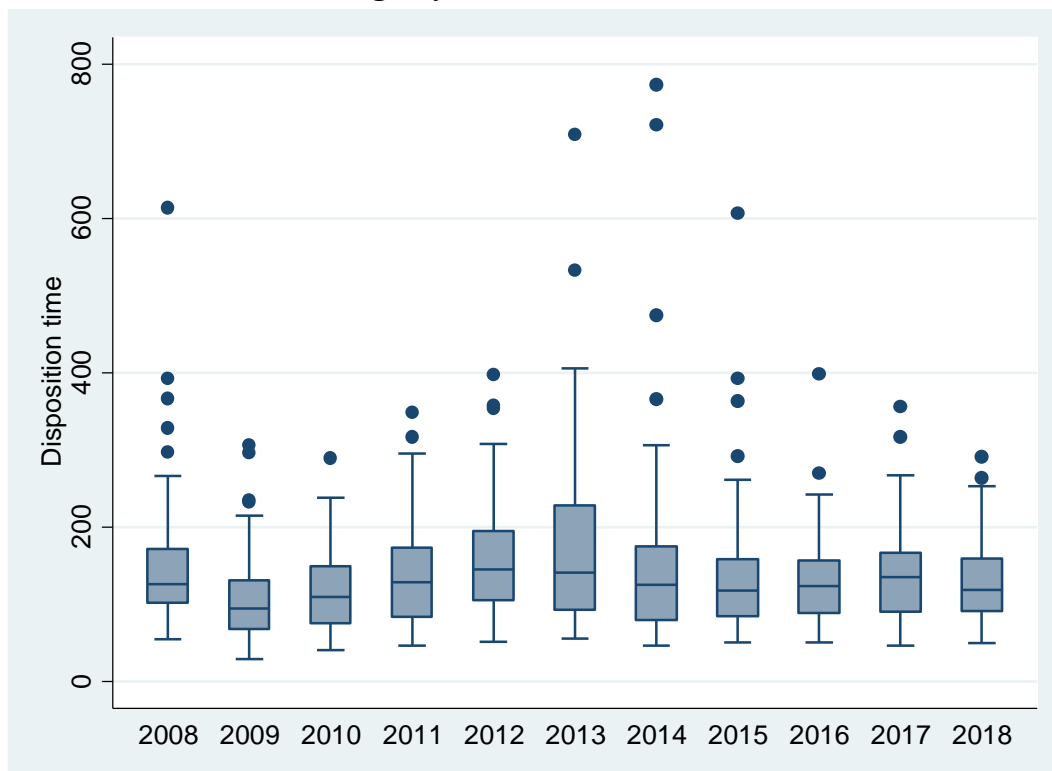
Nadřízený soud	Disposition time	
MS Praha	173	-19 %
KS Praha	90	-6 %
KS Č. Budějovice	66	-8 %
KS Plzeň	119	+7 %
KS Ústí n. Labem	169	-10 %
KS Hr. Králové	110	-9 %
KS Brno	175	+9 %
KS Ostrava	116	+1 %
Celkem ČR	140	-6 %

Závěry jsou celkem podobné jako u předchozích ukazatelů. Rozdíly nejsou dány počtem vyřízených věcí, ale velkým počtem nevyřízených věcí u soudů, které spadají pod KS Ústí nad Labem, KS Brno a MS Praha (v těchto krajích je DT nejvyšší). U obvodních soudů spadajících pod MS Praha se na poklesu ukazatele disposition time projevuje výrazný růst v počtu vyřízených věcí oproti roku 2017.

Graf 15: OS – disposition time civilního řízení u jednotlivých soudů

Graf 16: OS – krabicové grafy, DT civilního řízení

Na krabicových grafech vidíme, že variabilita DT se zde v roce 2018 mírně snížila. Především se přiblížily dvě zbývající odlehlé hodnoty.

Na základě přechozích ukazatelů můžeme shrnout, že celkově se situace v civilním řízení u okresních soudů za několik posledních let výrazně zlepšila – výrazně klesl počet nevyřízených věcí i délky řízení. Ty jsou dokonce nejnižší za celé sledované období. To je dáno především zmenšováním rozdílů mezi soudy, tj. zlepšováním situace u nejpomalejších a nejzatíženější soudů. Zlepšování situace se ale pomalu zpomalovalo a mezi situací v roce 2017 a situací v roce 2018 již není vidět příliš velký rozdíl.

Objevují se ale i určitá negativa – již dva roky za sebou stoupl počet věcí, které nebyly vyřízeny déle než 3 roky. Případné vyřízení těchto věcí může mírně negativně ovlivnit vykázanou délku řízení v dalších letech.

2.2.5 Další statistiky

Kromě výše uvedených ukazatelů výkonnosti soudů sleduje Ministerstvo spravedlnosti řadu dalších ukazatelů. Tato podkapitola se věnuje čtyřem příkladům, a to míře odvolání, míře změny rozsudku, výši přiznaných nároků a dále uvádí nejběžnější předměty sporu.

Data byla získána ze statistických listů a byla omezena stejným způsobem jako u délky řízení. Zkoumáme tedy pouze agendu C bez rozkazního řízení.

Míra odvolání udává, jak často podávají účastníci sporu odvolání. Závisí na mnoha faktorech, jako je například složení agendy soudu nebo charakteristiky účastníků sporu. Do určité míry může vypovídat o složitosti sporů, neboť u velmi jednoduchých sporů (typicky s procesně pasivní žalovanou stranou) je podání odvolání méně pravděpodobné. Výpočty zahrnují i věci, ve kterých

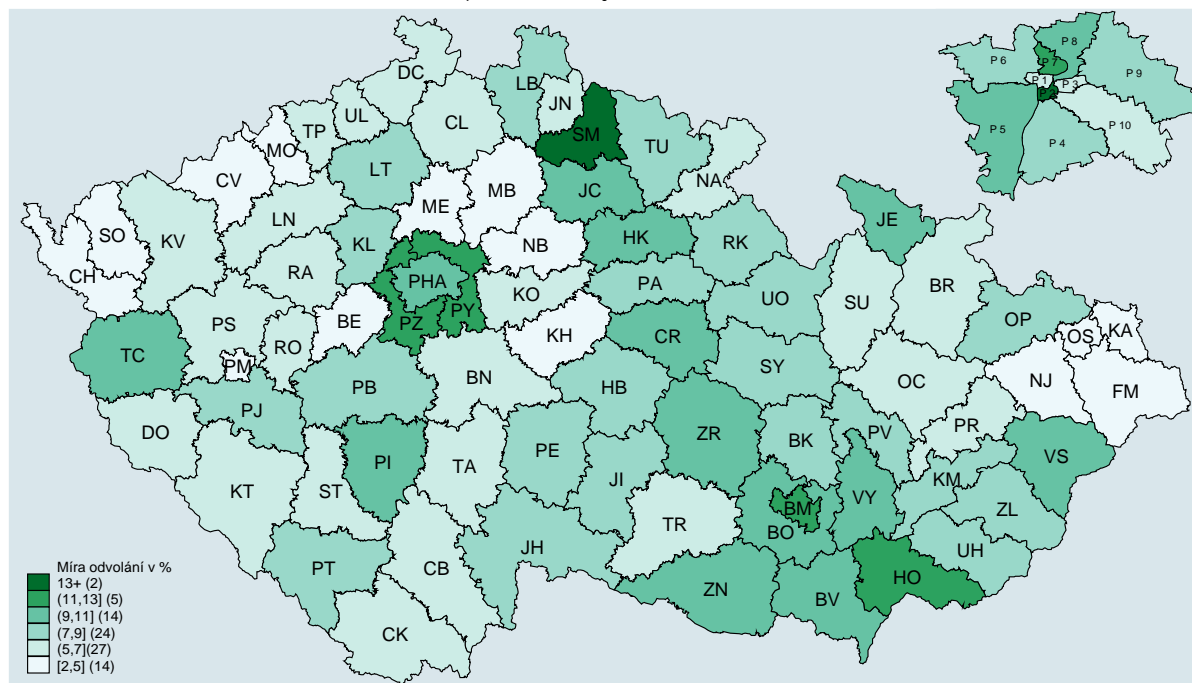
odvolací soud zrušil rozhodnutí soudu I. stupně a věc mu vrátil. Následně již odvolání podáno nebylo.

Tabulka 11: OS – míra odvolání dle krajů v civilním řízení

Nadřízený soud	Míra odvolání	
MS Praha	10,59 %	+1,2 p. b.
KS Praha	6,41 %	-1,2 p. b.
KS Č. Budějovice	7,03 %	-1,5 p. b.
KS Plzeň	5,24 %	-2,6 p. b.
KS Ústí n. Labem	5,60 %	-1,1 p. b.
KS Hr. Králové	8,28 %	-2,0 p. b.
KS Brno	9,61 %	-0,5 p. b.
KS Ostrava	5,26 %	-0,8 p. b.
Celkem ČR	7,76 %	-0,6 p. b.

Míra odvolání je nejvyšší v Praze a Jihomoravském kraji a nejnižší v Západočeském a Moravskoslezském kraji. Z tabulky lze dále vyčíst, že míra odvolání zdaleka není úplně stabilní. Změny v jednotlivých krajích jsou oproti loňskému roku často větší než 10 %. Zde je třeba upozornit, že změny jsou v tabulce uvedeny v procentních bodech. Tedy například celková míra odvolání meziročně klesla z 8,36 % na 7,76 %, což je pokles o 0,6 procentního bodu (tento údaj je v tabulce) nebo také o 7 %. Z jednotlivých okresních soudů byla v roce 2018 nejvyšší míra odvolání u OS Praha 2 (34,27 %), OS Semily (13,28 %) a OS pro Prahu 7 (12,30 %). Obzvláště vysoká míra odvolání u OS Praha 2 má své odůvodnění. Tento soud je totiž specializovaný a velkou část jeho agendy tvoří spory týkající se odpovědnosti státu a územních samosprávných celků za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci podle zákona č. 82/1998 Sb., například spory o náhradu škody způsobené nesprávným úředním postupem nebo nepřiměřenou délkou soudního řízení. Míra odvolání je v těchto sporech velmi vysoká – přibližně 60 %. Nejnižší je míra odvolání u OS Beroun (2,85 %), OS Kutná Hora (2,92 %) a OS Karviná (2,94 %).

Graf 17: OS – míra odvolání u jednotlivých soudů v civilním řízení

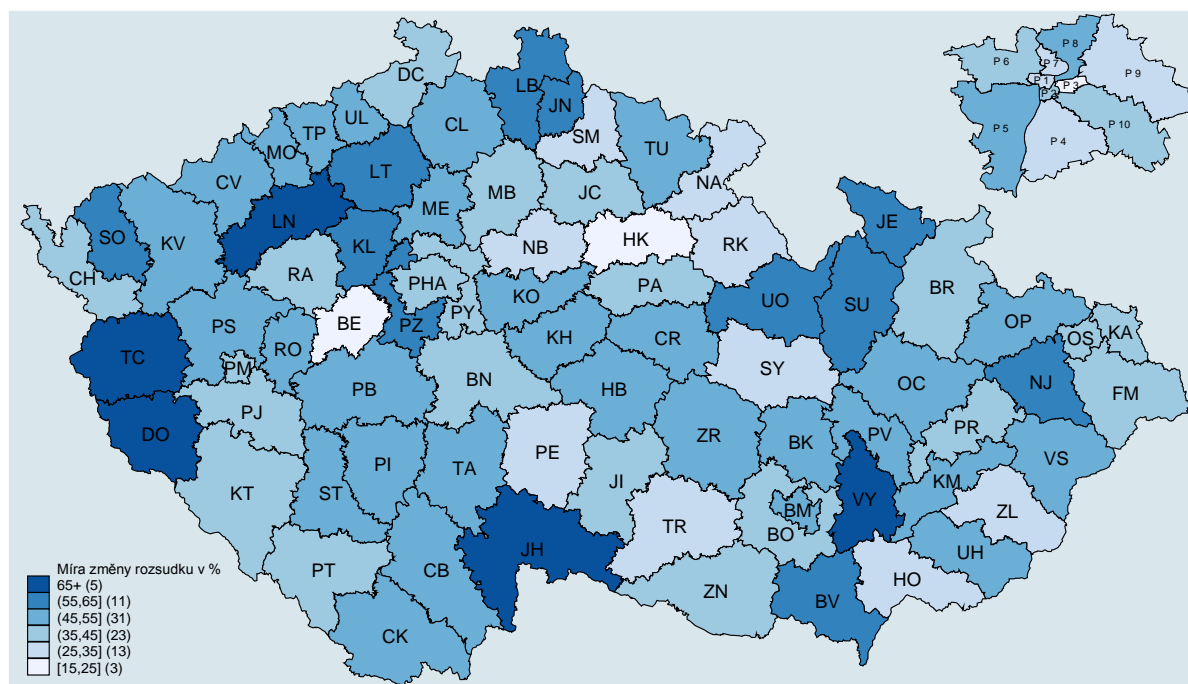

Dalším sledovaným ukazatelem je míra změny rozsudku. Jedná se o podíl věcí v procentech, ve kterých odvolací soud na podkladě odvolání změnil rozhodnutí soudu I. stupně. Jako změna rozsudku jsou započítány i případy, kdy bylo rozhodnutí soudu I. stupně u odvolacího soudu zrušeno nebo vráceno soudu I. stupně.

Tabulka 12: OS – míra změny rozsudku dle krajů v civilním řízení

Nadřízený soud	Míra změny rozsudku	
MS Praha	38,1 %	+4,9 p. b.
KS Praha	49,4 %	+2,7 p. b.
KS Č. Budějovice	48,7 %	-0,1 p. b.
KS Plzeň	51,3 %	+10,1 p. b.
KS Ústí n. Labem	52,7 %	+1,7 p. b.
KS Hr. Králové	38,4 %	+3,0 p. b.
KS Brno	45,6 %	-5,5 p. b.
KS Ostrava	46,7 %	+5,9 p. b.
Celkem ČR	43,8 %	+1,8 p. b.

Graf 18: OS – míra změny rozsudku u jednotlivých soudů v civilním řízení

Míra změny rozsudku je nejnižší v Praze a v Králověhradeckém kraji. Z okresních soudů mají nejnižší míru změny rozsudku OS pro Prahu 3 (20,73 %), OS Beroun (21,74 %) a OS Hradec Králové (24,46 %). Na druhém konci se nacházejí OS Tachov (76,19 %), OS Domažlice (67,39 %) a OS Jindřichův Hradec (66,67 %).

Vynásobením míry odvolání a míry změny rozsudku dostaneme podíl věcí, ve kterých odvolací soud nakonec změnil rozhodnutí soudu I. stupně ke všem prvostupňovým rozhodnutím. Tento ukazatel budeme nazývat *míra celkové změny rozsudku*. Tato míra se v roce 2016 rovnala $8,56\% \times 42,77\% = 3,66\%$, v roce 2017 byla $8,36\% \times 41,96\% \doteq 3,51\%$, v roce 2018 $7,76\% \times 43,8\% \doteq 3,39$. Míra celkové změny rozsudku se tedy během posledních let postupně velmi mírně snižuje.

V loňské verzi publikace jsme se krátce podívali na výši přiznaných nároků. Přiznané nároky budou zkoumány i letos, nicméně pro změnu budou zobrazeny jiným způsobem, a to pomocí kumulativní četnosti. Na svislé ose je zanesena kumulativní četnost (např. 50 % odpovídá číslu .5), na vodorovné ose jsou částky v Kč. Kumulativní četnost umožňuje přehledněji odečítat, kolik procent nároků se pohybuje do jaké částky (např. 30 % přiznaných nároků v roce 2018 v Praze bylo do 4 000 Kč). Budeme srovnávat Prahu a zbytek ČR v letech 2017 a 2018. Využijeme k tomu tzv. ECDF⁵. Na grafu níže je zobrazena kumulativní četnost výše přiznaných nároků v Praze a zbytku ČR v letech 2017 a 2018. Pro lepší pochopení grafu bude nejjednodušší uvést několik věcí, které lze z grafu vyčíst:

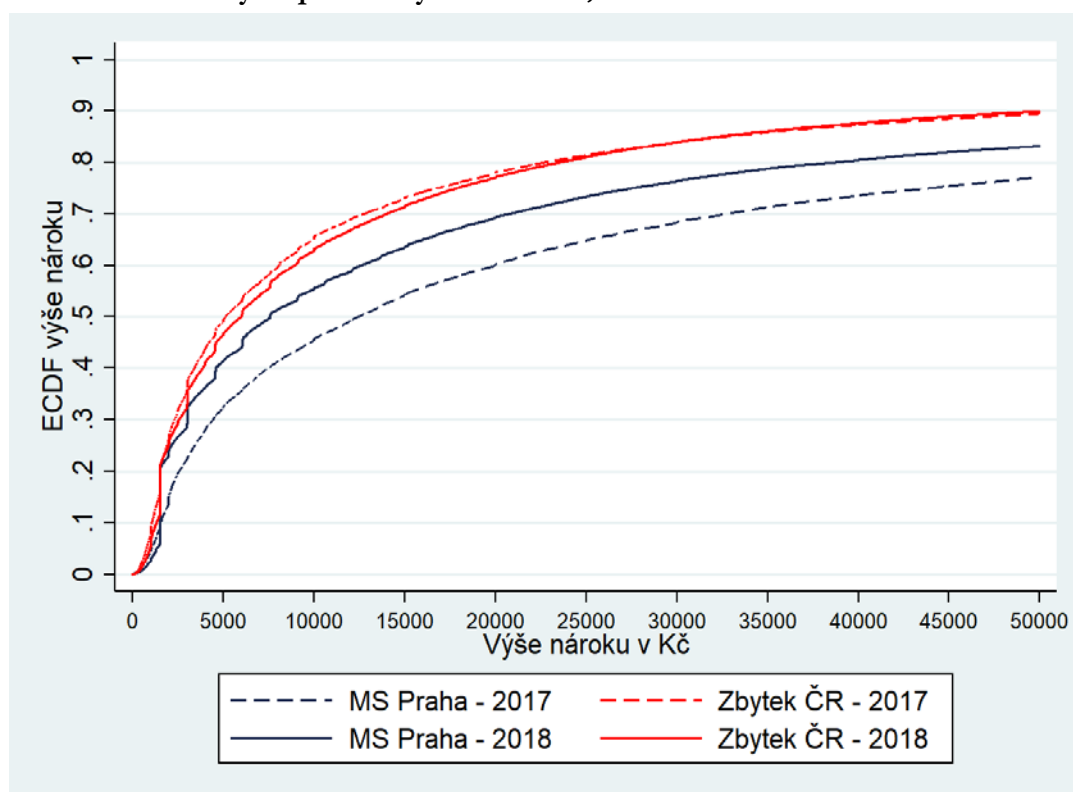
- Na první pohled je vidět, že v Praze jsou přiznávány vyšší nároky než ve zbytku ČR. To lze poznat tak, že křivky pro zbytek ČR jsou „vyšší“ (méně zakřivené) než křivky pro MS Praha. Např. 60 % nároků v ČR v roce 2018 se pohybovalo do 7 000 nebo 8 000 Kč (na vodorovné ose si na červené křivce najdeme hodnotu v Kč odpovídající číslu .6 na svislé

⁵ Z anglického empirical cumulative distribution function.

ose), zatímco na plné modré křivce pro MS Praha 2018 odpovídá číslu .6 hodnota okolo 13 000 Kč, tj. 60 % nároků v Praze se pohybovalo do 13 000 Kč.

- Zatímco u zbytku ČR se distribuce výše přiznaných nároků příliš nezměnila, v Praze přiznané nároky výrazně poklesly.
- Z grafu lze dále vyčíst, že medián (tj. 50 % vyjádřeno na svislé ose číslem .5) výše přiznané částky byl u obvodních soudů v Praze asi 12 000 Kč (ve skutečnosti (12 449 Kč) v roce 2018 a někde mezi 7 000 a 8 000 Kč v roce 2017 (ve skutečnosti 7 572 Kč). U zbytku ČR byl medián vyšší než 5 000 Kč s tím, že byl o něco větší v roce 2018. Ve skutečnosti byl medián 5 125 Kč, respektive 5 990 Kč.
- Přibližně 22 % přiznaných nároků u obvodních soudů v Praze v roce 2017 bylo vyšších než 50 000 Kč, v roce 2018 to bylo méně – asi 18 %. Ve zbytku ČR to bylo v obou letech odhadem jen asi 10 % věcí.

Graf 19: OS – výše přiznaných nároků, kumulativní četnost

Nakonec se podíváme na nejčastější spory, které soudy musí řešit. Znovu upozorňujeme, že tato data jsou očištěna o rozkazní řízení, a je možno konstatovat, že na úrovni OS není jeden konkrétní druh sporu dominantní (na rozdíl od KS, viz tabulka 40).

Tabulka 13: OS – nejčastější spory v civilním řízení

Předmět sporu	Podíl v %
Spory z přepravy osob	16,96
Placení pojistného	15,60
Spory z úvěru u nebankovních institucí	14,24
Spory ze zápůjčky	8,74
Spory z úvěru u bankovních institucí	8,63
Úhrady za dodávky elektrické energie, plynu nebo tepla	7,35

Zde uvedené druhy sporů tvoří více než 70 % pravomocně skončených věcí v této agendě. Je zjevné, že se většinou jedná o úhradu dlužné částky za pojistné, energie, za jízdu na černo, splátky úvěrů apod. Tyto druhy sporů bychom očekávali spíše u rozkazního řízení. Zdá se však, že často nekončí pravomocným platebním rozkazem, tudíž přechází do klasického civilního řízení (většinou po podaném odporu nebo po zrušení platebního rozkazu z důvodu jeho nedoručitelnosti). Bližší pohled na data potvrzuje výše uvedený předpoklad – asi 89 % těchto sporů bylo zahájeno návrhem na vydání elektronického platebního rozkazu.

Složení agendy je v zásadě neměnné, zcela stejné typy sporů byly nejčastější i například v loňském roce. Mírně se mění pouze jejich podíl na celkovém počtu pravomocně skončených věcí.

2.3 Civilní agenda – elektronické rozkazní řízení

Jak jsme uvedli v úvodu kapitoly 2.2, zkoumaná data jsme očistili právě o rozkazní řízení. Tato data ale samozřejmě mají svou informační hodnotu, proto je analyzujeme v této části.

Jedná se o civilní řízení ve zkrácené formě, jehož cílem je skončení věci vydáním platebního rozkazu. V této zprávě označujeme jen ta civilní řízení, která jsou zahájena návrhem žalobce na vydání platebního rozkazu. Platební rozkaz se vydává bez slyšení žalované strany a řízení jím může být skončeno jen tehdy, nepodá-li proti němu žalovaná strana odpor. Neskončí-li řízení pravomocným platebním rozkazem, přechází do klasického civilního řízení.

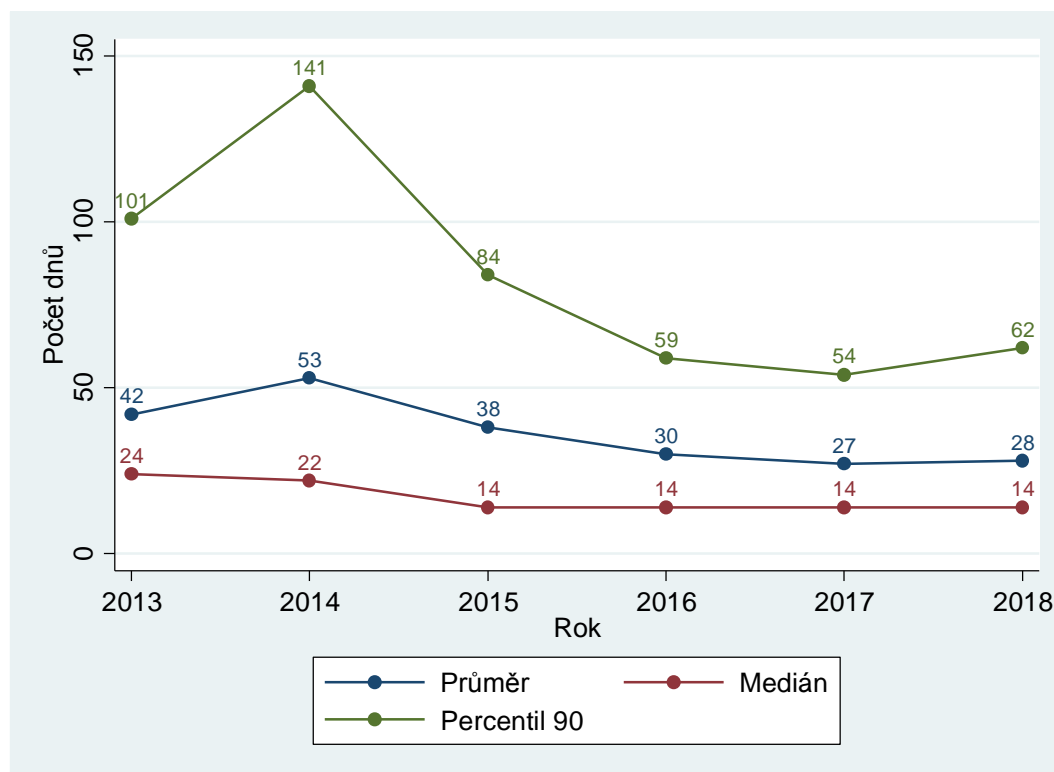
Ale ne všechna data, o která byla očistěna kapitola 2.2, zde zahrnujeme. Občanské soudní řízení zná celkem čtyři typy platebních rozkazů, ale okresních soudů se týkají jen tři z nich, a to „běžný“ platební rozkaz, elektronický platební rozkaz a evropský platební rozkaz. Čtvrtý typ, kterým je směnečný (šekový) platební rozkaz, vydávají jen krajské soudy. Pro každý typ platí jiné podmínky a postupy. Dále ve statistickém sledování rozkazního řízení proběhlo v letech 2009 až 2013 nejvíce změn. V časových řadách by se tak objevovaly výkyvy způsobené právě změnami ve statistikách a došlo by tak ke zkreslení. Z tohoto důvodu se tato kapitola zabývá pouze elektronickým platebním rozkazem od roku 2013, protože od tohoto roku se již neudály žádné významné změny a všechny návrhy na vydání elektronického platebního rozkazu se evidují v rejstříku EPR.

Dalším důvodem, proč byl vybrán rejstřík EPR, je ten, že tvoří největší část agendy rozkazního řízení (např. v roce 2018 činí podíl EPR 87,07 % z návrhů na vydání platebního rozkazu u OS). V předchozích letech bylo podíl obdobný.

2.3.1 Délka řízení

Platí stejné poznámky jako v přechozí kapitole, délky řízení zjišťujeme ze statistických listů a délky řízení uvádíme v kalendářních dnech ode dne nápadu do dne konečného rozhodnutí soudem I. stupně.

Graf 20: OS – délka civilního el. rozkazního řízení v letech 2013–2018

Tabulka 14: OS – délky el. rozkazního civilního řízení dle krajů

Nadřízený soud	Délka řízení					
	Průměr		Medián		Percentil 90	
MS Praha	33	+27 %	20	+18 %	81	+59 %
KS Praha	16	+7 %	9	+13 %	34	+3 %
KS Č. Budějovice	17	+6 %	9	+0 %	36	+3 %
KS Plzeň	20	-5 %	11	+0 %	45	-2 %
KS Ústí n. Labem	34	-3 %	18	-5 %	74	+4 %
KS Hr. Králové	20	+5 %	11	+10 %	43	+8 %
KS Brno	43	+2 %	26	+30 %	90	+1 %
KS Ostrava	25	+9 %	14	+0 %	51	+4 %
Celkem ČR	28	+4 %	14	+0 %	62	+15 %

Délky řízení jsou řádově nižší než u klasického civilního řízení (rejstřík C). Například mediánová délka řízení v roce 2017 byla v klasickém civilním řízení 176 dnů, v elektronickém rozkazním řízení byla pouze 14 dnů. To je asi třináctkrát méně. To samozřejmě plyne z již diskutované výrazně nižší obtížnosti agendy EPR. Z toho pak plynou i nižší absolutní rozdíly mezi jednotlivými soudy a kraji. Mezi nejrychlejšími soudy ve Středočeském kraji a nejpomalejšími soudy v Jihomoravském kraji je rozdíl pouze 17 dnů v mediánové délce řízení a 27 dnů v průměrné délce řízení. Z jednotlivých soudů je nejrychlejší OS Plzeň-sever (medián 6 dnů) a nejpomalejší OS pro Prahu 7 (73 dnů), což je značně odlehlá hodnota.

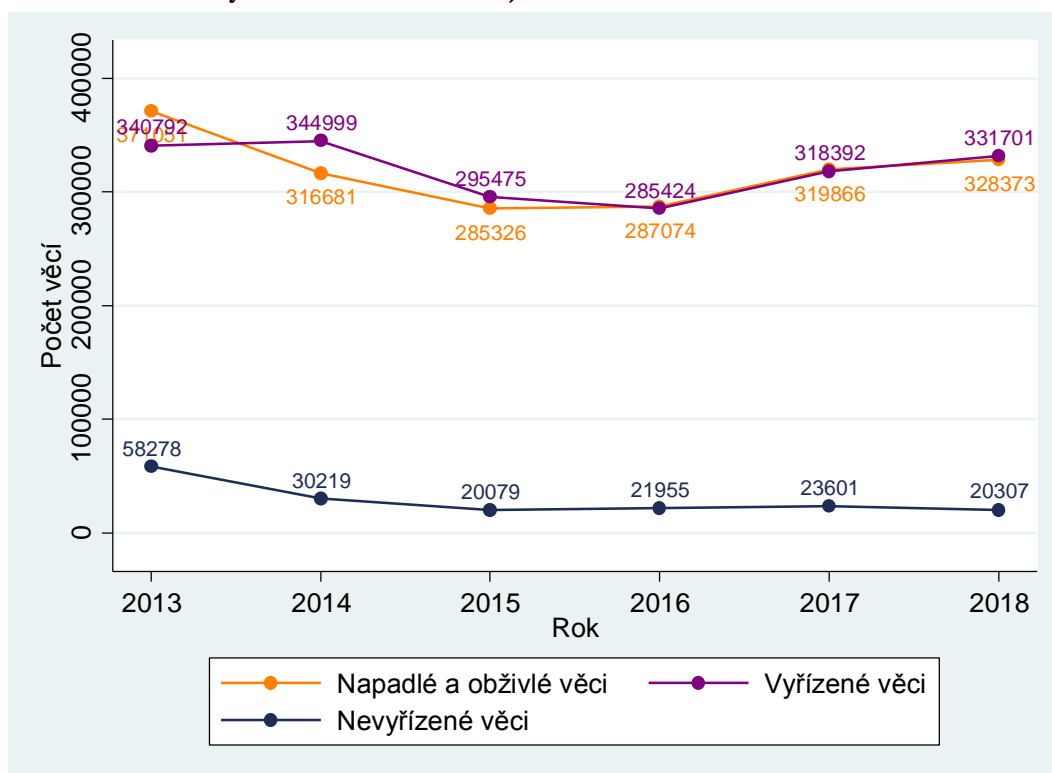
Z výše uvedeného také plyne menší variabilita v absolutních číslech mezi roky. V tabulce je vidět, že u většiny krajů došlo k velmi malé relativní změně ve všech ukazatelích. Někde je procentní změna celkem velká (MS Praha, medián KS Brno), řádově se ale také většinou jedná o dny.

Ještě zbývá poznamenat, že rychlost vyřizování dle krajů v zásadě odpovídá rychlosti vyřizování v klasickém civilním řízení (absolutní hodnoty jsou ale daleko menší). Tj. nejnižší délky řízení vykazují soudy, které spadají pod KS Praha a KS České Budějovice. Naopak nejvyšší délky řízení jsou u soudů, které spadají pod KS Ústí nad Labem a KS Brno.

2.3.2 Vyřizování věcí

Graf níže znázorňuje časovou řadu vyřizování věcí v ČR a tabulka průřezová data po krajích za rok 2018. Poměr počtu nevyřízených věcí k počtu vyřízených věcí (nebo k nápadu) je velmi nízký. To opět ukazuje, že tato agenda je mnohem jednodušší než klasické civilní řízení, a soudy tak nemají téměř žádné potíže s jejím vyřizováním.

Graf 21: OS – vyřizování věcí v rejstříku EPR v letech 2013–2018

Je jasně vidět, že s vyřizováním této agendy nemají soudy žádné potíže. Cože je vidět mimo jiné i na poměru počtu nevyříjených věcí k počtu vyřízených věcí či k nápadu.

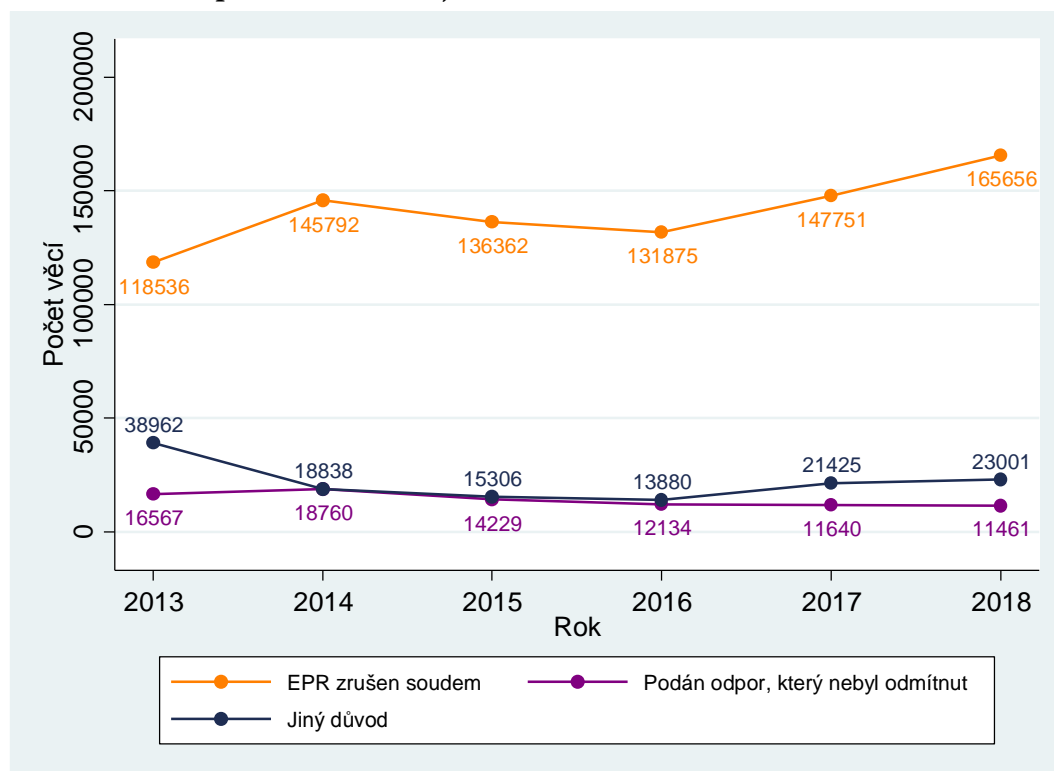
Tabulka 15: OS – vyřizování věcí v rejstříku EPR dle krajů

Nadřízený soud	Počet věcí						Míra vyřizování
	Nápad + obživa		Vyřizeno		Nevyřizeno		
MS Praha	59 694	+2 %	61 564	+11 %	3 399	-35 %	103,1 %
KS Praha	37 210	+11 %	37 276	+12 %	1 037	-5 %	100,2 %
KS Č. Budějovice	18 549	-3 %	19 020	+1 %	626	-43 %	102,5 %
KS Plzeň	28 630	+3 %	29 304	+7 %	978	-41 %	102,4 %
KS Ústí n. Labem	53 342	+2 %	54 058	+3 %	5 020	-12 %	101,3 %
KS Hr. Králové	29 222	+3 %	29 384	+4 %	1 251	-11 %	100,6 %
KS Brno	44 348	+0 %	43 276	-6 %	4 953	+28 %	97,6 %
KS Ostrava	57 378	+2 %	57 819	+2 %	3 043	-13 %	100,8 %
Celkem ČR	328 373	+3 %	331 701	+4 %	20 307	-14 %	101,0 %

2.3.3 Další statistiky

V kapitole 2.2.5 jsme ukázali, že velkou část civilních věcí tvoří spory o úhradu dlužné částky (za pojistné, energie, za jízdu na černo, splátky úvěrů) a že většina těchto sporů byla převedena z rejstříku EPR. V této kapitole zodpovíme otázku, kolik věcí je vlastně z rejstříku EPR převedeno do rejstříku C. Tedy, jak často nestačí, aby soud věc jednoduše vyřídil elektronický platebním rozkazem, ale musel se jí dále zabývat v civilním řízení. Opět uvádíme časové řady za celou ČR a průřezová data po krajích za rok 2018.

Graf 22: OS – převedeno z rejstříku EPR v letech 2013–2018

Tabulka 16: OS – převedeno z rejstříku EPR dle krajů

Nadřízený soud	EPR zrušen soudem		Počet věcí			
			podán odpor, který nebyl odmítnut		jiný důvod	
MS Praha	33 295	+43 %	3 087	+10 %	8 213	+15 %
KS Praha	18 388	+16 %	1 080	-4 %	2 955	+0 %
KS Č. Budějovice	8 468	+2 %	694	+6 %	375	+20 %
KS Plzeň	16 321	+14 %	649	-4 %	2 773	+16 %
KS Ústí n. Labem	30 033	+19 %	1 334	-4 %	1 165	-13 %
KS Hr. Králové	12 509	+5 %	1 122	-5 %	1 533	+12 %
KS Brno	21 272	-8 %	1 730	-6 %	2 051	-15 %
KS Ostrava	25 370	-2 %	1 765	-10 %	3 936	+12 %
Celkem ČR	165 656	+12 %	11 461	-2 %	23 001	+7 %

Statisticky jsou sledovány tři důvody, proč je věc převedena z rejstříku EPR do rejstříku C:

- **EPR zrušen soudem:** elektronický platební rozkaz je zrušen, protože ho nebylo možné doručit. To může mít různé důvody. Například účastník sporu se přestěhoval bez udání další adresy, účastník má hlášenou adresu bydliště na městském úřadu a dále ho není možné nijak dohledat.
- **Podán odpor, který nebyl odmítnut:** byl podán odpor proti elektronickému platebnímu rozkazu. Odpor byl podán včas a oprávněnou osobou.
- **Jiný důvod:** zahrnuje všechny ostatní důvody pro převedení věci. Obvykle proto, že z nějakého jiného důvodu není možné EPR vydat; nejsou splněny podmínky pro jeho vydání (platební rozkaz by měl být doručen žalovanému do ciziny, žalobce uplatňuje nárok převyšující jeden milion korun českých aj.).

V datech vidíme, že převedených věcí je opravdu velké množství. Porovnáme-li počet převedených věcí s počtem věcí vyřízených, vidíme, že tento podíl v letech 2013 až 2017 tvořil 51 až 56 %.⁶ Tedy v zásadě každá druhá věc v rejstříku EPR byla převedena do klasického civilního řízení. V roce 2018 byl tento podíl dokonce 60 %. Nejvyšší je tento podíl v Praze a nejnižší je v kraji Jihočeském. Zdaleka nejčastější důvod převedení je zrušení EPR soudem. Oproti roku 2017 došlo především právě k nárůstu toho důvodu převodu.

⁶ Toto srovnání lze velmi dobře provést, i když ve statistikách nespadá počet převedených věcí pod počet věcí vyřízených. Princip je zde stejný jako u nápadu a u vyřízených věcí. Tj., nejedná se o skupinu totožných věcí.

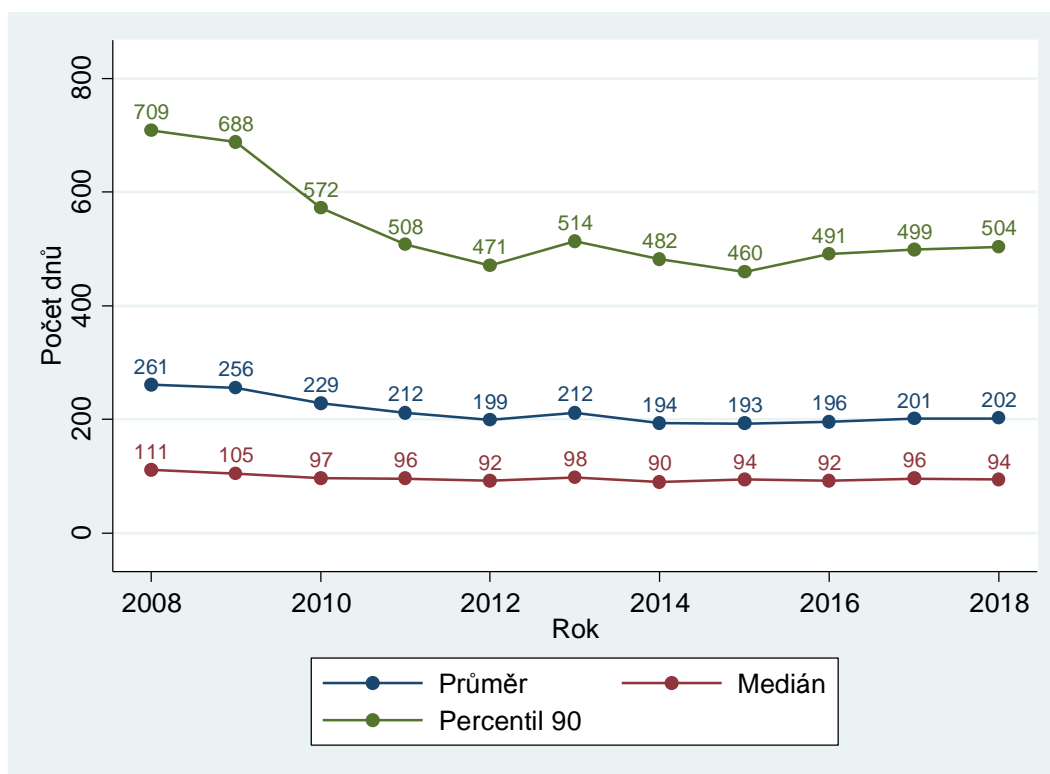
2.4 Trestní agenda

Z hlediska statistického sledování je situace na trestním úseku soudů jednodušší. Vedlejší agendy jsou zde v zásadě pouze dvě – všeobecné trestní věci, včetně rozhodování soudce v přípravném řízení, a u soudů, v jejichž obvodu se nachází věznice, též agenda podmíněné propuštění. Soudy tedy vyřizují hlavně prvostupňové trestní věci a prvostupňové trestní věci mladistvých (rejstříky T a Tm). Způsob vykazování se na rozdíl od civilního řízení během let neměnil a není se tedy třeba obávat zkreslení v časových řadách. Data v podkapitolách délky řízení a jiné statistiky jsou očištěna pouze o věci vyřízené trestním příkazem. Trestní příkaz je obdobou platebního rozkazu v civilním řízení. Jedná se o jednoduché a velmi rychle vyřízené věci, a proto v této zprávě nejsou v datech zahrnuty. Délky řízení, kde jsou do výpočtu zahrnuty věci vyřízené trestním příkazem, je možné dohledat na internetových stránkách InfoData nebo ve statistických ročenkách.

2.4.1 Délka řízení

Platí stejné poznámky jako u civilního řízení, délku řízení tedy zjišťujeme ze statistických listů a uvádíme ji v kalendářních dnech ode dne nápadu do dne konečného rozhodnutí soudem I. stupně.

Graf 23: OS – délka trestního řízení v letech 2008–2018 v kalendářních dnech

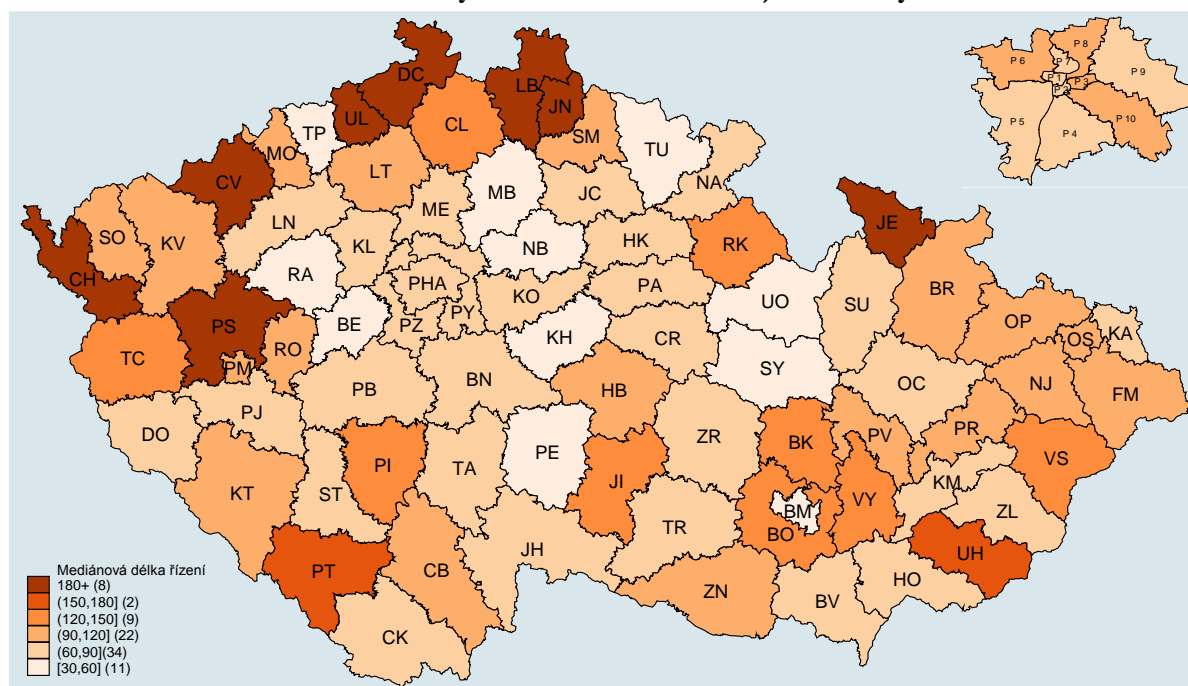
Z grafu je patrné, že ve zkoumaném období byly délky řízení největší v roce 2008. Od roku 2010 jsou velmi stabilní s tím, že od roku 2015 se vyřízení věci začíná opět postupně prodlužovat a věci „stárnou“ (viz mírné zvyšování percentilu 90, což znamená, že u 10 % nejdelších věcí se zvýšila délka projednávání ze 460 dnů v roce 2015 na 504 dnů v roce 2018, tj. pouze o 10 %). Zaujme velký rozdíl mezi průměrem a mediánem. Průměrná délka řízení je více než dvojnásobná než je mediánová délka řízení. To naznačuje, že existuje malá skupina řízení, které se oproti standardu velmi dlouho „táhnou“, což je stav, který trvá po celé vykazované období 2008–2018.

Tuto domněnku potvrzuje i poměrně vysoký percentil 90. Tento jev můžeme pozorovat i u civilního řízení, kde je nicméně o něco méně výrazný.

Tabulka 17: OS – délky trestního řízení dle krajů

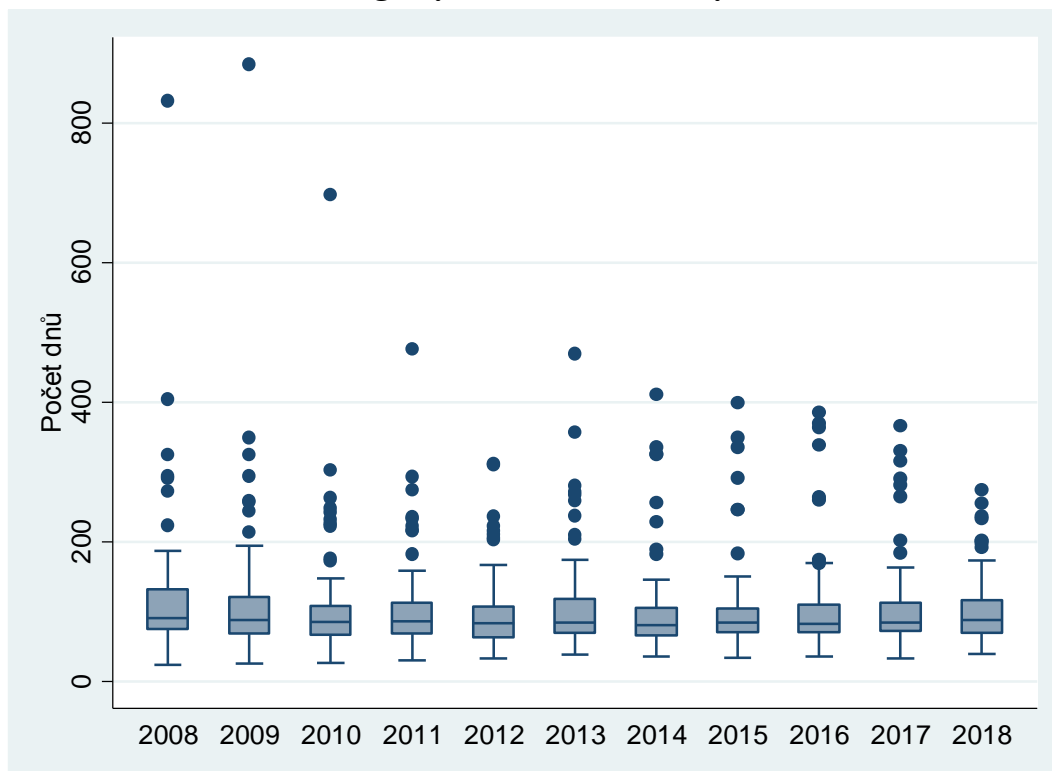
Nadřízený soud	Délka řízení					
	Průměr		Medián		Percentil 90	
MS Praha	161	+7 %	82	-2 %	374	+11 %
KS Praha	159	+11 %	68	-1 %	343	+1 %
KS Č. Budějovice	171	+3 %	92	-1 %	389	-1 %
KS Plzeň	240	+11 %	112	+2 %	609	+23 %
KS Ústí n. Labem	335	-7 %	154	-18 %	879	-6 %
KS Hr. Králové	131	-1 %	69	+0 %	306	-0 %
KS Brno	148	+4 %	82	+1 %	342	+9 %
KS Ostrava	182	+5 %	98	+8 %	445	+6 %
Celkem ČR	202	+0 %	94	-2 %	504	+1 %

Graf 24: OS – mediánové délky trestního řízení u jednotlivých soudů

Nejdelší délky řízení vykazují stejně jako u civilního řízení okresní soudy v Severočeském kraji, určité problémy lze také zaznamenat v kraji Západočeském. Délky řízení u okresních soudů v ostatních krajích jsou poměrně vyrovnané. Tři soudy s nejkratší mediánovou délkou řízení jsou OS Svitavy (40 dnů), OS Kutná Hora (42 dnů) a OS Benešov (43 dnů). Délky řízení u nejpomalejších soudů jsou asi šestkrát až sedmkrát větší – OS Ústí nad Labem (274 dnů), OS Liberec (255 dnů) a OS Jeseník (237 dnů).

Graf 25: OS – krabicové grafy, mediánové délky trestního řízení

Z krabicového grafu vidíme, že rozdíly mezi soudy se v posledních letech příliš nemění. V roce 2018 však přeci jen došlo ke zlepšení u nejpomalejších soudů, kdy se odlehlé hodnoty přiblížily „ke krabici“.

Při pohledu na délky řízení by se mohlo zdát, že se situace v trestním řízení nelepší. Z další kapitoly o vyřizování věcí v přepočtu na soudce ale vyplývá, že se situace pomalu zlepšuje i na trestním úseku OS. Zmenšují se totiž především rozdíly v počtu nedodělků.

Zajímavá je také otázka, které trestné činy soudy vyřizují nejdéle. Odpověď lze najít v následující tabulce. V tabulce jsou uvedeny délky řízení (opět medián, průměr a percentil 90) pro jednotlivé hlavy trestního zákoníku. Stále platí, že data jsou očištěna o věci vyřízené trestním příkazem.

Nejvyšší mediánovou délku řízení a nejvyšší průměr mají trestné činy proti branné povinnosti, zatímco percentil 90 je vykázan u trestných činů proti životnímu prostředí a u trestných činů vojenských. Trestné činy spadající do těchto hlav se ale vyskytují vzácně, a výsledky jsou tedy silně ovlivněny malým počtem pozorování. Soudům také dlouho trvá vyřídit hospodářské trestné činy. Tento výsledek je poměrně intuitivní. Rozřešit hospodářskou kriminalitu bývá poměrně náročné už u věcí, které věcně spadají do příslušnosti okresních soudů. U krajských soudů je tato agenda samozřejmě ještě výrazně složitější.

Naopak nejrychleji soudy vyřizují trestné činy proti pořádku ve věcech veřejných a trestné činy obecně nebezpečné. To plyne především z toho, že do hlavy trestné činy proti pořádku ve věcech veřejných spadá trestný čin *maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání*. Jedná se o velmi častý trestný čin, který má tak velký vliv na celkovou vypočítanou délku řízení v této hlavě. Ve většině těchto případů není příliš náročné rozhodnout o vině či nevině obžalovaného.

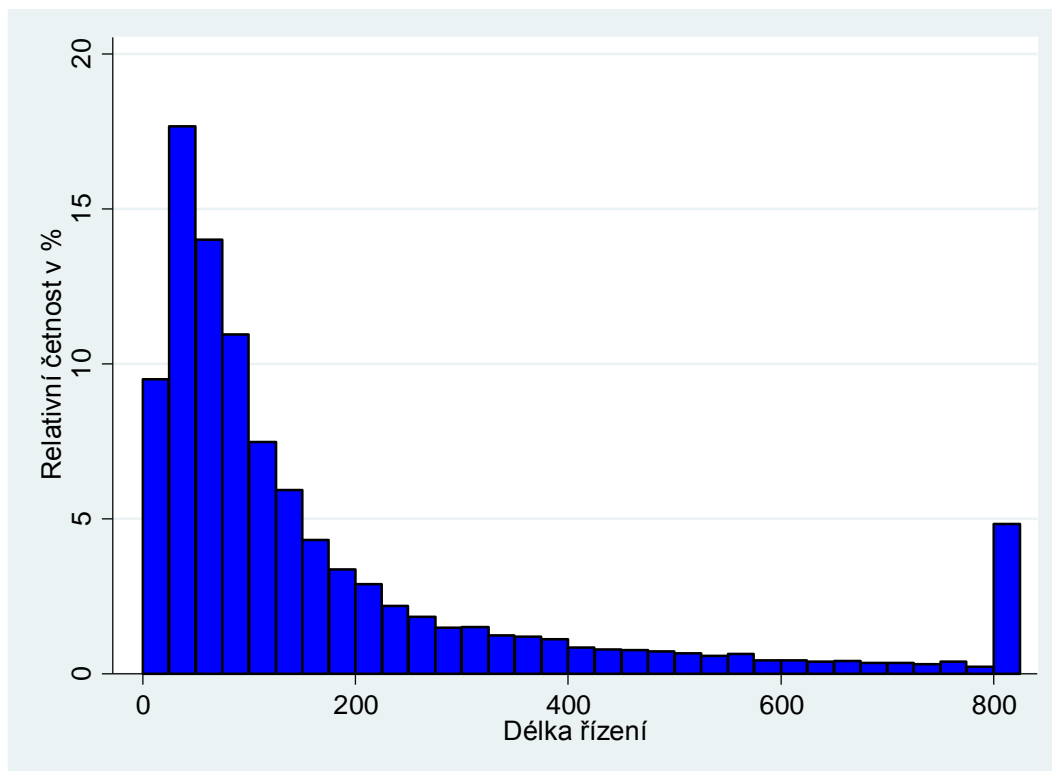
Tabulka 18: OS – délky trestního řízení dle hlav trestního zákoníku

Hlava	Název hlavy	Délka řízení		
		Průměr	Medián	Percentil 90
I	Trestné činy proti životu a zdraví	219	107	588
II	Trestné činy proti svobodě a právům na ochranu osobnosti, soukromí a listovního tajemství	218	110	540
III	Trestné činy proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti	190	78	537
IV	Trestné činy proti rodině a dětem	170	102	371
V	Trestné činy proti majetku	208	100	537
VI	Trestné činy hospodářské	285	148	716
VII	Trestné činy obecně nebezpečné	155	77	356
VIII	Trestné činy proti životnímu prostředí	373	116	984
IX	Trestné činy proti České republice, cizímu státu a mezinárodní organizaci	173	168	318
X	Trestné činy proti pořádku ve věcech veřejných	157	71	376
XI	Trestné činy proti branné povinnosti	834	834	834
XII	Trestné činy vojenské	417	283	957
XIII	Trestné činy proti lidskosti, proti míru a válečné trestné činy	305	161	890

Stejně jako u civilního řízení se na délky řízení v roce 2018 podíváme ještě pomocí histogramu. Šířka jednoho intervalu (sloupce) je 25 dnů. Pro lepší přehlednost uvádíme všechny délky řízení delší než 800 dnů v jednom sloupci (na grafu nejvíce vpravo). Proto je tento sloupec výrazně „vyšší“ než sloupce předchozí. Opět upozorňujeme na několik zajímavých faktů:

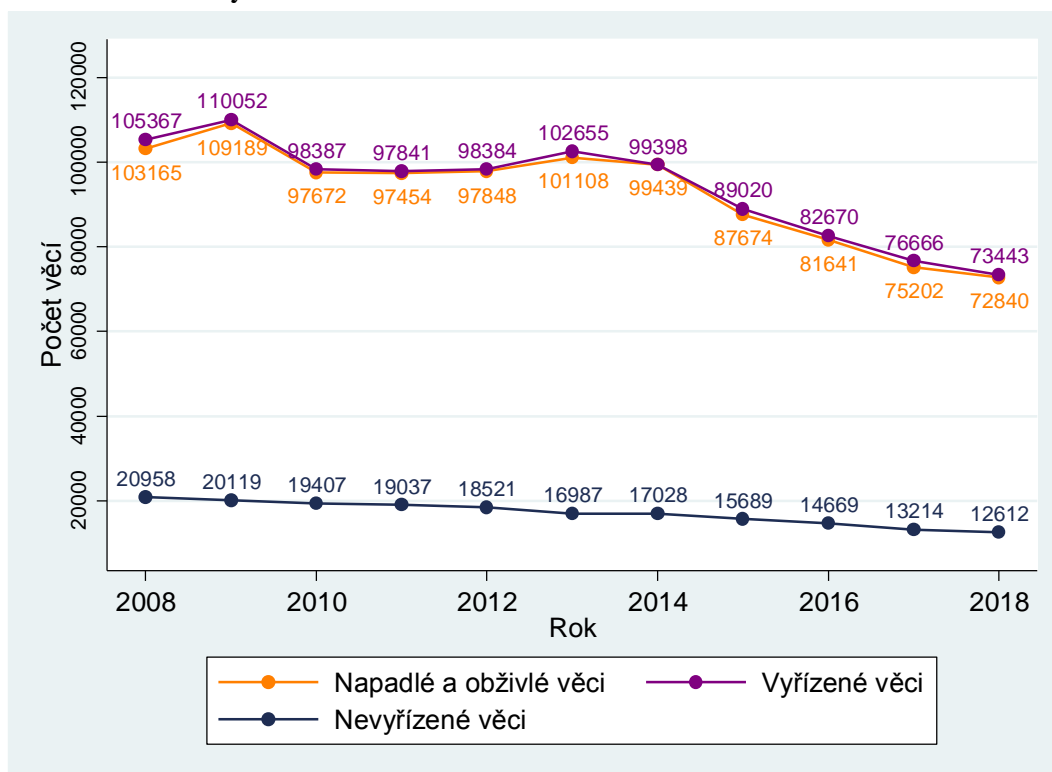
- Jen necelých 5 % věcí bylo vyřízeno za více než 800 dnů.
- Více než čtvrtina věcí byla vyřízena velice rychle – do 50 dnů ode dne nápadu u soudu.
- Největší skupina věcí (cca 18 %) byla vyřízena za 26 až 50 dnů. S přibývajícím délkou řízení četnost klesá.
- Rozdělení délek řízení je celkem podobné rozdělení v civilním řízení. Absolutní hodnoty jsou ale výrazně nižší.

Graf 26: OS – distribuce délek trestního řízení

2.4.2 Vyřizování věcí

Graf 27: OS – vyřizování trestních věcí v letech 2008–2018

V grafu je na první pohled patrný výrazný pokles v nápadu a počtu vyřízených věcí po roce 2013. Tento trend je opravdu silný a vyplývá z poklesu kriminality na území ČR a trvá i v roce 2018, i když v tomto roce rychlost poklesu zvolnila z 8 % v roce 2017 na 3 % v roce 2018. Především pokles v nápadu v posledních letech se pak projevil i v poklesu počtu nevyřízených věcí, ve kterých se i v roce 2018 vykazuje zpomalení poklesu z 10 % v roce 2017 na 5 % v roce 2018.

Tabulka 19: OS – vyřizování trestních věcí dle krajů

Nadřízený soud	Nápad + obživa		Počet věcí			Míra vyřizování	
			Vyřízeno		Nevyřízeno		
MS Praha	9 524	-4 %	9 501	-6 %	1 264	+2 %	99,8 %
KS Praha	8 169	-4 %	8 223	-3 %	582	-8 %	100,7 %
KS Č. Budějovice	4 787	-3 %	4 778	-4 %	695	+1 %	99,8 %
KS Plzeň	6 391	-6 %	6 516	-5 %	1 267	-9 %	102,0 %
KS Ústí n. Labem	12 400	-1 %	12 811	-6 %	3 635	-10 %	103,3 %
KS Hr. Králové	6 642	-1 %	6 729	+0 %	705	-11 %	101,3 %
KS Brno	11 172	-4 %	11 203	-4 %	1 797	-2 %	100,3 %
KS Ostrava	13 755	-3 %	13 682	-4 %	2 667	+3 %	99,5 %
Celkem ČR	72 840	-3 %	73 443	-4 %	12 612	-5 %	100,8 %

Míra vyřizování zůstává u trestních věcí v zásadě na stejné úrovni jako v roce 2017 a je přibližně 100 % ve všech krajích. Soudní kraj Severní Čechy (nadřízený soud KS Ústí nad Labem), tedy kraj, který vykazuje vysoké délky řízení a velké množství nedodělků, má opět nejvyšší míru vyřizování. I když míra vyřizování klesá (v roce 2017 byla na 108,53 %). Z toho logicky plyne, že situace v tomto kraji se pomalu zlepšuje, a již se to projevilo i ve zkrácení délky trestního řízení (průměr – 7 %, medián – 18 %, viz tabulka 17).

Výrazné zlepšení situace v Severočeském kraji a přiblížení se ostatním krajům však nebude i při zachování vysokého tempa záležitostí měsíců, nýbrž let.

2.4.3 Vyřizování věcí v přepočtu na soudce

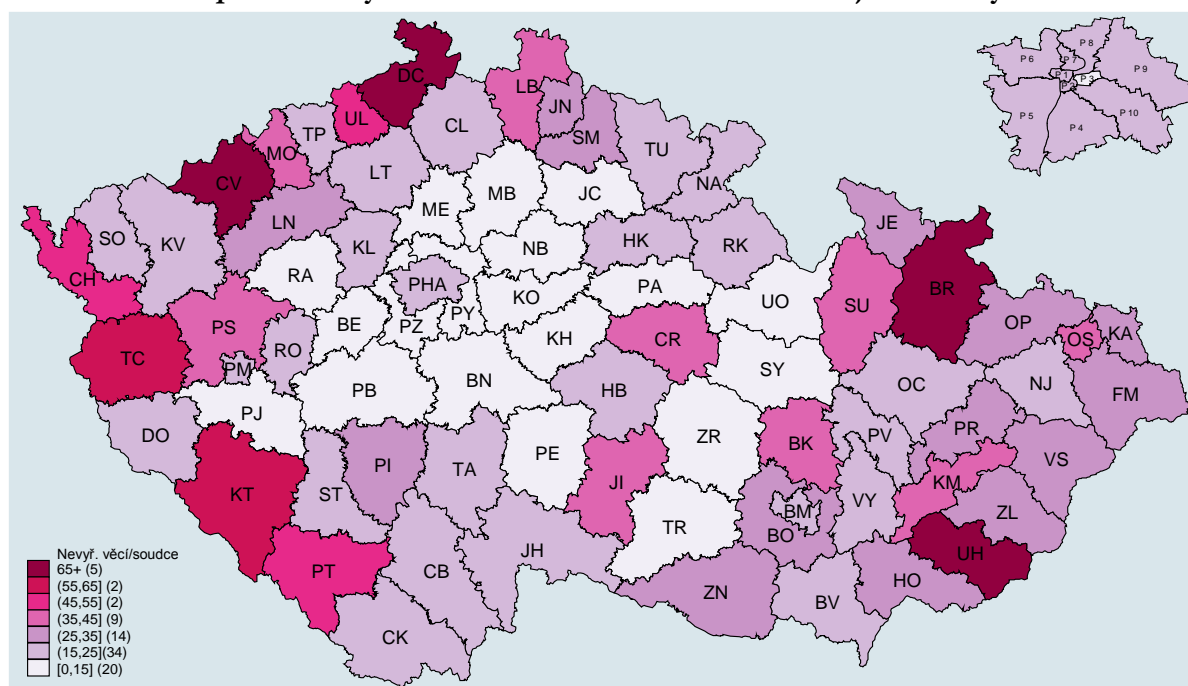
Trestní úsek je výrazně menší než úsek civilní. Proto může v přepočtu na soudce docházet k určitým výkyvům, a to především na úrovni jednotlivých soudů. U nejmenších soudů působí na trestním úseku pouze dva soudci. Dočasný pokles nebo nárůst v evidenčním počtu soudců tedy může vést ke značnému nárůstu nebo poklesu nevyřízených věcí v přepočtu na soudce.

V tabulce vidíme, že výsledky (počty nevyřízených věcí na soudce) opět přibližně odpovídají délkám řízení – nejhorší situace je stále u OS, které spadají pod KS Ústí nad Labem, ovšem soudcům v tomto kraji se podařilo snížit počet nevyřízených věcí na soudce o dalších 14 % oproti roku 2017. To se projevilo také v pozitivním smyslu u ukazatele „disposition time“ (viz tabulka 21). Relativně lépe než v délkách řízení si zde vedou soudy spadající pod KS Plzeň.

Tabulka 20: OS – vyřizování trestních věcí na soudce dle krajů

Nadřízený soud	Počet věcí					
	Nápad + obživa		Vyřízeno		Nevyřízeno	
MS Praha	144,30	-3 %	143,95	-5 %	19,15	+3 %
KS Praha	194,50	+3 %	195,79	+4 %	13,86	-2 %
KS Č. Budějovice	145,06	-3 %	144,79	-4 %	21,06	+1 %
KS Plzeň	138,93	-1 %	141,65	-0 %	27,54	-5 %
KS Ústí n. Labem	140,91	-6 %	145,58	-10 %	41,31	-14 %
KS Hr. Králové	166,05	+1 %	168,23	+3 %	17,63	-9 %
KS Brno	183,15	+1 %	183,66	+1 %	29,46	+3 %
KS Ostrava	178,64	-4 %	177,69	-5 %	34,64	+1 %
Celkem ČR	160,79	-2 %	162,13	-3 %	27,84	-4 %

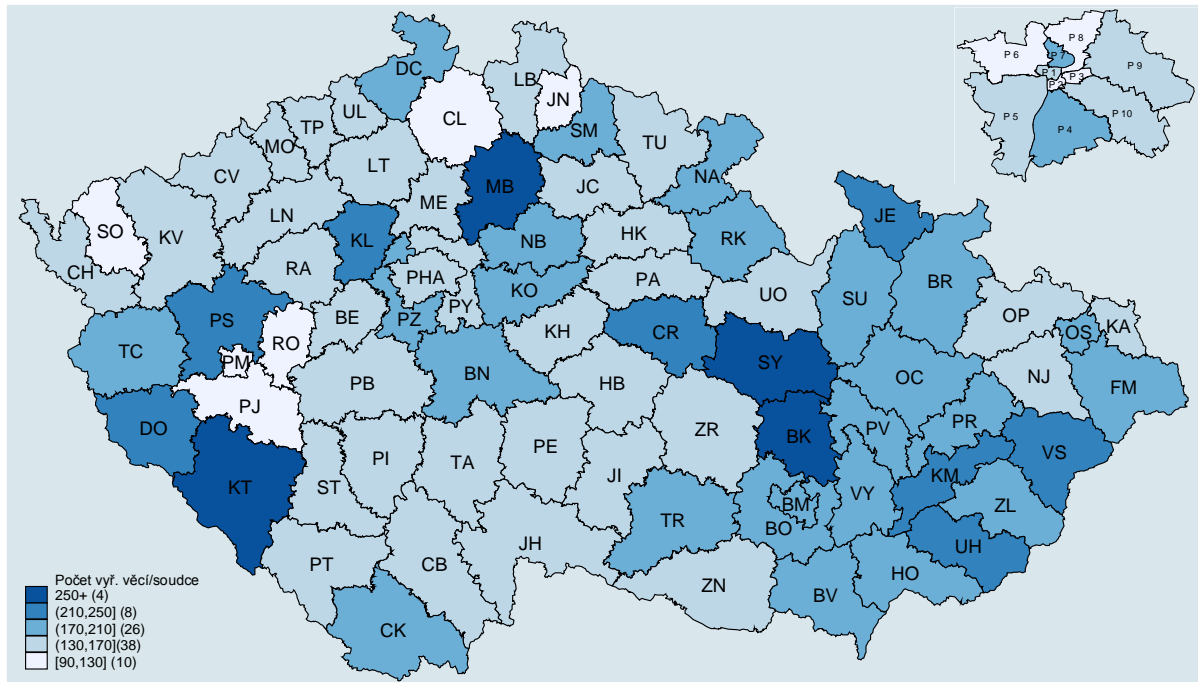
Graf 28: OS – počet nevyřiz. trestních věcí na soudce u jednotlivých soudů

V kartogramu opět vyčnívají především soudy v Severočeském kraji s nejvyššími počty nevyřízených věcí na soudce. Existují také výjimky v jiných krajích – například OS Bruntál v Severomoravském kraji nebo OS Uherské Hradiště v Jihomoravském kraji, které si oproti roku 2017 výrazně pohoršily (naopak velmi se zlepšil OS Jeseník i některé další OS). Ne vždy je však možné vyčíst příčiny všech změn ve výkonosti soudů z dat. Například výše zmíněný OS Bruntál měl po vysoký počet dnů dva soudce v dočasné pracovní neschopnosti.

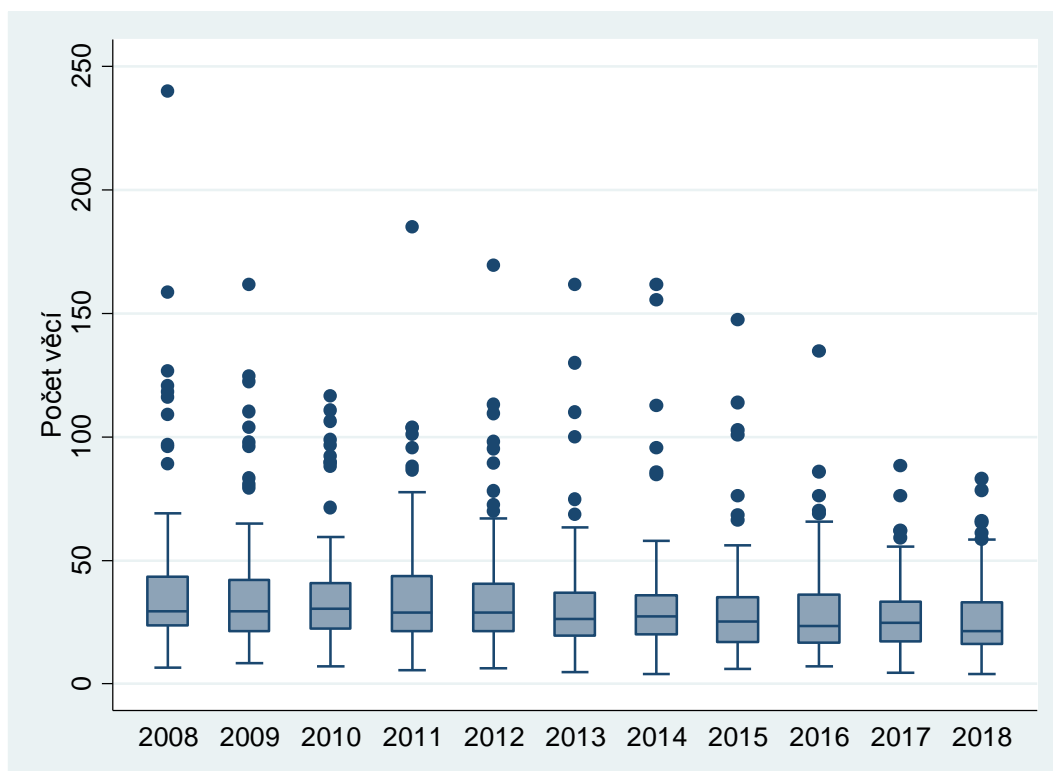
Soudy s nejmenším počtem nevyřízených věcí v přepočtu na soudce jsou OS Beroun (4 věci), OS Rakovník (7) OS Kutná Hora (8). Naopak soudy s největším počtem nevyřízených věcí na soudce jsou OS Uherské Hradiště (83), OS Děčín (78) a OS Chomutov (66). Stejně jako u civilní agendy se v krátkosti podíváme, jestli je zde nějaký vztah mezi počtem vyřízených věcí na soudce a počtem nevyřízených věcí na soudce. Opět platí, že účelem této zprávy není podrobná analýza této problematiky, předmětný vztah však krátce okomentujeme.

Graf 29: OS – počet vyřízených trestních věcí na soudce u jednotlivých soudů

Pohled na mapu nenaznačuje žádný vztah mezi počtem vyřízených a počtem nevyřízených věcí na soudce.

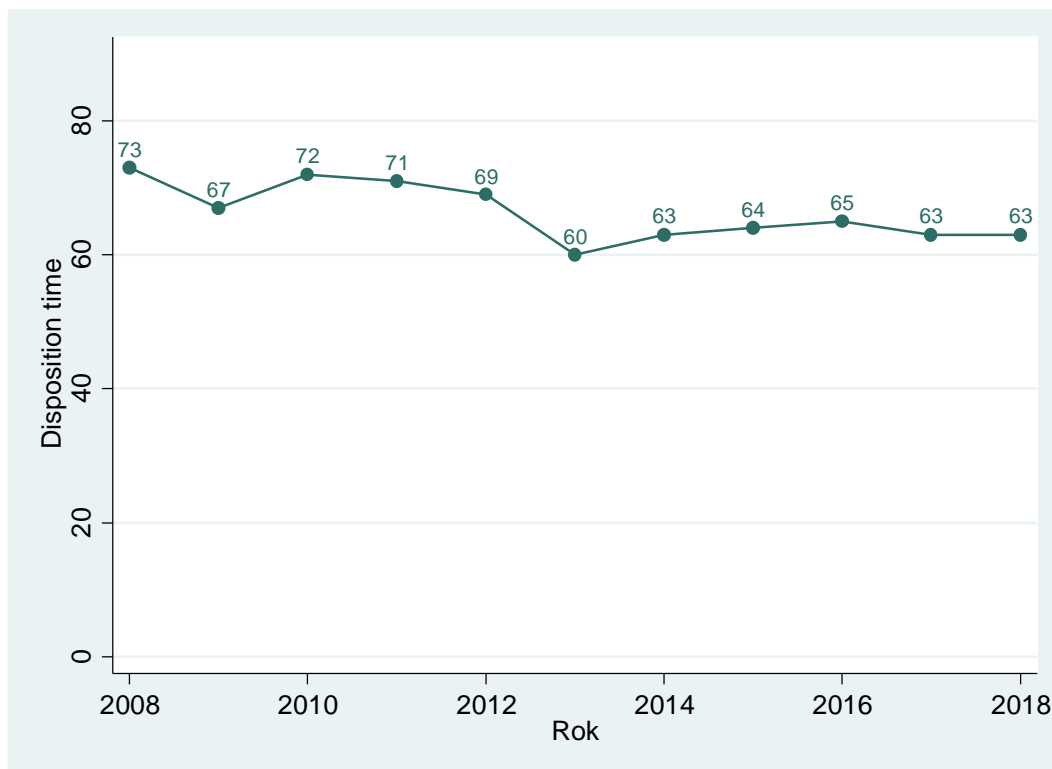
Graf 30: OS – krabicové grafy, nevyřízené trestní věci na soudce

2.4.4 Disposition time

Základní popis způsobu výpočtu a účelu tohoto ukazatele se nachází v části věnované civilnímu řízení u OS (podkapitola 2.2.4). Výsledky DT velmi silně korespondují s výsledky z předchozích podkapitol.

Graf 31: OS – disposition time trestního řízení v letech 2008–2018

Zajímavý je určitý pokles DT v roce 2013. Ten je způsoben nárůstem v počtu napadlých (a tedy i vyřízených věcí) v tomto roce. Od roku 2013 je DT velmi stabilní. Pokračující pokles počtu vyřízených i nevyřízených věcí za celou ČR klesá přibližně stejným tempem, DT tak zůstává téměř neměnný. Pokles v počtu nevyřízených věcí lze rozhodně považovat za pozitivní jev. Pokles v počtu vyřízených věcí sám o sobě pozitivním jevem není, ale vyplývá z poklesu v nápadu, který příznivý je.

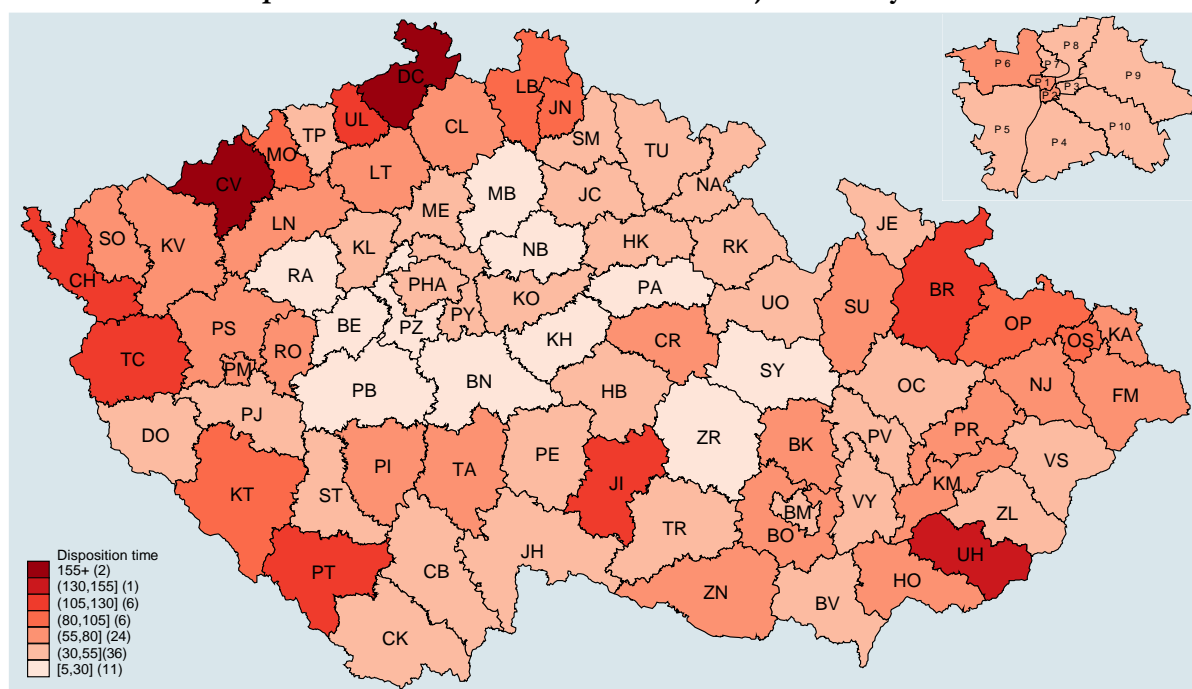
Tabulka 21: OS – disposition time trestního řízení dle krajů

Nadřízený soud	Disposition time	
MS Praha	49	+9 %
KS Praha	26	-4 %
KS Č. Budějovice	53	+6 %
KS Plzeň	71	-4 %
KS Ústí n. Labem	104	-4 %
KS Hr. Králové	38	-12 %
KS Brno	59	+4 %
KS Ostrava	71	+6 %
Celkem ČR	63	+0 %

Celorepublikový DT zůstává neměnný, v jednotlivých krajích ale k určitým změnám došlo. V roce 2018 u poloviny soudních krajů DT klesl a u poloviny DT narostl oproti 2017. Jedná se především o nejpomalejší Severočeský kraj. V roce 2016 byl v tomto kraji DT 130, v roce 2017 byl DT 108. Došlo tedy ke zvolnění tempa poklesu ze 17 % v roce 2017 na 3,7 % v roce 2018.

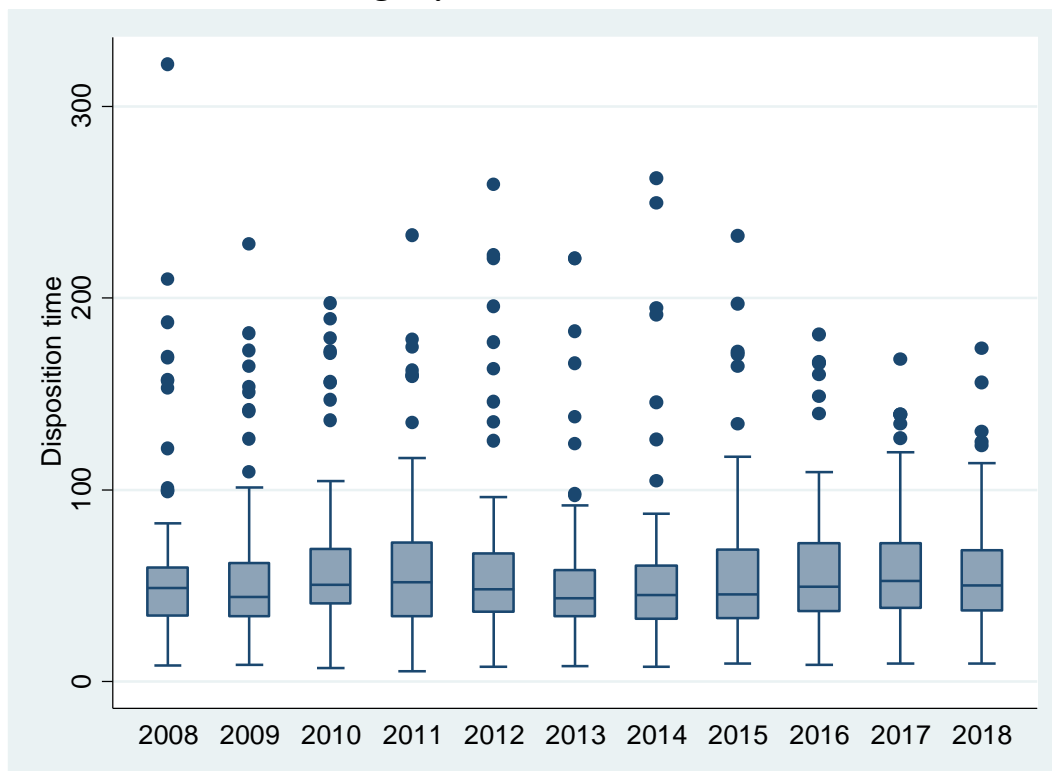
Za pozornost stojí také výrazný pokles DT u OS spadajících pod KS Hradec Králové o 11,6 % v roce 2018 oproti roku 2017 (v roce 2017 došlo naopak k nárůstu o 7,5 % oproti roku 2016). Je to dáno vyřízením v podstatě stejného počtu věcí jako v roce 2017 při výrazném snížení věcí nevyřízených (viz tabulka 19).

Graf 32: OS – disposition time trestního řízení u jednotlivých soudů

Data v kartogramu potvrzují závěry z předchozích podkapitol věnovaných délkám řízení a vyřizování věcí. Na krabicových grafech opět registrujeme snižování extrémních hodnot.

Graf 33: OS – krabicové grafy, DT trestního řízení

Závěrem můžeme uvést, že situace v trestní agendě se velmi pomalu vylepšuje, a to díky tomu, že se zlepšuje situace v Severočeském kraji. Snižuje se tedy variabilita mezi soudy. Na rozdíl od civilního řízení na tom však má zásluhu především snižující se nápad a posilování trestních úseků vybraných soudů. Pozastavení snižování variability v roce 2018 nelze nyní hodnotit, je třeba vyčkat vývoje v dalších letech.

2.4.5 Další statistiky

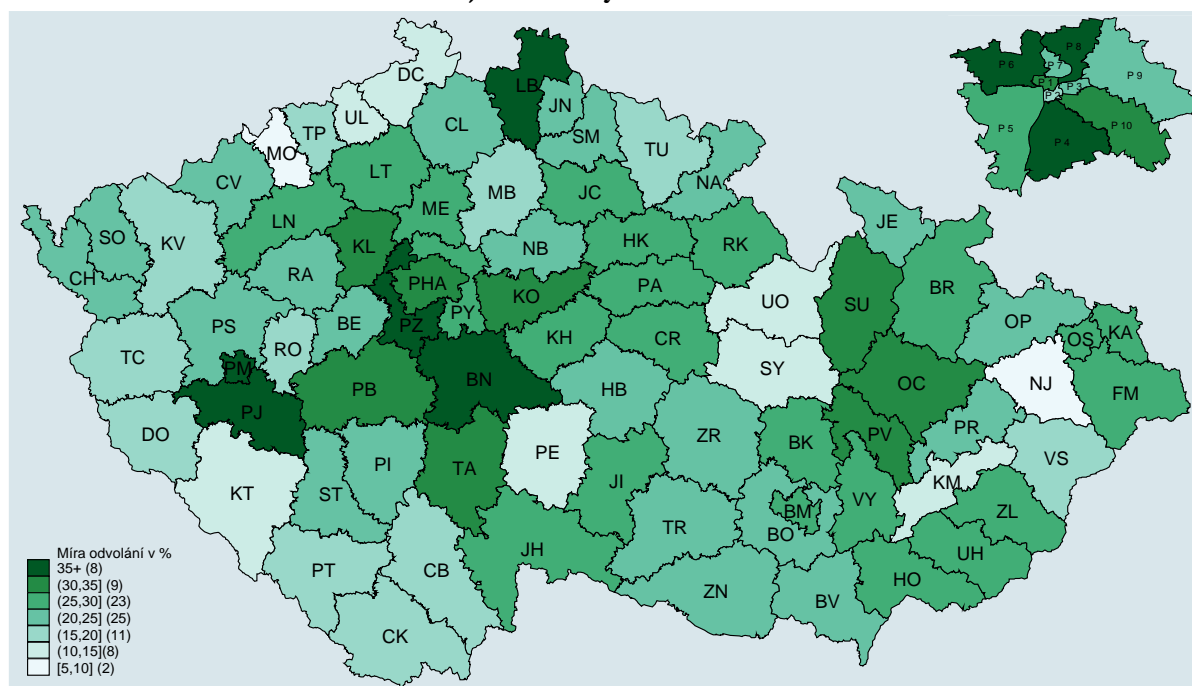
Data pochází ze statistických listů, zkoumáme tedy agendy T a Tm. I zde uvádíme několik příkladů dalších sledovaných statistik, podobně jako u civilního řízení je to míra odvolání a míra změny rozsudku. Připomínáme, že jsme u těchto statistik vyřadili věci vyřízené trestním příkazem, jejichž podíl na celkovém počtu věcí v této podkapitole také zkoumáme. Nakonec se zabýváme podílem počtu odsouzených dle hlav trestního zákoníku a nejčastějšími trestnými činy v jednotlivých hlavách.

Tabulka 22: OS – míra odvolání dle krajů v trestním řízení

Nadřízený soud	Míra odvolání	
MS Praha	30,48 %	+0,4 p. b.
KS Praha	29,36 %	-1,2 p. b.
KS Č. Budějovice	21,55 %	+0,8 p. b.
KS Plzeň	25,47 %	-1,5 p. b.
KS Ústí n. Labem	20,70 %	+3,1 p. b.
KS Hr. Králové	22,84 %	-3,0 p. b.
KS Brno	25,14 %	-0,1 p. b.
KS Ostrava	25,64 %	+2,0 p. b.
Celkem ČR	25,13 %	+0,7 p. b.

Platí stejná poznámka jako u civilního řízení – způsob výpočtu míry odvolání jsme od roku 2017 (včetně) mírně upravili. Výpočty nyní zahrnují i věci, ve kterých odvolací soud zrušil rozhodnutí soudu I. stupně a věc mu vrátil. Následně již odvolání podáno nebylo.

Graf 34: OS – míra odvolání u jednotlivých soudů v trestním řízení

Při pohledu na data o míře odvolání je třeba poukázat na několik věcí:

- Míra odvolání v trestním řízení je vysoká – téměř třikrát vyšší než v řízení občanskoprávním. Odvolání je podáno přibližně v každém čtvrtém trestním řízení u okresního soudu.
- Největší míra odvolání zůstává v Praze a Středočeském kraji a zůstává nejnižší v Severočeském kraji, i když se zvýšila o 3 procentní body. Částečně to zřejmě souvisí s rozdílnou agendou a s rozdíly v socioekonomických ukazatelích. Uspokojivé vysvětlení

pro takto markantní rozdíl to však není. Rozdíly jsou totiž někdy značné i v rámci jednoho kraje.

- Za pozornost stojí také snížení míry odvolání u OS spadajících pod KS Hradec Králové.
- V míře odvolání mezi jednotlivými soudy jsou velké rozdíly – čtyřnásobek až pětinašobek u soudů s nejvyšší mírou odvolání oproti soudům s nejnižší mírou odvolání.

Soudy s nejnižší mírou odvolání v roce 2018 jsou OS Nový Jičín (7,90 %), OS Most (9,74 %) a OS Svitavy (11,24 %). Nejvyšší míra odvolání naopak u OS pro Prahu 4 (40,90 %), OS pro Prahu 6 (44,07%) a OS Praha-západ (44,74 %).

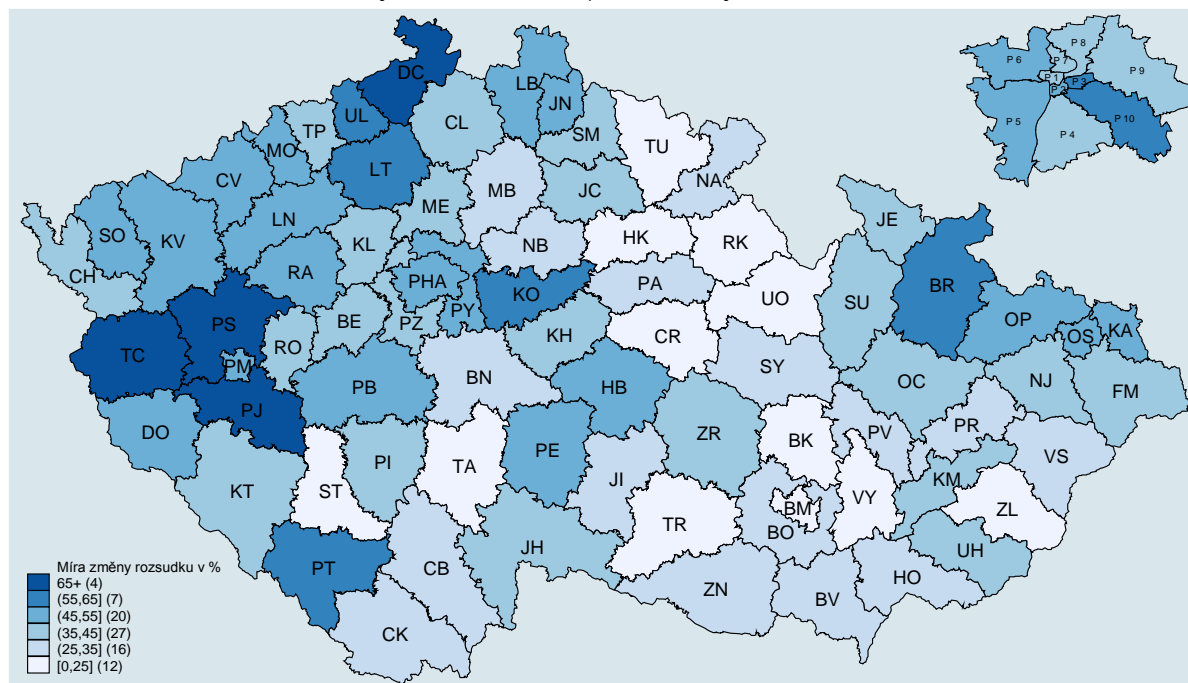
Dalším sledovaným ukazatelem je míra změny rozsudku. Jedná se o podíl věcí v procentech, ve kterých odvolací soud na podkladu odvolání změnil rozhodnutí soudu I. stupně. Jako změna rozsudku se započítávají i případy, kdy bylo rozhodnutí soudu I. stupně u odvolacího soudu zrušeno nebo vráceno soudu I. stupně.

Tabulka 23: OS – míra změny rozsudku dle krajů v trestním řízení

Nadřízený soud	Míra změny rozsudku	
MS Praha	46,70 %	-2,1 p. b.
KS Praha	42,76 %	-1,6 p. b.
KS Č. Budějovice	31,40 %	-1,5 p. b.
KS Plzeň	51,93 %	+0,5 p. b.
KS Ústí n. Labem	54,23 %	+2,2 p. b.
KS Hr. Králové	26,44 %	-10,6 p. b.
KS Brno	26,94 %	-1,2 p. b.
KS Ostrava	46,04 %	+4,6 p. b.
Celkem ČR	42,22 %	+0,0 p. b.

Míra změny rozsudku v trestním řízení zůstává na velmi nízké úrovni v Jihomoravském kraji a nově výrazně poklesla u OS spadajících pod KS Hradec Králové. Nejvyšší zůstává v Severočeském a Západočeském kraji s mírným nárůstem v roce 2018. Z okresních soudů mají nejnižší míru změny rozsudku OS Třebíč (7,69 %), OS Rychnov nad Kněžnou (15,00 %) a OS Hradec Králové (15,96 %). Na druhém konci se nacházejí OS Plzeň-sever (67,50 %), OS Děčín (72,82 %) a OS Tachov (78,26 %).

Graf 35: OS – míra změny rozsudku u jednotlivých soudů v trestním řízení

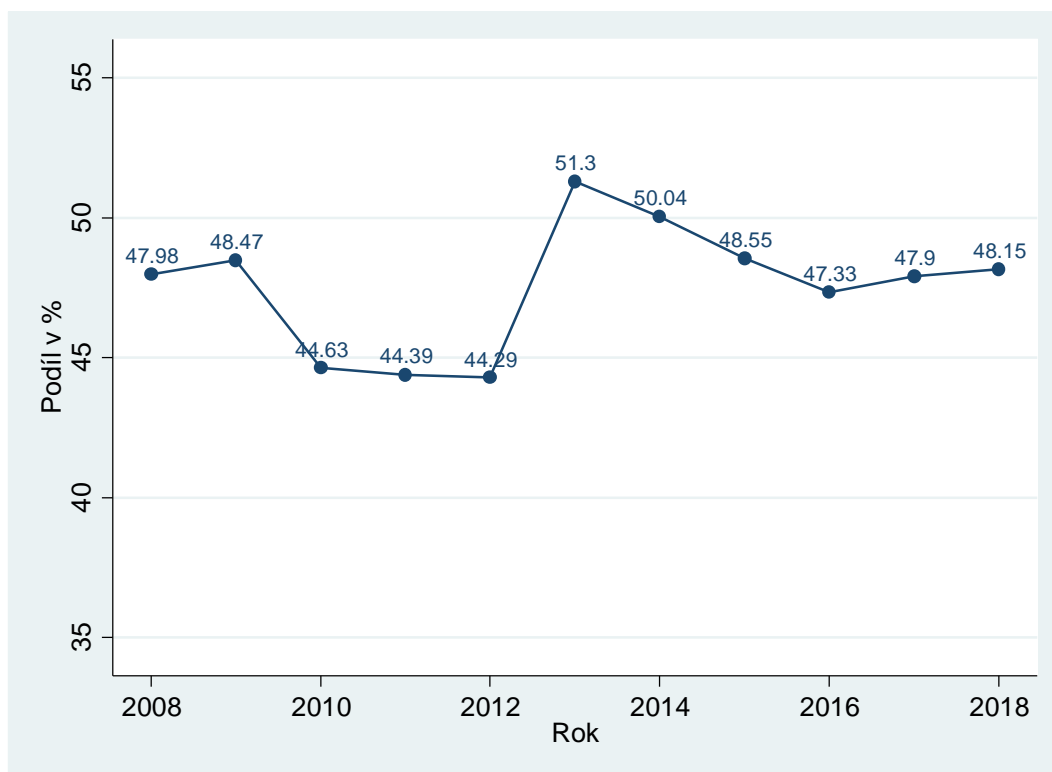
Nakonec ještě krátce porovnáme rok 2018 s rokem 2017. V roce 2018 byla míra odvolání dle současné metodiky 25,13 % a míra změny rozsudku 42,22 %.

Míra celkové změny rozsudku se v roce 2016 rovnala $25,76 \% \times 39,40 \% \doteq 10,15 \%$, v roce 2017 $24,39 \% \times 42,18 \% \doteq 10,29$ a v roce 2018 byla $25,13 \% \times 42,22 \% \doteq 10,61$.

Výše uvedená data jsou očištěna o věci skončené trestním příkazem, nicméně údaj o využívání tohoto nástroje je významný. Proto je v následujícím grafu uveden podíl věcí, které byly pravomocně skončeny trestním příkazem.

Nárůst podílu v roce 2013 je dán tím, že s účinností od 1. 1. 2012 byla posunuta nejvyšší zákonná trestní sazba pro věci, které lze řešit ve zkráceném přípravném řízení ze tří na pět let. Tyto věci lze u soudů vyřídit trestním příkazem. Došlo tedy k nárůstu počtu věcí řešených ve zkráceném přípravném řízení, a rozšířil se tak okruh věcí, které lze vyřídit trestním příkazem. K nárůstu ve statistikách došlo až v roce 2013 kvůli časovému posunu (četnost využití se zvyšovala postupně, roli hraje také délka řízení u soudů). Po roce 2013 je v řadě vidět klesající tendenci až do roku 2016. To zřejmě ukazuje, že pozorovaný pokles celkové kriminality se týká zejména méně závažných věcí, ze kterých se věci řešené trestním příkazem rekrutují, závažnější kriminalita zřejmě klesá méně či vůbec. Tento trend se otočil v roce 2017 s pokračováním v roce 2018.

Graf 39: OS – podíl věcí skončených trestním příkazem v letech 2008–2018

Jako poslední statistiku v této kapitole uvádíme podíl počtu odsouzených dle hlav trestního zákoníku. Tento podíl je uveden zvlášť pro věci vyřízené trestním příkazem a zvlášť pro věci vyřízené rozsudkem.

V tabulce níže vidíme, že v porovnání s rokem 2017 zůstává rozložení nejčastěji páchaných trestných činů stejné i v roce 2018, i když došlo k mírnému poklesu trestných činů proti majetku a mírnému nárůstu trestných činů obecně nebezpečných. Nejběžnější jsou trestné činy proti majetku, především trestný čin *krádeže*, za který byla odsouzena více než polovina odsouzených osob v této hlavě. Velmi časté jsou také trestné činy obecně nebezpečné (více než $\frac{3}{4}$ osob v této hlavě jsou odsouzeny za trestný čin *obrožení pod vlivem návykové látky*) a trestné činy proti pořádku ve věcech veřejných (především trestný čin *maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání*, který tvoří více než polovinu odsouzených v této hlavě).

V tabulce na konci této podkapitoly uvádíme nejběžnější trestné činy dle jednotlivých hlav trestního zákoníku, které opět zůstávají stejné jako v roce 2017.

Tabulka 24: OS – podíl počtu odsouzených dle hlav trestního zákoníku

Hlava	Název hlavy	Podíl v % na počtu odsouzených	
		Vyřízeno TP	Vyřízeno rozsudkem
I	Trestné činy proti životu a zdraví	5,73	8,97
II	Trestné činy proti svobodě a právům na ochranu osobnosti, soukromí a listovního tajemství	2,68	7,14
III	Trestné činy proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti	0,28	2,36
IV	Trestné činy proti rodině a dětem	14,06	9,34
V	Trestné činy proti majetku	27,57	36,11
VI	Trestné činy hospodářské	2,45	2,43
VII	Trestné činy obecně nebezpečné	27,58	13,14
VIII	Trestné činy proti životnímu prostředí	0,09	0,11
IX	Trestné činy proti České republice, cizímu státu a mezinárodní organizaci	-	-
X	Trestné činy proti pořádku ve věcech veřejných	19,46	20,35
XI	Trestné činy proti branné povinnosti	-	-
XII	Trestné činy vojenské	-	0,01
XIII	Trestné činy proti lidskosti, proti míru a válečné trestné činy	0,10	0,04

Zajímavé je také srovnání zastoupení jednotlivých hlav trestního zákoníku mezi věcmi vyřízenými trestním příkazem a věcmi vyřízenými rozsudkem. Výrazně největší podíl u věcí vyřízených trestním příkazem tvoří trestné činy proti majetku a trestné činy obecně nebezpečné (v součtu přes 55 % všech trestných činů). U trestných činů obecně nebezpečných je za to stejně jako v roce 2017 „zodpovědný“ již výše zmíněný trestný čin *obroženi pod vlivem návykové látky*. Asi 80 % těchto trestných činů je vyřízeno trestním příkazem. To při četnosti tohoto trestného činu hraje velkou roli a ovlivní to tak výstup zobrazený v tabulce.

Naopak relativně výrazně častěji jsou rozsudkem vyřízeny například trestné činy proti svobodě a právům na ochranu osobnosti, soukromí a listovního tajemství nebo trestné činy proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti.

Tabulka 25: OS – nejčastější trestné činy dle hlav

Hlava	Název hlavy	Nejčastější trestný čin
I	Trestné činy proti životu a zdraví	Ublížení na zdraví
II	Trestné činy proti svobodě a právům na ochranu osobnosti, soukromí a listovního tajemství	Porušování domovní svobody
III	Trestné činy proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti	Pohlavní zneužití
IV	Trestné činy proti rodině a dětem	Zanedbání povinné výživy
V	Trestné činy proti majetku	Krádež
VI	Trestné činy hospodářské	Neoprávněné opatření, padělání a pozměnění platebního prostředku
VII	Trestné činy obecně nebezpečné	Ohrožení pod vlivem návykové látky
VIII	Trestné činy proti životnímu prostředí	Týrání zvířat
IX	Trestné činy proti České republice, cizímu státu a mezinárodní organizaci	-
X	Trestné činy proti pořádku ve věcech veřejných	Maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání
XI	Trestné činy proti branné povinnosti	-
XII	Trestné činy vojenské	Svémocné odloučení
XIII	Trestné činy proti lidskosti, proti míru a válečné trestné činy	Projev sympatií k hnutí směřujícímu k potlačení práv a svobod člověka

2.5 Opatrovnická agenda

Z hlediska statistického vykazování je sledování opatrovnické agendy nejjednodušší, ve statistickém pozorování totiž nedocházelo k žádným velkým změnám. Stejně jako u civilního řízení zahrnuje opatrovnická agenda několik rejstříků. Zdaleka nejvýznamnější, a pro soud časově i jinak nejnáročnější, je agenda zahrnující řízení ohledně svéprávnosti a opatrovnictví člověka, péče soudu o nezletilé apod., tedy věci vedené v rejstříku P a Nc. U této agendy je vynechána podkapitola věnovaná vyřizování věcí v přepočtu na soudce. Počet soudců, kteří rozhodují opatrovnickou agendu, totiž není v dostupných datech uveden, protože je zahrnut do počtu soudců na civilním úseku.

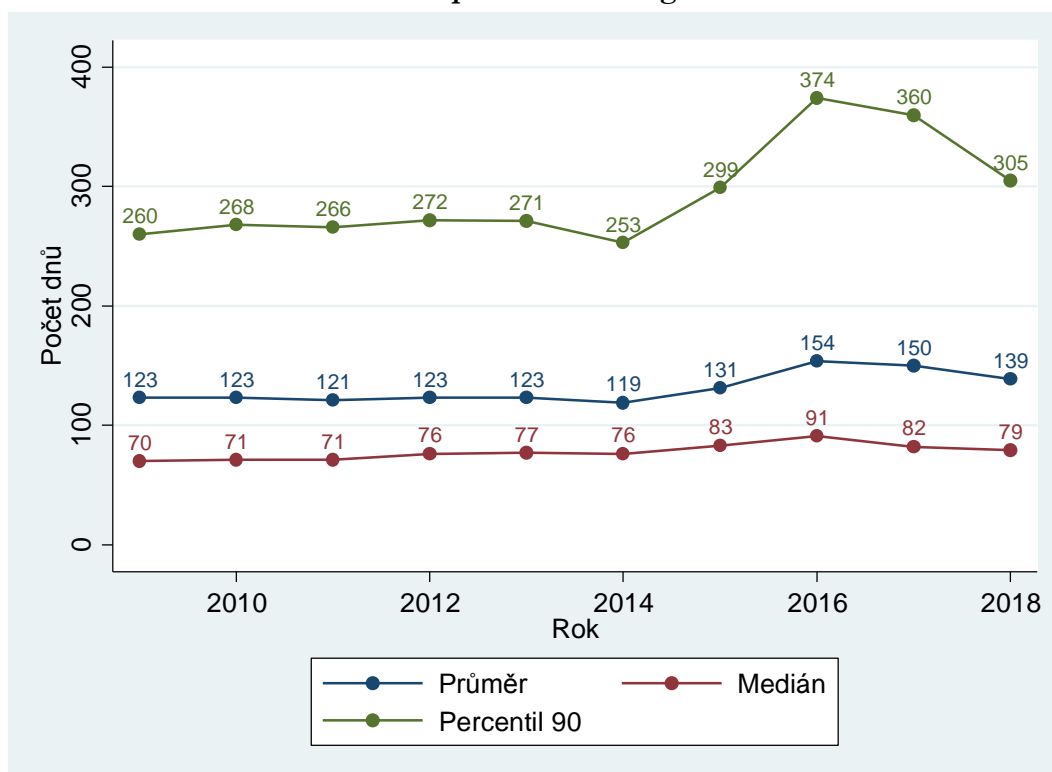
2.5.1 Délka řízení

Platí stejné poznámky jako u civilního řízení. Délku řízení tedy zjišťujeme ze statistických listů a uvádíme v kalendářních dnech ode dne nápadu do dne konečného vyřízení soudem I. stupně. Statistiky týkající se délky řízení jsou v této agendě dostupné až od roku 2009.

Délka řízení byla až do roku 2015 velmi stabilní, v letech 2015 a 2016 došlo k náhlému nárůstu následovanému dvouletým poklesem. Příčinu zmíněného nárůstu můžeme spatřovat především v nabytí účinnosti zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (OZ), podle kterého bylo třeba do tří let přezkoumat všechny osoby, kterým byla omezena svéprávnost.⁷ Přibýly i další druhy rozhodování (podpurná opatření při narušení schopnosti zletilého právně jednat apod.). Došlo tak k velkému rozšíření obsahu opatrovnické agendy soudů, jak ukazuje další podkapitola. Pokles délky řízení v letech 2017–2018 byl pravděpodobně ovlivněn zejména přijetím novely OZ provedenou zákonem č. 460/2016 Sb., která prodlužuje v některých případech dobu přezkumu osob zbavených či omezených ve svéprávnosti před rokem 2014 ze 3 na 5 let (§ 59 OZ).

⁷ Novelou OZ (zákonem č. 460/2016 Sb.) na konci roku 2016 byla tato doba na přezkoumání pro některé případy prodloužena na pět let.

Graf 36: OS – délka řízení v opatrovnické agendě v letech 2009–2018

Podle zkušeností soudů nová agenda samozřejmě představuje dodatečnou zátěž. Hlavní problém ale ležel ve vyhotovování znaleckých posudků potřebných pro přezkum svéprávnosti. Znalci byli natolik zahlceni, že odmítali zpracovávat nové věci do té doby, než zpracovali ty, které jim byly přiděleny dříve. Na znalecké posudky soudy čekaly a dosud čekají šest měsíců, někdy i déle. To se samozřejmě promítlo do celkové délky řízení. Jak jsme řekli již dříve, reálné změny ve vyřizování agendy se do délky řízení promítají s určitým zpožděním. Nárůst v délce řízení je tedy patrný až v roce 2015 a 2016 a následovaný poklesem v letech 2017 a 2018.

V délkách řízení se projevilo to, že v letech 2016 až 2018 převýšil počet vyřízených věcí počet věcí příchozích. Zdá se tedy, že výše popsané problémy v této agendě, které nastaly po nabytí účinnosti OZ, se již daří řešit. To může částečně plynout i z opatření některých soudů na posílení opatrovnických oddělení. Nyní nezbývá než počkat na data za další roky, která ukáží, jestli se délka řízení vrátí na úroveň před rokem 2015.

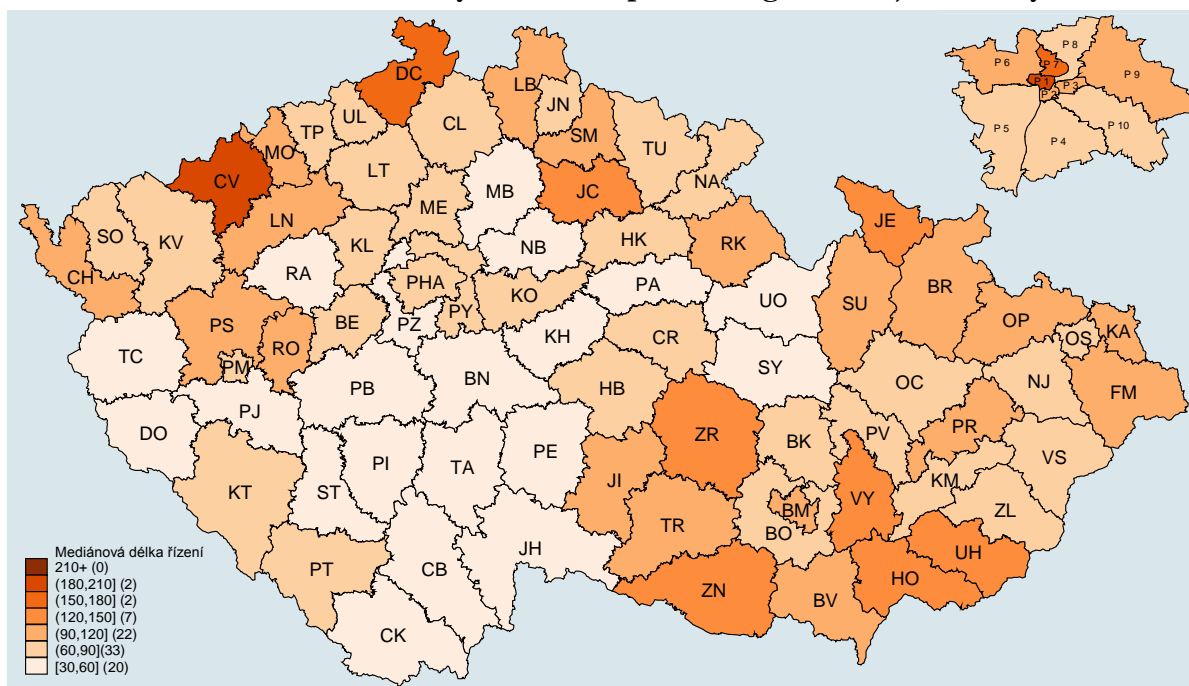
Tabulka 26: OS – délky řízení v opatrovnické agendě dle krajů

Nadřízený soud	Délka řízení					
	Průměr		Medián		Percentil 90	
MS Praha	146	-5 %	88	+0 %	328	-8 %
KS Praha	91	-2 %	57	+14 %	195	-16 %
KS Č. Budějovice	72	-9 %	43	+2 %	164	-16 %
KS Plzeň	110	-7 %	71	+0 %	230	-12 %
KS Ústí n. Labem	211	-4 %	101	-4 %	574	-8 %
KS Hr. Králové	118	-2 %	69	+5 %	264	-10 %
KS Brno	171	-14 %	103	-13 %	383	-22 %
KS Ostrava	132	-13 %	87	-6 %	274	-22 %
Celkem ČR	139	-7 %	79	-4 %	305	-15 %

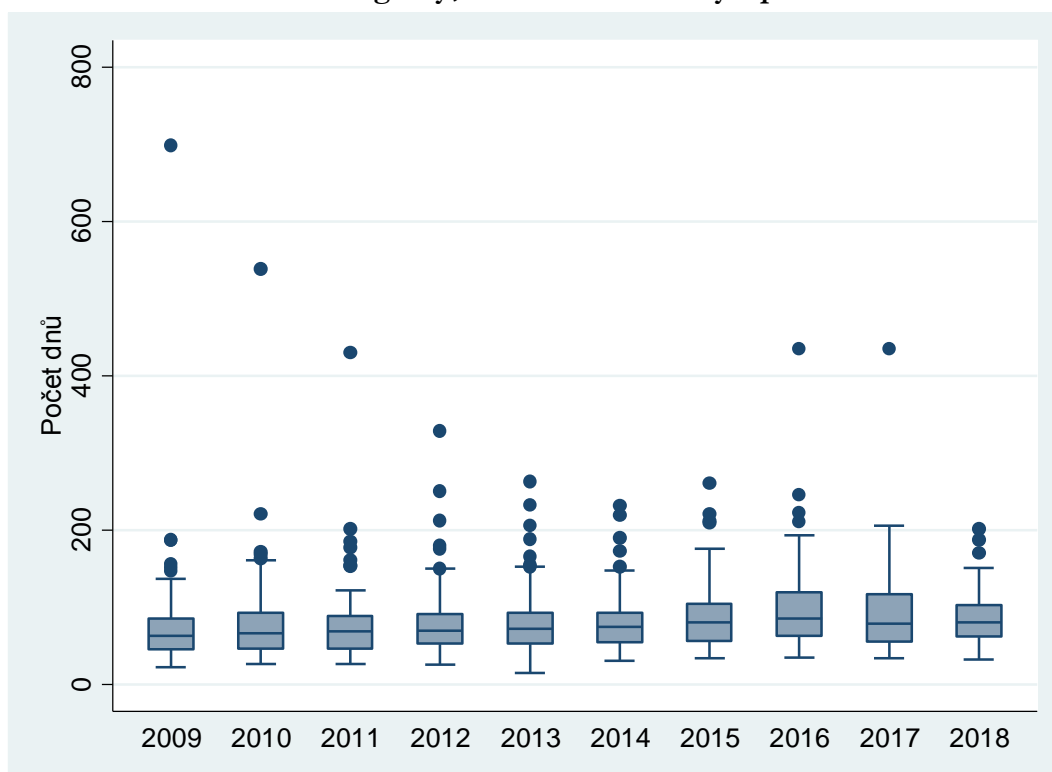
Z tabulky a kartogramu vyplývá, že situace v opatrovnické agendě je přibližně stejná jako v agendě občanskoprávní (délky v opatrovnických řízeních jsou však přibližně poloviční). Tedy, že nejvyšší délky řízení opětovně vykazují soudy v Severočeském a Jihomoravském kraji. Naopak nejrychlejší jsou tradičně soudy spadající pod KS České Budějovice a KS Praha.

Nejrychleji vyřizovaly opatrovnickou agendu v roce 2018 následující soudy: OS Nymburk (mediánová délka řízení 33 dnů), OS Tábor (35 dnů) a OS Český Krumlov (36 dnů). Naopak, nejpomalejší je opět soud v Chomutově, kde je mediánová délka řízení 202 dnů (zde je obrovské zlepšení oproti roku 2017, kdy OS Chomutov vykázal medián 435 dnů). Následuje OS pro Prahu 1 (188 dnů) a OS pro Prahu 7(171 dnů).

Graf 37: OS – mediánové délky řízení v opatrov. agendě u jednotlivých soudů

Graf 38: OS – krabicové grafy, mediánové délky opatrovnického řízení

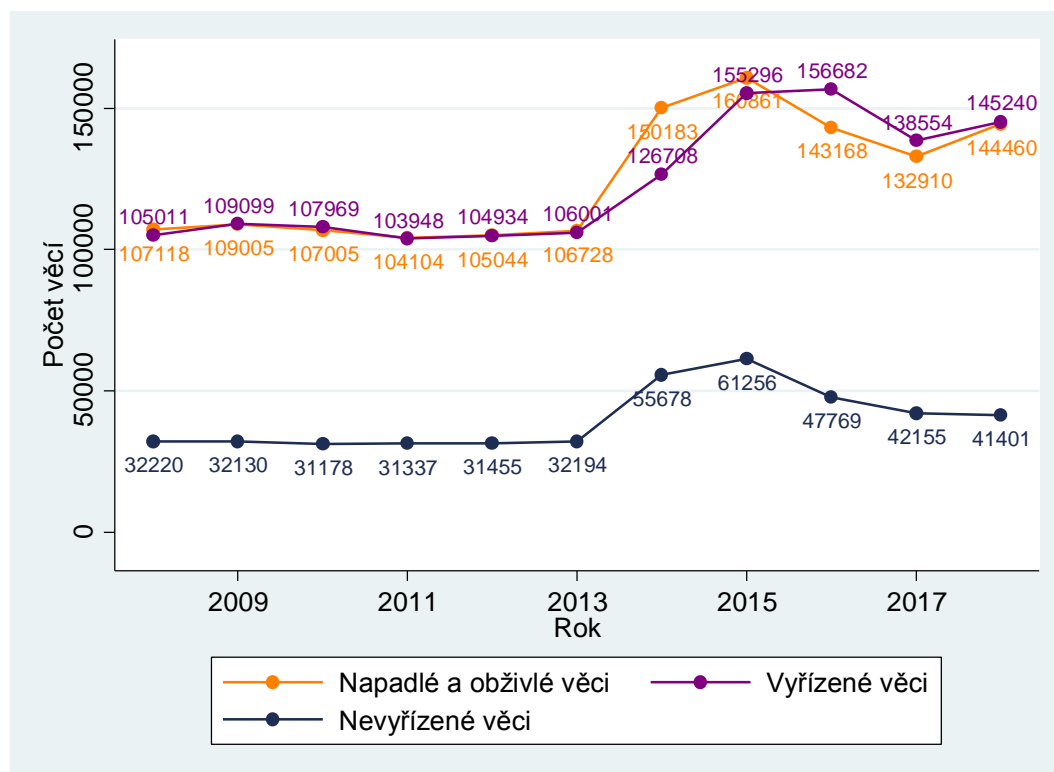
Z krabicových grafů vidíme, že v rozdílech mezi soudy nedocházelo k žádným větším změnám. OS Chomutov (vždy nejvíce odlehlá hodnota) se v letech 2009 až 2013 dařilo postupně snižovat délku řízení. OZ tento trend ale zvrátil a délka řízení v Chomutově v letech 2015 a 2016 opět rychle narůstala, až se v roce 2018 zařadil po bok ostatních OS.

2.5.2 Vyřizování věcí

Z grafu níže je zřejmý výše zmíněný dopad OZ. V počtu napadlých věcí se samozřejmě projevil již v roce 2014. Vidíme, že nárůst počtu napadlých věcí byl opravdu velmi významný – více než 40 %. Soudy byly schopny částečně reagovat a značně se zvýšil počet vyřízených věcí. Nárůst v počtu napadlých věcí byl ale větší než počet vyřízených věcí a počet nevyřízených věcí tak začal růst. Počet napadlých věcí poklesl až v roce 2016 a v roce 2017. To je zřejmě způsobeno hlavně tím, že všechny přezkumy svéprávnosti byly zahájeny v letech 2014 a 2015. Soudům se podařilo v roce 2016 udržet počet vyřízených věcí na úrovni z roku 2015 a také v roce 2017 udržet počet vyřízených věcí nad nápadem. Díky tomu počet nevyřízených věcí klesal. Soudům by mělo do budoucna pomoci prodloužení lhůty na přezkum svéprávnosti pro určité případy ze tří na pět let vyplývající z novely OZ přijaté na konci 2016. Nicméně je třeba uvést, že počet nespolečných osob (tedy celkový rozsah agendy přezkumů svéprávnosti) je jen cca 36 tisíc, což znamená, že se na nárůstu nápadu podílí jen asi jednou čtvrtinou, zbytek jsou další nové agendy zavedené OZ. Tyto nové agendy také stojí za růstem nápadu v roce 2018, protože, jak již bylo konstatováno, všechny přezkumy svéprávnosti byly zahájeny již v letech 2014 a 2015.

V roce 2018 se soudům podařilo vyřídit přibližně stejné množství věcí, jako jich přišlo.

Graf 39: OS – vyřizování věcí v opatrovnické agendě v letech 2008–2018

Tabulka 27: OS – vyřizování opatrovnických věcí dle krajů

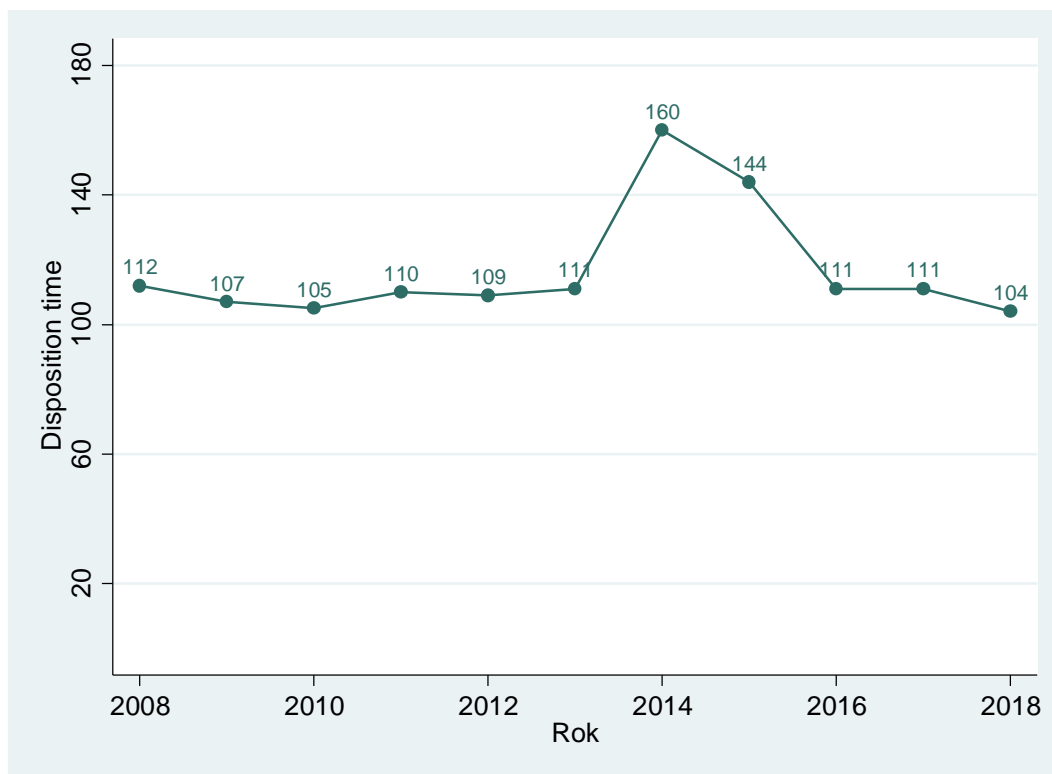
Nadřízený soud	Počet věcí						Míra vyřizování
	Nápad + obživa		Vyřizeno		Nevyřizeno		
MS Praha	15 480	+10 %	14 750	+3 %	5 205	+17 %	95,3 %
KS Praha	20 464	+7 %	19 484	+1 %	4 915	+25 %	95,2 %
KS Č. Budějovice	9 796	+7 %	9 662	+6 %	1 679	+9 %	98,6 %
KS Plzeň	14 243	+8 %	14 529	+13 %	3 276	-8 %	102,0 %
KS Ústí n. Labem	18 735	+9 %	20 165	+4 %	6 534	-18 %	107,6 %
KS Hr. Králové	16 537	+14 %	16 105	+8 %	4 540	+11 %	97,4 %
KS Brno	22 527	+8 %	23 350	+6 %	7 703	-10 %	103,7 %
KS Ostrava	26 678	+8 %	27 195	+2 %	7 549	-6 %	101,9 %
Celkem ČR	144 460	+9 %	145 240	+5 %	41 401	-2 %	100,5 %

V tabulce vidíme, že v roce 2018 došlo k dalšímu poklesu míry vyřizování a že již pouze OS ve čtyřech soudních krajích vyřídily více věcí, než byl nápad (v roce 2017 se to podařilo v šesti z osmi krajů). Po poklesu míry vyřizování v roce 2017 došlo k dalšímu poklesu u OS ve všech soudních krajích s výjimkou OS spadajících pod KS Plzeň (zvýšení z 97,33 % v roce 2017 na 102,0 % v roce 2018). V roce 2017 byly takovou výjimkou OS soudního kraje KS Ústí nad Labem, které však i přes loňský pokles míry vyřizování vykazují i v roce 2018 stále nejvyšší hodnotu ze všech.

2.5.3 Disposition time

Vzhledem k absenci údajů o počtu soudců je disposition time jediný způsob, jak normalizovat počet nevyřízených věcí, tedy jak zohlednit velikost soudů a mít možnost porovnat jejich výkon.

Graf 40: OS – disposition time v opatrovnické agendě v letech 2008–2018

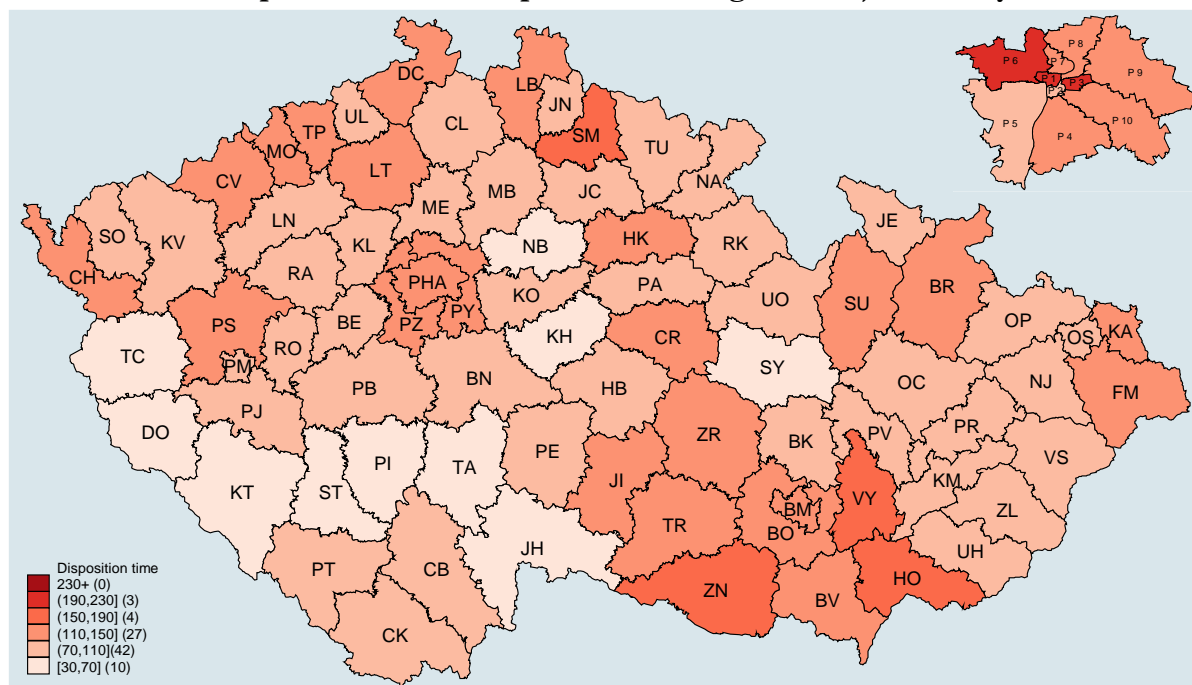

V roce 2014 je patrný obrovský nárůst DT. Ten je způsoben výše popsaným velkým nárůstem v počtu nevyřízených věcí. Počet vyřízených věcí vzrostl méně, což vedlo k nárůstu DT. V roce 2015 vzrostl výrazněji počet vyřízených věcí, takže DT klesl. V roce 2016 pak klesl nápad a tím i nevyřízené věci. Došlo tedy k poklesu DT na úroveň roku 2014. V roce 2017 poklesl počet vyřízených i nevyřízených věcí asi o 12 %. DT tím pádem zůstal stejný jako v roce 2016. V roce 2018 se vyřídilo více věcí než v roce 2017, přičemž počet nevyřízených věcí příliš neklesal – výsledkem je nejlepší hodnota DT za posledních 10 let, tzn., že ve srovnání posledních 10 let pracovaly opatrovnické soudy v roce 2018 nejefektivněji (DT nevyjadřuje délku řízení, ale za kolik dní by soud vyřídil věci bez nového nápadu).

Tabulka 28: OS – disposition time v opatrovnické agendě dle krajů

Nadřízený soud	Disposition time	
MS Praha	129	+13 %
KS Praha	92	+23 %
KS Č. Budějovice	63	+3 %
KS Plzeň	82	-19 %
KS Ústí n. Labem	118	-21 %
KS Hr. Králové	103	+3 %
KS Brno	120	-15 %
KS Ostrava	101	-8 %
Celkem ČR	104	-6 %

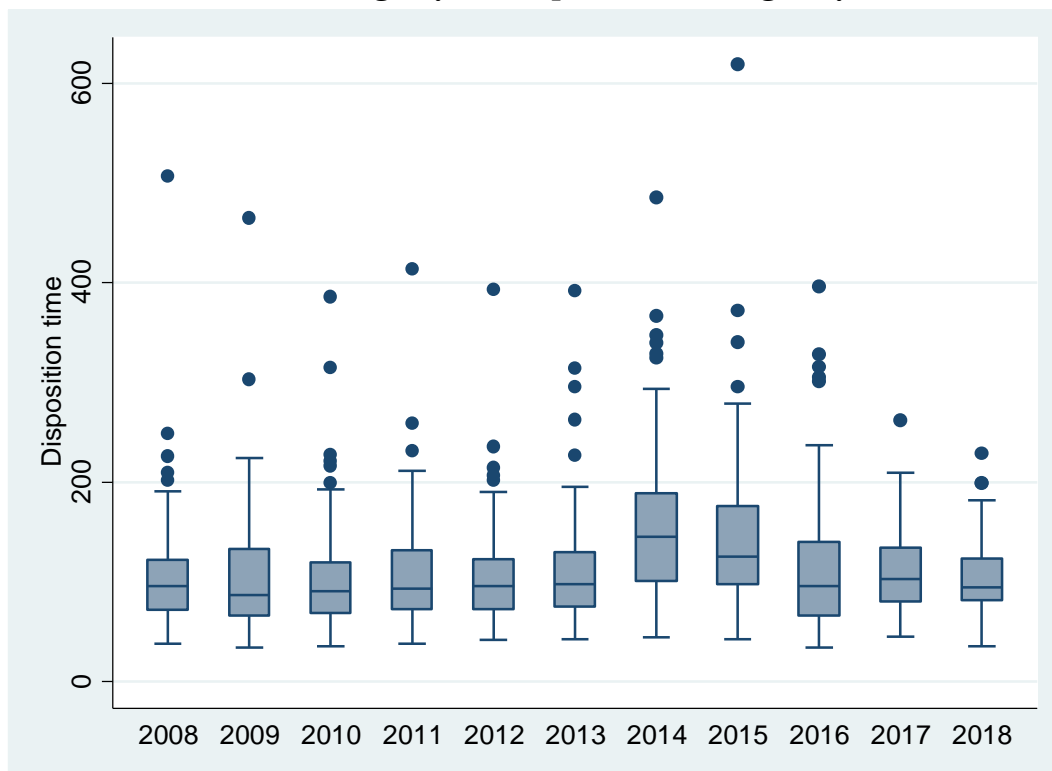
Graf 41: OS – disposition time v opatrovnické agendě u jednotlivých soudů

Rozložení disposition time u jednotlivých okresních soudů odráží data v tabulce 28 s tím, že celá mapa „zesvětlala“ (kromě tří pražských OS), takže z mapy zmizela tmavá barva označující OS s nejvyššími hodnotami DT v roce 2018. Stále platí, že mapa DT v opatrovnické agendě do určité míry kopíruje rozložení DT u civilní agendy, tj. nejvyšší hodnoty se soustřeďují do příhraničních oblastí na severu Čech a jihu Moravy. Je však mezi nimi velký rozdíl v trendu. Okresní soudy v působnosti KS Ústí nad Labem již nevykazují nejvyšší disposition time tak jako v předchozích letech, ale „předběhly“ je OS spadající pod MS Praha, u kterých DT roste již několik let (+5 % v roce 2017 a +13 % v roce 2018). Rostoucí trendy lze pozorovat i u OS spadající pod KS Praha (+14 % v roce 2017 a +23 % v roce 2018). Naopak soustavné zkracování DT je patrné u OS spadajících pod KS Ostrava (-11% v roce 2017 a -8 % v roce 2018). Za budoucí pozornost v dalších letech stojí vývoj u OS pod KS Plzeň (+29 % v roce 2017 a -19 % v roce 2018).

Jak jsme řekli již dříve, ukazatel disposition time slouží zejména k porovnání mezi jednotlivými soudy a nesmí se zaměňovat s délkou řízení.

Graf 46: OS – krabicové grafy, DT opatrovnické agendy

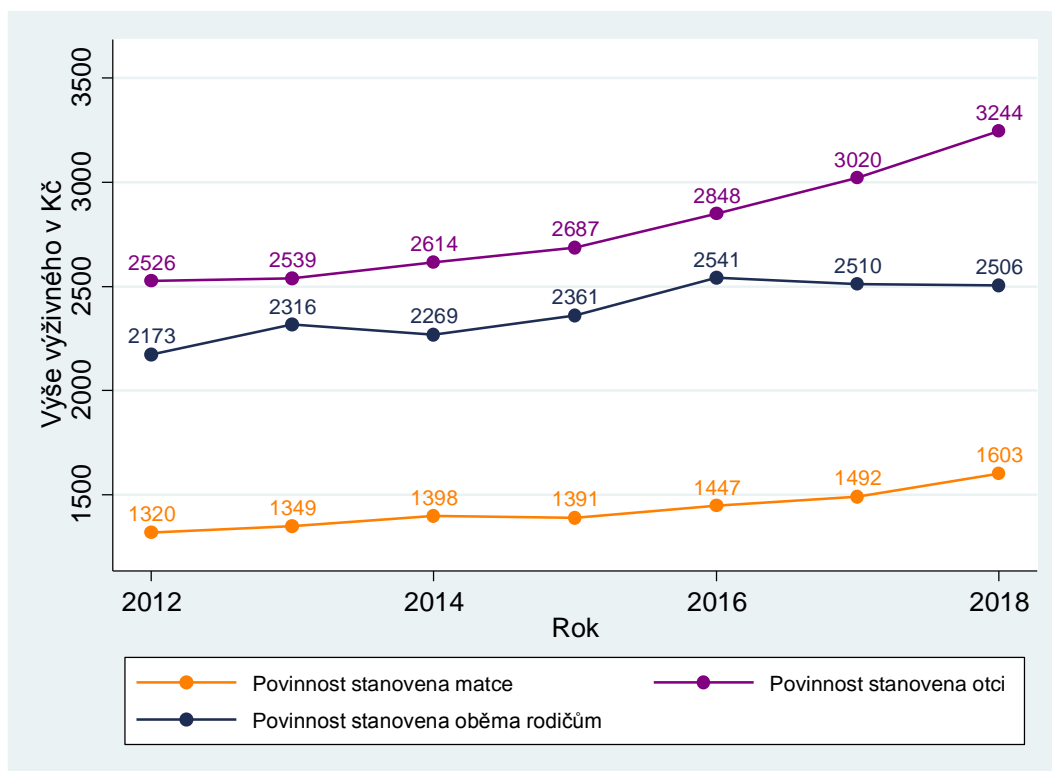
Data v této kapitole můžeme shrnout tak, že před rokem 2014 byla situace v opatrovnické agendě velmi podobná situaci v agendě občanskoprávní, a pokud jde o rozdíly mezi soudy, problémy měly především okresní soudy spadající pod KS Brno a KS Ústí nad Labem. V letech 2014 a 2015 došlo k velkému nárůstu v počtu napadlých věcí. To negativně ovlivnilo rychlost vyřizování agendy v celé ČR. Na některé soudy byl dopad horší než na jiné. V letech 2015 a 2016 se soudům pozvolna dařilo vyrovnat se s nárůstem vyřizované agendy a tento trend pokračoval i v letech 2017 a 2018, kdy se rozdíly mezi jednotlivými okresními soudy dále zmenšovaly (šedé boxy jsou kompaktnější, „vousy“ kratší a odlehlé OS / body jsou blíže k hornímu „vousu“, tedy přibližují se k ostatním okresním soudům).

2.5.4 Další statistiky

Jednou z největších a nejvýznamnějších agend, které jsou na opatrovnickém úseku soudů vyřizovány, je rozhodování o výživném (nyní § 910 a násl. OZ), tedy rozhodování o tom, který z rodičů a kolik má platit na výživu svého nezletilého potomka (případně zletilého dítěte, bylo-li řízení zahájeno před nabytím jeho zletilosti). Zde uvedené statistiky se týkají prvního rozhodnutí o výživovací povinnosti a údaje (v Kč event. v %) se vztahují k jednomu dítěti.

Musíme uvést, že v roce 2017 došlo oproti statistické zprávě za rok 2016 ke změně metodiky. Data byla především očištěna o extrémní hodnoty. Hodnoty výše výživného a podílu na příjmu tak vychází mírně jinak než v loňské verzi zprávy. V roce 2018 byla pozměněná metodika zachována.

Graf 42: OS – průměrná výše výživného dle povinné osoby v letech 2012–2018

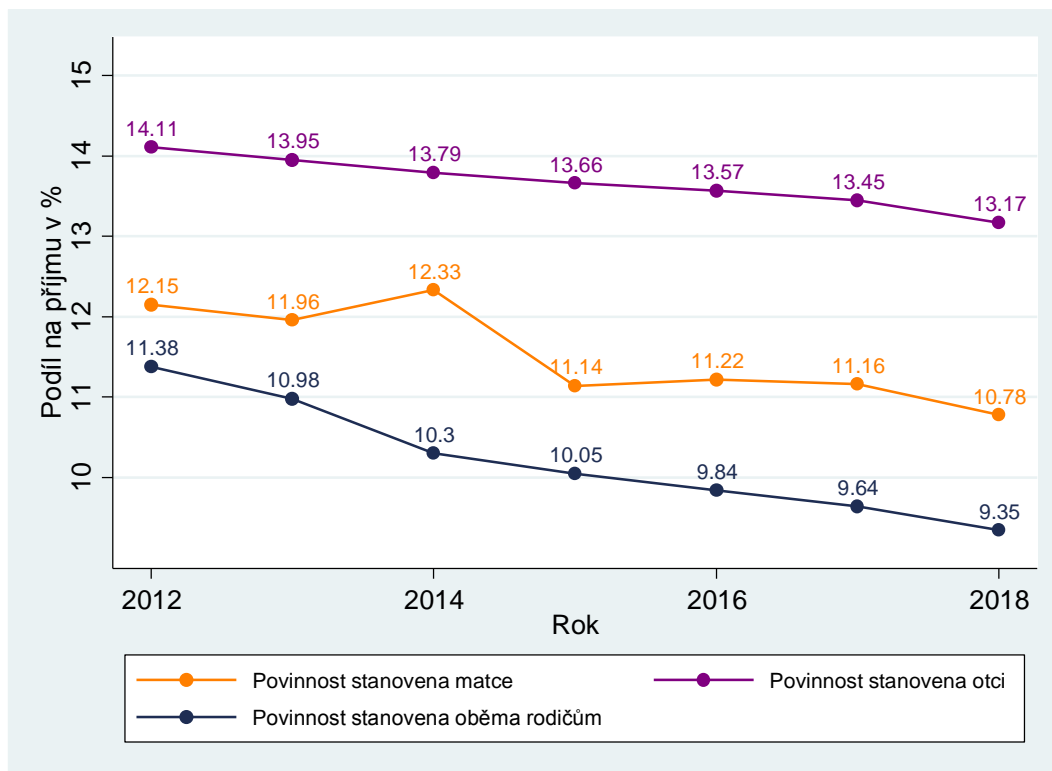

V grafu 42 vidíme, že průměrné výživné stanovené otci je již více než dvakrát vyšší než průměrné výživné stanovené matce a je potřebné dále tento vývoj sledovat. Rozdíl je způsoben několika faktory:

- Při určování výživného soud přihlíží k majetkovým poměrům povinného. Průměrná mzda žen v ČR je menší než průměrná mzda mužů a logicky je tedy mužům stanovena povinnost platit vyšší výživné. To ovšem vysvětluje pouze část rozdílu, protože mzda mužů není ani zdaleka dvakrát vyšší než mzda žen a při růstu hrubých mezd žen (+5,0 % v roce 2016, +7,5 % v roce 2017) dochází ke snižování podílu jim určeného výživného na jejich příjmu. Například v roce 2017 byla podle Českého statistického úřadu průměrná hrubá měsíční mzda žen 27 187 Kč, u mužů 34 293 Kč (v roce 2016 to bylo u žen 25 283 Kč, u mužů pak 32 134 Kč; data ČSÚ za rok 2018 nejsou v době vydání Výroční statistické zprávy ještě k dispozici). Hrubé mzdy vykazované ČSÚ navíc nezahrnují přídatky na děti a jiné eventuální přiznané dávky.

- V dalším grafu (graf 43) vidíme, že u matek je podíl výživného na čistém měsíčním příjmu nižší než u otců. To souvisí právě s vyšší příjmy. Snížení disponibilního příjmu má větší dopad na lidi s nižšími mzdami.
- Rozdíl mezi příjmy otce a matky, kteří vedou spor o výživné, je větší než rozdíl mezi příjmy mužů a žen v celé populaci ČR. To je zřejmě dáno tím, že matky se musí starat o dítě v nižším věku, což se negativně projevuje v jejich příjmech.

Graf 43: OS – podíl na příjmu povinné osoby v letech 2012–2018

V případě, že je povinnost platit výživné stanovena oběma rodičům, zachycují statistiky pouze vyšší z obou částek. Vzhledem k vyšší příjmů se obvykle jedná o částku stanovenou otcí. Částky jsou v průměru nižší než částky stanovené pouze otcům, protože dítě má v tomto případě zajištěn příjem od obou rodičů.

V grafech 42 a 43 vidíme, že průměrná stanovená částka výživného na jedno dítě roste, podíl stanoveného výživného na čistém měsíčním příjmu povinné osoby přitom klesá. To lze vysvětlit zlepšující se ekonomickou situací v ČR a zvyšováním příjmů nejen povinných osob.

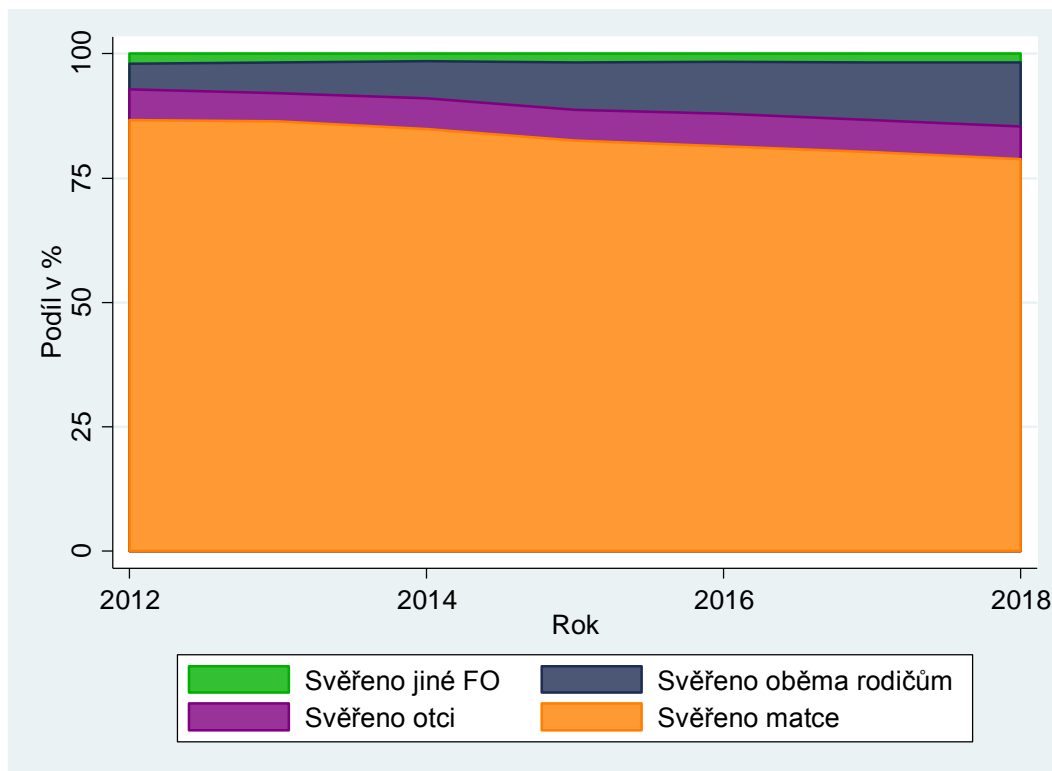
Plošný graf (viz seznam pojmů) dále zachycuje statistiku, která úzce souvisí s rozhodováním o výživném, totiž to, jak často je dítě svěřeno do péče matce, otcí, jiné fyzické osobě či oběma rodičům do společné nebo střídatvé péče. Ve více než 80 % případů svěřil soud dítě do péče matce. Vidíme ovšem, že podíl tohoto tradičního modelu postupně pozvolna klesá ve prospěch alternativních řešení. K tomuto trendu přispívá zřejmě nejen judikatura českého Ústavního soudu, ale můžeme se domnívat, že faktorem, který rozhodovací praxi mění, může být i celospolečenské klima, vliv odborných diskuzí o rozhodování o dětech na mezinárodní úrovni a další.

V řeci konkrétních čísel, podíl, kdy soud svěřil dítě do péče matce, klesl z 86,6 % v roce 2012 na 78,8 % v roce 2018. Podíl případů, kdy bylo dítě do péče svěřeno oběma rodičům, se výrazně

zvýšil z 5,2 % v roce 2012 na 12,8 % v roce 2018. To je nárůst o 7,6 procentního bodu nebo také o 128,5 procenta.

Od roku 2014 jsou k dispozici také o něco podrobnější data. U svěření dítěte do péče obou rodičů se rozlišuje, jestli se jednalo o péči střídavou nebo o péči společnou. Data ukazují, že svěřeni do střídavé péče je častější a že frekvence využití roste jak u střídavé péče, tak i u péče společné.

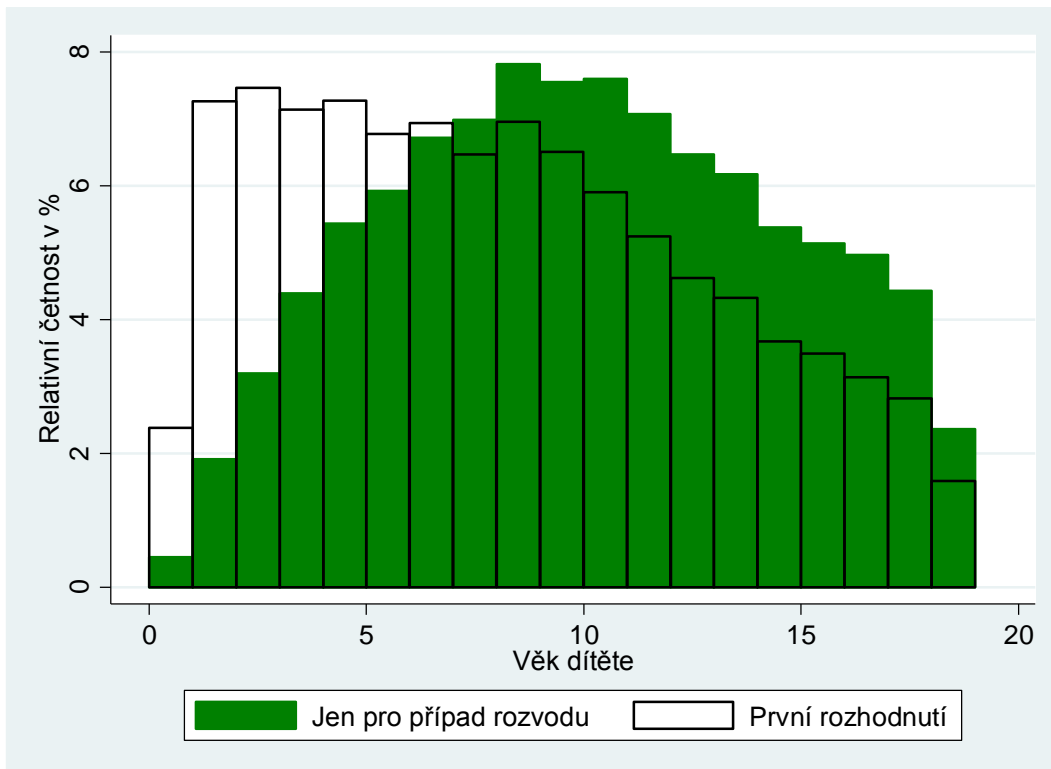
Graf 44: OS – svěřování dítěte do péče

Poslední graf v této podkapitole se zabývá věkovou strukturou dětí, u nichž proběhlo řízení o péči o nezletilé. Průhledné sloupce zobrazují věkovou strukturu dětí, u kterých došlo k prvnímu rozhodnutí o svěřeni do péče. Jedná se o data vztahující se ke stejné skupině věcí jako graf výše. Zelené sloupce ukazují věkovou strukturu dětí, u nichž bylo rozhodnuto o péči o dítě pouze v případě, kdy dojde k rozvodu rodičů.

Na histogramu je vidět zcela jasný rozdíl mezi oběma skupinami. Věk dítěte při rozhodování o péči v případě rozvodu je celkem logicky výrazně vyšší. U prvního rozhodnutí obecně jsou děti nejčastěji ve věku od 1 do 5 let. U rozhodnutí v případě rozvodu je nejvíce dětí ve věku 7 až 10 let. Toto rozložení je v roce 2018 (s drobnými odlišnostmi) v zásadě stejné jako v roce 2017.

Graf 45: OS – věkové složení dětí v řízení o péči o nezletilé

3 Krajské soudy

Tato část výroční zprávy obsahuje data, která se týkají všech krajských soudů (KS) v ČR, tedy sedmi krajských soudů a Městského soudu v Praze.

Struktura je velmi podobná struktuře části 2. V první podkapitole jsou uvedeny statistiky, které se týkají počtu soudců a počtu zaměstnanců ve výkonu. Další kapitoly se věnují jednotlivým soudním agendám. Krajské soudy jsou soudy prvoinstančními a odvolacími. Vyřizují tři hlavní typy agend – civilní včetně obchodní, trestní a správní. V této zprávě jsou civilní (občanskoprávní) a obchodní agenda vykazány dohromady, z obchodní agendy jsou ale zvlášť vykazány insolvence. Civilní a trestní agendy se dále dělí na prvostupňové a odvolací. Tato část má tedy celkem sedm částí věnovaných personálu, civilní a obchodní prvostupňové agendě, civilní odvolací agendě, trestní prvostupňové agendě, trestní odvolací agendě, správní agendě a insolvencím.

Ve struktuře agendy krajských soudů proběhly v nedávné době výrazné změny. Na jednu stranu došlo od roku 2014 k přesunu většiny prvostupňových obchodněprávních sporů na okresní soudy, na druhou stranu od roku 2008 postupně narůstala agenda insolvenčí fyzických osob – nepodnikatelů (tzv. spotřebitelské insolvence), která do té doby prakticky neexistovala.

Pro většinu agend (tedy ve většině podkapitol) uvádíme délky řízení v kalendářních dnech (průměr, medián a percentil 90). Dále pak prezentujeme data týkající se vyřizování věci – nápad + obživlé věci, vyřízené věci a nevyřízené věci. Nakonec uvádíme další zajímavé statistiky, jako je např. míra odvolání. Údaje jsou většinou graficky zobrazeny v časových řadách pro celou ČR a dále pak v tabulkách pro jednotlivé soudy v roce 2018. Pro krajské soudy většinou nevyužíváme přepočty na soudce. V datech totiž není možné odlišit soudce vyřizující prvostupňovou a odvolací agendu.

3.1 Personál

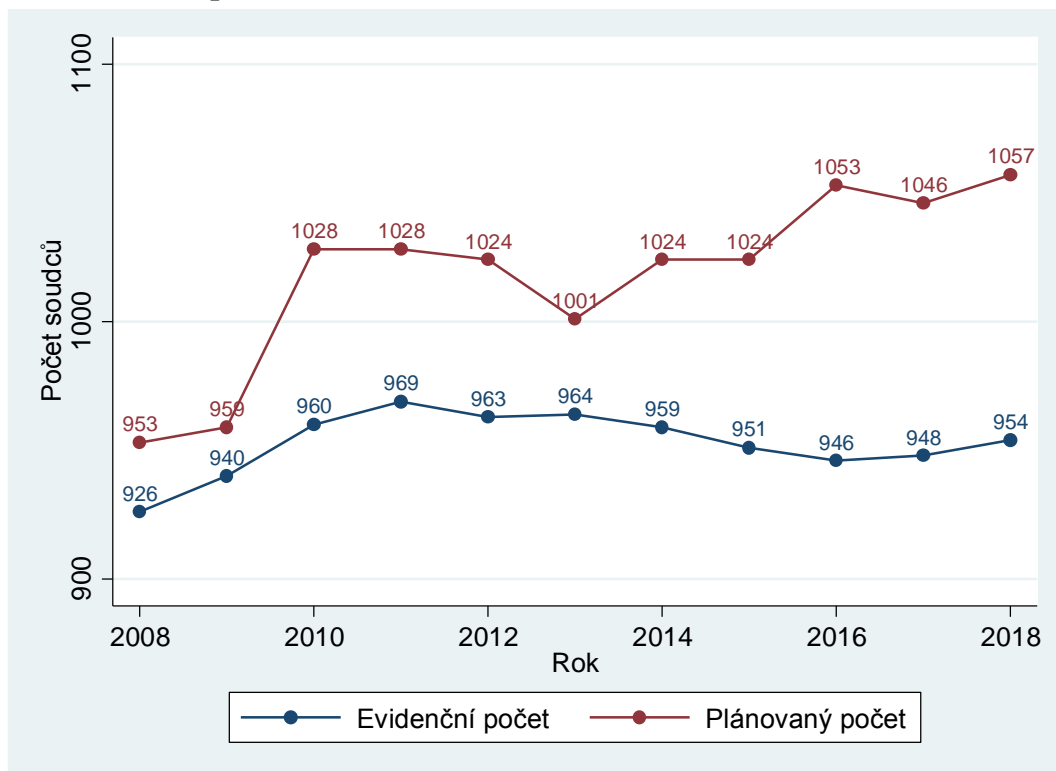
Struktura kapitoly je stejná jako u okresních soudů – jedna část se věnuje soudcům a druhá se pak zaměřuje na ostatní personál ve výkonu.

3.1.1 Soudci

Z grafu je patrný vývoj v evidenčním a plánovaném počtu soudců. Jak jsme uvedli již v kapitole 2.1.1, je celkový plánovaný počet soudců v ČR prakticky neměnný (3 062 nebo 3 063) a soudci jsou „pouze“ přerozdělováni mezi jednotlivé články soudní soustavy. V tomto přerozdělení si můžeme v delší časové řadě povšimnout stabilního trendu od roku 2013 – u OS dochází k mírnému postupnému snižování počtu plánovaných soudců (1 817 vs. 1 761), u KS naopak k postupnému posilování (1 001 vs. 1 057).

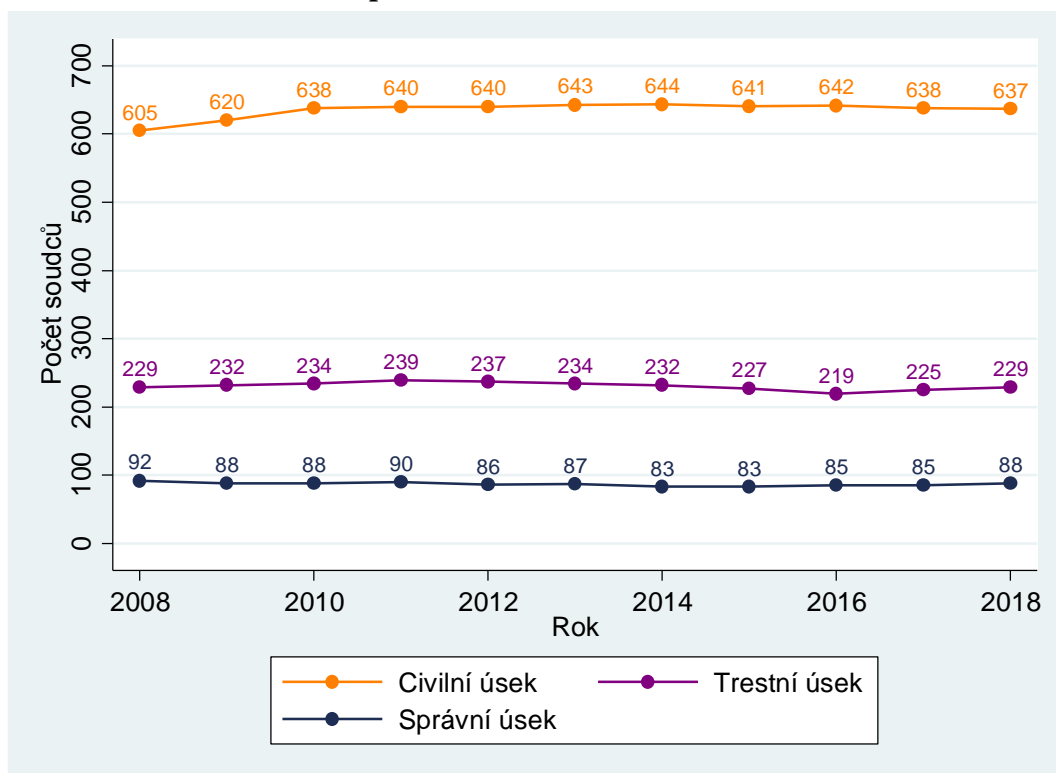
Evidenční počet soudců KS však na rozdíl od OS nekopíruje vývoj plánovaného počtu soudců a zůstává stabilní s odchylkou – 1 % v roce 2018 oproti roku 2013. Především je ale dlouhodobě nižší než plánovaný počet soudců (-10 % v roce 2018). U OS je evidenční počet soudců oproti plánovanému v roce 2018 vyšší o 3,6 % a zdá se tedy, že předsedové krajských soudů dlouhodobě „dotují“ okresní soudy na úkor svých soudů. Počet soudkyň a soudců na MD/RD zde neuvádíme. U KS obvykle působí starší soudkyně a soudci než u soudů okresních a počet soudkyň a soudců na MD/RD je tedy velmi nízký.

Graf 46: KS – počet soudců v letech 2008–2018

Graf 47 zachycuje evidenční počet soudců KS dle jednotlivých úseků. Podobně jako u okresních soudů je v roce 2018 civilní a obchodní úsek asi třikrát větší než trestní úsek. Správní úsek je navíc přibližně dvaapůlkrát menší než úsek trestní. Poměr velikostí úseků je také velmi stabilní.

Graf 47: KS – evidenční počet soudců dle soudních úseků v letech 2008–2018

Tabulka 29: KS – počet soudců dle soudů

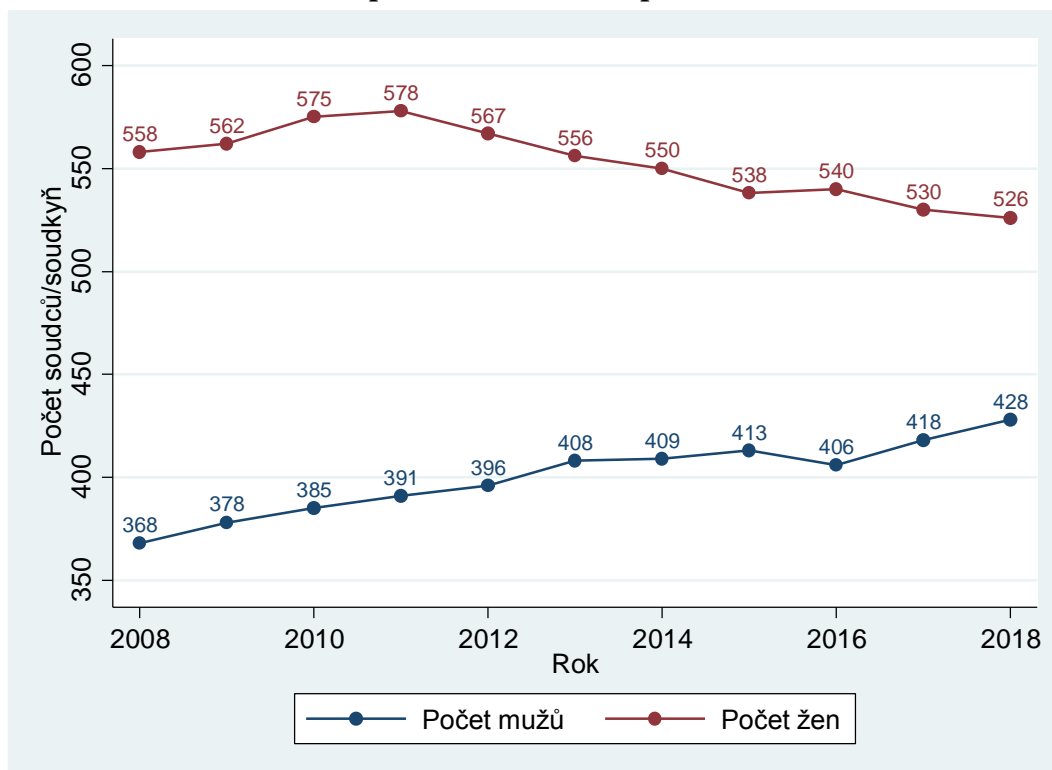
Soud	Plánovaný počet soudců	Civ. + obch. úsek	Evidenční počet soudců		
			Trestní úsek	Správní úsek	Celkem
MS Praha	253	151	41	27	219
KS Praha	116	64	27	7	98
KS Č. Budějovice	56	37	14	5	56
KS Plzeň	86	44	22	7	73
KS Ústí n. Labem	130	82	25	5	112
KS Hr. Králové	91	56	19	10	85
KS Brno	165	115	35	17	167
KS Ostrava	160	88	46	10	144
Celkem ČR	1057	637	229	88	954

Jak již bylo konstatováno, evidenční počet soudců u KS za celou ČR v posledních dvou letech mírně stoupal a velmi mírné pohyby jsou mezi jednotlivými KS. Poměry mezi velikostmi úseků jsou u všech krajských soudů podobné. Existují zde ale určité odchylky, například MS v Praze má relativně menší trestní úsek. Jak je z tabulky patrné, největší je MS Praha a nejmenší je KS České Budějovice. MS Praha je asi čtyřikrát větší než KS České Budějovice.

Velikost soudů (počet soudců) je stejně jako u OS určena dle systemizace, zohledňuje tedy počet napadlých věcí. Ten pak vyplývá z ukazatelů, jako je počet obyvatel, nezaměstnanost apod.

Další graf a tabulka zobrazují podíl žen v soudnictví v časových řadách a podle soudů.

Graf 48: KS – evidenční počet soudců dle pohlaví v letech 2008–2018

Tabulka 30: KS – evidenční počet soudců dle pohlaví a soudů

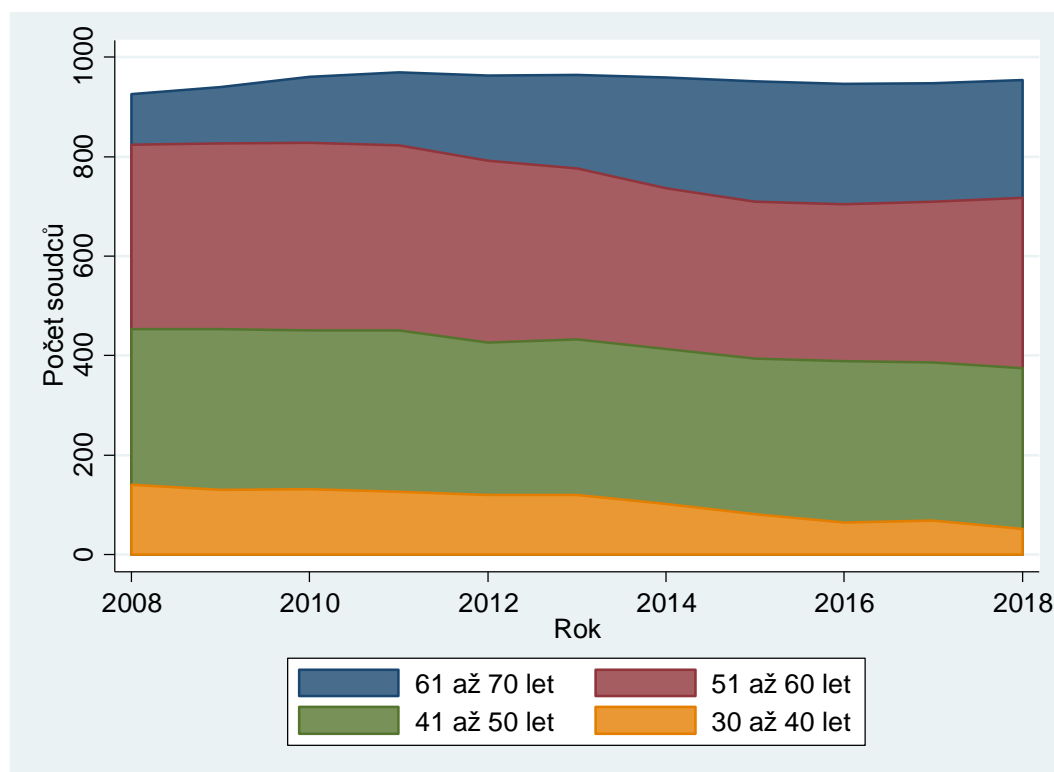
Soud	Evidenční počet		Podíl žen v %
	Žen	Mužů	
MS Praha	138	81	63,01
KS Praha	65	33	66,33
KS Č. Budějovice	26	30	46,43
KS Plzeň	42	31	57,53
KS Ústí n. Labem	61	51	54,46
KS Hr. Králové	37	48	43,53
KS Brno	82	85	49,10
KS Ostrava	75	69	52,08
Celkem ČR	526	428	55,14

Z dat můžeme vyvodit několik zajímavých závěrů:

- Stejně jako u OS působí i u krajských soudů více soudkyň než soudců. Podíl žen je ale nižší než u okresních soudů (67,25 % a stále stoupá, viz tabulka č. 2) a v roce 2018 u KS opět mírně klesal. Jak uvidíme níže, tento jev se dále prohlubuje nejen s každým dalším rokem, ale také s každým dalším stupněm soudní soustavy, což ukazuje, že soudnictví v současné době zřejmě stále nenabízí stejné příležitosti mužům a ženám.
- Rozdíly mezi soudy jsou výrazně větší než u okresních soudů. Nejvyšší podíl žen mezi soudci má KS Praha (66 %) a nejnižší KS Hradec Králové (44 %), což je asi o 22 procentních bodů méně. KS Brno představuje výjimku ze všeobecného trendu roku 2018, protože počet soudkyň zde v roce 2018 stoupl o dvě. Přesto však je podíl soudkyň u KS Brno třetí nejnižší v ČR.
- Podíl žen v krajském soudnictví velmi zvolna klesá. V roce 2008 byl podíl žen kolem 60 %, v roce 2018 je již o pět procentních bodů nižší (v průběhu roku 2017 odešlo 10 soudkyň a přišlo 12 soudců krajských soudů, v roce 2018 odešly další 4 soudkyně a přibylo 10 nových soudců krajských soudů). Analýza příčin této skutečnosti jde za rámec této zprávy.

Dále uvádíme data ohledně věku soudců.

Graf 49: KS – věkové složení soudců v letech 2008–2018

Tabulka 31: KS – věková struktura soudců dle krajů

Soud	Podíl na celkovém počtu soudců dle věku v %			
	30 až 40 let	41 až 50 let	51 až 60 let	61 až 70 let
MS Praha	1,83	26,03	42,47	29,68
KS Praha	11,22	23,47	38,78	26,53
KS Č. Budějovice	3,57	32,14	41,07	23,21
KS Plzeň	4,11	35,62	28,77	31,51
KS Ústí n. Labem	8,04	49,11	29,46	13,39
KS Hr. Králové	3,53	37,65	36,47	22,35
KS Brno	5,99	31,74	34,73	27,54
KS Ostrava	6,94	40,97	31,25	20,83
Celkem ČR	5,45	33,86	35,85	24,84

Z těchto dat můžeme vyvodit různé závěry:

- Soudci u krajských soudů jsou v průměru výrazně starší než soudci u soudů okresních. To je zcela logické, protože to plyne z kariérního postupu soudců. V naprosté většině jsou noví soudci jmenováni na okresní soudy. Někteří tam zůstanou, jiní jsou přeloženi ke krajským soudům (později případně i k VS, NS nebo NSS). Mezi jmenováním a přeložením samozřejmě většinou uplyne několik let.
- V roce 2018 již neplatí, že nejmladší soudci jsou u KS Ústí nad Labem, protože došlo k jejich přesunu do vyšších věkových skupin a stavy nejmladších soudců nebyly u KS Ústí

nad Labem v roce 2018 doplněny. Jejich počet klesl z 16 soudců ve věkové kategorii 30–40 let v roce 2017 na 9 soudců v roce 2018. Přitom počet plánovaných soudců na KS Ústí nad Labem se v roce 2018 zvýšil ze 125 na 130, když počet evidenčních soudců se zvýšil pouze o dva na 112 soudců.

- Nejvyšší podíl nejmladších soudců na celkovém počtu soudců krajských soudů byl v roce 2018 u KS Praha a stabilně se pohybuje mezi 11 a 12 %.
- Co ale platí i v roce 2018 je, že podobně jako u OS i u KS se věk soudců postupně zvyšuje, přičemž počet soudců v nejvyšší věkové kategorii zůstává již několik let v podstatě stabilní. Důvody jsou obdobné, plynou především ze zvyšování evidenčního počtu soudců před rokem 2006 a ze zvyšování průměrného věku jmenovaných soudů. Pokud jsou u okresních soudů v průměru starší soudci, budou logicky ke krajským soudům také překládáni starší soudci.

3.1.2 Zaměstnanci ve výkonu

Pracovní pozice zaměstnanců ve výkonu a jejich pracovní náplň se od okresních soudů mírně liší. Pro účely této zprávy ale postačuje uvést stejné kategorie zaměstnanců ve výkonu jako u soudů okresních. Popis pracovní náplně a význam použitých zkratk u uvádíme v podkapitole 2.1.2. Znovu tedy pracujeme s nejfrekventovanějšími pracovními pozicemi.

Tabulka 32: KS – evidenční počet zaměstnanců ve výkonu dle soudů

Soud	Počet osob							Celkem
	VSÚ	ST	A	VK	PÚ	Z	RV	
MS Praha	56	25	102	112	25	81	0	401
KS Praha	16	4	30	25	13	47	0	135
KS Č. Budějovice	17	8	21	17	10	26	1	100
KS Plzeň	17	2	24	39	11	21	3	117
KS Ústí n. Labem	33	28	34	26	21	41	25	208
KS Hr. Králové	25	5	15	25	12	57	0	139
KS Brno	45	22	60	24	19	71	26	267
KS Ostrava	46	14	47	37	25	65	46	280
Celkem ČR	255	108	333	305	136	409	101	1 647

Opět platí, že počet zaměstnanců ve výkonu se odvíjí od systemizace zaměstnanců ve výkonu, personální politiky soudů a situace na trhu práce. U krajských soudů je počet zaměstnanců ve výkonu v poměru k počtu soudců nižší než u okresních soudů. To je důsledkem rozdílnosti zpracovávaných agend (méně jednodušší práce, kterou lze delegovat na nesoudcovský personál).

Po skokovém posílení jejich stavu o 101 zaměstnanců v roce 2017 dochází ke stabilizaci počtů v roce 2018. Z 1 531 v roce 2016 vzrostl počet zaměstnanců ve výkonu na 1 632, tedy asi o 7 %, a v roce 2018 již pouze o 12 osob. Jestliže tedy v roce 2017 je v zásadě celý růst dán růstem počtu asistentů z 228 na 326, potom v roce 2018 docházelo zejména k přesunům mezi funkcemi v rámci krajských soudů (zapisovatelky – 63 osob, rejstříkové vedoucí +43 osob, vedoucí kanceláří +29 osob).

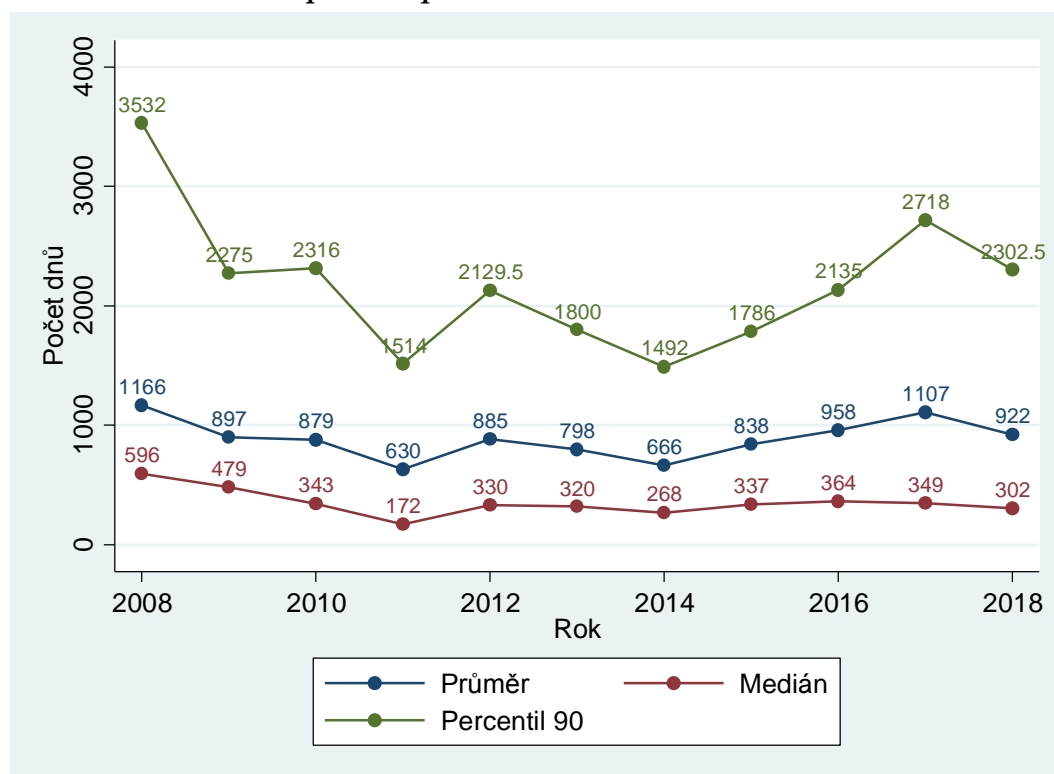
3.2 Prvostupňová civilní a obchodní agenda

Krajské soudy vyřizují podobně jako okresní soudy větší množství prvostupňové netrestní agendy. Na rozdíl od okresních soudů vyřizují krajské soudy s výjimkou KS Praha věci veřejných rejstříků právnických a fyzických osob. Tato podkapitola se věnuje prvostupňové civilní (občanskoprávní) a obchodní agendě. V rámci této zprávy se jedná o rejstříky označené jako C, EC, Cm a ECm. Ve vedení statistik došlo k podobným změnám jako u OS, což se do určité míry projeví i v časových řadách, a to i přes snahu data o tyto změny očistit. Data, která se týkají délek řízení a dalších statistik, byla opět v největší možné míře očištěna o rozkazní řízení.

3.2.1 Délka řízení

Uvádíme délky řízení v kalendářních dnech ode dne nápadu do dne konečného vyřízení soudem I. stupně zjištěné ze statistických listů. V tomto případě došlo ke změně v metodologii a data byla dále očištěna o věci s předmětem sporu *právní vztahy související se zrušením a likvidací obchodní korporace*. Přestože se může jednat o administrativně náročnou agendu, především v Praze se velmi často vyskytují jednoduché a rychle vyřízené věci. A právě u tohoto soudu došlo v roce 2017 k velkému nárůstu v počtu pravomocně skončených věcí (nárůst o 176 %). To samozřejmě značně ovlivňuje vykazovanou délku řízení – výrazně ji to snižuje. Po zralé úvaze (především z důvodu zachování srovnatelnosti mezi soudními kraji a roky) jsme data využitá v této zprávě o tento typ sporu očistili. Ostatní změny metodiky v této zprávě údaje spíše mírně upravují a zpřesňují. Zde je ale dopad na hodnoty zásadní (především u délek řízení, výrazný je ale například i u míry odvolání). Očištění dat a změny v metodice zůstaly zachovány i pro rok 2018.

Graf 50: KS – délka prvostupňového civilního řízení v letech 2008–2018

V časové řadě na grafu jsou zajímavé především dva extrémní – vysoká délka řízení v roce 2008 a nízká délka řízení v roce 2011. Do jisté míry to může vyplývat ze změn ve vedení statistik. Data totiž není možné úplně očistit a zbavit se tak výkyvů, které jsou způsobeny změnami ve vedení

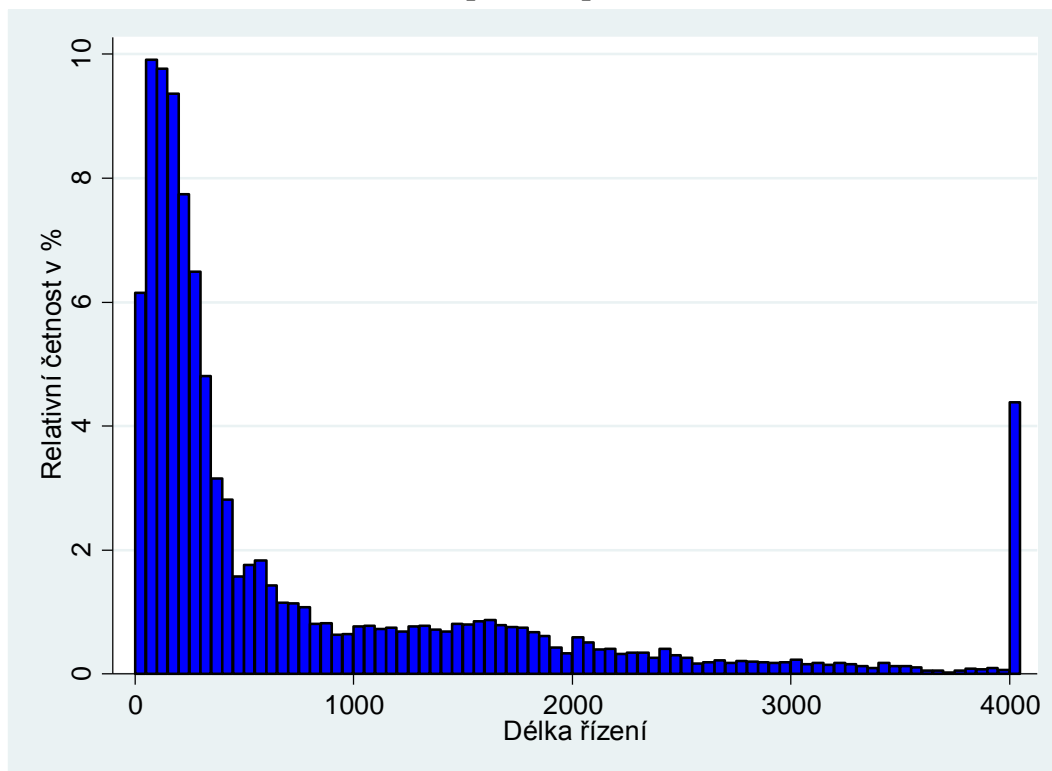
statistik. Mezi roky 2008 a 2009 se ale zjevně jedná o reálný pokles v délce řízení. V té době (nebo spíše ještě dříve, protože v délce řízení se změny projevují se zpožděním) zřejmě došlo k výraznému urychlení civilního soudního řízení. Data však rozhodně nedávají důvod k optimismu, spíš naopak. Důvody jsou především tyto:

- Od roku 2014 roste poměrně rychle průměr i percentil 90. K jejich nárůstu došlo každý rok a nárůst devadesátého percentilu byl v roce 2017 nejvyšší od roku 2014.
- V roce 2018 došlo ke zlepšení všech sledovaných parametrů délky prvostupňového civilního řízení, zejména medián klesá již třetí rok po sobě.
- Absolutní hodnoty průměru i percentilu 90 jsou však stále velmi vysoké i přesto, že průměr v roce 2018 se snížil z přibližně 3 let na 2,5 roku a percentil o celý jeden rok na 6,3 roku (zásluhou KS v Ostravě, Hradci Králové a Ústí nad Labem). Nyní bude záležet na vývoji v dalších letech, zejména, zda výše jmenované KS udrží nastoupený trend zkracování a KS Č. Budějovice zvrátí velký nárůst v roce 2018 oproti roku 2017.
- Na histogramu je vidět, že přes 4 % řízení trvají déle než 4 000 dnů (11 let).

Tabulka 33: KS – délky prvostupňového civilního řízení dle soudů

Soud	Délka řízení					
	Průměr		Medián		Percentil 90	
MS Praha	909	+6 %	365	+6 %	2 208	+12 %
KS Praha	697	+17 %	324	+48 %	2 044	+18 %
KS Č. Budějovice	727	+25 %	266	+17 %	1 898	+44 %
KS Plzeň	921	-9 %	298	-19 %	2 330	-4 %
KS Ústí n. Labem	1 794	-26 %	1 208	+6 %	4 379	-48 %
KS Hr. Králové	816	-42 %	198	-37 %	2 436	-61 %
KS Brno	1 082	+6 %	409	-7 %	2 594	+5 %
KS Ostrava	536	-52 %	137	-41 %	1 259	-69 %
Celkem ČR	922	-17 %	302	-13 %	2 303	-15 %

Graf 51: KS – distribuce délek prvostupňového civilního řízení

Situace v roce 2018 se, jak již bylo uvedeno, zlepšila. A to z těchto důvodů:

- Jak je vidět v další podkapitole, v roce 2018 poklesl počet příchozích i vyřízených věcí. Počet věcí příchozích ale klesl více, což vyústilo v pokles v počtu nevyřízených věcí.
- Počty déle nevyřízených věcí (přes 3 roky a více, přes 5 let a více či přes 7 let a více) v posledních letech klesají (2015: 8 291, 6 006, 4 352 věcí vs. 2018: 5 671, 4 165, 3 132 věcí). To také samozřejmě může ovlivnit vykázanou délku řízení.
- A především, velká část věcí je přerušena z důvodu prohlášení úpadku/konkurzu. Úpadek se následně řeší 5 a více let a soud se v té době přerušenou věcí nijak nezabývá. Do vykazované délky řízení se však tato doba promítne. Data ze statistických listů bohužel neumožňují očistění o tuto dobu nebo o řízení, která byla takto přerušena. Můžeme alespoň odhadnout, jak velký vliv takovéto věci mají. Například data z výkazů ukazují, že k 31. 12. 2016 bylo v rejstříku Cm nevyřízeno déle než 5 let 5 214 věcí. Z toho bylo z důvodu prohlášení úpadku/konkurzu přerušeno 3 614 věcí, tedy asi 69 %. Tyto věci se samozřejmě nakonec objeví ve statistických listech a výrazně ovlivní délku řízení. Velká část z nich pak ale nevypovídá o fungování soudu. To, že medián je výrazně lepší ukazatel než průměr a devadesátý percentil, platí v tomto případě ještě daleko více než jindy. Výše uvedené také vysvětluje obrovský rozdíl mezi mediánem a průměrem (a také 90. percentilem). Medián je totiž přerušenými věcmi z důvodu prohlášení úpadku/konkurzu ovlivněn mnohem méně. Závěrem tedy můžeme říct, že medián je v tomto případě stále poměrně spolehlivým ukazatelem.

Přestože lze vysoké délky řízení do značné míry vysvětlit přerušováním věcí, neznamená to, že v této agendě nejsou problémy. Např. KS Ústí nad Labem má medián výrazně vyšší než 1 000

dnů a stále roste (2016: 811 dnů, 2017: 1 137 dnů, 2018: 1 208 dnů). Vysoké délky řízení jsou zde tedy očividně způsobeny i jinými faktory.

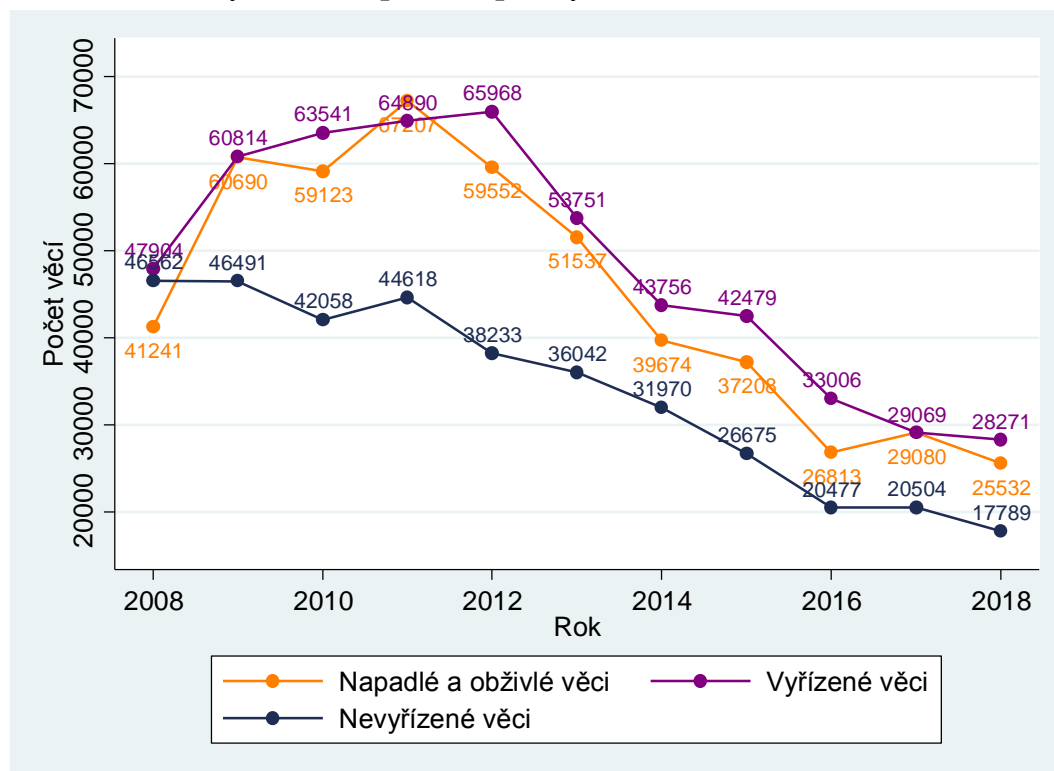
3.2.2 Vyřizování věcí

Do časových řad se opět promítá zavedení elektronického platebního rozkazu, ale i změny ve vedení statistik a převod části agendy z krajských soudů na okresní. I přes tyto vlivy však můžeme bezpečně dojít k závěru, že počet napadlých civilních a obchodních věcí vykazuje v posledních letech zjevný klesající trend. Klesající trend se zastavil až v roce 2017, kdy se počet příchozích věcí oproti roku 2016 zvýšil.

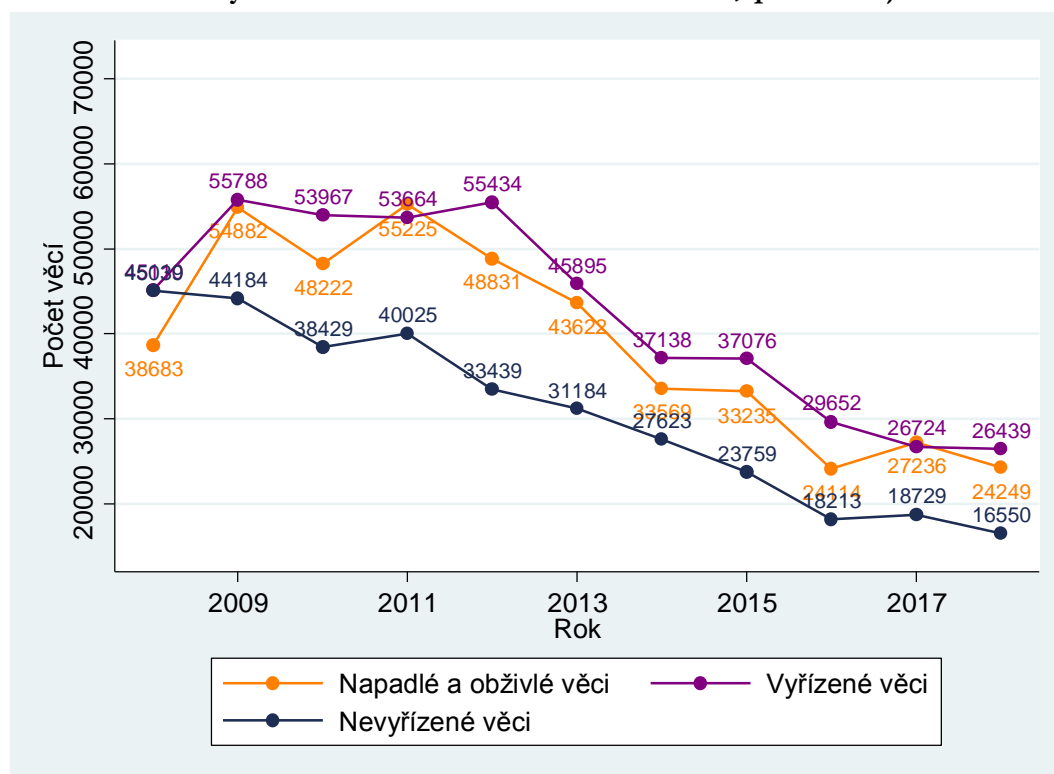
Hlubší analýza zmíněného klesajícího trendu přesahuje rozsah této zprávy. V krátkosti však můžeme uvést, že za pokles v nápadu je do velké míry zodpovědný již dříve zmíněný převod velkého množství obchodních řízení z krajských soudů na okresní v roce 2014 (v návaznosti na OZ se změnila věcná příslušnost těchto řízení). Graf 53 zobrazuje vývoj v počtu příchozích, vyřízených a nevyřízených věcí. Z grafu vyplývají především dvě věci:

- Naprostou většinu prvostupňové občanskoprávní a obchodněprávní agendy tvoří rejstřík Cm, tedy obchodněprávní spory.
- Výše zmíněný převod obchodněprávní agendy na okresní soudy hrál velkou roli. Pokles v příchozích věcech byl ale očividně způsoben i dalšími faktory. K poklesu došlo i v jiných letech než jen mezi roky 2013 a 2014 a pokles dále pokračuje.

Graf 52: KS – vyřizování prvostupňových civilních věcí v letech 2008–2018

Graf 53: KS – vyřizování věcí v letech 2008–2018, pouze rejstřík Cm

Tabulka 34: KS – vyřizování prvostupňových civilních věcí dle soudů

Soud	Počet věcí						Míra vyřizování
	Nápad + obživa		Vyřizeno		Nevyřizeno		
MS Praha	11 601	-6 %	12 215	-4 %	5 428	-10 %	105,3 %
KS Praha	1 048	-3 %	1 163	-5 %	676	-15 %	111,0 %
KS Č. Budějovice	745	-20 %	811	-23 %	539	-8 %	108,9 %
KS Plzeň	1 518	+22 %	1 460	+14 %	1 318	+5 %	96,2 %
KS Ústí n. Labem	1 072	-67 %	1 902	-7 %	3 124	-21 %	177,4 %
KS Hr. Králové	1 844	+42 %	1 793	+13 %	976	+6 %	97,2 %
KS Brno	3 204	-28 %	4 075	-12 %	3 516	-20 %	127,2 %
KS Ostrava	4 500	-0 %	4 852	+8 %	2 212	-14 %	107,8 %
Celkem ČR	25 532	-12 %	28 271	-3 %	17 789	-13 %	110,7 %

U šesti z osmi krajských soudů i v roce 2018 dále pokračuje klesající trend v počtu nevyřizovaných věcí. U KS v Ústí nad Labem byla míra vyřizování dokonce více než 170 %. KS v Ostravě zvýšil míru vyřizování nad 100 % (99,51 % v roce 2017). KS v Hradci Králové se v míře vyřizování výrazně zhoršil (ze 122,25 % v roce 2017 na 97,2 % v roce 2018), protože v roce 2018 došlo k 42% nárůstu nápadu.

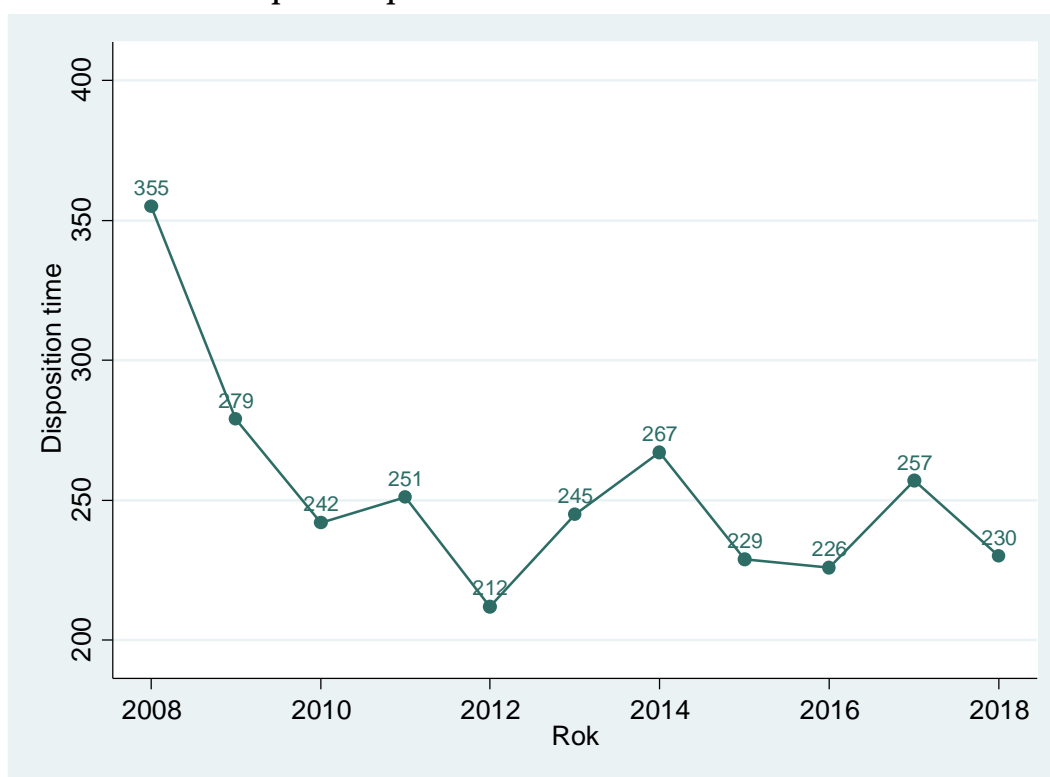
Zajímavé je, že situace, kterou v roce 2017 řešil KS v Ústí nad Labem (skokový nárůst nápadu), se opakuje v roce 2018 u KS v Hradci Králové a Plzni, tedy velký počet návrhů na zrušení a likvidaci společnosti.

3.2.3 Disposition time

Krátký popis způsobu výpočtu a účelu DT je obsažen v podkapitole 2.2.4. U většiny agend krajských soudů se jedná o jediný způsob, jak zohlednit velikost soudu. Počet nevyřízených věcí na soudce totiž nelze použít, neboť tyto údaje nejsou k dispozici.

Od roku 2010 do roku 2018 je vývoj DT celkem stabilizovaný okolo hodnoty 240 kalendářních dnů a konkrétní hodnota v daném roce vždy závisí na vzájemném poměru a vývoji mezi počtem nevyřízených a vyřízených věcí (pro připomenutí: 240 dnů je doba, za kterou soud vyřídí všechny nevyřízené věci, které u něj v daném roce leží, pokud by pracoval stejným tempem a neměl žádný nový nápad ani obživu věcí – není to tedy průměrná délka řízení – a DT není závislý na velikosti soudu, proto se hodí k vzájemnému srovnávání během let nebo mezi soudy).

Graf 54: KS – DT prvostupňového civilního řízení v letech 2008–2018

DT a jeho změny u konkrétních soudů pak plynou z údajů uvedených v předchozí podkapitole. Zdaleka nejvyšší DT u KS Ústí nad Labem se oproti roku 2017 snížilo o více než 100 dnů, což je samozřejmě pozitivní vývoj, připomeňme však, že DT v roce 2016 činil u KS Ústí nad Labem 330 kalendářních dnů.

Jediným krajským soudem, u kterého došlo k nárůstu DT v roce 2018 je KS České Budějovice a vyplývá ze způsobu výpočtu DT (nevyřízené / vyřízené věci × 365), kdy na KS České Budějovice zůstalo přibližně stejně nevyřízených věcí jako v roce 2017, ale vyřídilo se jich o 23 % méně. Proto se DT zvýšilo jako indikace snížené efektivity vyřizování v roce 2018, tj. doba k vyřízení všech věcí se zvýšila.

Tabulka 35: KS – DT prvostupňového civilního řízení dle soudů

Soud	Disposition time	
MS Praha	162	-6 %
KS Praha	212	-10 %
KS Č. Budějovice	243	+19 %
KS Plzeň	330	-8 %
KS Ústí n. Labem	600	-15 %
KS Hr. Králové	199	-6 %
KS Brno	315	-9 %
KS Ostrava	166	-20 %
Celkem ČR	230	-11 %

3.2.4 Další statistiky

U krajských soudů uvádíme stejné *další statistiky* jako u soudů okresních, tj. míra odvolání, míra změny rozsudku, výši přiznaných nároků a nejběžnější předměty sporu. Díky tomu je tyto statistiky možné porovnat mezi okresními a krajskými soudy.

Ve srovnání se statistickou výroční zprávou za rok 2016 byla vypočtená míra odvolání v letech 2017 a 2018 ovlivněna především očištěním dat o věci s předmětem sporu *právní vztahy související se zrušením a likvidací obchodních korporací* (viz podkapitola 3.2.1).

Tabulka 36: KS – míra odvolání dle soudů v civilním řízení

Soud	Míra odvolání	
MS Praha	35,78 %	+5,8 p. b.
KS Praha	22,20 %	+4,0 p. b.
KS Č. Budějovice	36,34 %	+17,0 p. b.
KS Plzeň	18,86 %	+3,3 p. b.
KS Ústí n. Labem	11,12 %	-2,1 p. b.
KS Hr. Králové	18,03 %	-0,9 p. b.
KS Brno	19,88 %	+6,1 p. b.
KS Ostrava	10,88 %	-0,7 p. b.
Celkem ČR	23,26 %	+4,1 p. b.

V tabulce výše vidíme značné rozdíly mezi jednotlivými soudy. Míra odvolání se skokově zvýšila u KS České Budějovice, dále se zvýšila u KS Brno a MS Praha. Při srovnání s tabulkou 11 vidíme, že celková míra odvolání na úrovni okresních soudů zůstala v roce 2018 v zásadě stejná, zatímco u krajských soudů je třikrát vyšší. To souvisí s náročností a závažností vyřizované agendy. Stále také platí, že relativně nízkou míru odvolání pak mají soudy v Severočeském a Severomoravském kraji, u kterých se v roce 2018 dále snížila.

Tabulka 37: KS – míra změny rozsudku dle soudů v civilním řízení

Soud	Míra změny rozsudku	
MS Praha	51,70 %	+2,4 p. b.
KS Praha	54,84 %	+1,4 p. b.
KS Č. Budějovice	52,04 %	-11,6 p. b.
KS Plzeň	48,78 %	-7,4 p. b.
KS Ústí n. Labem	49,41 %	-0,6 p. b.
KS Hr. Králové	55,56 %	-5,7 p. b.
KS Brno	48,12 %	+3,9 p. b.
KS Ostrava	47,53 %	+2,1 p. b.
Celkem ČR	51,06 %	+0,4 p. b.

Rozdíly mezi jednotlivými soudy v míře změny rozsudku jsou menší než u míry odvolání, přítomny jsou zde ale také. Míra změny rozsudku je také vyšší než u okresních soudů, tentokrát asi o 7 procentních bodů.

Celková míra změny rozsudku je nejvyšší u Krajského soudu v Hradci Králové, následuje KS Praha a České Budějovice. Nejnižší je u KS v Ostravě a Brně. Toto plyne především z rozdílů v míře odvolání.

Nakonec ještě krátce porovnáme poslední tři roky. V roce 2016 byla míra odvolání (dle současné metodiky) 14,07 % a míra změny rozsudku 50,33 %, zatímco v roce 2017 dosáhla míra odvolání 19,20 % a míra změny rozsudku 50,64 % a v roce 2018 byly hodnoty 23,26 % a 51,06 %.

Míra celkové změny rozsudku se za celou ČR v posledních třech letech pohybovala následovně:

2016: 14,07 % × 50,33 % = 7,08 %

2017: 19,20 % × 50,64 % = 9,72 %

2018: 23,26 % × 51,06 % = 11,87 %

Míra celkové změny rozsudku se tedy za poslední tři roky zvýšila více jak 1,5krát. Pro připomenutí, tento ukazatel znamená, že téměř u 12 % pravomocných rozhodnutí krajských soudů v civilních věcech došlo ke změně rozsudku. Při porovnání s okresními soudy (viz strana 34) jsou zřejmé opačné trendy, protože tento ukazatel se na úrovni OS postupně snižuje.

Další tabulka zobrazuje data týkající se výše přiznaných nároků, které byly rozděleny do intervalů. Podíly jednotlivých intervalů uvádíme v procentech. Výše přiznaného nároku představuje částku, kterou soud přiznal žalobci vůči žalovanému.

Tabulka 38: KS – výše přiznaných nároků

Soud	Výše přiznaného nároku v Kč			
	1–20 000	20 001–50 000	50 001–100 000	100 001 a více
MS Praha	14,90	10,97	10,19	63,95
KS Praha	18,33	14,58	18,33	48,75
KS Č. Budějovice	24,53	11,32	15,09	49,06
KS Plzeň	24,03	14,84	16,25	44,88
KS Ústí n. Labem	31,43	25,71	15,16	27,69
KS Hr. Králové	49,47	20,93	6,98	22,62
KS Brno	25,30	14,67	9,29	50,74
KS Ostrava	21,54	25,69	12,85	39,92
Celkem ČR	23,69	16,18	11,48	48,64

Krajské soudy logicky přiznávají vyšší nároky než soudy okresní, což vyplývá z rozdílné náročnosti agendy. Částky přiznané krajskými soudy se navíc postupně stále více přesouvají nad hranici 100 000 Kč, kdy klesá podíl přiznaných nároků ve všech intervalech, pouze podíl v částkách nad 100 tis. Kč rychle stoupá (z 35 % v roce 2016 na téměř 50 % v roce 2018). Je to vidět na srovnání za poslední tři roky v následující tabulce.

Tabulka 39: KS – výše přiznaných nároků v letech 2016–2018

Rok	1–20 000	20 001–50 000	50 001–100 000	100 001 a více
2016	26,5	21,94	17,59	34,42
2017	25,10	18,34	13,11	43,46
2018	23,69	16,18	11,48	48,64

K největšímu přesunu nad hranici 100 tis. dochází logicky u přiznaných částek z intervalu 50 001 Kč – 100 000 Kč (pokles podílu o 6,1 procentního bodu od roku 2016), ale téměř stejný úbytek lze pozorovat i u intervalu 20 001 Kč – 50 000 Kč (snížení o 5,76 procentního bodu od roku 2016).

V přiznaných nárocích nad 100 000 Kč dochází v posledních třech letech ke stálému a rychlému nárůstu u MS Praha a KS České Budějovice, což je hlavní důvod růstu tohoto intervalu za celou ČR. U ostatních krajských soudů tento interval roste také, ale různou rychlostí a s rozdílnými výkyvy v konkrétních letech. Výjimkou je KS Hradec Králové, u kterého se počet přiznaných nároků nad 100 000 Kč v letech 2016–2018 každým rokem snižuje (-4,58 procentního bodu v roce 2017 oproti roku 2016 a -12,55 procentního bodu v roce 2018 oproti roku 2017).

Opět také vidíme poměrně značné rozdíly mezi jednotlivými soudy. Nejvyšší nárok v průměru přiznává MS Praha, což opět plyne z obsahu vyřizované agendy. Mediánový přiznaný nárok je 200 000 Kč. Nejmenší nároky byly v roce 2018 přiznávány u KS v Hradci Králové, kde mediánový přiznaný nárok činil 20 066 Kč. Naprostou většinu sporů s výší přiznaného nároku do 20 000 Kč tvoří spory z autorského zákona a spory ze směnek, šeků a jiných cenných papírů.

Poslední tabulka se věnuje nejčastějším předmětům sporů. Je patrné, že předměty sporu se zcela odlišují od sporů, kterými se zabývají okresní soudy. V počtu pravomocně skončených věcí zcela

jasně převažují spory ze směnek, které v roce mírně klesly z podílu 40,61 % v roce 2017 na všech civilních sporech u KS na 37,41 % v roce 2018. Zde je určitá podobnost s okresními soudy, protože se také jedná o úhradu dlužné částky (u OS tvoří 39 % podíl, viz tabulka 13⁸).

Mezi relativním zastoupením ostatních předmětů sporu jsou rozdíly minimální. Kromě zde uvedených předmětů sporů existuje dalších 16 druhů sporů, u kterých bylo v roce 2018 pravomocně skončeno alespoň 100 věcí.

Tabulka 40: KS – nejčastější spory v civilním řízení

Předmět sporu	Podíl v %
Spory ze směnek	37,41
Jiné korporace - zrušení a jmenování likvidátora	10,09
Spory z prodeje zboží v obchodě, zaplacení kupní ceny	3,06
Jednání shromáždění společenství vlastníků jednotek a sporů z toho vzniklých	2,91
Společnosti s ručením omezeným - právní vztahy související se zrušením podle § 105 ZVR	1,94
Autorský zákon - spory vycházející z kolektivní správy práv	1,72

⁸ Součet % podílů za Spory z úvěru u nebankovních institucí + Spory ze zápůjčky + Spory z úvěru u bankovních institucí + Úhrady za dodávky elektrické energie, plynu nebo tepla.

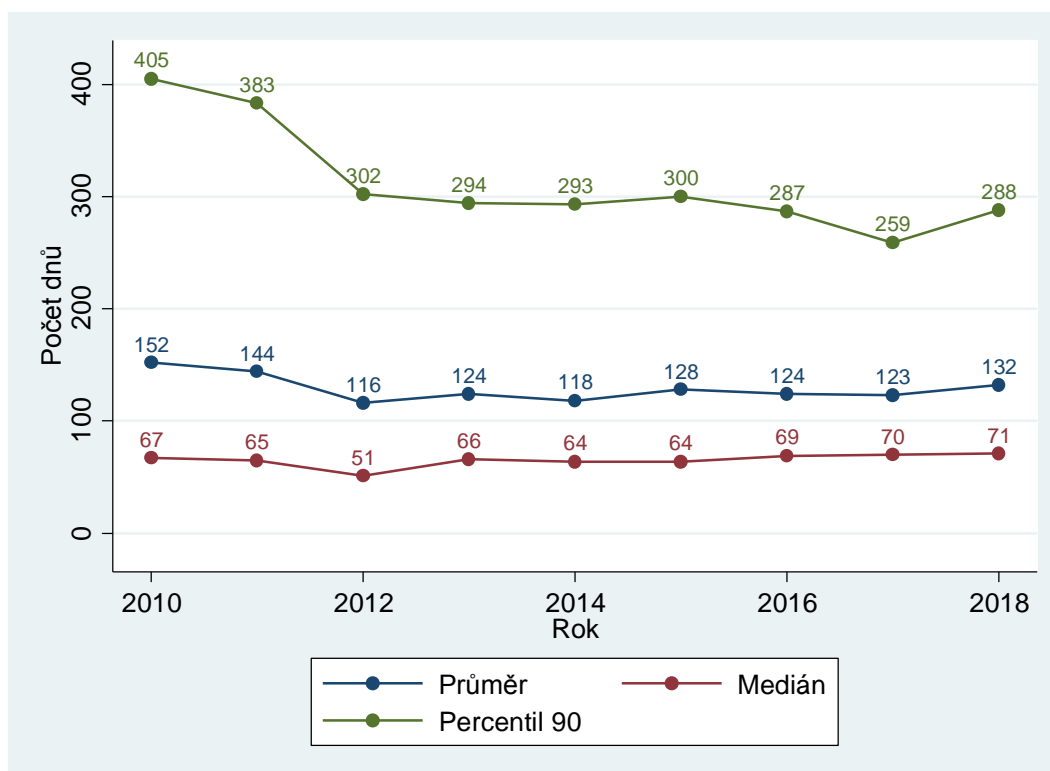
3.3 Civilní odvolací agenda

Odvolací civilní agenda je ve výkazech vedena pod označením Co a zahrnuje širokou škálu věcí. Jedná se o všechny druhy civilního řízení, ve kterých bylo podáno odvolání proti rozhodnutí soudů prvního stupně, včetně odvolání proti rozhodnutí soudního exekutora. Do agendy Co tedy spadají i odvolání ve věcech, které nejsou v kapitolách 2.2 a 2.5 zahrnuty. Podkapitoly, které se zabývají vyřizováním věcí a DT, zkoumají celý rejstřík Co. U délky řízení to není možné, protože do statistických listů jsou zaneseny pouze pravomocně skončené věci v hlavních agendách. Uvedené délky řízení se tedy týkají pouze věcí agendy C u okresních soudů, v nichž bylo podáno odvolání. Data byla očištěna stejným způsobem jako u civilní agendy u okresních soudů. Data ze statistických listů se týkají pouze odvolání, která byla podána v meritu věci.

3.3.1 Délka řízení

Jedná se o délku řízení v kalendářních dnech ode dne nápadu u odvolacího soudu do dne vyřízení věci odvolacím soudem. Délky řízení jsou výrazně nižší než délky řízení prvostupňové agendy u OS, ale díky razantnímu snižování délek řízení u OS to již není v případě průměrné hodnoty 3,6násobek jako v roce 2014, ale dvojnásobek v roce 2018. Násobný rozdíl je dán tím, že pro odvolací soud je většinou jednodušší rozhodnout, než je to pro soud prvostupňový. Soud přezkoumává rozhodnutí OS pouze v mezích podaného odvolání a až na výjimky nezjišťuje skutkový stav.

Graf 55: KS – délka odvolacího civilního řízení v letech 2010–2018

Od roku 2013 jsou délky řízení velmi stabilní a poměrně nízké. Odvolání proti věcem z rejstříků C okresních soudů lze tedy z hlediska délek řízení označit za stabilní a celkem bezproblémovou agendu. Pro hodnocení nárůstu hodnot v roce 2018 bude třeba vyčkat vývoje v dalších letech.

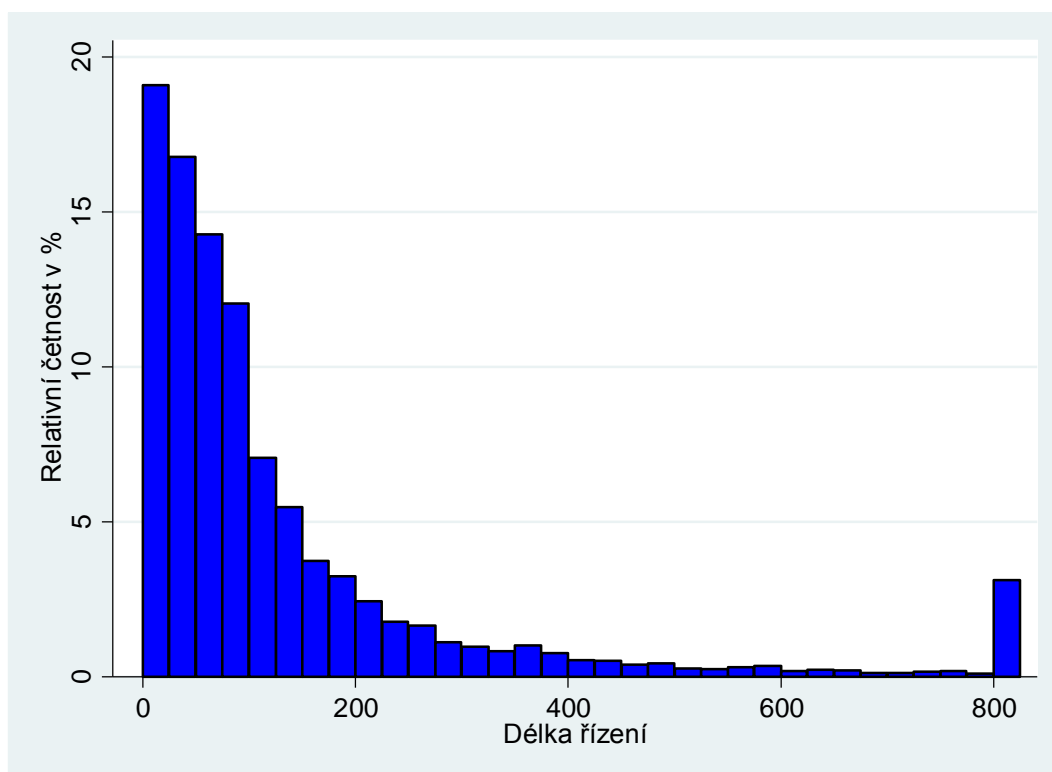
Tabulka 41: KS – délky odvolacího civilního řízení dle soudů

Soud	Délka řízení					
	Průměr		Medián		Percentil 90	
MS Praha	82	+6 %	62	+9 %	152	-1 %
KS Praha	85	+20 %	55	+12 %	169	+17 %
KS Č. Budějovice	66	-18 %	48	-2 %	128	+2 %
KS Plzeň	79	+5 %	56	+12 %	153	+0 %
KS Ústí n. Labem	202	+20 %	133	+12 %	386	+15 %
KS Hr. Králové	87	-3 %	64	+2 %	163	+7 %
KS Brno	290	+10 %	189	+1 %	594	+18 %
KS Ostrava	106	+7 %	64	-6 %	229	+10 %
Celkem ČR	132	+7 %	71	+1 %	288	+11 %

V tabulce pak vidíme, že nejvyšší délky odvolacího civilního řízení vykazuje KS Brno (a to již několik let při ročních kladných i záporných výkyvech), KS Ústí nad Labem se zhoršuje stabilně s vysokým nárůstem v roce 2018 (2016: 158 dnů, 2017: 169 dnů, 2018: 202 dnů). Za pozornost dále stojí vývoj KS Č. Budějovice, u kterého v roce 2017 délka odvolacího civilního řízení v porovnání s rokem 2016 markantně narostla, aby se následně vrátila částečně zpět (53 dnů v roce 2016).

Jelikož jihomoravský krajský soud dlouhodobě vykazuje nejdelší civilní odvolací řízení, tak jsme se spolu s ním na to zaměřili více do hloubky. Přitom bylo zjištěno, že KS Brno postupuje v určitém případě, který nastane v rámci odvolacího řízení, odlišně od ostatních krajských soudů. Tato odlišnost však spočívá převážně v administrativním postupu a ne v jeho rozhodovací činnosti.

Graf 56: KS – distribuce délek odvolacího civilního řízení

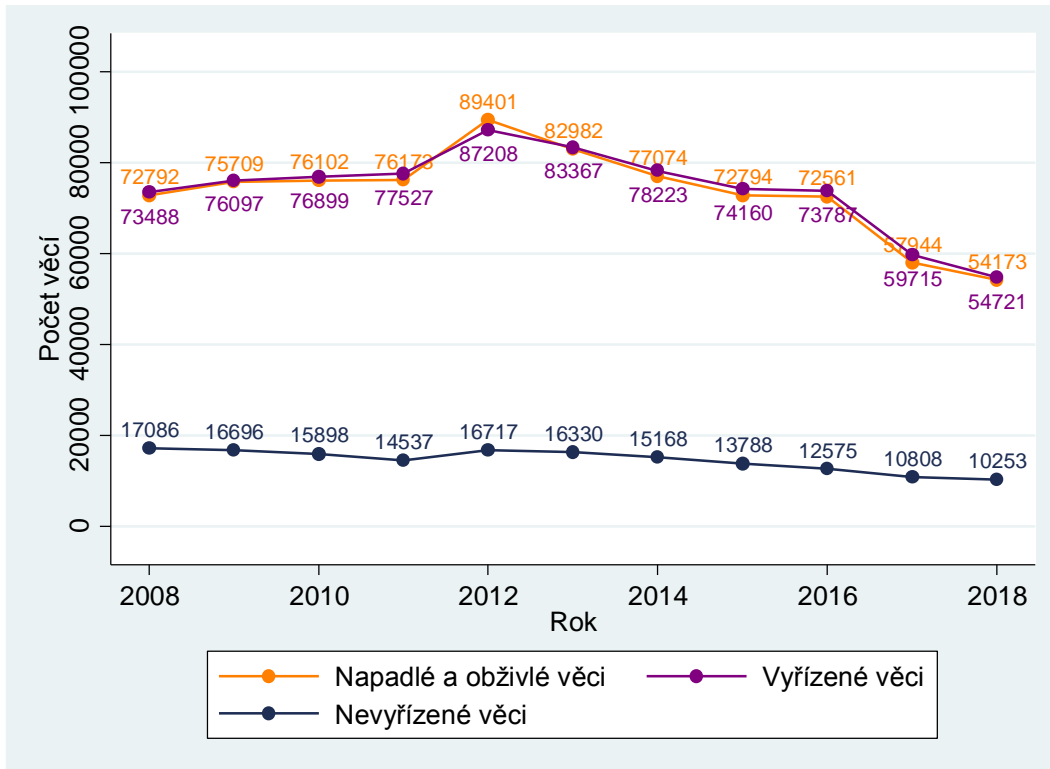
Podívejme se ještě na rozložení délek odvolacích řízení pomocí histogramu. Připomínáme, že stejně jako u okresních soudů je šířka jednoho intervalu (sloupce) 25 dnů. Pro lepší přehlednost uvádíme všechny délky řízení delší než 800 dnů v jednom sloupci (na grafu nejvíce vpravo). Z histogramu pak můžeme opět vyčíst další informace o délkách řízení. Například:

- Více než 35 % věcí je vyřízeno do 50 dnů, stejně jako v roce 2017 s tím, že se snížil počet odvolání vyřízených v prvních 25 dnech.
- U odvolacích řízení delší než 800 kalendářních dnů zůstává stav také stejný jako v roce 2017, tj. 4 % všech odvolání v civilním řízení u KS trvá déle než 800 kalendářních dnů.
- Relativní četnost délek řízení téměř vždy klesá s přibývajícím délkou řízení.

3.3.2 Vyřizování věcí

Jak jsme uvedli již dříve, data o vyřizování věcí zahrnují více agend než údaje o délce řízení.

Graf 57: KS – vyřizování odvolacích civilních věcí v letech 2008–2018

V časové řadě registrujeme nárůst v počtu napadlých a vyřizovaných věcí v roce 2012. Následoval postupný pokles na hodnoty před rokem 2012. V roce 2018 došlo k poklesu na nejnižší hodnoty za sledované období. Logicky se nabízí hypotéza, že vývoj nápadu v agendě Co by měl za předpokladu konstantní míry odvolání do značné míry kopírovat vývoj prvostupňových vyřizovaných civilních věcí u okresních soudů. Tento předpoklad ale pro data v této zprávě příliš neplatí. Lze to vysvětlit již dříve popsanou skutečností, že do rejstříku Co nespádají jen odvolání v rejstříku C (který zkoumáme v kapitole 2.2), ale i odvolání ve všech ostatních věcech, které jsou vyřizovány na civilním úseku okresních soudů.

Důležitým zjištěním je především to, že počet vyřizovaných věcí je v posledních letech vždy mírně vyšší než počet příchozích. Počet nevyřizovaných věcí tedy pomalu, ale jistě klesá.

To platí s tím, že každý rok se vyskytne krajský soud, u kterého toto konstatování není zcela naplněno. Variabilitu u jednotlivých KS je proto potřebné zkoumat v delších časových řadách. Činit závěry z ojedinělého ročního výkyvu není korektní. Přesto se ale v přehledu za rok 2018 výrazně vyděluje KS Ostrava s nárůstem nápadu o téměř čtvrtinu, který nebyl zvládnut, a proto došlo k výraznému nárůstu nevyřizovaných věcí na více než dvojnásobek. To se následně odráží v hodnotách ukazatelů míra vyřizování a disposition time.

Tabulka 42: KS – vyřizování odvolacích civilních věcí dle soudů

Soud	Počet věcí						Míra vyřizování
	Nápad + obživa		Vyřízeno		Nevyřízeno		
MS Praha	13 440	-10 %	13 912	-8 %	1 502	-24 %	103,5 %
KS Praha	6 356	-12 %	6 375	-12 %	595	-3 %	100,3 %
KS Č. Budějovice	2 234	-13 %	2 244	-14 %	249	-3 %	100,4 %
KS Plzeň	3 722	-16 %	3 735	-24 %	376	-4 %	100,3 %
KS Ústí n. Labem	5 163	-18 %	5 713	-19 %	1 142	-33 %	110,7 %
KS Hr. Králové	4 352	-3 %	4 412	-3 %	441	-12 %	101,4 %
KS Brno	8 777	-10 %	9 453	-6 %	3 587	-16 %	107,7 %
KS Ostrava	10 129	+24 %	8 877	+7 %	2 361	+112 %	87,6 %
Celkem ČR	54 173	-7 %	54 721	-8 %	10 253	-5 %	101,0 %

3.3.3 Disposition time

Připomeňme, že se jedná o ukazatel efektivnosti vyřizování věcí a vyjadřuje, za kolik dní by daný soud vyřídil nevyřízené věci již ležící na soudu, pokud by neměl žádný nový nápad a pracoval stejným tempem.

DT se v letech 2017–2018 mírně prodlužoval, což je způsobeno tím, že rychlé vyřizování věcí se neodráží ve stejně rychlém ubývání nevyřízených věcí v daném roce. Stejně jako v ostatních agendách existují v odvolací civilní agendě u krajských soudů velké rozdíly mezi soudy a také v rámci soudu lze v časových řadách registrovat více či méně pravidelné odchylky. Závěrem lze konstatovat, že délky řízení i DT u odvolací civilní agendy u krajských soudů jsou v průměru nízké a agenda je z tohoto hlediska poměrně bezproblémová. Určité problémy mají dlouhodobě pouze KS Brno a KS Ústí nad Labem, kde je úroveň DT násobně vyšší než u ostatních krajských soudů. U těchto soudů se ale situace zlepšuje. Jak již plyne z předchozí kapitoly, velký nárůst v DT vykázal KS Ostrava.

Graf 58: KS – DT odvolacího civilního řízení v letech 2008–2018

Tabulka 43: KS – DT v civilním odvolacím řízení dle soudů

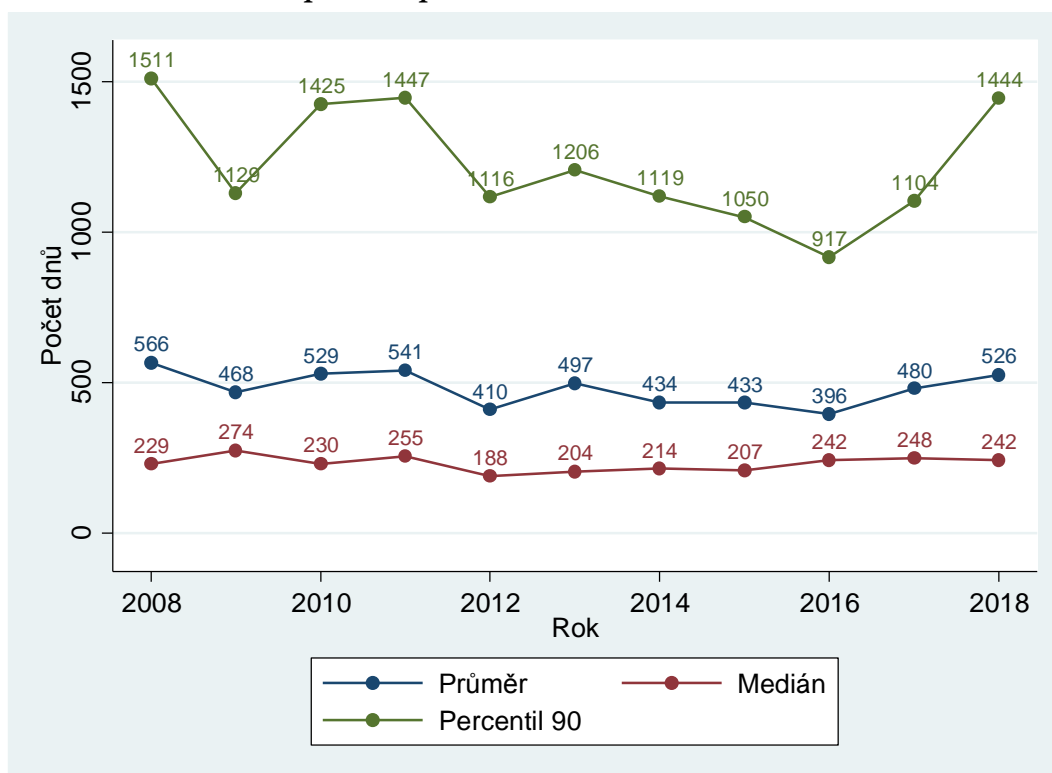
Soud	Disposition time	
MS Praha	39	-18 %
KS Praha	34	+10 %
KS Č. Budějovice	41	+12 %
KS Plzeň	37	+26 %
KS Ústí n. Labem	73	-17 %
KS Hr. Králové	36	-10 %
KS Brno	139	-11 %
KS Ostrava	97	+99 %
Celkem ČR	68	+4 %

3.4 Trestní prvostupňová agenda

Situace v prvostupňové trestní agendě je z hlediska statistického sledování jednoduchá. Zkoumáme hlavní trestní agendu – rejstříky T a Tm. K žádným významným změnám ve vedení statistik v trestní agendě nedošlo a nemusíme se tedy obávat zkreslení v časových řadách. Na rozdíl od OS také není nutné očišťovat data o věci vyřízené trestním příkazem. KS totiž vyřizují výrazně složitější agendu, a věci trestním příkazem proto téměř nerozhodují. Podle trestního řádu koná krajský soud v prvním stupni řízení o trestných činech, pokud za ně zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož dolní hranice činí nejméně pět let, nebo pokud za ně lze uložit výjimečný trest, a dále o vymezených trestných činech.

3.4.1 Délka řízení

Graf 59: KS – délka prvostupňového trestního řízení v letech 2008–2018

Z grafu je patrné, že délky řízení jsou z dlouhodobého hlediska poměrně stabilní – není zde přítomný žádný dlouhodobý trend. V letech 2017 a 2018 ale poměrně výrazně vzrostl průměr a velmi dramaticky také devadesátý percentil, který po několika letech přestal klesat.

Délky řízení jsou u krajských soudů výrazně vyšší než u soudů okresních. Vzhledem ke složitosti vyřizované agendy je to zcela logický výsledek. Vývoj délek řízení není pro konkrétní krajské soudy jednotný, takže hodnoty za celou ČR v grafu 59 jsou výsledkem několika protichůdných tendencí.

Jako znepokojivý se může jevit vývoj délek řízení např. u MS Praha, KS Brno a KS Ostrava, u kterých v běhu let dochází k výraznému nárůstu délek řízení. Opačný vývoj v posledních třech letech lze pozorovat u KS Praha nebo KS Hradec Králové. Jako na houpačce se zdá být vývoj délek řízení v těchto letech u KS České Budějovice nebo KS Plzeň.

Rychlé změny délek řízení u jednotlivých soudů jsou dány malým počtem pozorování. Vliv má také to, že všechny kauzy jsou náročné na vyřízení (ve srovnání s OS), ale v náročnosti jednotlivých případů existují významné rozdíly. Změny se v minulosti vzájemně obvykle vykompenzovaly, takže změny v celorepublikové délce řízení nebyly tak významné. Je tedy potřebné počkat na další data, aby bylo jasnějším, zda jde o výkyv, nebo dlouhodobější trend.

Tabulka 44: KS – délky prvostupňového trestního řízení dle soudů

Soud	Délka řízení					
	Průměr		Medián		Percentil 90	
MS Praha	624	+20 %	364	-8 %	1 392	+46 %
KS Praha	211	-26 %	118	+6 %	358	-49 %
KS Č. Budějovice	375	-54 %	167	-83 %	1 122	-11 %
KS Plzeň	559	+36 %	285	+45 %	1 444	+21 %
KS Ústí n. Labem	566	+36 %	324	+32 %	1 673	+144 %
KS Hr. Králové	328	-4 %	131	-2 %	725	-35 %
KS Brno	449	+32 %	209	+14 %	1 229	+61 %
KS Ostrava	691	+12 %	255	-17 %	2 397	+77 %
Celkem ČR	526	+10 %	242	-2 %	1 229	+11 %

Zde je na místě zdůraznit, že krajské soudy vyřizují velmi složitou prvostupňovou trestní agendu. Z podstaty složitosti a rozsahu trestních věcí projednávaných v prvním stupni u krajských soudů vyplývá, že jsou mnohdy časově náročnější (jak na samotné studium spisu soudcem či následný větší počet hlavních líčen). Výjimkou nejsou ani sofistikované obstrukční procesní postupy obhájců.

Stejně jako u okresních soudů je zajímavé zjistit, jaké trestné činy trvá soudům nejdéle vyřídit. Odpověď můžeme najít v tabulce 45. V ní jsou uvedeny délky řízení (opět medián, průměr a percentil 90) pro jednotlivé hlavy trestního zákoníku.

Nejdelší délky řízení (medián a průměr) mají nově trestné činy proti majetku a trestné činy hospodářské (v roce 2017 to byly trestné činy proti pořádku ve věcech veřejných).

U trestných činů proti majetku je nejvíce odsouzených za trestný čin *podvodu* a u trestných činů hospodářských je nejběžnějším trestným činem *zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby*. Na druhém konci v rychlosti vyřizování se nacházejí trestné činy proti životu a zdraví (u KS především *vražda a těžké ublížení na zdraví*) a trestné činy proti rodině a dětem.

Vidíme tedy, že délky řízení se mezi jednotlivými trestnými činy silně liší, a u málo častých trestných činů přirozeně pozorujeme vysokou volatilitu (typicky trestné činy proti České republice, cizímu státu a mezinárodní organizaci s průměrnou délkou řízení 64 dnů v roce 2017 a 532 dnů v roce 2018). Závažné podvody a zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby ve velkém rozsahu jsou velmi sofistikované zločiny a často se jedná o organizovanou kriminalitu. Na druhou stranu, vraždy a trestné činy proti rodině a dětem (které jsou z pohledu chráněného zájmu nejzávažnější) soudy projednávají rychleji, což často plyne ze skutkové podstaty těchto trestných činů.

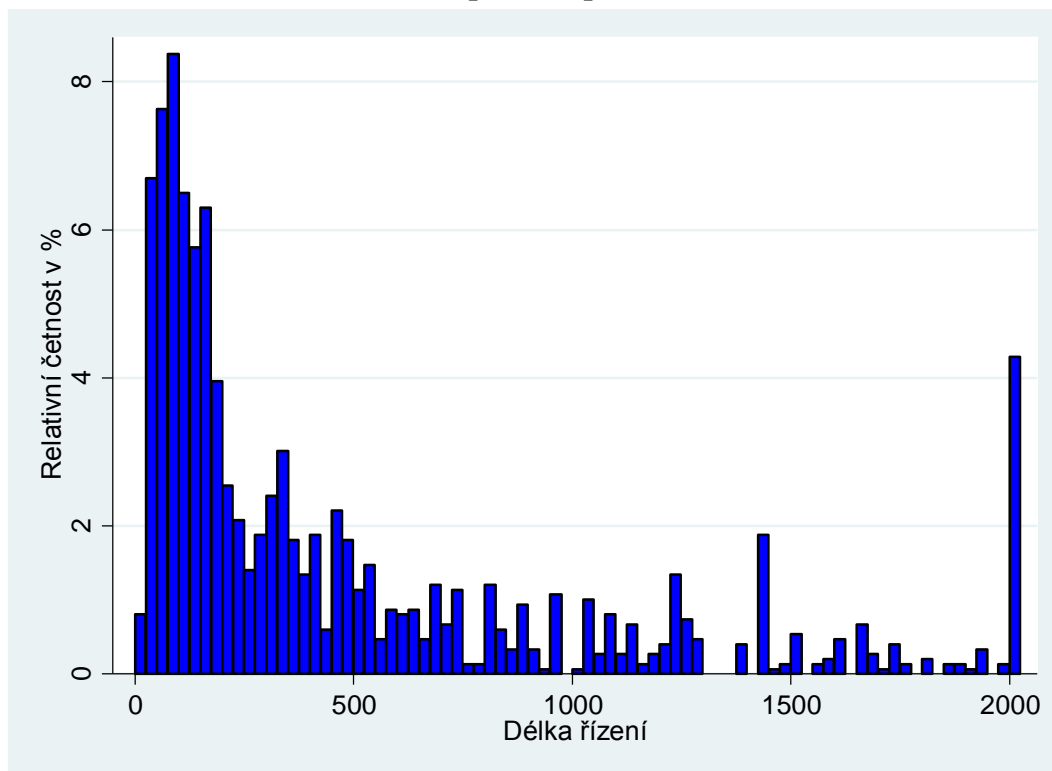
Tabulka 45: KS – délky trestního řízení dle hlav trestního zákoníku

Hlava	Název hlavy	Délka řízení		
		Průměr	Medián	Percentil 90
I	Trestné činy proti životu a zdraví	117	86.5	236
II	Trestné činy proti svobodě a právům na ochranu osobnosti, soukromí a listovního tajemství	355	181	566
III	Trestné činy proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti	202	99.5	516.5
IV**	Trestné činy proti rodině a dětem	118	78	285
V	Trestné činy proti majetku	714	482	1 505
VI	Trestné činy hospodářské	700	411	1 444
VII	Trestné činy obecně nebezpečné	330	162	739
VIII	Trestné činy proti životnímu prostředí	119	119	119
IX	Trestné činy proti České republice, cizímu státu a mezinárodní organizaci ⁹	532	532	532
X	Trestné činy proti pořádku ve věcech veřejných	349	166	887
XI	Trestné činy proti branné povinnosti	-	-	-
XII	Trestné činy vojenské	-	-	-
XIII	Trestné činy proti lidskosti, proti míru a válečné trestné činy	-	-	-

Nakonec jsou délky řízení, stejně jako u jiných agend, zobrazeny v histogramu. Šířka intervalu je 25 dnů. Na rozdíl od jiných histogramů jsou zde vidět „zuby“. Tím jsou myšleny velké rozdíly mezi četnostmi u intervalů, které leží vedle sebe. Ty plynou z malého množství pozorování a zvolení malé šířky intervalu. Z toho plyne také znatelně jiné rozložení četností (výšky sloupců) na vodorovné ose) v roce 2018 a v roce 2017.

⁹ Pouze jedno pozorování.

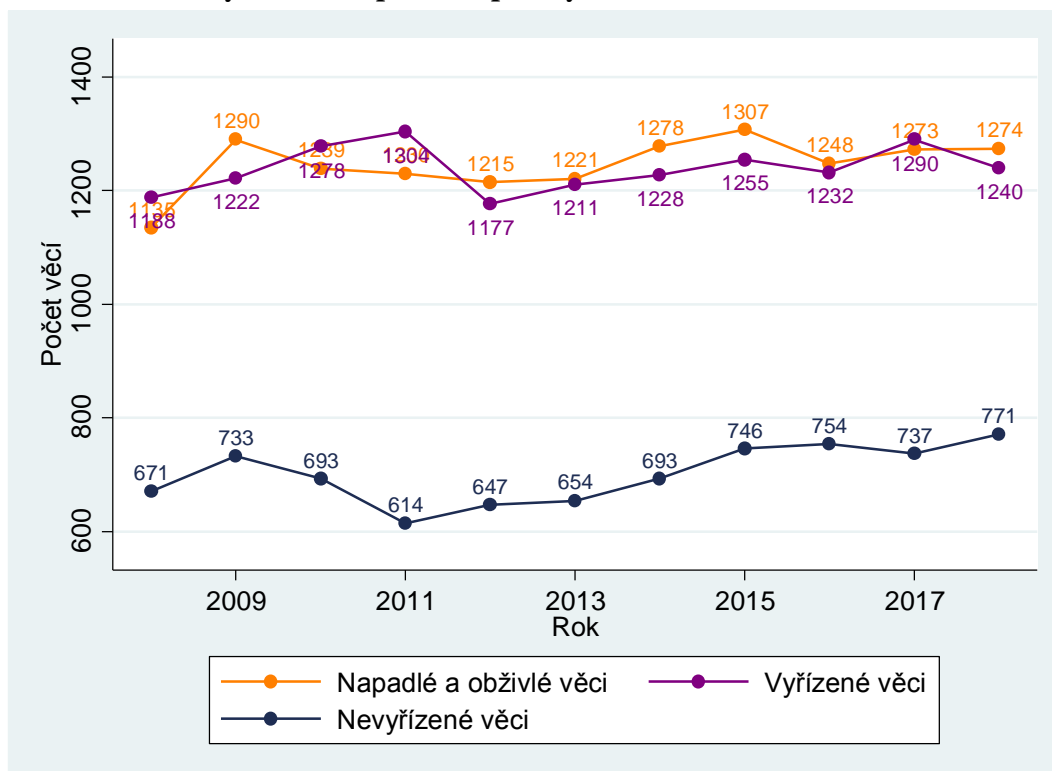
Graf 60: KS – distribuce délek prvostupňového trestního řízení

3.4.2 Vyřizování věcí

Na následujícím grafu vidíme vývoj v počtu napadlých + obžिवých, vyřizovaných a nevyřizovaných věcí.

Graf 61: KS – vyřizování prvostupňových trestních věcí v letech 2008–2018

Zatímco u okresních soudů je zřejmý jednoznačný klesající trend, u závažnějších trestných činů vyřizovaných krajskými soudy tomu tak není. Počet napadlých a vyřízených věcí se dlouhodobě pohybuje mezi 1 200 a 1 300 věcmi. Počet příchozích prvostupňových věcí u KS byl tedy v roce 2018 asi 57krát menší než počet příchozích věcí u OS, což je dlouhodobě stejný poměr. U nejmenších krajských soudů (KS České Budějovice, KS Plzeň a KS Praha) napadne ročně méně než 100 prvostupňových trestních věcí.

Od roku 2012 do roku 2016 byl počet příchozích věcí vyšší než počet vyřízených věcí. Počet nevyřízených věcí se tedy velmi pomalu zvyšoval. Tento stav se přerušil v roce 2017, aby se v roce 2018 opět obnovil.

Tabulka 46: KS – vyřizování prvostupňových trestních věcí dle soudů

Nadřízený soud	Nápad + obživa		Počet věcí				Míra vyřizování
			Vyřízeno		Nevyřízeno		
MS Praha	301	+13 %	289	+2 %	159	+8 %	96,0 %
KS Praha	85	-13 %	83	-12 %	30	+3 %	97,6 %
KS Č. Budějovice	58	-18 %	64	-7 %	41	-11 %	110,3 %
KS Plzeň	93	-8 %	100	+4 %	54	-11 %	107,5 %
KS Ústí n. Labem	176	-5 %	184	+1 %	134	-6 %	104,5 %
KS Hr. Králové	103	-5 %	113	-2 %	36	-23 %	109,7 %
KS Brno	244	+9 %	218	+1 %	162	+20 %	89,3 %
KS Ostrava	214	-3 %	189	-20 %	155	+19 %	88,3 %
Celkem ČR	1 274	+0 %	1 240	-4 %	771	+5 %	97,3 %

Z tabulky vyčteme, že některé soudy měly více příchozích věcí (nápad + obživa) než věcí vyřízených, u jiných byla situace opačná. Rozdíly v absolutních číslech však byly vždy velmi malé. Rozdíl mezi mírou vyřizování 95 % a mírou vyřizování 105 % může být jen několik vyřízených věcí. Pro ilustraci, pokud by KS Praha vyřídil jen o 6 věcí více, vykázal by míru vyřizování 105 %. To vše plyne z toho, že počet věcí v této agendě je velmi malý.

Počet příchozích, vyřízených a nevyřízených věcí samozřejmě úzce souvisí s velikostí soudu. Pro lepší porovnání soudů je tedy v příští podkapitole opět využit disposition time.

3.4.3 Disposition time

Krátký popis způsobu výpočtu a účelu uvádíme v seznamu pojmů (příloha). Výsledky výpočtu DT přibližně korespondují s výsledky z předchozích kapitol. Vidíme tak, že DT od roku 2011 do roku 2016 vykazoval rostoucí trend, což vyplynulo z postupného růstu počtu nevyřízených věcí. Teprve v roce 2017 klesl počet nevyřízených věcí a tedy i disposition time. Ovšem v roce 2018 dosáhl nejvyšší hodnoty za posledních 10 let.

Graf 62: KS – DT prvostupňového trestního řízení v letech 2008–2018

Tabulka 47: KS – DT v prvostupňovém trestním řízení dle soudů

Soud	Disposition time	
MS Praha	201	+6 %
KS Praha	132	+17 %
KS Č. Budějovice	234	-4 %
KS Plzeň	197	-15 %
KS Ústí n. Labem	266	-7 %
KS Hr. Králové	116	-22 %
KS Brno	271	+18 %
KS Ostrava	299	+48 %
Celkem ČR	227	+9 %

Závěry ze srovnání krajských soudů na základě délek řízení a DT se v tomto případě liší, což vyplývá (jak už bylo zmíněno) z jiné metodiky, jiného zdroje dat a malého počtu pozorování. Stále ale platí, že KS Ústí nad Labem a KS České Budějovice vykazují určité problémy s vyřizováním agendy a v roce 2018 se k nim přidaly také KS Brno a KS Ostrava. KS Praha a KS Hradec Králové si zatím vedou stále dobře.

Zatímco u OS je situace v trestní agendě v zásadě stabilní, u KS v posledních 2 letech totéž neplatí. Délky řízení výrazně narostly (především průměr a devadesátý percentil), počty nevyřízených věcí se zvyšují již od roku 2011 a disposition time dosáhl v roce 2018 nejvyšší hodnoty za posledních 10 let.

3.4.4 Další statistiky

Jako další statistiky v této podkapitole uvádíme míru odvolání, míru změny rozsudku, podíl počtu odsouzených dle hlav trestního zákoníku a nejčastější trestné činy v jednotlivých hlavách. Tyto statistiky jsme uvedli i u okresních soudů. U krajských soudů dále prezentujeme délky uložených trestů nepodmíněného odnětí svobody.

Tabulka 48: KS – míra odvolání dle soudů v trestním řízení

Soud	Míra odvolání	
MS Praha	66,52 %	-8,1 p. b.
KS Praha	77,89 %	-1,1 p. b.
KS Č. Budějovice	90,14 %	+3,6 p. b.
KS Plzeň	87,18 %	+0,1 p. b.
KS Ústí n. Labem	77,78 %	-7,5 p. b.
KS Hr. Králové	65,49 %	+4,4 p. b.
KS Brno	74,63 %	-7,1 p. b.
KS Ostrava	69,74 %	-6,3 p. b.
Celkem ČR	72,81 %	-5,0 p. b.

Míra odvolání v této agendě poklesla, ale stále je opravdu vysoká – 73 %. To znamená, že v 7 z 10 vyřízených věcí je podáno odvolání proti konečnému rozhodnutí krajského soudu. Což ale není překvapivé. Vzhledem k typu projednávaných věcí je pravidlem uložení delších nepodmíněných trestů odnětí svobody, což je spolu se zákazem *reformatio in peius* (rozhodnutí k horšímu) více než dostatečná motivace k odvolání se pachatele bez ohledu na výsledek. V rámci jednotlivých krajských soudů dochází každý rok ke kladným i záporným odchylkám, takže i když poklesy v roce 2018 jsou velké, hodnocení konkrétního roku není příliš vypovídající.

Tabulka 49: KS – míra změny rozsudku dle soudů v trestním řízení

Soud	Míra změny rozsudku (v %)	
MS Praha	48,28	-3,2 p. b.
KS Praha	37,50	-19,6 p. b.
KS Č. Budějovice	73,53	-3,6 p. b.
KS Plzeň	34,57	-14,7 p. b.
KS Ústí n. Labem	63,77	+6,8 p. b.
KS Hr. Králové	57,69	-21,7 p. b.
KS Brno	48,94	-6,9 p. b.
KS Ostrava	52,74	-1,5 p. b.
Celkem ČR	50,01	-8,4 p. b.

Míra změny rozsudku je také vyšší než u okresních soudů, i když se rozdíl snížil z přibližně 16 procentních bodů v roce 2017 na cca 8 procentních bodů v roce 2018. Výrazně vyšší míra změny rozsudku, než je celorepublikový průměr, je u KS v Českých Budějovicích, což je soud s vysokou mírou odvolání. Míra změny rozsudku za ČR se zdá na první pohled vysoká. Je ale třeba vzít

v úvahu závažnost a složitost projednávaných věcí (jedná se o velmi vysoké tresty odnětí svobody a komplikovanou trestnou činnost). Vrchní soudy také často pouze změni výši uloženého trestu nebo věc vrátí krajským soudům k novému projednání.

Jak již bylo řečeno výše, opět se potvrzuje, že meziroční změny v míře celkové změny rozsudku nemají příliš velkou vypovídající hodnotu. Pro úplnost však toto srovnání provádíme.

Míra celkové změny rozsudku počítaná jako $[(\text{míra odvolání} \times \text{míra změny rozsudku}) / 100]$ se za celou ČR v posledních třech letech pohybovala následovně:

2016: $74,10 \% \times 54,96 \% \doteq 40,73 \%$

2017: $77,85 \% \times 58,44 \% \doteq 45,50 \%$

2018: $72,81 \% \times 50,01 \% \doteq 36,41 \%$

V dalších tabulkách uvádíme podíly počtu odsouzených dle hlav trestního zákoníku a nejběžnější trestné činy dle jednotlivých hlav trestního zákoníku.

Tabulka 50: KS – podíl počtu odsouzených dle hlav trestního zákoníku

Hlava	Název hlavy	Podíl v % na počtu odsouzených
I	Trestné činy proti životu a zdraví	16,60
II	Trestné činy proti svobodě a právům na ochranu osobnosti, soukromí a listovního tajemství	12,55
III	Trestné činy proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti	9,85
IV	Trestné činy proti rodině a dětem	1,45
V	Trestné činy proti majetku	20,23
VI	Trestné činy hospodářské	15,98
VII	Trestné činy obecně nebezpečné	28,01
VIII	Trestné činy proti životnímu prostředí	0,10
IX	Trestné činy proti České republice, cizímu státu a mezinárodní organizaci	-
X	Trestné činy proti pořádku ve věcech veřejných	3,01
XI	Trestné činy proti branné povinnosti	-
XII	Trestné činy vojenské	-
XIII	Trestné činy proti lidskosti, proti míru a válečné trestné činy	-

Zastoupení jednotlivých hlav se odlišuje od okresních soudů, přesto ale trestné činy proti majetku a trestné činy obecně nebezpečné mají u OS i KS nejvyšší podíly. Především se ale liší kvalifikované skutkové podstaty těchto trestných činů.

Ještě je třeba zmínit, že téměř ve všech hlavách je nejčastější trestný čin opravdu dominantní (50 až 95 % odsouzených v dané hlavě). Výjimku tvoří pouze trestné činy proti životu a zdraví. Zde je velmi častým trestným činem také trestný čin *těžké ublížení na zdraví*.

Tabulka 51: KS – nejčastější trestné činy dle hlav

Hlava	Název hlavy	Nejčastější trestný čin
I	Trestné činy proti životu a zdraví	Vražda
II	Trestné činy proti svobodě a právům na ochranu osobnosti, soukromí a listovního tajemství	Loupež
III	Trestné činy proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti	Znásilnění
IV	Trestné činy proti rodině a dětem	Týrání osoby žijící ve společném obydlí
V	Trestné činy proti majetku	Podvod
VI	Trestné činy hospodářské	Zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby
VII	Trestné činy obecně nebezpečné	Nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy
VIII	Trestné činy proti životnímu prostředí	-
IX	Trestné činy proti České republice, cizímu státu a mezinárodní organizaci ¹⁰	Podpora a propagace terorismu
X	Trestné činy proti pořádku ve věcech veřejných	Zneužití pravomoci úřední osoby
XI	Trestné činy proti branné povinnosti	-
XII	Trestné činy vojenské	-
XIII	Trestné činy proti lidskosti, proti míru a válečné trestné činy	-

¹⁰ Pouze jedno pozorování.

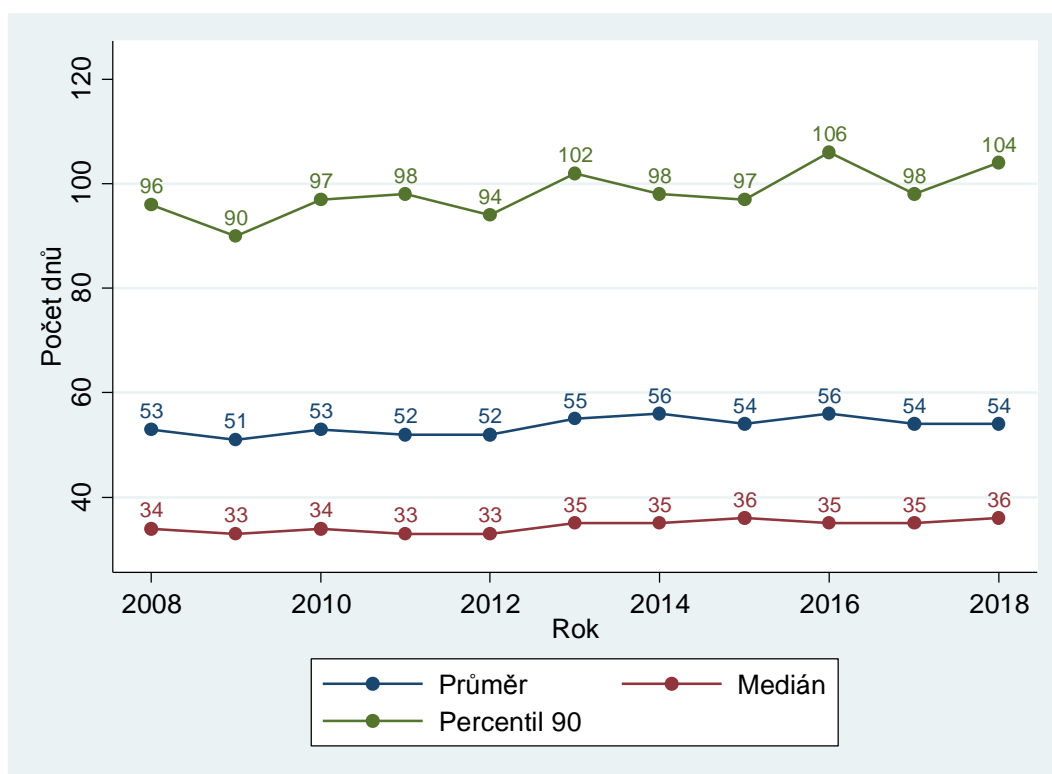
3.5 Trestní odvolací agenda

Trestní odvolací agenda zahrnuje rejstříky To a Tmo. Ke změnám ve vedení statistik nedošlo a data dále není třeba nijak očišťovat.

3.5.1 Délka řízení

U této agendy uvádíme délku řízení ode dne nápadu u odvolacího soudu do dne jeho vyřízení, který je i dnem pravomocného skončení věci. Stejně jako u civilního řízení platí, že vyřídit věc v odvolací agendě je pro soud jednodušší, než ji vyřídit v prvostupňové agendě. Z grafu vyplývá, že délky řízení jsou velmi nízké (nejnižší ze všech agend) a měnily se jen velmi málo. Rozdíly mezi soudy také nejsou většinou nijak vysoké a KS Ústí nad Labem se v tomto roce výrazně podařilo snížit délku řízení i počet nevyřízených věcí (viz tabulky 52 a 53). Délka řízení naopak stoupla u KS Plzeň, ale počet nevyřízených věcí u tohoto soudu klesl. Celkově se tedy z hlediska rychlosti vyřizování jedná o relativně bezproblémovou agendu.

Graf 63: KS – délka odvolacího trestního řízení v letech 2008–2018

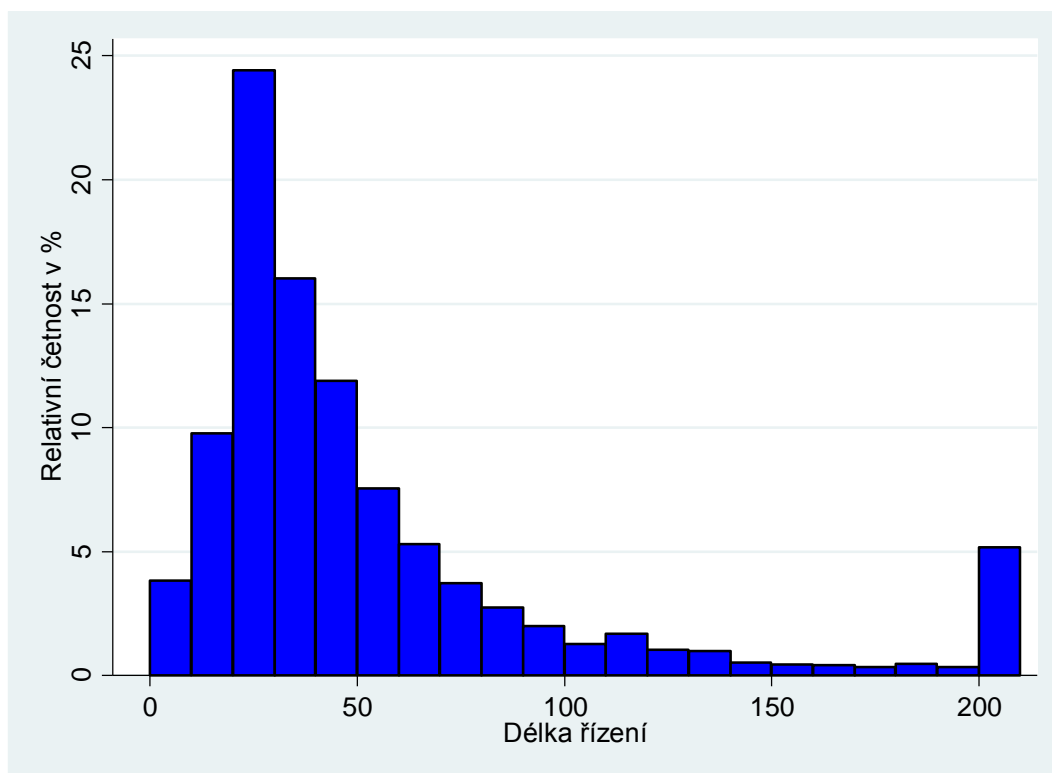

Krajské soudy vyřizují v odvolací agendě nejčastěji odvolání v následujících trestných činech: krádež (§ 205 trestního zákoníku), maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání (§ 337) a podvod (§ 209). Těmito trestnými činy se velmi často zabývají okresní soudy v prvním stupni. Logicky je u nich pak v absolutních číslech podáváno nejvíce odvolání.

Tabulka 52: KS – délky odvolacího trestního řízení dle soudů

Soud	Délka řízení					
	Průměr		Medián		Percentil 90	
MS Praha	39	-9 %	28	+4 %	64	-9 %
KS Praha	33	-8 %	23	-15 %	57	-7 %
KS Č. Budějovice	59	-14 %	44	-10 %	107	-18 %
KS Plzeň	62	+19 %	40	+3 %	120	+33 %
KS Ústí n. Labem	78	-31 %	48	-20 %	161	-42 %
KS Hr. Králové	48	+4 %	33	-11 %	85	+12 %
KS Brno	52	+27 %	41	+41 %	93	+33 %
KS Ostrava	58	+23 %	42	+20 %	118	+34 %
Celkem ČR	54	-2 %	36	+3 %	104	+7 %

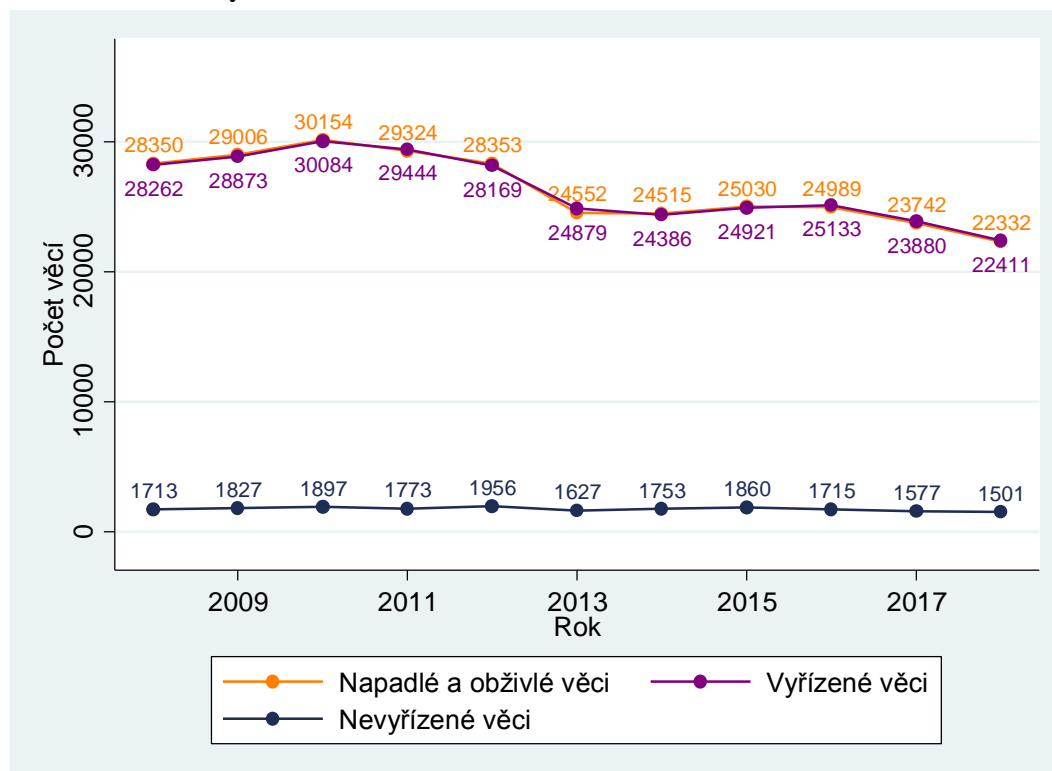
Graf 64: KS – distribuce délek trestního odvolacího řízení

I v histogramu je vidět, jak nízké délky řízení jsou. Suverénně největší skupina věcí byla vyřízena za 20 až 30 dnů. Jak již plyne z mediánu, asi 40 % věcí bylo vyřízeno do 1 měsíce. Pouze asi jen 6 % případů bylo vyřízeno za více než 200 dnů.

3.5.2 Vyřizování věcí

Graf 65: KS – vyřizování odvolacích trestních věcí v letech 2008–2018

Zajímavé je, že počet vyřizených trestních věcí u okresních soudů klesal, ale nápad v druhostupňové trestní agendě u krajských soudů byl v letech 2013 až 2016 stabilní. Až od roku 2017 se i zde objevil klesající trend. Nápad v této agendě neklesal, protože u okresních státních zastupitelství se snižoval počet věcí ve zkráceném přípravném řízení a tím docházelo ke snížení nápadu u okresních soudů. Jednalo se ale především o jednodušší trestní věci, které většinou končily u okresních soudů pravomocným trestním příkazem, proti němuž odvolání není možné. Proto se pokles vyřizené prvostupňové agendy u okresních soudů většinou neprojevil v odvolací agendě krajských soudů.

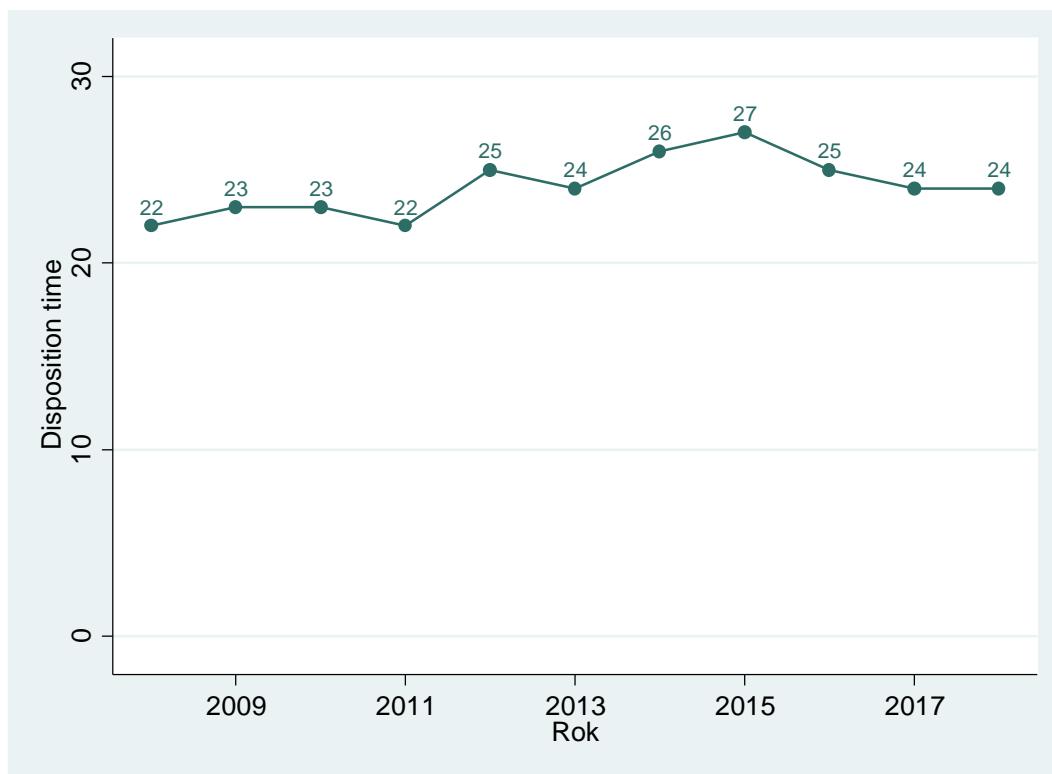
Tabulka 53: KS – vyřizování odvolacích trestních věcí dle soudů

Soud	Nápad + obživa		Počet věcí		Míra vyřizování	
	Nápad + obživa	- %	Vyřizeno	Nevyřizeno	Nápad + obživa	- %
MS Praha	3 755	-8 %	3 705	231	+28 %	98,7 %
KS Praha	2 872	-4 %	2 859	42	+45 %	99,5 %
KS Č. Budějovice	1 104	-3 %	1 083	101	+26 %	98,1 %
KS Plzeň	2 335	-11 %	2 394	154	-28 %	102,5 %
KS Ústí n. Labem	3 266	-7 %	3 317	344	-13 %	101,6 %
KS Hr. Králové	1 934	-11 %	1 934	92	+0 %	100,0 %
KS Brno	3 121	-3 %	3 151	202	-12 %	101,0 %
KS Ostrava	3 945	-1 %	3 968	335	-6 %	100,6 %
Celkem ČR	22 332	-6 %	22 411	1 501	-5 %	100,4 %

Dále v grafu vidíme, že počet nevyřízených věcí je stabilní a vzhledem k ročnímu nápadu a vyřízeným věcem velmi nízký. To úzce souvisí s nízkými délkami řízení. Také z toho plyne, že DT je velmi nízký. V posledních dvou letech počet nevyřízených věcí poklesl, což zřejmě souvisí s poklesem v počtu příchozích věcí. Míra vyřizování se takřka u všech soudů silně blížila 100 %.

3.5.3 Disposition time

Graf 66: KS – DT odvolacího trestního řízení v letech 2008–2018

Výsledky v této podkapitole korespondují s výsledky z podkapitol 3.5.1 a 3.5.2. Z grafu je patrné, že DT je opravdu nízký a neměnný, což vyplývá z poměru vyřízených a nevyřízených věcí a toho, že jsou tyto ukazatele také poměrně neměnné. V tabulce 54 vidíme, že relativní změny jsou u některých soudů celkem velké. Například nárůst 40 % u MS Praha. V absolutních číslech se ale jedná pouze o změny v řádech dnů. Změny se navíc vzájemně „vykompenzují“, takže celorepublikový ukazatel je takřka neměnný.

Tabulka 54: KS – DT odvolacího trestního řízení dle soudů

Soud	Disposition time	
MS Praha	23	+40 %
KS Praha	5	+25 %
KS Č. Budějovice	34	+33 %
KS Plzeň	23	-20 %
KS Ústí n. Labem	38	-5 %
KS Hr. Králové	17	+13 %
KS Brno	23	-10 %
KS Ostrava	31	-5 %
Celkem ČR	24	+1 %

3.6 Správní agenda

Správní agenda krajských soudů zahrnuje rejstříky A (všeobecná správní agenda), Af (agenda ve věcech finanční správy), Ad (sociální a důchodová agenda) a Az (azylová agenda). V roce 2010 došlo ke změně ve vykazování. Do roku 2009 totiž správní agenda zahrnovala rejstříky Az, Ca a Cad. K žádným dalším změnám ve vedení statistik nedošlo. V roce 2012 došlo ke změně v příslušnosti správních soudů, která do určité míry ulevila Městskému soudu v Praze.

3.6.1 Délka řízení

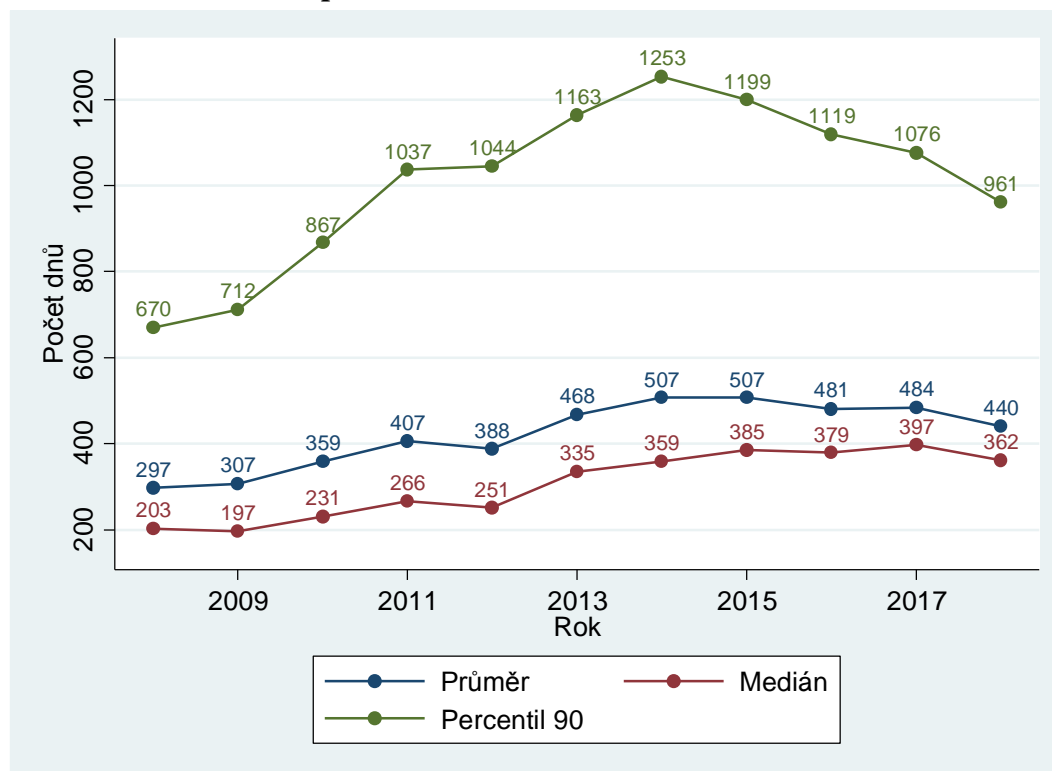
Z grafu vyplývá, že délka řízení vykazovala až do roku 2014 (respektive 2015) jasný stoupající trend. Ten byl způsoben především tím, že správní úseky soudů byly značně zatížené, a soudy, především pak MS Praha, stihaly vyřizovat správní věci jen s velkými obtížemi.

Teprve v posledních letech se podařilo rostoucí trend v délce řízení zastavit. V roce 2017 sice mírně vzrostl medián, ale na druhou stranu zase klesl devadesátý percentil. V roce 2018 dokonce klesl medián, průměr i devadesátý percentil. Z toho by se mohlo zdát, že se situace ve správním soudnictví zlepšuje. Nicméně je třeba zkontrolovat další ukazatele.

Z tabulky 55 vyčteme, že MS Praha opravdu vykazuje velmi vysoké délky řízení, což potvrzuje výše uvedené tvrzení o zatíženosti soudů. Vysoké délky řízení ale už vykazuje i například KS Brno.

Rozdíl mezi MS Praha a ostatními soudy byl nicméně v letech 2016 a 2017 výrazně menší než dříve, což můžeme považovat za příznivé znamení. Největší rozdíl registrujeme v roce 2014, kdy byla mediánová délka řízení v Praze 763 dnů a 310 dnů ve zbytku ČR.

Graf 67: KS – délka správního řízení u KS v letech 2008–2018

Poměrně zajímavý je fakt, že mediánová délka řízení je u některých krajských soudů vyšší než průměrná délka řízení. To je v oblasti soudnictví značně nezvyklé, neboť průměrné délky řízení

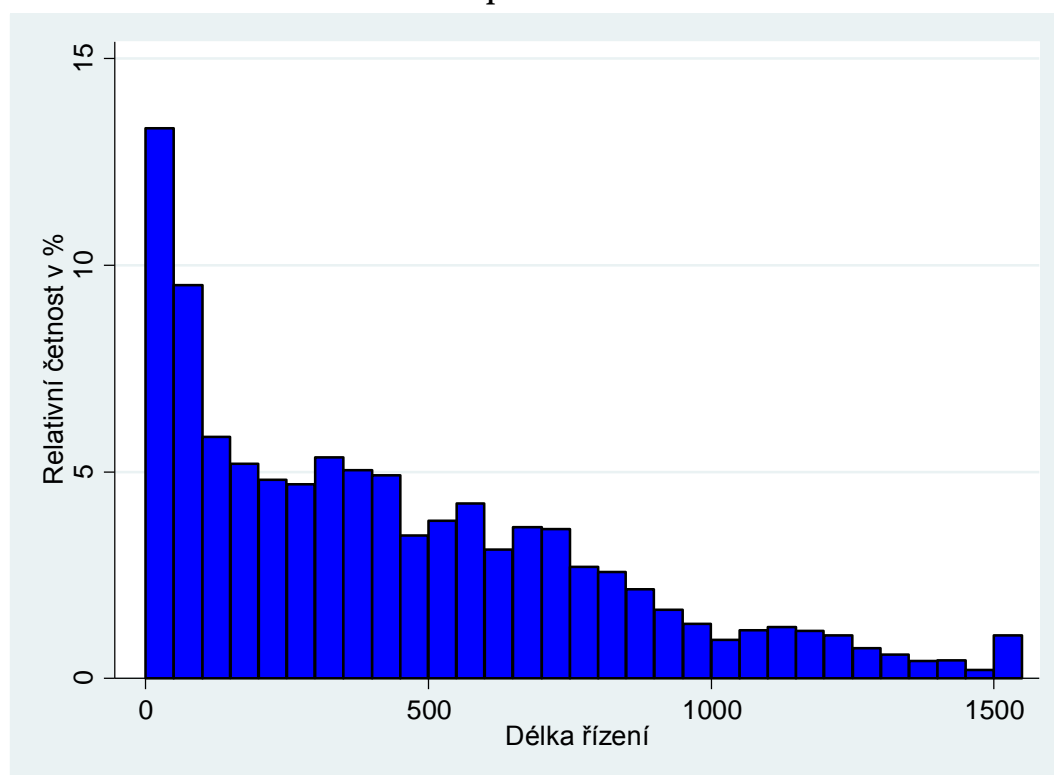
jsou obvykle „taženy“ extrémně vysokými hodnotami. Ani u ostatních soudů nejsou rozdíly mezi mediánem a průměrem příliš velké.

Tabulka 55: KS – délky správního řízení dle soudů

Soud	Délka řízení					
	Průměr		Medián		Percentil 90	
MS Praha	569	-15 %	427	-31 %	1 231	-11 %
KS Praha	366	-5 %	278	-25 %	839	+15 %
KS Č. Budějovice	207	-24 %	147	-27 %	440	-21 %
KS Plzeň	258	-6 %	277	+1 %	481	-7 %
KS Ústí n. Labem	436	-3 %	363	-1 %	938	-2 %
KS Hr. Králové	382	+20 %	367	+11 %	653	+24 %
KS Brno	516	-4 %	592	+4 %	806	+3 %
KS Ostrava	345	+0 %	304	+17 %	712	-1 %
Celkem ČR	440	-9 %	362	-9 %	961	-11 %

Stejně jako u ostatních agend, na závěr jsou délky řízení zobrazeny v histogramu. Šířka intervalu je 50 dnů. V porovnání s ostatními prvostupňovými agendami je ve správní agendě vysoký medián, ale na druhou stranu se ve správní agendě vyskytuje daleko méně extrémně dlouhých řízení – pouze asi 2 % věcí trvaly déle než 1 500 dnů.

Graf 68: KS – distribuce délek správního řízení

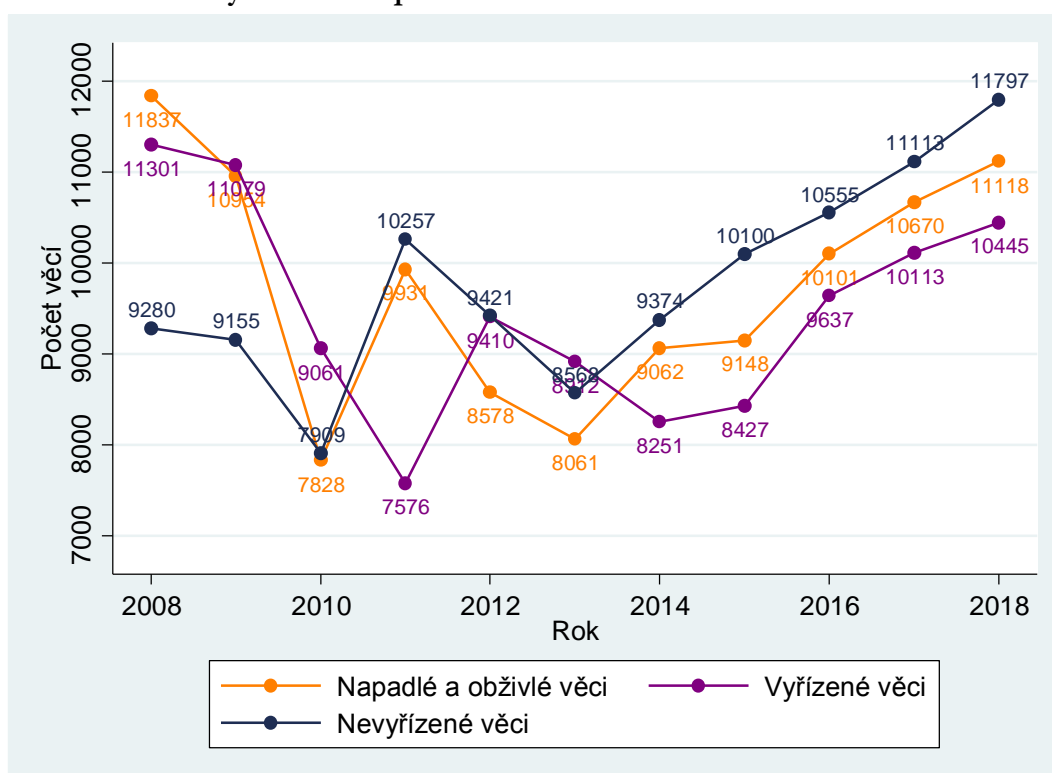

3.6.2 Vyřizování věcí

Z grafu níže je patrné, že nápad se v průběhu let poměrně rychle mění. To může plynout z legislativních změn, ze změn v jednotlivých agendách (např. v azylové agendě) nebo jednorázových šoků. Počet vyřízených věcí samozřejmě s určitým zpožděním kopíruje počet věcí napadlých. Po roce 2013 vidíme dva znepokojivé jevy. Počet příchozích věcí poměrně rychle stoupá a zároveň převyšuje počet věcí vyřízených, což vede k trvalému růstu v počtu nevyřízených věcí. Přidáme-li k tomu fakt, že délka řízení v roce 2018 klesla, vyvolává to obavu, že se na soudech začínají hromadit složitější věci. Fakt, že délky řízení v posledních letech již nestoupají, tak v tomto případě nemusí být dobrým znamením.

Pohled na počty nevyřízených věcí ukazuje, že počet extrémně dlouho nevyřízených věcí (déle než 3 roky) nestoupá, roste ale skupina věcí, které jsou nevyřízené 1 až 3 roky. Většina těchto věcí tedy bude mít (až bude pravomocně skončena) větší délku řízení než je současná mediánová délka.

Graf 69: KS – vyřizování správních věcí v letech 2008–2018

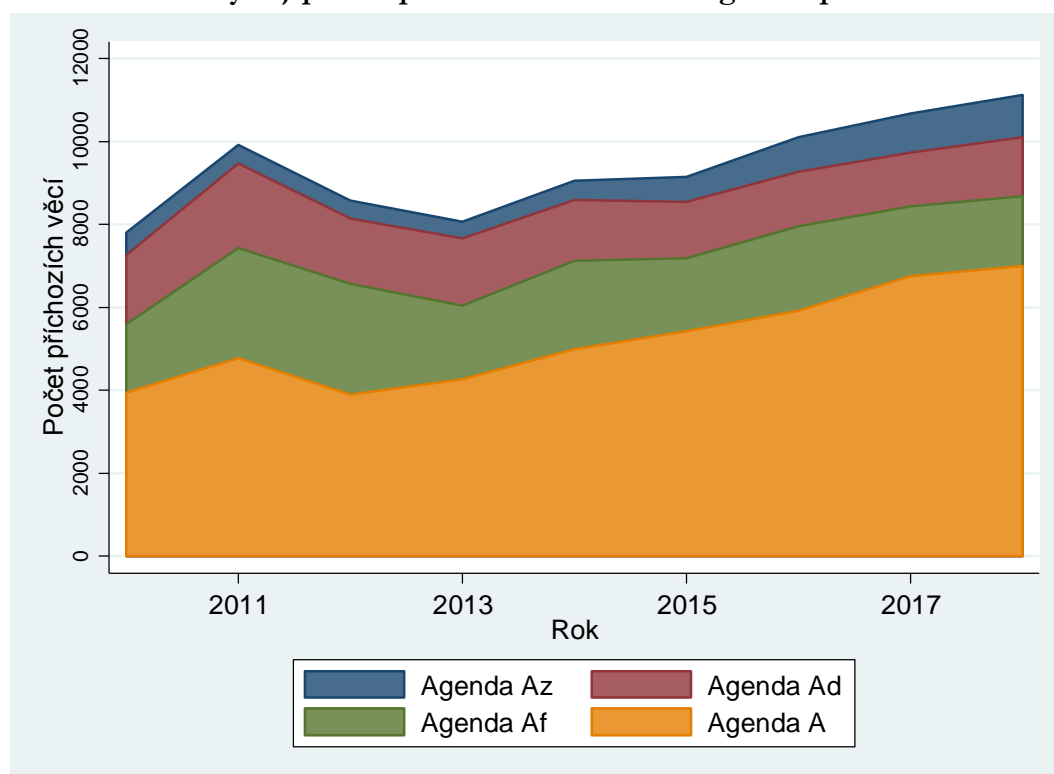
Z jednotlivých soudů dokázal vyřídit více nebo stejně věcí, než přišlo, MS Praha. U ostatních soudů převyšoval počet příchozích věcí počet věcí vyřízených. U některých soudů byl rozdíl výrazný (především KS Ústí nad Labem). Vidíme tedy, které soudy stíhají vyřizovat své příchozí věci a které ne. Data v této podkapitole ale nejsou nijak normalizována, takže nelze činit závěry o celkové zatíženosti jednotlivých soudů. K tomu slouží ostatní podkapitoly.

Tabulka 56: KS – vyřizování správních věcí dle soudů

Soud	Nápad + obživa		Počet věcí		Nevyřízeno		Míra vyřizování
			Vyřízeno				
MS Praha	3 549	+10 %	3 404	+5 %	4 831	+3 %	95,9 %
KS Praha	1 011	+13 %	763	-3 %	983	+34 %	75,5 %
KS Č. Budějovice	499	+15 %	464	+7 %	247	+15 %	93,0 %
KS Plzeň	1 023	+21 %	849	-1 %	712	+33 %	83,0 %
KS Ústí n. Labem	883	-16 %	860	+5 %	1 138	+2 %	97,4 %
KS Hr. Králové	893	-0 %	779	+2 %	896	+15 %	87,2 %
KS Brno	1 950	-11 %	1 884	-11 %	2 139	+3 %	96,6 %
KS Ostrava	1 310	+13 %	1 442	+33 %	851	-13 %	110,1 %
Celkem ČR	11 118	+4 %	10 445	+3 %	11 797	+6 %	93,9 %

U správní agendy se ještě můžeme podívat, jak se měnilo složení příchozích věcí. K tomu slouží následující skládaný plošný graf. Graf ukazuje, že od roku 2012 roste počet příchozích věcí ve všeobecné správní agendě (rejstřík A). V roce 2012, kdy začal růst rejstřík A, byl počet příchozích věcí v tomto rejstříku 3 895 (45,4 % z celkového počtu příchozích věcí ve správním soudnictví). V roce 2018 přišlo v tomto rejstříku 7 002 věcí (62,9 % z celkového počtu). V posledních letech roste také azylová agenda (rejstřík Az).

Graf 70: KS – vývoj počtu příchozích věcí dle agend správního soudnictví

Další tabulka ukazuje složení nevyřízených věcí ve správním soudnictví k 31. 12. 2018. Za nejtěžší bývá v průměru považována agenda Af, toto tvrzení je ovšem nutno brát s rezervou (zejména vzhledem k vysoké variabilitě skladby „zbytkové“ všeobecné agendy A). Tato agenda také tvoří výrazně větší část počtu nevyřízených věcí, než je její podíl na celkovém počtu ve

věcech příchozích. To koresponduje s výše uvedeným tvrzením a ukazuje, že agenda Af je opravdu nejsložitější. U soudu zůstávají tyto věci v průměru nejdéle nevyřízené. To pak potvrzuje i délka řízení získaná z pravomocně skončených věcí.

Tabulka 57: KS – podíl nevyřízených věcí druhů agendy správního soudnictví

Soud	Agenda			
	A	Af	Ad	Az
MS Praha	55,02	25,44	12,05	7,49
KS Praha	64,70	21,87	10,07	3,36
KS Č. Budějovice	65,59	18,62	14,57	1,21
KS Plzeň	69,38	16,29	10,67	3,65
KS Ústí n. Labem	60,28	23,73	13,71	2,28
KS Hr. Králové	47,43	16,85	11,27	24,44
KS Brno	56,90	31,88	7,67	3,55
KS Ostrava	40,19	28,20	25,97	5,64
Celkem ČR	56,12	25,00	12,16	6,72

V tabulce dále vidíme, že největší podíl tvoří tato agenda v Ostravě, v Brně a u MS Praha. Naopak asi čtvrtinu nevyřízených věcí tvoří azylová agenda u KS v Hradci Králové.

3.6.3 Vyřizování věcí v přepočtu na soudce

Na rozdíl od ostatních agend můžeme počet soudců, kteří vyřizují správní agendu, jednoduše dohledat, což umožňuje přepočítat vyřizování věcí na soudce stejně jako u okresních soudů.

Zobrazit zde vývoj v čase nemá smysl, protože počet soudců je velmi stabilní a časové řady by měly takřka stejný průběh jako časové řady v předchozí podkapitole. V tabulce tedy uvádíme údaje za rok 2017.

Tabulka 58: KS – vyřizování správních věcí na soudce dle soudů

Soud	Počet věcí				
	Nápad + obživa		Vyřízeno		Nevyřízeno
MS Praha	131	+6 %	126	+1 %	179 -1 %
KS Praha	144	+13 %	109	-3 %	140 +34 %
KS Č. Budějovice	100	-8 %	93	-14 %	49 -8 %
KS Plzeň	146	+21 %	121	-1 %	102 +33 %
KS Ústí n. Labem	177	+1 %	172	+26 %	228 +23 %
KS Hr. Králové	89	-10 %	78	-8 %	90 +3 %
KS Brno	115	-16 %	111	-16 %	126 -3 %
KS Ostrava	131	+13 %	144	+33 %	85 -13 %
Celkem ČR	126	+1 %	119	-0 %	134 +3 %

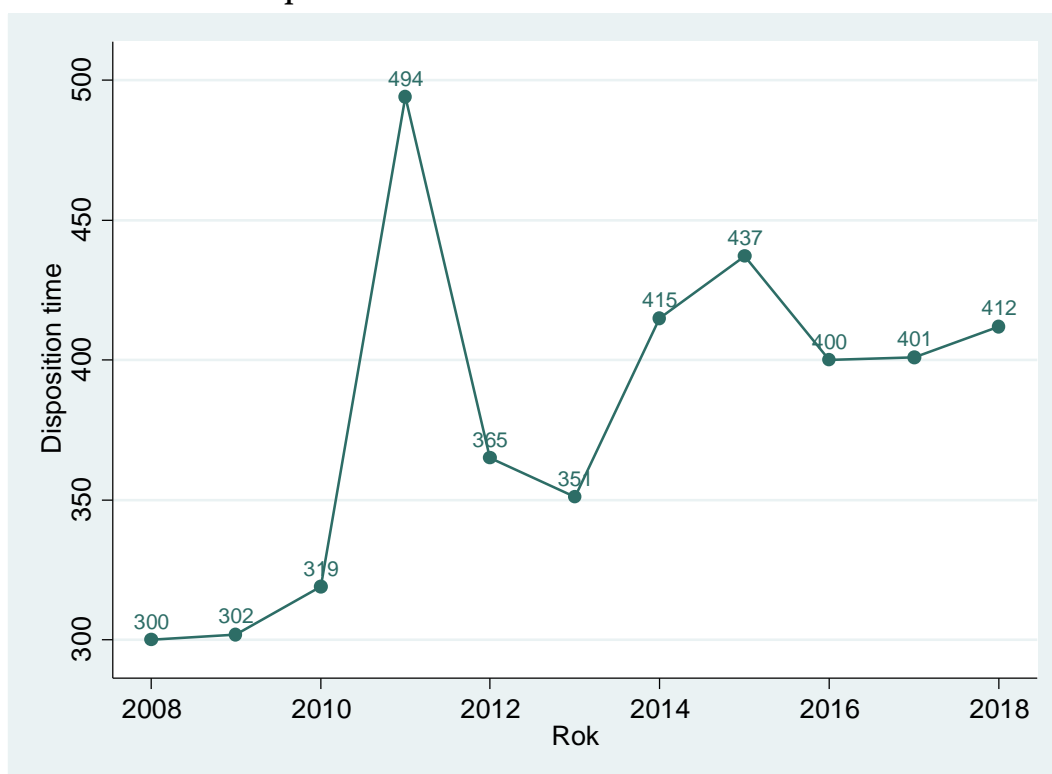
V tabulce na první pohled upoutá KS Hradec Králové, který má, v porovnání s ostatními krajskými soudy, zjevně silnější zastoupení soudců na správním úseku. Také se liší KS Ústí nad Labem. Počet napadlých a vyřízených věcí na soudce je u ostatních soudů poměrně vyrovnaný.

V počtu nevyřízených věcí si dle očekávání špatně vede MS Praha. V letech 2017 a 2018 vykázal nejvíce nevyřízených věcí v přepočtu na soudce KS Ústí nad Labem. U tohoto soudu výrazně vzrostl počet nevyřízených věcí na soudce, což je dáno tím, že na správním úseku bylo k 1. 1. 2018 o jednoho soudce méně než k 1. 1. 2017. Naopak, například u KS Plzeň zůstal počet soudců stejný, ale vzrostl počet nevyřízených věcí. Nakonec je třeba zdůraznit, že určité rozdíly ve vyřizování věcí i délkách řízení plynou ze složení agendy a její složitosti.

3.6.4 Disposition time

DT potvrzuje závěry z předchozích podkapitol. Celkově je značně vysoký, což plyne z poměru nevyřízených věcí k vyřízeným. Jedná se o jedinou krajskou agendu, kde celkový počet nevyřízených věcí k 31. 12. 2018 převyšoval počet věcí vyřízených za rok 2018. Z toho pak logicky plyne DT vyšší než 365. Velký nárůst v DT v roce 2011 vyplývá z toho, že v roce 2010 došlo k velkému dočasnému poklesu v nápadu, který se samozřejmě odrazil i v poklesu počtu vyřízených věcí. Vzhledem k vysokým délkám řízení došlo k tomuto poklesu až o rok později. Stejně jako u ostatních ukazatelů DT jasně ukazuje, že největší problémy s vyřizováním správní agendy má MS Praha a KS Ústí nad Labem. V roce 2018 k nim ale také přibyl KS Praha a také další soudy mají vysoké DT, snad pouze s výjimkou KS Č. Budějovice.

Graf 71: KS – DT správního řízení v letech 2008–2018

Tabulka 59: KS – DT správního řízení dle soudů

Soud	Disposition time	
MS Praha	518	-2 %
KS Praha	470	+38 %
KS Č. Budějovice	194	+7 %
KS Plzeň	306	+34 %
KS Ústí n. Labem	483	-3 %
KS Hr. Králové	420	+13 %
KS Brno	414	+16 %
KS Ostrava	215	-34 %
Celkem ČR	412	+3 %

Celkově jsou délky řízení ve správním soudnictví značně vysoké a značná je i zatíženost správních úseků soudů. Městskému soudu v Praze se již víceméně podařilo zarazit rostoucí trend v délkách řízení a v počtu nevyřízených věcí. Ostatní soudy sice v absolutních hodnotách nevykazují tak vysoké délky řízení jako MS Praha, ale míra vyřizování je u nich většinou výrazně pod 100 %. Pouze na KS Ostrava vyřídili více věcí, než jich přišlo, ale i tento soud má problémy se správní agendou. Pouze KS České Budějovice nevykazuje na správním úseku výraznější problémy.

Ministerstvo spravedlnosti si je problémů na správních úsecích soudů vědomo a zahájilo cílené posilování správních úseků vybraných soudů.

3.6.5 Další statistiky

Tabulka 59: KS – nejčastější spory ve správním soudnictví

Předmět sporu	Podíl v %
Správní žaloby - pobyt a evidence cizinců (zák. č. 326/1999 Sb.)	17,32
Správní žaloby - daně (zák. č. 280/2009 Sb. a daňové zákony)	11,67
Správní žaloby - přezkoumávání rozhodnutí ve věcech podle azylového zákona	11,44
Správní žaloby ve věcech správy dopravy	11,15
Volby do zastupitelstva obcí - neplatnost voleb a hlasování	4,50

Těchto pět druhů sporů tvoří dohromady více než 50 % agendy správních soudů. Je ale třeba poznamenat, že v absolutních číslech se jedná o malé počty – stovky pravomocně skončených věcí u každého předmětu sporu. Složení agendy je velmi podobné tomu z předchozího roku.

3.7 Insolvenční agenda

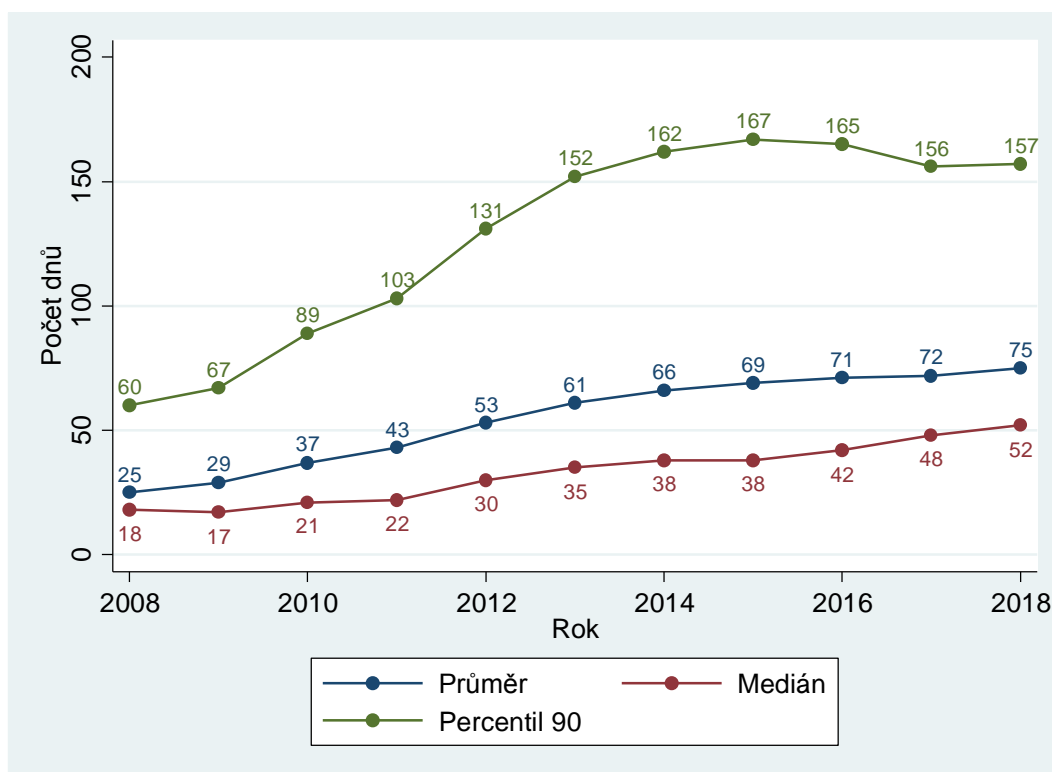
Insolvenční agenda je vedena v prvostupňovém rejstříku INS. Ve vedení statistik nedošlo v průběhu sledovaných let k žádným změnám. Přesto můžeme očekávat, že se většina ukazatelů během let výrazně měnila. Jedná se totiž o poměrně novou agendu z roku 2008 (do té doby byly insolvenční věci upraveny jiným systémem a byly vedeny v jiných rejstřících) a obvykle trvá několik let, než se ukazatele ustálí. Je ještě třeba připomenout, že součástí insolvenční agendy je projednávání a rozhodování incidenčních sporů, které jsou vedeny v rejstříku ICm. Tento rejstřík však není v této zprávě zahrnut.

Když tato agenda vznikla, dalo se říci, že ve skutečnosti šlo o dvě zcela odlišné agendy – insolvenční podnikatelů (zejména osob právnických a podnikajících fyzických osob) a insolvenční nepodnikatelů (zpravidla fyzických osob jako spotřebitelů). Insolvenční fyzických osob spotřebitelů se proto mohly nazývat jako spotřebitelské insolvenční. Podnikatelské i spotřebitelské insolvenční tak představovaly skutkově i právně rozdílné druhy insolvencí. V naprosté většině případů se spotřebitelské insolvenční řešily a dodnes řeší tzv. oddlužením, naopak ty podnikatelské zpravidla konkursem. Toto rozdělení však postupem času a dalšími novelizacemi zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), který tuto agendu upravuje, ztratilo na důležitosti. Zejména jeho významná poslední novela (zákon č. 64/2017 Sb.) účinná od 1. července 2017 ještě podstatněji otevřela podnikajícím fyzickým osobám možnost úpadek řešit oddlužením. Díky tomu rozdělení na spotřebitelské a podnikatelské insolvenční už plně nekoresponduje. Dále i právnické osoby, které zákon nezařazuje mezi podnikatele, mají možnost projít oddlužením. Bohužel, ministerstvo v současné době ne vždy disponuje daty, která by umožnila obě agendy rozlišit (spotřebitelské a podnikatelské insolvenční). V podkapitole délka řízení tedy dělíme insolvenční na insolvenční fyzických osob (ty ale zahrnují i podnikající fyzické osoby) a insolvenční právnických osob. V ostatních podkapitolách nejsou k dispozici data, která by dělení umožnila.

3.7.1 Délka řízení

Sledování délky řízení je u této agendy složitější, protože se jedná o vícefázové řízení upravené zákonem č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon). Jednoduše řečeno, v první fázi je rozhodnuto o insolvenčním návrhu, případně i o způsobu řešení úpadku. Pokud insolvenční soud nerozhodne o úpadku a vyřídí tedy insolvenční návrh jiným způsobem, řízení končí. V opačném případě nastává další fáze řízení, jejíž délka se odvíjí především od způsobu řešení úpadku (oddlužení, konkurz, reorganizace). Například oddlužení běžně trvá pět let. Soud má reálný vliv na délku řízení pouze v první fázi, ve fázi řešení úpadku má u oddlužení pouze nepřímý vliv na délku řízení. Zkoumat tedy budeme délku řízení týkající právě této první fáze insolvenčního řízení. Budeme pracovat s délkou řízení ode dne zahájení řízení do dne rozhodnutí o insolvenčním návrhu, tedy do dne, kdy bylo rozhodnuto o úpadku nebo bylo o insolvenčním návrhu rozhodnuto jinak.

Graf 72: KS – délka insolvenčního řízení v letech 2008–2018

Na grafu sledujeme zjevný rostoucí trend, který ale postupně zpomaluje. Nárůst v prvních letech lze jednoduše vysvětlit. Jednalo se o zcela novou soudní agendu, počet napadlých a vyřízených věcí byl velmi malý a soudy neměly žádné nedodělky z minula. Postupem času se musela vykazovaná délka řízení nezbytně zvýšit. Od roku 2014 je již nicméně poměrně stabilní. V absolutních číslech jsou vykazované délky řízení v porovnání s ostatními agendami relativně malé. V roce 2017 vzrostl o několik dnů medián, ale na druhou stranu klesl devadesátý percentil. To znamená, že klesla variabilita v délkách řízení. Vyřídít běžnou věc trvalo déle, ale extrémně dlouhé věci byly vyřízeny rychleji. V roce 2018 pak narostli medián, průměr i percentil 90, ale jen velmi mírně.

V tabulce vidíme, že rozdíly v délce řízení jsou mezi soudy malé. To naznačuje, že v ČR není soud, který by měl výraznější problémy s vyřizováním insolvenčních návrhů, a to i přes růst délky řízení u všech soudů.

Tabulka 60: KS – délky insolvenčního řízení dle soudů

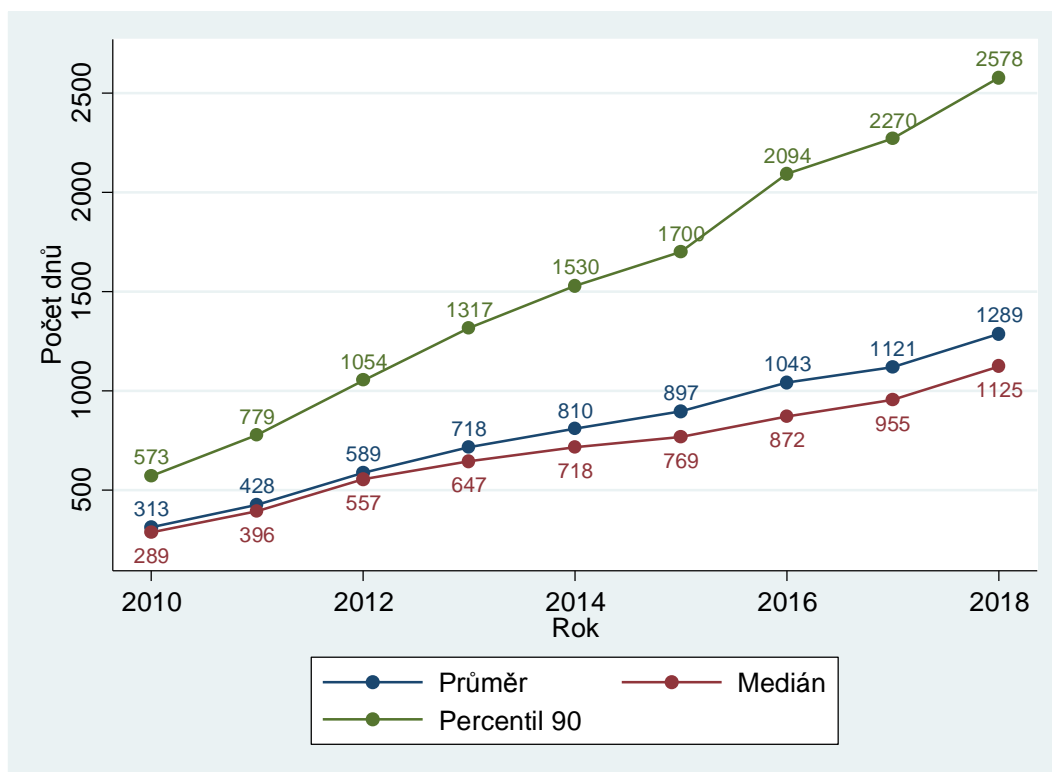
Soud	Délka řízení					
	Průměr		Medián		Percentil 90	
MS Praha	91	+1 %	62	+7 %	194	-7 %
KS Praha	76	-3 %	59	+4 %	146	-9 %
KS Č. Budějovice	68	+1 %	49	-2 %	136	+5 %
KS Plzeň	73	-1 %	55	+15 %	145	-6 %
KS Ústí n. Labem	64	+5 %	48	+12 %	126	+0 %
KS Hr. Králové	84	+5 %	63	+15 %	185	+12 %
KS Brno	92	+6 %	63	+11 %	206	+2 %
KS Ostrava	91	+57 %	62	+88 %	194	+42 %
Celkem ČR	75	+4 %	52	+8 %	157	-25 %

Pouze právnické osoby (PO)

Tvrzení, že soud nemá vliv na délku řízení ve fázi řešení úpadku, platí většinou u insolvencí, jejichž úpadek se zpravidla řeší oddlužením. U právnických osob je tomu jinak. Délka řízení přímo závisí na rychlosti zpeněžování majetku insolvenčním správcem (a tedy i intenzitě a kvalitě dohledové činnosti soudce) a rychlosti vyřizování incidenčních sporů. Z tohoto důvodu zde uvádíme délku řízení ode dne rozhodnutí o úpadku do dne konečného rozhodnutí soudem I. stupně u věcí, kde je dlužníkem právnická osoba.

V grafu níže vidíme silný rostoucí trend. Ten vyplývá z faktu, že se postupně ukončují řízení, která byla zahajována od roku 2008 a pomalu se nakumulovala. V dřívějších letech věci skončily především z jiného důvodu než zrušením konkurzu po obdržení zprávy insolvenčního správce o splnění rozvrhového usnesení, u řešení úpadku oddlužením jeho splněním nebo v případě řešení reorganizací splněním reorganizačního plánu. Jednoduše řečeno, větší podíl věcí skončil předčasně.

Graf 73: KS – délka druhé fáze insolvenčního řízení u PO v letech 2010–2018

V tabulce vidíme, že devadesátý percentil je vzhledem k jeho absolutní výši poměrně vyrovnaný. Co se týče mediánu, rozdíly mezi soudy jsou v něm významnější.

Zdaleka nejlépe si vede MS Praha. Naopak, nejpomaleji vyřizují věci KS Ústí nad Labem. Zde je třeba dodat, že insolvence právnických osoby tvoří velmi malou část agendy u KS Ústí nad Labem – pouze několik procent. V ostatních, výrazně větších agendách, si soud vede průměrně či mírně nadprůměrně.

Bližší pohled na data dále ukazuje, že insolvence akciových společností trvají déle. Délky řízení u ostatních právních forem podnikání jsou vyrovnané. Tento závěr je logický, neboť akciové společnosti jsou zpravidla výrazně větší a insolvence je tedy složitější. Logicky jsou nejběžnější insolvence společností s ručením omezením, protože se jedná o zdaleka nejběžnější právní formu podnikání.

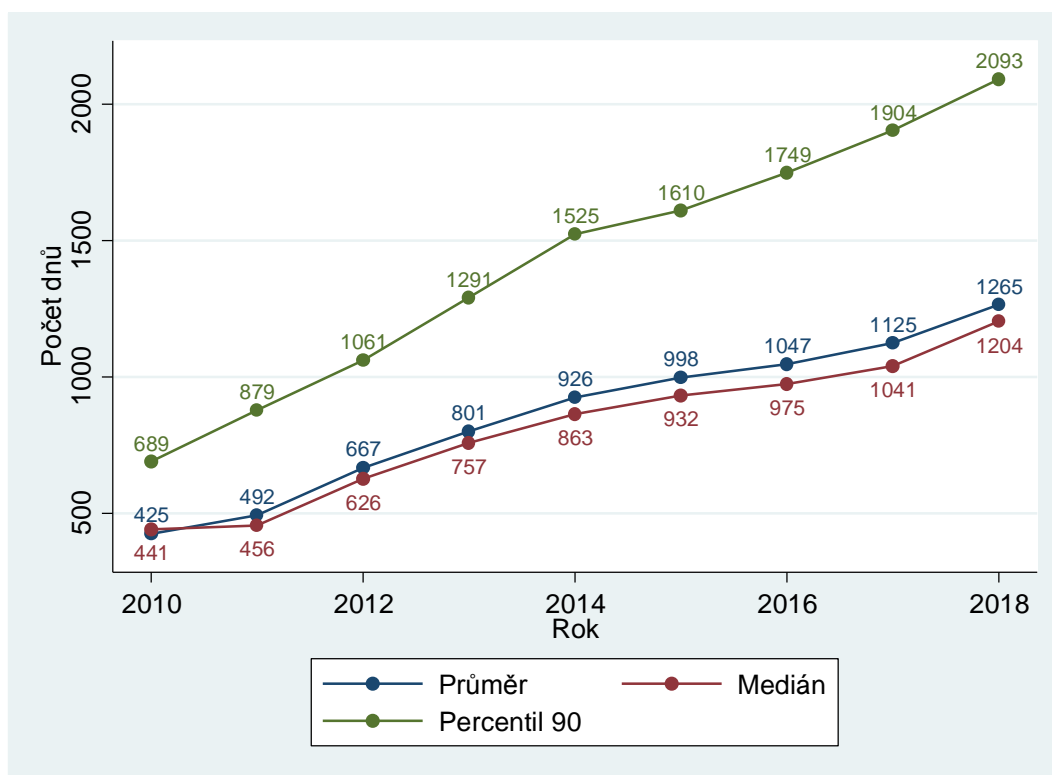
Tabulka 61: KS – délka druhé fáze insolvenčního řízení u PO dle soudů

Soud	Délka řízení					
	Průměr		Medián		Percentil 90	
MS Praha	1 088	+11 %	869	+4 %	2 257	+11 %
KS Praha	1 530	+32 %	1 598	+54 %	2 797	+29 %
KS Č. Budějovice	1 339	+25 %	1 220	+38 %	2 671	+21 %
KS Plzeň	1 459	+3 %	1 291	+3 %	2 856	+11 %
KS Ústí n. Labem	1 855	+48 %	1 807	+58 %	3 223	+24 %
KS Hr. Králové	1 468	+21 %	1 358	+29 %	2 703	+9 %
KS Brno	1 276	+22 %	1 217	+30 %	2 465	+21 %
KS Ostrava	1 346	+14 %	1 213	+9 %	2 508	+7 %
Celkem ČR	1 289	+16 %	1 125	+18 %	2 578	+14 %

Jen fyzické osoby (FO)

Jak jsme uvedli již výše, úpadek většiny fyzických osob je řešen oddlužením, a soud tedy nemá vliv na délku druhé fáze řízení. Malá část se však řeší stejně jako úpadek právnických osob, tj. konkurzem. A u těchto řízení soudy mají vliv na délku řízení. Proto v grafu a tabulce níže uvádíme délky druhé fáze insolvenčního řízení u fyzických osob, je-li úpadek řešen konkurzem bez případů, kdy došlo ke změně řešení úpadku na konkurz.

Graf 74: KS – délka druhé fáze insolvenčního řízení u FO v letech 2010–2018

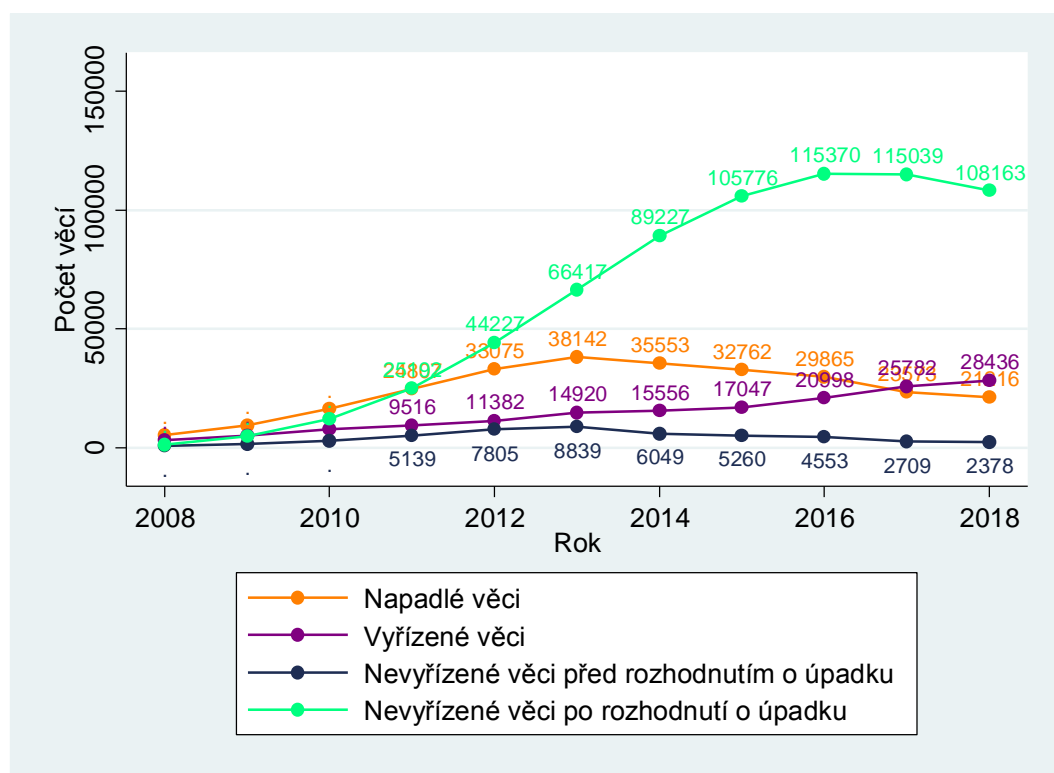
Tabulka 62: KS – délka druhé fáze insolvenčního řízení u FO dle soudů

Soud	Délka řízení					
	Průměr		Medián		Percentil 90	
MS Praha	1 138	+6 %	1 033	+10 %	1 882	-7 %
KS Praha	1 270	+21 %	1 219	+26 %	1 983	+16 %
KS Č. Budějovice	1 126	+14 %	1 083	+19 %	1 814	+6 %
KS Plzeň	1 371	+4 %	1 354	+4 %	2 102	+6 %
KS Ústí n. Labem	1 285	+11 %	1 192	+12 %	2 129	+9 %
KS Hr. Králové	1 404	+21 %	1 289	+20 %	2 452	+36 %
KS Brno	1 130	+6 %	1 048	+4 %	1 952	+8 %
KS Ostrava	1 290	+19 %	1 236	+29 %	2 158	+11 %
Celkem ČR	1 265	+12 %	1 204	+16 %	2 093	+10 %

Trend i absolutní délky řízení jsou velmi podobné těm u právnických osob, konečně, jedná se o stejnou formu řešení úpadku. Platí zde tedy stejné závěry jako u právnických osob.

3.7.2 Vyřizování věcí

Graf 75: KS – vyřizování insolvenčních věcí v letech 2008–2018

Sledovat vyřizování věcí je složitější, než je tomu u ostatních agend. Nápad je u této agendy principiálně stejný. Jedná se o jeden podaný insolvenční návrh nebo návrh na moratorium (viz seznam pojmů v příloze) před zahájením insolvenčního řízení (viz ust. § 115 a násl. insolvenčního zákona). „Vyřizené věci“ v této podkapitole se nicméně vztahují k již zcela vyřizeným věcem. Jedná se tedy o věci, kde již skončilo celé insolvenční řízení, včetně případů, kde bylo

o insolvenčním návrhu rozhodnuto jinak než rozhodnutím o úpadku. Nevyřízené věci po rozhodnutí o úpadku jsou věci, kde již bylo rozhodnuto o úpadku, případně o způsobu jeho řešení, a úpadek dlužníka je realizován určeným způsobem.

Tabulka 63: KS – vyřizování insolvenčních věcí dle soudů

Soud	Počet věcí							
	Nápad + obživa		Vyřízeno		Nevyřízeno před rozh. o úpadku		Nevyřízeno po rozh. o úpadku	
MS Praha	2 037	-8 %	1 954	+0 %	384	-9 %	7 582	+1 %
KS Praha	2 439	-6 %	3 093	+14 %	305	+9 %	12 156	-5 %
KS Č. Budějovice	1 435	-8 %	2 053	+34 %	37	-48 %	7 817	-7 %
KS Plzeň	1 972	-13 %	3 332	+15 %	290	-21 %	10 852	-11 %
KS Ústí n. Labem	3 411	-9 %	4 964	+12 %	334	-10 %	18 635	-8 %
KS Hr. Králové	2 366	-3 %	4 157	+31 %	150	-12 %	13 911	-11 %
KS Brno	3 533	-17 %	4 196	+1 %	416	-26 %	16 155	-3 %
KS Ostrava	4 023	-11 %	4 687	-5 %	462	-2 %	21 055	-3 %
Celkem ČR	21 216	-10 %	28 436	+10 %	2 378	-12 %	108 163	-6 %

Počet napadlých věcí v prvních letech logicky stoupal, protože se jednalo o novou agendu. Změnu trendu v roce 2013 můžeme připsat jednak změnám v ekonomické situaci v ČR, zejména ale tomu, že zásoba osob, které se před rokem 2008 dostaly do úpadkové situace a mohou ji řešit oddlužením, se vyčerpala a nově tedy již jde jen o navrhovatele, kteří skutečně dospěli do úpadku v daném roce. Časová řada počtu nevyřízených věcí před rozhodnutím o úpadku má podobný průběh, což je vzhledem k rychlosti vyřizování insolvenčních návrhů logické. Počet vyřízených věcí roste, protože celé insolvenční řízení trvá několik let. V současnosti se tedy ve vyřízených věcech odráží rostoucí nápad z let 2010 až 2013. Počet nevyřízených věcí po rozhodnutí o úpadku z podobných důvodů rostl až do roku 2016. Druhá fáze insolvenčního řízení totiž trvá relativně dlouho a nevyřízené věci po rozhodnutí o úpadku se tak postupně kumulovaly, což je efekt, který trval asi pět let. V roce 2017 se proto počet nevyřízených věcí po úpadku stabilizoval. Již zde „vyrchla“ efekt rostoucího nápadu do roku 2013. A v roce 2018 začal klesat, a to u všech soudů s výjimkou MS Praha. Vzhledem k novelám insolvenčního zákona je složitější odhadnout vývoj této proměnné v dalších letech. Novela účinná od 1. 7. 2017 mimo jiné zpřísnila podmínky pro podání insolvenčního návrhu u fyzických osob. Měsíční data za rok 2017 a 2018 ukazují, že to vedlo k velkému růstu nápadu před účinností novely, tedy v červnu 2017. Poté došlo k prudkému poklesu v nápadu. V součtu se tento efekt později projevil dalším snížením v počtu nevyřízených věcí po rozhodnutí o úpadku. V následujících měsících nápad opět postupně rostl a přibližoval se tak hodnotám před červnem 2017. Měsíční nápad je ale stále v průměru nižší, než byl před novelou. Další novela insolvenčního zákona je účinná od 1. 6. 2019. Je tedy třeba počkat na data, aby ukázala, jaký bude mít novela dopad.

V tabulce vidíme, že počty nevyřízených věcí před rozhodnutím o úpadku jsou nízké, obzvláště u KS České Budějovice a KS Hradec Králové. Počet nevyřízených věcí po rozhodnutí o úpadku

vyplývá ze socioekonomické situace v krajích. Nejvíce jich je tedy v Severočeském a Severomoravském kraji, což plyne z větší počtu insolvenčních řešení oddlužením.

3.7.3 Vyřizování věcí v přepočtu na soudce

Od roku 2018 má Ministerstvo spravedlnosti k dispozici statistická data o počtu soudců na insolvenčních úsecích soudů. U této agendy je tedy možné využít u vyřizování věcí přepočet na soudce. Data jsou k dispozici až od 1. února 2018.

Tabulka 64: KS – vyřizování insolvenčních věcí na soudce dle soudů

Soud	Počet věcí							
	Nápad + obživa		Vyřízeno		Nevyřízeno před rozh. o úpadku		Nevyřízeno po rozh. o úpadku	
MS Praha	113	-8 %	109	+0 %	21	-9 %	421	+1 %
KS Praha	187,6	-6 %	237,9	+14 %	23,46	+9 %	935,08	-5 %
KS Č. Budějovice	239,2	-8 %	342,2	+34 %	6,18	-48 %	1 302,8	-7 %
KS Plzeň	197,2	-13 %	333,2	+15 %	29	-21 %	1 085,2	-11 %
KS Ústí n. Labem	213,2	-9 %	310,3	+12 %	20,88	-10 %	1 164,7	-8 %
KS Hr. Králové	215,1	-3 %	377,9	+31 %	13,64	-12 %	1 264,6	-11 %
KS Brno	185,9	-17 %	220,8	+1 %	21,89	-26 %	850,26	-3 %
KS Ostrava	149	-11 %	173,6	-5 %	17,11	-2 %	779,81	-3 %
Celkem ČR	176,8	-10 %	237	+10 %	19,82	-12 %	901,36	-6 %

Přepočteme-li na soudce počet příchozích věcí a počet vyřízených věcí, výrazně nižší hodnoty než ostatní soudy vykazují MS Praha a KS Ostrava. To je dáno tím, že tyto soudy mají na insolvenčním úseku relativně více soudců. Více soudců na tomto úseku mají proto, že jejich insolvenční agenda je výrazně složitější než u ostatních soudů. U MS v Praze je za to zodpovědný především větší podíl úpadků řešených konkurzem. U KS v Ostravě je to dáno především složitostí několika konkrétních věcí. Tyto kauzy jsou dobře známy ze sdělovacích prostředků.

Počty nevyřízených věcí na soudce před rozhodnutím o úpadku jsou nízké a opět ukazují, že v ČR není soud, který by měl výraznější problémy s vyřizováním insolvenčních návrhů.

Uvádíme také přepočet na soudce u věcí nevyřízených po rozhodnutí o úpadku. Tento ukazatel vypovídá jak o socioekonomické situace v krajích, tak i o zatíženosti soudů.

DT není u této agendy uveden, jeho použití u této agendy se jeví jako nevhodné, neboť se jedná o vícefázové řízení.

3.7.4 Další statistiky

Nejzajímavějším a také velmi důležitým statistickým údajem je složení agendy z hlediska způsobu řešení úpadku. V následující tabulce uvádíme podíl počtu věcí dosud v řízení podle jednotlivých způsobů řešení úpadku a podle krajských soudů ke konci roku 2017.

Tabulka 65: KS – podíl jednotlivých způsobů řešení úpadku

Soud	Způsob řešení úpadku		
	Konkurzem	Reorganizací	Oddlužením
MS Praha	19,66	0,15	80,19
KS Praha	6,97	0,03	93,00
KS Č. Budějovice	5,63	0,03	94,34
KS Plzeň	6,08	0,02	93,90
KS Ústí n. Labem	4,82	0,00	95,18
KS Hr. Králové	6,37	0,01	93,62
KS Brno	9,93	0,06	90,01
KS Ostrava	4,65	0,06	95,29
Celkem ČR	7,21	0,04	92,75

Naprosté minimum věcí se řeší reorganizací, pouze asi 7 % věcí se řeší konkurzem (ve většině případů se jedná o řešení úpadku právnických osob). Oproti loňskému roku podíl věcí řešených konkurzem opět klesl, a to asi o 1,6 procentního bodu. Rozdíl mezi rokem 2016 a 2017 byl 1,5 procentního bodu. Velmi zajímavé jsou rozdíly mezi jednotlivými soudy. Největší podíl úpadků řešených konkurzem má suverénně Praha (asi dvaapůlkrát až třikrát více než je celorepublikový průměr), nejmenší naopak KS Ústí nad Labem a KS Ostrava. To je dáno zejména tím, že v Praze sídlí velké množství společností a koncentrují se zde tedy podnikatelské úpadky a zároveň je zde naopak relativně menší množství spotřebitelů ohrožených insolvencí oproti ekonomicky slabým regionům.

4 Vrchní soudy

Tato část výroční zprávy obsahuje data týkající se vrchních soudů (VS) v Praze a Olomouci. Pod VS v Praze spadají soudní kraje Praha, Západočeský, Středočeský, Východočeský, Severočeský a Jihočeský. Pod Vrchní soud v Olomouci spadají Severomoravský kraj a Jihomoravský kraj.

Vrchní soudy slouží jako odvolací soudy pro soudy krajské. Jejich hlavními agendami jsou tedy odvolací civilní (občanskoprávní) a obchodní agenda a odvolací trestní agenda. Za poměrně důležitou agendu se považuje také druhostupňová insolvenční agenda, která je součástí obchodní agendy.

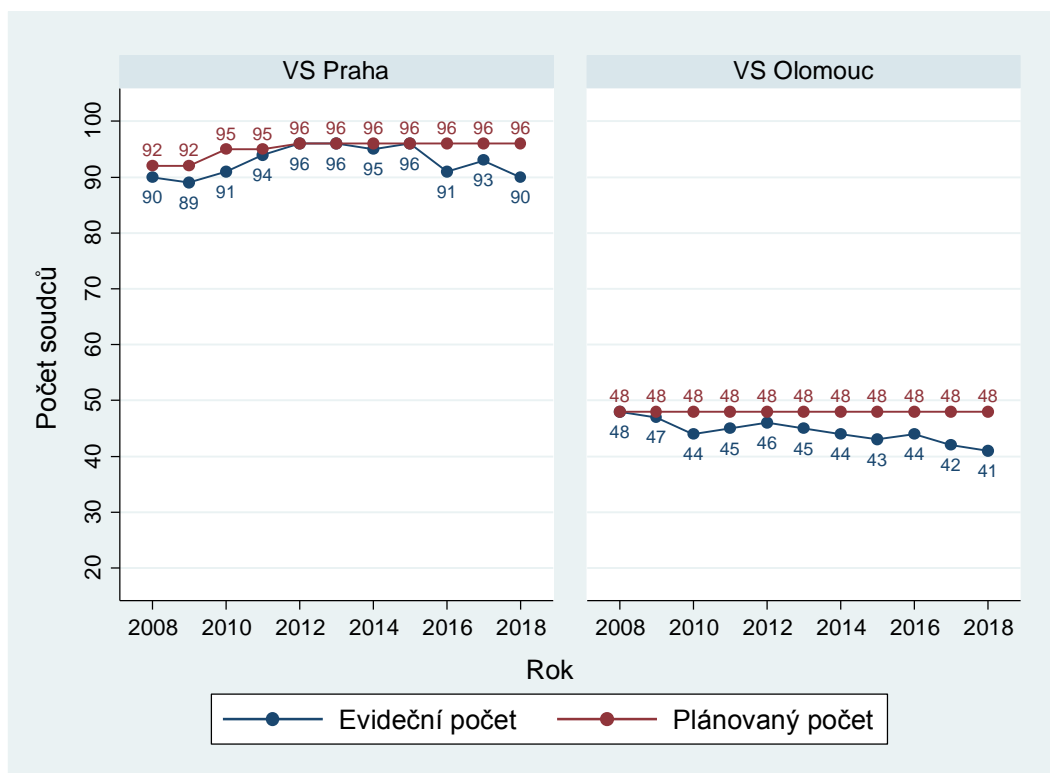
Vrchní soudy také řeší několik zvláštních agend, jako jsou návrhy na přikázání věci jinému soudu nebo návrhy na vyloučení soudců, kterými se však tato zpráva nezabývá. Struktura, obsah a zkoumané ukazatele jsou se dvěma výjimkami podobné jako v předchozích částech. Jednak chybí podkapitoly s dalšími statistickými ukazateli. Ty totiž vychází ze statistických listů a váží se především k prvoinstančnímu řízení. Druhým rozdílem je skutečnost, že sledujeme pouze dva soudy. Data proto zpravidla prezentujeme graficky v časových řadách pro oba soudy.

4.1 Personál

Na začátek musíme zdůraznit, že plánovaný počet soudců a zaměstnanců ve výkonu je u VS, NS a NSS určen jinak než u soudů okresních a krajských. U těchto soudů se plánovaný počet nevypočítává, ale určuje se na základě jednání mezi soudem a Ministerstvem spravedlnosti s přihlédnutím k nápadu, celkovému plánovanému počtu soudců v ČR a dalším faktorům.

4.1.1 Soudci

Graf 76: VS – počet soudců v letech 2008–2018

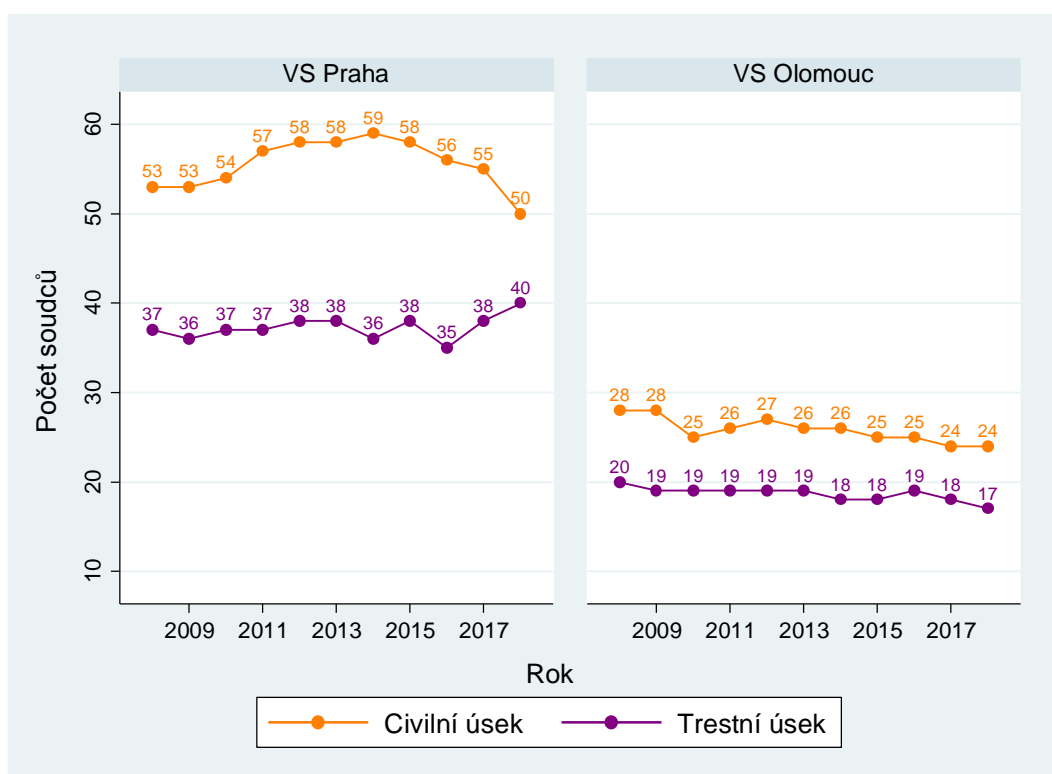

I u vrchních soudů je počet soudců celkem stabilní, a to jak v Praze, tak v Olomouci. V časové řadě může zaujmout pouze pokles o pět soudců (soudkyň) u VS Praha mezi 1. 1. 2015 a 1. 1. 2016. Jde o náhodný výkyv způsobený tím, že v roce 2015 dosáhlo pět soudců věku 70 let a z tohoto důvodu skončili ve funkci. U VS, NS nebo NSS jsou takovéto výkyvy pravděpodobnější, protože soudci jsou v průměru starší než soudci krajských a okresních soudů.

U VS v Olomouci byl v roce 2018 nejnižší počet soudců za celé sledované období. To ovšem nepředstavuje žádný problém. Za prvé, rozdíl oproti ostatním rokům je minimální a za druhé, soud nemá větší problémy s vyřizováním své agendy. K poklesu v počtu soudců došlo na trestním úseku soudu.

Dále vidíme, že VS v Praze je asi dvakrát větší než soud v Olomouci. Tento fakt opět vyplývá z nápadu, který je ovlivněn počtem a velikostí krajských soudů, které spadají pod daný vrchní soud.

Graf 77: VS – evidenční počet soudců dle soudních úseků v letech 2008–2018

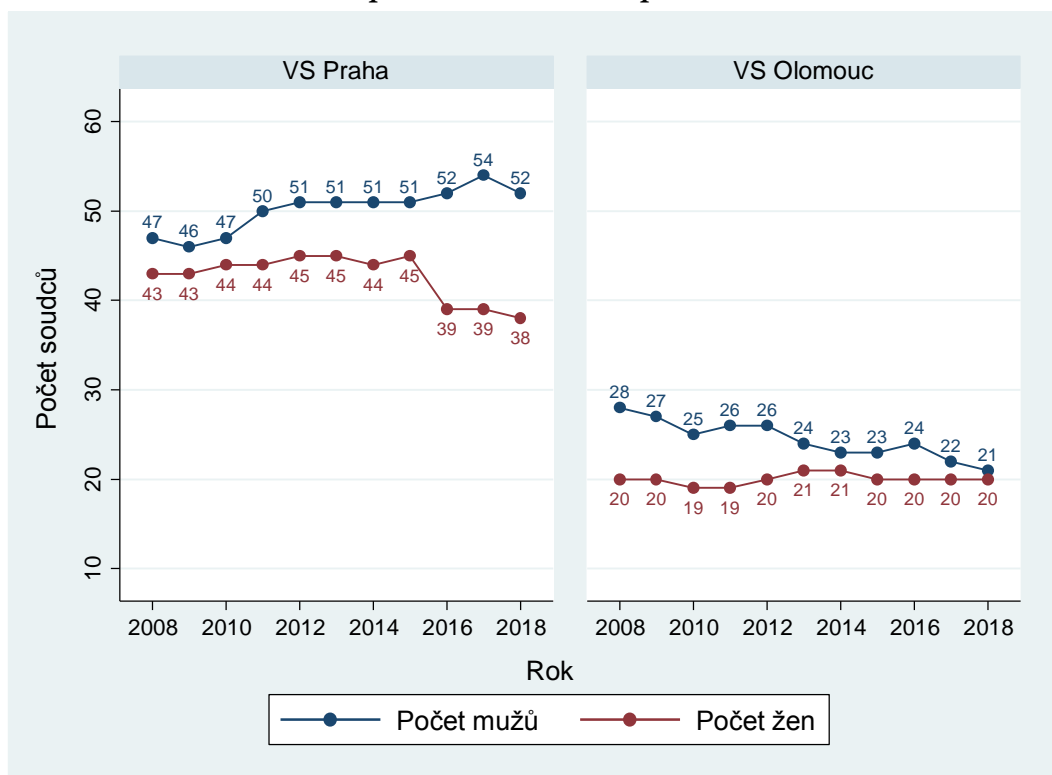
Na grafu vidíme, že civilní a obchodní úsek je větší než úsek trestní, stejně tomu je u okresních a krajských soudů. Rozdíl je však tentokrát výrazně menší. Poměr velikostí úseků je stabilní. V posledních letech se u obou soudů o několik soudců zmenšil civilní úsek, což může souviset s klesajícím nápadem. Tento úbytek byl signifikantní obzvláště u VS v Praze v roce 2018, kdy se počet soudců na civilním úseku snížil o pět. Naopak ale narostl počet soudců na trestním úseku.

Další graf zobrazuje složení soudců dle pohlaví a naznačuje, že výše zmíněný pokles počtu soudců u VS v Praze mezi roky 2015 a 2016 byl způsoben tím, že věku 70 let dovršily soudkyně. Pokles počtu soudkyň je tak velmi zřetelný. Dále vidíme, že k soudu byli následně přiděleni muži.

V roce 2015 (tedy před výše popsáním odchodem soudkyň) byl podíl žen u VS v Praze i VS v Olomouci asi 47 %. V roce 2018 dosáhl tento podíl u VS v Praze přibližně 42 % a u VS

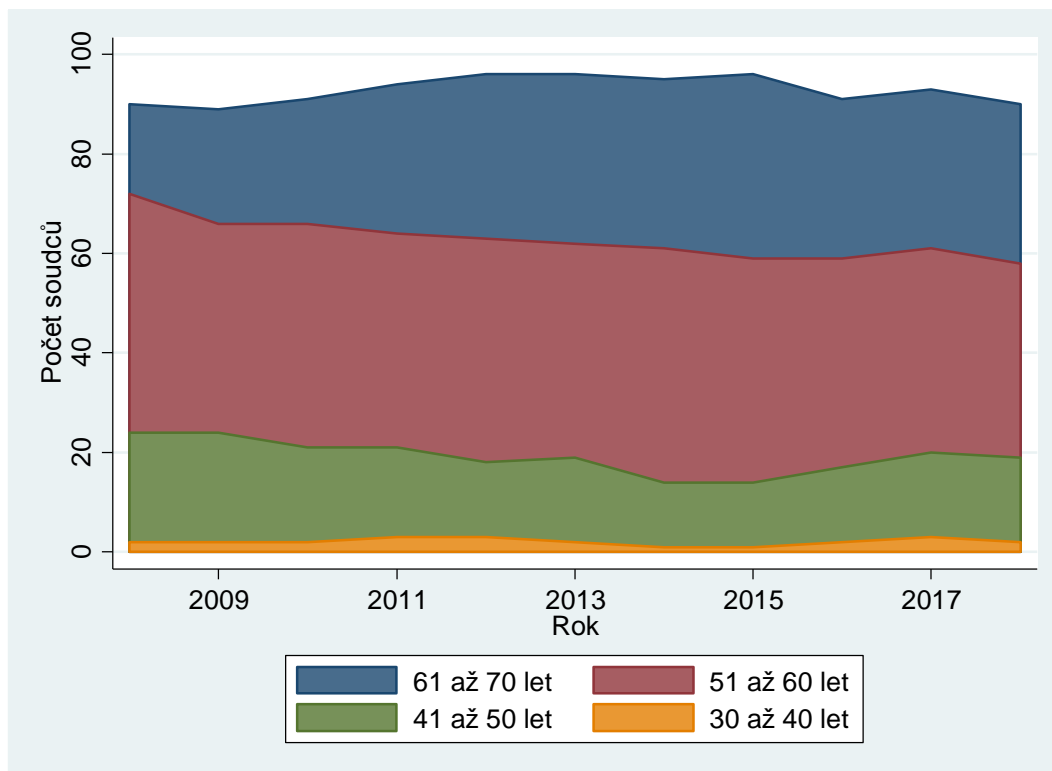
v Olomouci přibližně 49 %, tedy takřka polovinu. Vzhledem k malému počtu osob ovlivní procentuální podíly už i změna o jednoho soudce nebo soudkyni. Na rozdíl od nižších článků soudní soustavy je tedy u vrchních soudů již více soudců než soudkyň.

Graf 78: VS – evidenční počet soudců dle pohlaví v letech 2008–2018

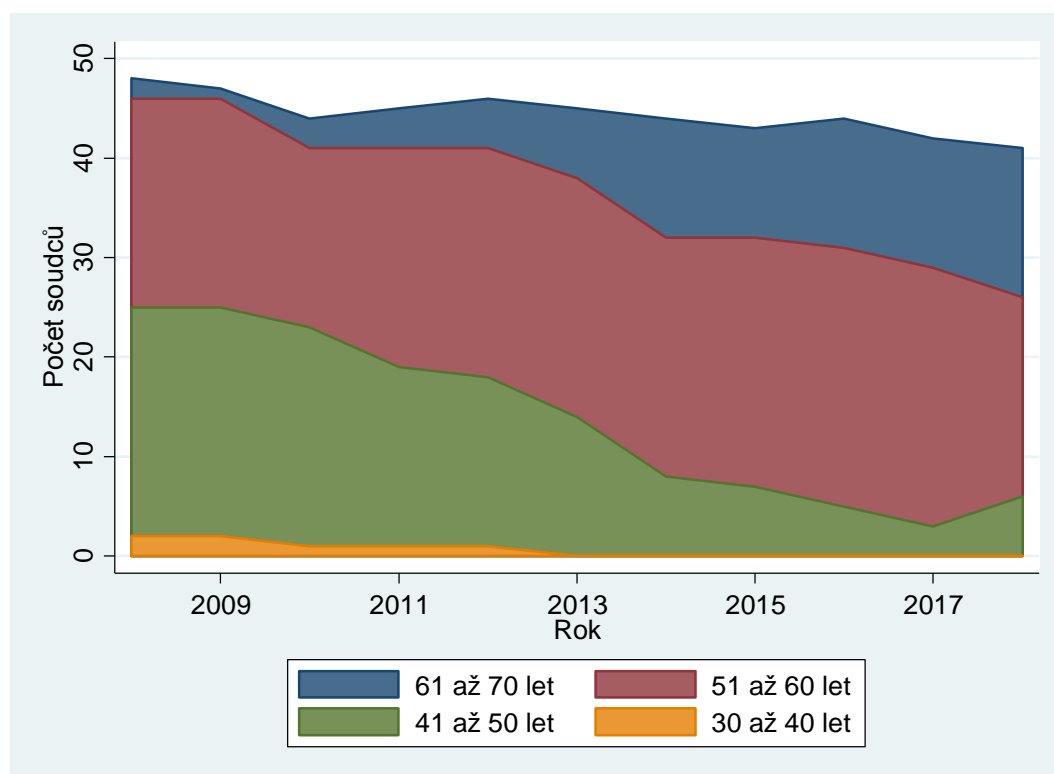

Další dva grafy zobrazují věkové složení soudců.

Graf 79: VS Praha – věkové složení soudců v letech 2008–2018

Graf 80: VS Olomouc – věkové složení soudců v letech 2008–2018

Na grafech vidíme následující:

- Soudci u vrchních soudů jsou v průměru starší než soudci u soudů krajských, a tedy i okresních. Stejně jako u rozdílu mezi OS a KS je důvodem tohoto rozdílu kariérní postup soudců.
- Z porovnání obou soudů vidíme, že u VS v Praze jsou větší věkové rozdíly mezi soudci než u VS v Olomouci. U VS v Olomouci je zdaleka nejpočetnější věková skupina mezi 51 a 60 lety. Naopak u VS v Praze je tato věková skupina také nejpočetnější, větší zastoupení zde ale mají věkové skupiny 41 až 50 let a 61 až 70 let.
- U VS v Praze došlo v letech 2008 až 2012 k nárůstu podílu soudců ve věku 61 až 70 let. Od té doby se věková struktura příliš nemění. Není zde tedy patrný efekt, který jsme viděli u OS a KS.
- U VS v Olomouci je situace jiná. Na grafu je patrný velmi výrazný nárůst ve věku soudců. Zdůvodnění je prakticky stejné jako u okresních soudů. Tedy že, ve sledovaném období se již celkový počet soudců příliš nemění. Ale po roce 2000 se počet soudců rychle zvyšoval, počet nově příchozích soudců k VS Olomouc za rok byl tedy výrazně vyšší než v posledních letech. Po roce 2000 byli nově příchozí soudci relativně mladí. Právě tato rozsáhlá generace soudců se ve sledovaném období postupně přesouvá do vyšší věkové skupiny. Průměrný věk příchozích soudců se stále zvyšuje, což opět plyne ze změny věkové struktury u nižších článků soudní soustavy. Teprve v roce 2018 přišli na soud mladší soudci ve věkové skupině 41 až 50 let.

4.1.2 Zaměstnanci ve výkonu

Popis pracovní náplně a význam použitých zkratk je součástí podkapitoly 2.1.2.

Tabulka 66: VS – počet zaměstnanců ve výkonu dle soudů

Soud	Počet osob						Celkem
	VSÚ	ST	A	VK	PÚ	Z	
VS Praha	3	4	25	22	12	20	85
VS Olomouc	5		9	7	5	9	35
Celkem ČR	8	4	34	29	17	29	120

U vrchních soudů je počet zaměstnanců ve výkonu v poměru k počtu soudců nižší než u krajských soudů, a tedy i nižší než u soudů okresních. To souvisí se složitostí vyřizované agendy a s tím, že vrchní soudy rozhodují pouze v tříčlenných senátech. Ve srovnání s předchozím rokem mírně stoupl počet zaměstnanců ve výkonu (především asistentů soudců).

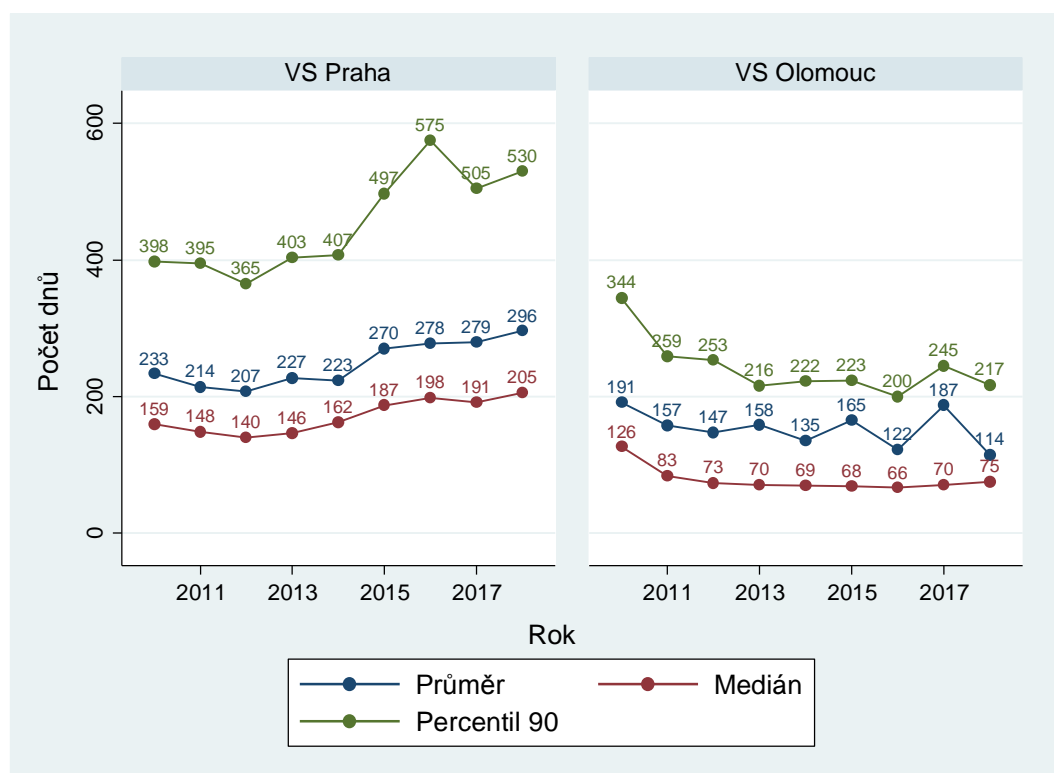
4.2 Civilní a obchodní odvolací agenda

Jak jsme již uvedli, vrchní soudy nevyřizují prvostupňovou civilní a obchodní agendu. Zabývají se agendou odvolací, což jsou rejstříky Co a Cmo. Ve způsobu vedení statistik nedošlo k žádným výrazným změnám.

4.2.1 Délka řízení

Délku řízení uvádíme v kalendářních dnech ode dne nápadu u odvolacího soudu do dne vyřízení věci odvolacím soudem. Data použitá pro výpočet délky řízení jsou očištěna stejným způsobem jako u prvostupňového řízení u krajských soudů.

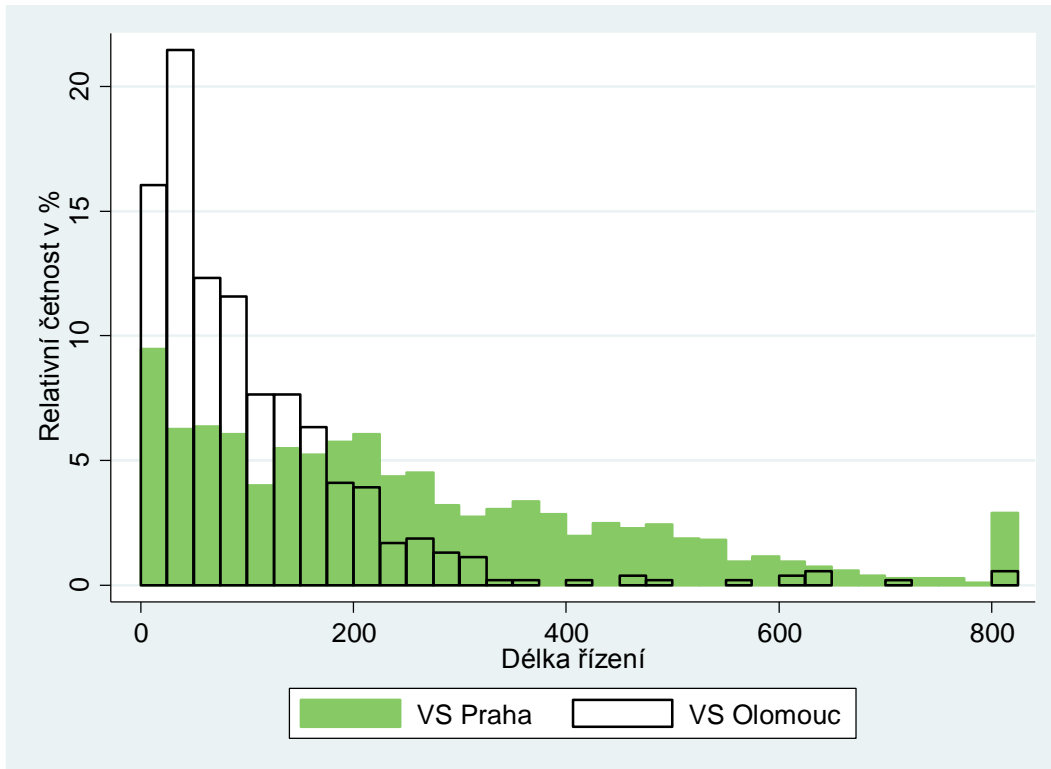
Graf 81: VS – délka civilního odvolacího řízení u VS v letech 2010–2018

Z grafu jasně vyplývá, že VS Olomouc vyřizuje věci mnohem rychleji než VS Praha. Devadesátý percentil délky řízení u VS v Olomouci je o nižší než průměr u VS v Praze. Rozdíl můžeme zčásti připsat odlišnostem ve vyřizované agendě, nicméně předpokládáme, že na rozdílech se podílí i další faktory. Navíc, délky řízení u VS v Praze opět vzrostly.

V histogramu níže srovnáváme délky řízení. Opět můžeme vidět zcela jasný rozdíl mezi oběma soudy. Graf například ukazuje, že podíl věcí vyřízených do 75 dnů je u VS v Olomouci více než dvojnásobný ve srovnání s VS v Praze.

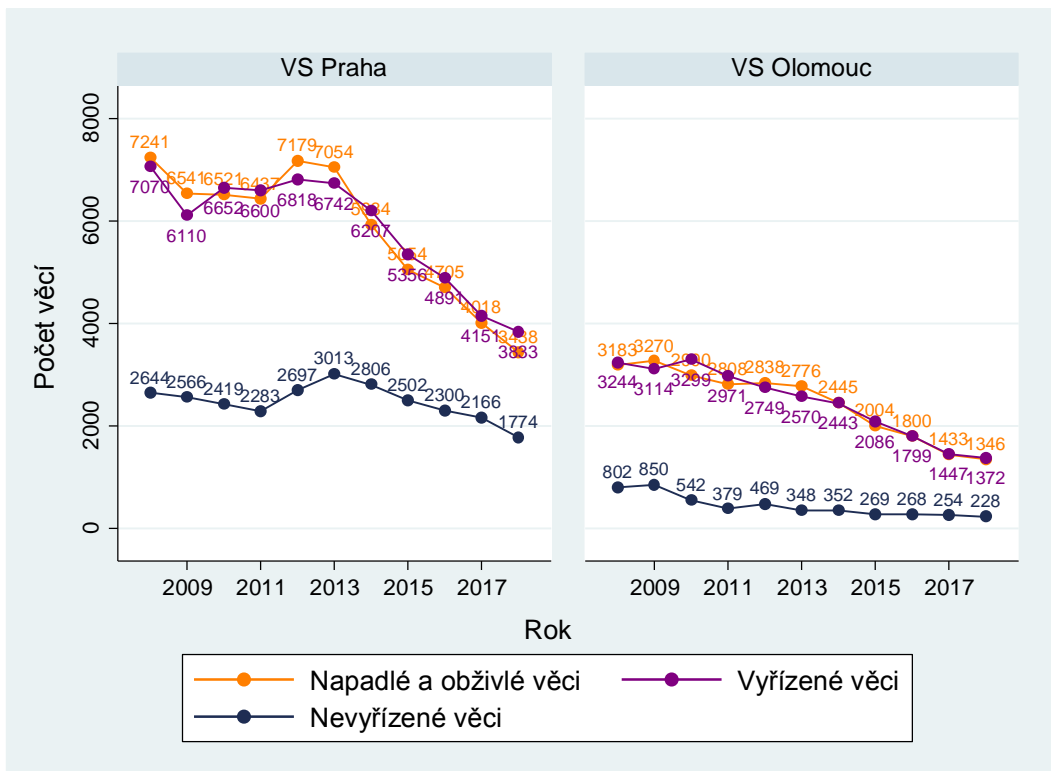
Graf 82: VS – distribuce délek civilního odvolacího řízení

4.2.2 Vyřizování věcí

Graf 83 potvrzuje výsledky zkoumání počtu soudců, totiž skutečnost, že VS v Praze je výrazně větší než VS v Olomouci.

Graf 83: VS – vyřizování odvolacích civilních věcí v letech 2008–2018

Na první pohled zaujme jasný pokles nápadu u obou soudů v posledních letech, který je nepochybně způsoben přesunem prvostupňové obchodní agendy z krajských soudů na soudy okresní. Od roku 2012 klesl počet příchozích věcí u obou soudů více než o polovinu.

Z poklesu v nápadu logicky vyplývá pokles v počtu vyřízených věcí. Díky klesajícímu nápadu se oběma soudům nicméně daří vyřizovat více věcí, než napadne a obživne, a úspěšně se jim tak daří snižovat počet nedodělků. Tento kladný trend by se mohl v příštích letech odrazit i v délce řízení. V současné době tomu tak není, nicméně díky klesajícímu počtu nedodělků nemusíme mít nárůst délky řízení u VS Praha za znepokojivý jev. Počet nevyřízených věcí déle než 6 měsíců u tohoto soudu totiž také klesá.

4.2.3 Vyřizování v přepočtu na soudce

Tabulka níže naznačuje, že soudci u VS v Praze jsou zatíženější než soudci u VS v Olomouci. Z vyššího nápadu na soudce logicky plyne více vyřízených věcí na soudce. Je třeba zdůraznit, že se jedná pouze o velmi přibližné srovnání. Na civilním úseku vrchních soudů se vyřizuje i jiná agenda než pouze rejstříky Co a Cmo. Záleží také na zapojení dalších soudních zaměstnanců ve výkonu i na poměru počtu věcí v rejstříku Co k počtu věcí v rejstříku Cmo. Počet nevyřízených věcí na jednoho soudce je ale u VS v Praze zcela bezpochyby vyšší než u soudu v Olomouci, což plyne především z dřívějších let. Počet nevyřízených věcí na soudce u obou soudů klesl, což plyne z poklesu celkového počtu nevyřízených věcí, který zase plyne z poklesu v počtu příchozích věcí.

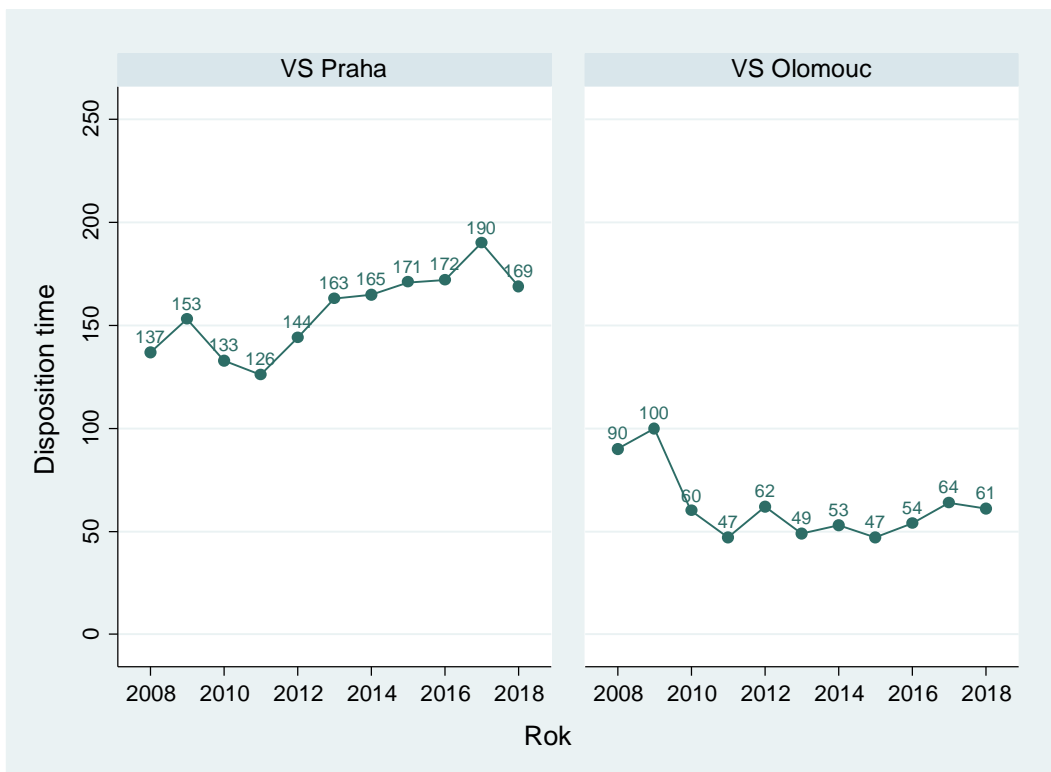
Tabulka 67: VS – vyřizování odvolacích civilních věcí na soudce

Soud	Nápad + obživa		Počet věcí			
			Vyřízeno		Nevyřízeno	
VS Praha	69	-6 %	77	+2 %	35	-10 %
VS Olomouc	56	-6 %	57	-5 %	10	-10 %
Celkem ČR	65	-6 %	71	-1 %	27	-12 %

4.2.4 Disposition time

Disposition time a jeho vývoj vyplývá z výše uvedených faktů a ukazatelů. Vrchní soud v Olomouci vykazuje výrazně nižší DT než Vrchní soud v Praze. DT Vrchního soudu v Olomouci v roce 2010 výrazně klesl díky poklesu v počtu nevyřízených věcí. Naopak DT u VS Praha v letech 2011 až 2013 narostl díky většímu počtu nevyřízených věcí. DT u obou soudů v následujících letech stagnoval, protože podobným tempem klesal počet vyřízených i nevyřízených věcí. V roce 2017 (a v roce 2016 u VS Olomouc) DT stoupl, protože počet vyřízených věcí klesal rychleji než počet nevyřízených věcí. Rostoucí DT v tomto případě tedy vlastně není negativním jevem. V roce 2018 DT klesl především u VS Praha, a to díky poklesu v počtu nevyřízených věcí.

Graf 84: VS – DT civilního odvolacího řízení v letech 2008–2018

4.3 Trestní odvolací agenda

Vrchní soud vyřizuje věci, v nichž bylo podáno odvolání proti rozhodnutí prvostupňového krajského soudu. Jedná se o rejstříky označené jako To a Tmo.

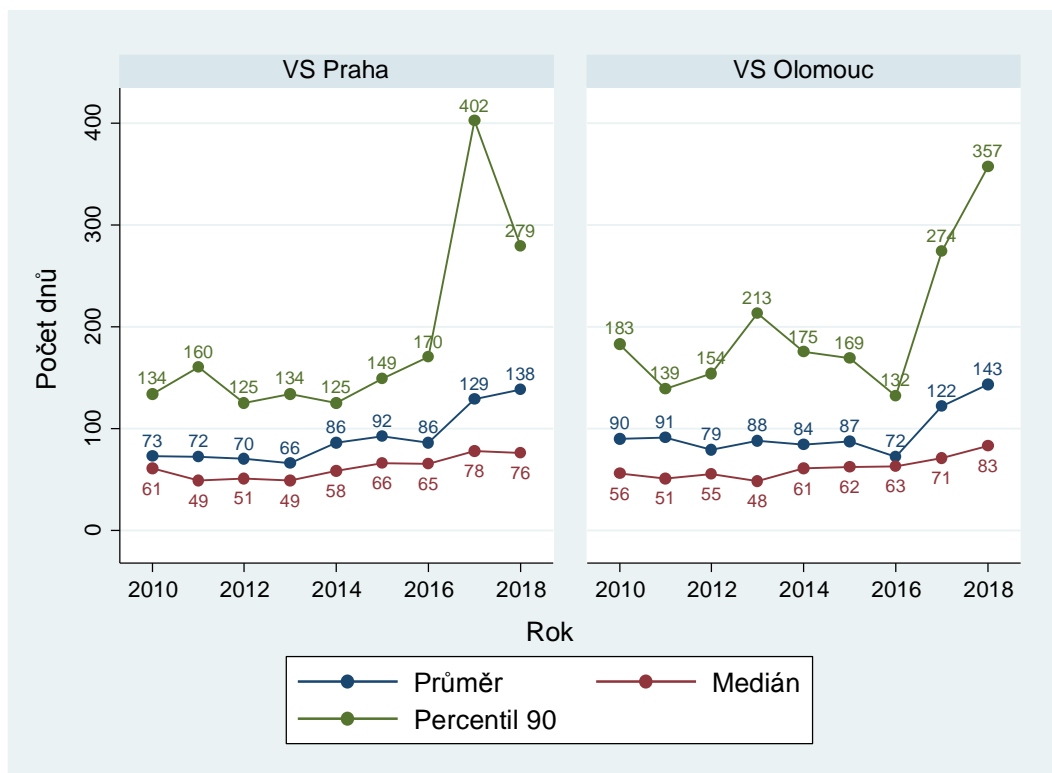
4.3.1 Délka řízení

Uvedená délka řízení je tentokrát ode dne nápadu do dne právní moci, protože dnem konečného vyřízení odvolacím soudem se věc stane pravomocnou. Na grafu níže vidíme, že délky řízení v trestní agendě jsou mezi soudy mnohem vyrovnanější než v agendě civilní, ne-li téměř vyrovnané. Do roku 2013 vykazoval VS v Olomouci vyšší průměrnou délku řízení. V roce 2014 narostla délka řízení u VS v Praze, takže se situace obrátila. V roce 2018 opět vykázal větší mediánovou délku VS v Olomouci. Medián je ale u obou soudů stále velmi podobný. Pozornost může upoutat kolísání devadesátého percentilu, především u VS v Olomouci. To je dáno malým počtem pozorování. V roce 2017 došlo k náhlému a obrovskému nárůstu devadesátého percentilu, značnému růstu průměru a mírnému zvýšení mediánu. Toto plyne z již dříve diskutovaného malého počtu pozorování. U obou soudů v tomto roce skončilo několik rozsáhlých a dlouhotrvajících kauz. To pak ovlivnilo především devadesátý percentil, v menší míře i průměr a medián. Růst délek řízení ale u VS v Olomouci pokračoval i v roce 2018 a tento vývoj je tedy třeba sledovat.

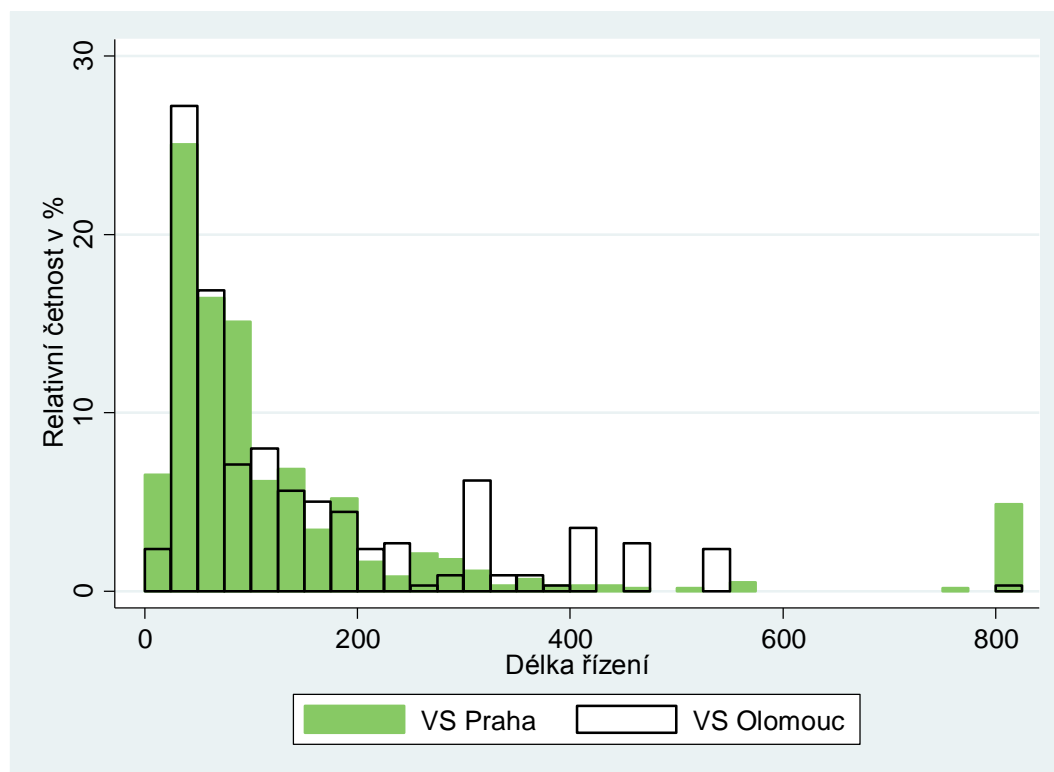
Další fakt, na který je třeba upozornit, je absolutní délka řízení. Stejně jako u nižších článků soudní soustavy je délka trestního řízení výrazně nižší než délka civilního řízení.

Ještě zbývá dodat, že složení agendy u VS je logicky velmi podobné složení prvostupňové agendy u krajských soudů

Graf 85: VS – délka trestního odvolacího řízení v letech 2010–2018

Graf 86: VS – distribuce délek trestního odvolacího řízení

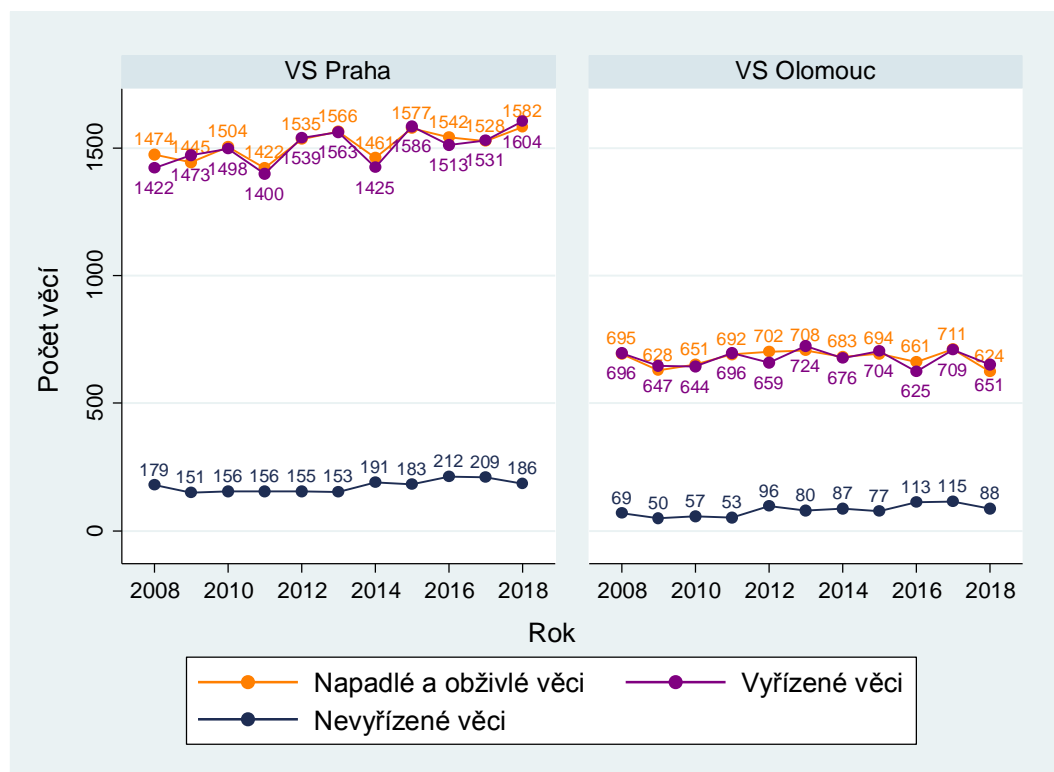
Malý počet pozorování se projevuje i v histogramu. Distribuce délek řízení se mezi soudy liší. Při vyšším počtu pozorování by zřejmě byla více podobná.

Nárůst v délkách řízení tedy stále zatím můžeme považovat za výkyv, i když trvá již dva roky (růst je vidět hlavně u VS Olomouc). Jak je totiž vidět dále, počet nevyřízených věcí u obou soudů v roce 2018 klesl. Důležitý je také fakt, že klesl i počet a podíl věcí nevyřízených déle než 6 měsíců.

4.3.2 Vyřizování věcí

Počet věcí opět ilustruje rozdíl ve velikosti soudů. V nápadu je vidět jisté kolísání, ale v zásadě se od roku 2010 nezměnil, což souvisí s tím, že v nápadu prvostupňové agendy u krajských soudů také nedošlo k žádné výraznější změně. V roce 2016 došlo k nárůstu v počtu nevyřízených věcí především u VS v Olomouci. Ačkoliv počet nevyřízených věcí vzrostl asi o 50 %, v absolutních číslech představuje pouze několik desítek věcí a celkový počet nevyřízených věcí je velmi malý. Jak je již uvedeno výše, počet nevyřízených věcí v roce 2018 klesl u obou soudů. U VS v Praze i přes nárůst v počtu věcí příchozích.

Graf 87: VS – vyřizování odvolacích trestních věcí v letech 2008–2018

4.3.3 Vyřizování věcí v přepočtu na soudce

Počet příchozích, vyřízených i nevyřízených věcí na soudce je u obou soudů velmi podobný. To koresponduje s tvrzením založeným na délkách řízení – oba soudy si ve vyřizování trestní odvolací agendy vedou obdobně.

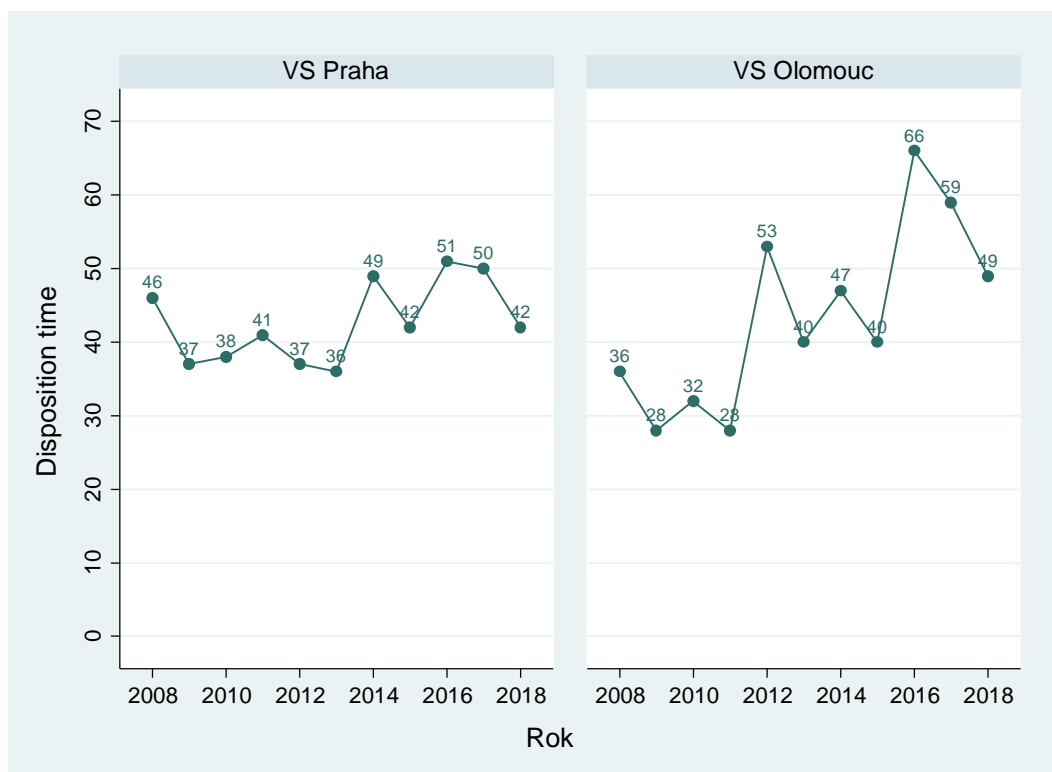
Tabulka 68: VS – vyřizování odvolacích trestních věcí na soudce

Soud	Nápad + obživa		Počet věcí		Nevyřízeno	
			Vyřízeno			
VS Praha	39,55	-2 %	40,10	-0 %	4,65	-15 %
VS Olomouc	36,71	-7 %	38,29	-3 %	5,18	-19 %
Celkem ČR	38,70	-3 %	39,56	-1 %	4,81	-17 %

4.3.4 Disposition time

DT opět potvrzuje to, co ukazují předchozí podkapitoly. Nejdůležitější je, že DT, tedy poměr mezi nevyřízenými a vyřízenými věcmi, je nízký. Především u VS v Olomouci je pak DT značně nestabilní, zejména nárůst v roce 2016 je velmi výrazný. To ale plyne z dlouhodobě velmi malého počtu nevyřízených věcí. Při takto malých číslech se změna v počtu nevyřízených věcí o několik desítek silně projeví v DT. V reálném fungování nebo zatíženosti soudu ale k (téměř) žádné změně nedojde. V následujících dvou letech opět došlo k poklesu a DT se tak opět dostal přibližně na předchozí úroveň.

Graf 88: VS – DT trestního odvolacího řízení v letech 2008–2018

Situaci v této agendě lze shrnout asi tak, že ani jeden ze soudů nevykazuje problém s jejím vyřizováním a oba soudy ji vyřizují přibližně stejně rychle. V některých ukazatelích vykazuje lepší výsledky Praha, v jiných Olomouc. Data v některých obdobích vykazují určité výkyvy, které jsou způsobeny tím, že počet pozorování (např. počet pravomocně skončených věcí) je malý. Nárůst v délkách řízení v roce 2017 a u VS v Olomouci v roce 2018 lze prozatím považovat za výkyv. Počet nevyřízených věcí a počet nevyřízených věcí déle než 6 měsíců totiž klesá.

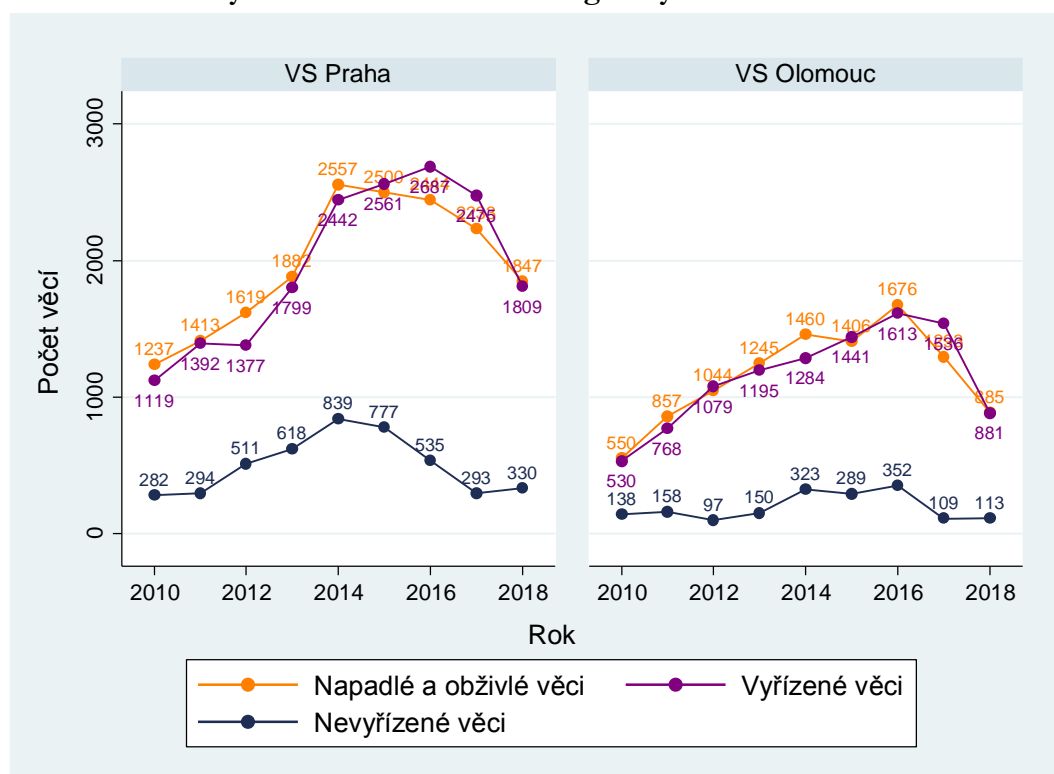
4.4 Insolvenční agenda – II. stupeň

Vrchní soudy vyřizují také insolvenční agendu v druhém stupni, to znamená především odvolání podaná proti rozhodnutí prvostupňových krajských insolvenčních soudů v rejstříku INS. Dále jsou do této agendy zahrnuta řízení o podjatosti, řízení o přikázání věci a řízení o příslušnosti vztahující se k insolvenčnímu řízení. Počet napadlých věcí v těchto agendách se však pohybuje v rádech jednotek. V insolvenční agendě nejsou k dispozici délky řízení a nelze ani provést přepočítání na jednoho soudce.

4.4.1 Vyřizování věcí

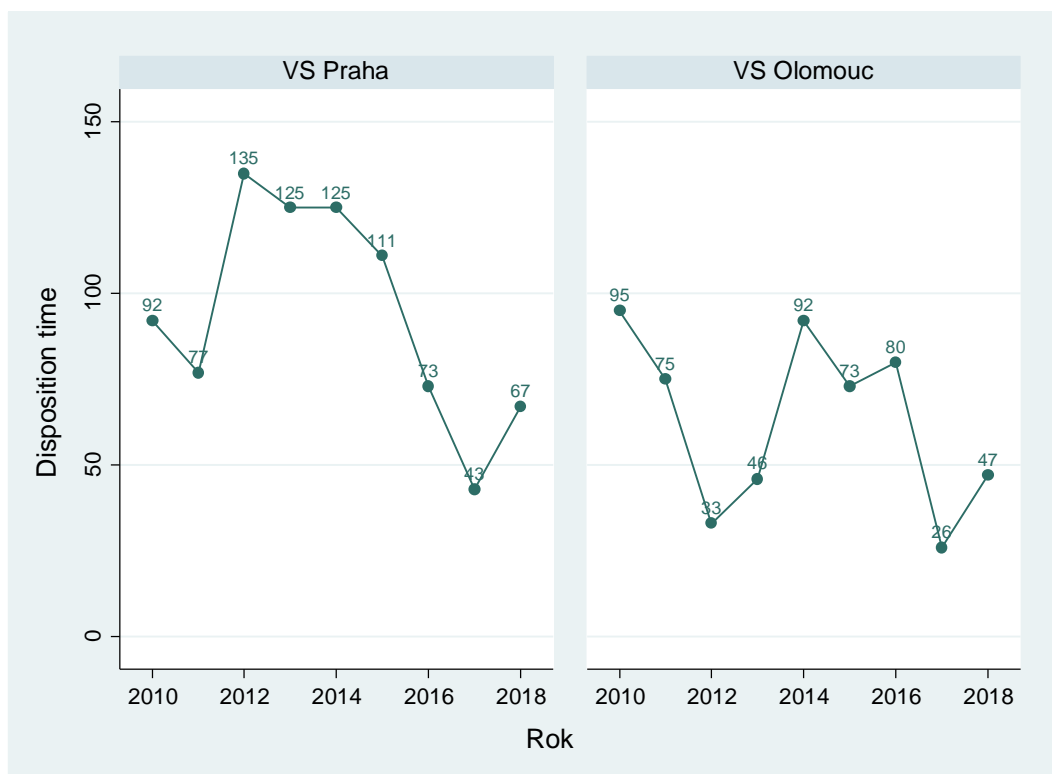
Z grafu je patrný velký nárůst v nápadu i počtu vyřízených věcí do roku 2014. Důvody jsou stejné jako v případě insolvenční agendy u prvostupňových soudů, tedy skutečnost, že rejstřík vznikl v roce 2008 a logicky trvá několik let, než se nápad ustálí. U odvolání dojde ke stabilizaci s určitým zpožděním oproti prvostupňové agendě. U VS Praha začal nápad klesat v roce 2015, u VS Olomouc došlo k poklesu až v roce 2017. I v roce 2018 se snížil počet napadlých a obžिवých věcí, který se však neodrazil v počtu nevyřízených věcí, kdy se počet nevyřízených věcí zvýšil v roce 2018 na VS Praha téměř o 13 % (na VS Olomouc stagnoval). Oproti předchozímu roku se situace u obou soudů již nezlepšovala. Je třeba poznamenat, že pokles v počtu příchozích věcí v letech 2017 a 2018 je opravdu vysoký. Počet příchozích věcí v roce 2018 byl u VS v Praze ve srovnání s rokem 2016 o 24 % nižší. U VS v Olomouci byl nižší dokonce o 47 %.

Graf 89: VS – vyřizování insolvenční agendy v letech 2010–2018

4.4.2 Disposition time

Graf 90: VS – DT v insolvenční agendě v letech 2010–2018

Z dat byl patrný zřetelný klesající trend u VS v Praze. Zejména v letech 2016 a 2017 došlo k obzvláště významnému poklesu vyplývajícimu z výše popsaných změn v počtu nevyřízených věcí. U VS v Olomouci došlo také k obrovskému poklesu v DT. Pokles v obou případech plyne z poklesu v počtu nevyřízených věcí a ten zase plyne především ze snížení nápadu. Vzhledem k poměrně velkým změnám v počtu vyřízených a nevyřízených věcí je DT v této agendě proměnlivý. Ačkoliv není pro tuto agendu k dispozici mnoho dat, můžeme dojít k závěru, že v roce 2017 byla z hlediska vyřizování věcí tato agenda pro oba soudy bezproblémová. V roce 2018 došlo k výraznému růstu DT u obou soudů, protože počet vyřízených věcí výrazně poklesl, zatímco počet nevyřízených věcí mírně rostl nebo stagnoval. Agenda se ale stále jeví poměrně bezproblémově, neboť už jen díky poklesu v počtu příchozích věcí jsou soudy méně zatížené.

5 Nejvyšší soud

Největší část agendy Nejvyššího soudu (NS) ČR, který sídlí v Brně, tvoří věci, v nichž byl podán mimořádný opravný prostředek proti rozhodnutí odvolacích soudů. Jedná se především o dovolání, a to v občanskoprávním a obchodním řízení (rejstřík Cdo, dříve také rejstřík Odo), trestním řízení (rejstřík Tdo), insolvenčním řízení (rejstřík NSČR) a incidenčních sporech (rejstřík ICdo). V této zprávě sledujeme také agendu stížností pro porušení zákona (rejstřík Tz), což je další mimořádný opravný prostředek v trestním řízení. Stejně jako u ostatních soudů nechybí v této kapitole ani data týkající se personální situace. Nejvyšší soud rozhoduje i v dalších případech stanovených předpisy upravujícími působnost soudů a řízení před soudem.¹¹

V případě Nejvyššího soudu uvádí zpráva méně ukazatelů než u soudů nižších stupňů. Jsou pro to dva důvody. Za prvé, délka řízení nebo další statistické ukazatele nejsou k dispozici. Za druhé, soud je pouze jeden a není ho tedy s čím statisticky srovnávat. Přepočtení vyřizování na jednoho soudce či výpočet disposition time zde tedy mají mnohem menší smysl než u ostatních soudů.

V této zprávě uvádíme základní statistické informace. Další údaje a informace o činnosti NS s rozsáhlým komentářem jsou dostupné v Ročence Nejvyššího soudu.¹²

5.1 Personál

5.1.1 Soudci

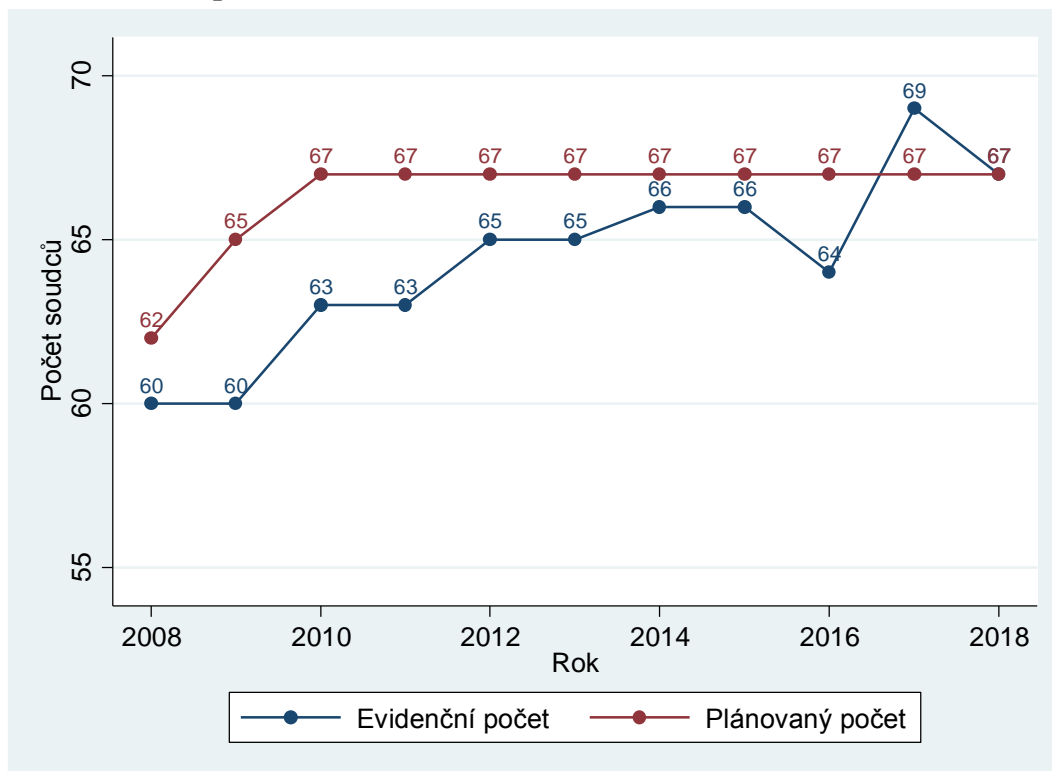
Počet soudců se od roku 2009 do roku 2014 pomalu zvyšoval. Celkem se zvýšil o šest soudců, tedy o 10 %. Z důvodu dovršení věku 70 let odešli v roce 2016 2 soudci. K 1. 1. 2017 nicméně došlo doplnění počtu soudců, takže jich k tomuto datu u NS působilo 69. K 1. 1. 2018 u soudu působilo 67 soudců, tedy stejný počet jako je plánovaný počet soudců. Soud je ovšem dlouhodobě posilován o stážisty z nižších soudů (aktuálně jich zde působí 12¹³).

¹¹ § 14 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), ve znění pozdějších předpisů.

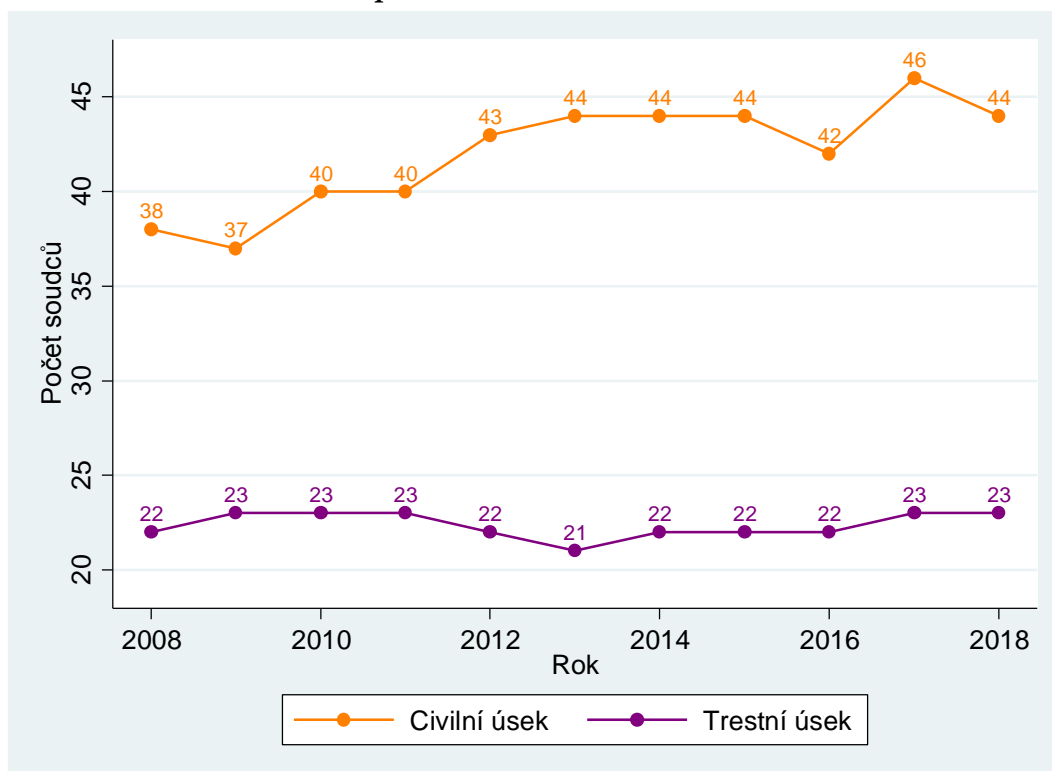
¹² Ročenky Nejvyššího soudu jsou k dispozici [zde](#), navštíveno dne 6. 6. 2019.

¹³ Soudce občanskoprávního a obchodního kolegia lze najít [zde](#) a soudci trestního kolegia jsou vyjmenováni [zde](#), navštíveno dne 6. 6. 2019.

Graf 91: NS – počet soudců v letech 2008–2018

Graf 92: NS – evidenční počet soudců dle soudních úseků v letech 2008–2018

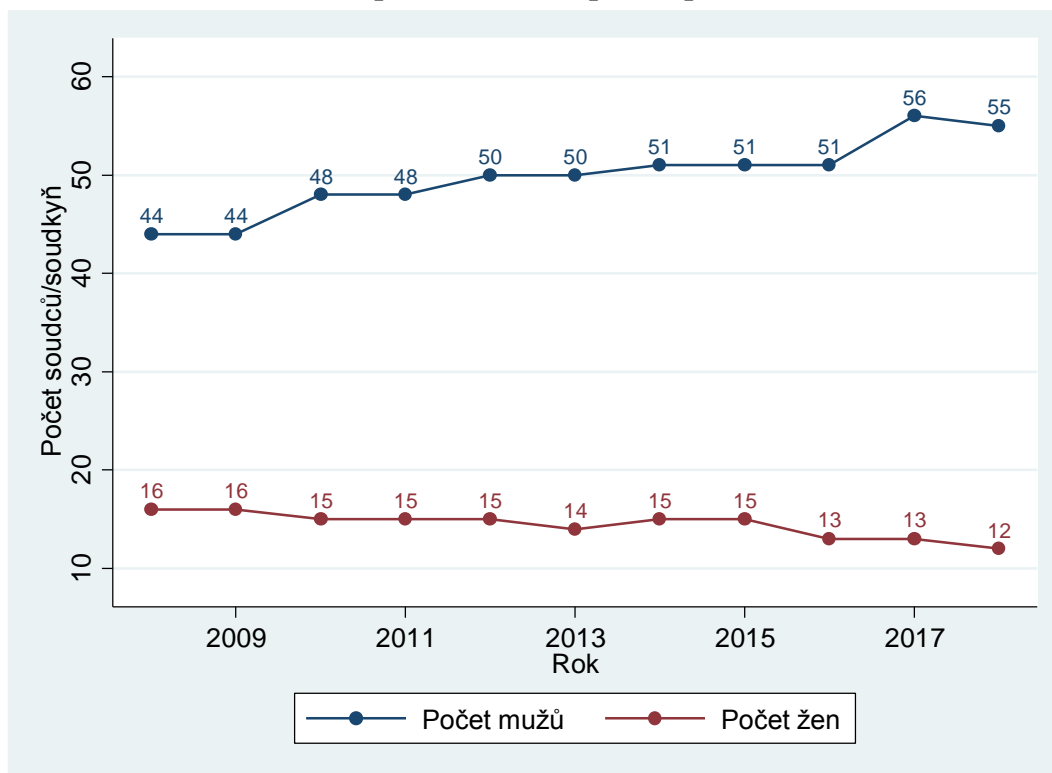
Z dalšího grafu vyčteme, že výše zmíněný mírný nárůst v počtu soudců v letech 2009 až 2014 se odehrál na civilním úseku soudu. V roce 2017 byl především posílen také civilní úsek. V roce 2018 na tomto úseku 2 soudci skončili. V současné době je civilní úsek asi dvakrát větší než úsek

trestní. To je větší rozdíl než u vrchních soudů, ale menší rozdíl než u soudů okresních a krajských.

Na dalším grafu je stejně jako u ostatních soudů zobrazen vývoj počtu soudců a soudkyň. Od roku 2009 se jejich počet zvyšoval a v roce 2017 došlo k dalšímu významnému růstu.

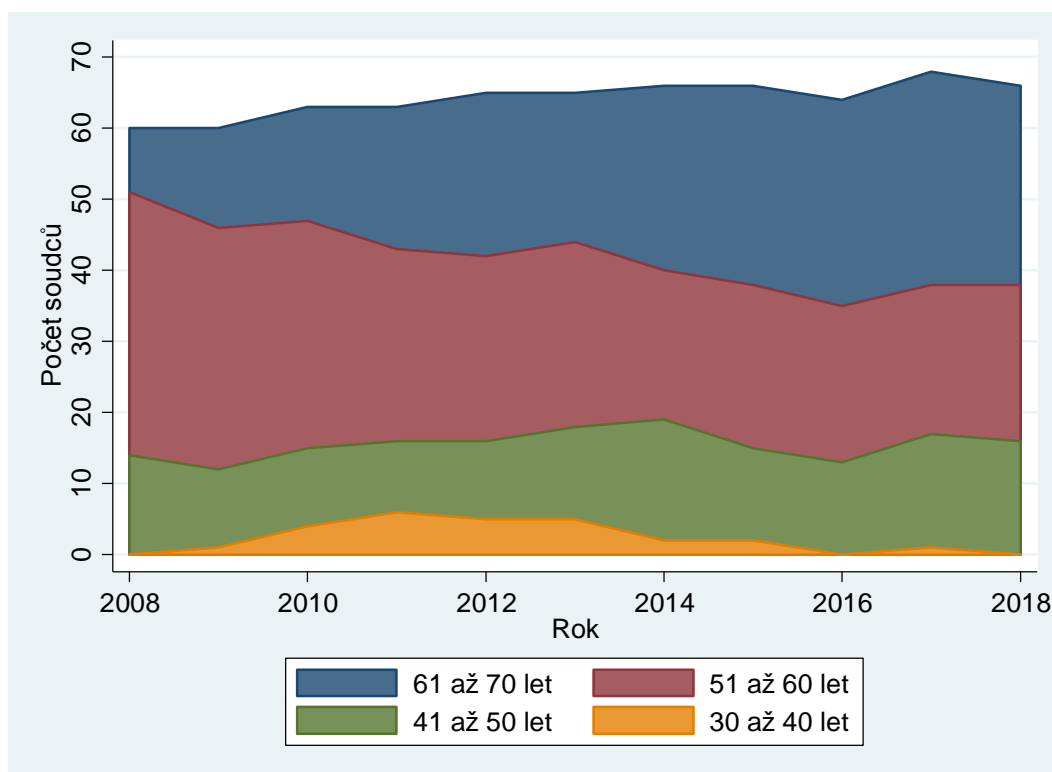
U Nejvyššího soudu pokračuje trend, který je patrný i u některých soudů nižších stupňů, tedy snižování podílu soudkyň s každým dalším článkem soudní soustavy. Podíl žen mezi soudci u Nejvyššího soudu tak v roce 2018 činil pouze asi 18 %.

Graf 93: NS – evidenční počet soudců podle pohlaví v letech 2008–2018

Věkovou strukturu soudců zkoumáme i u Nejvyššího soudu. Soudci u Nejvyššího soudu se už v průměru nezdají být starší než soudci u vrchních soudů. I zde došlo během let ke změnám ve věkové struktuře soudců. Zvyšoval se podíl soudců ve věku 61–70 let a snižoval se podíl soudců mezi 51. a 60. rokem věku.

Graf 94: NS – věková struktura soudců v letech 2008–2018

5.1.2 Zaměstnanci ve výkonu

Diametrálně odlišná povaha rozhodovací činnosti Nejvyššího soudu oproti soudům nižších stupňů (téměř vždy se rozhoduje bez jednání, řeší se téměř výhradně složité právní otázky) se nutně odráží i ve zcela odlišné struktuře zaměstnanců ve výkonu. K tomu nutno doplnit, že činnost asistenta na Nejvyšším soudu je velmi rozdílná oproti činnosti stejně nazvané profese na soudu prvního stupně. Ve srovnání s přechozím rokem se počet zaměstnanců ve výkonu takřka nezměnil.

Tabulka 69: NS – počet zaměstnanců ve výkonu

Funkce	Počet osob
Asistent	151
Vedoucí kanceláře	6
Protokolující úředník	8
Zapisovatelka	17
Celkem ČR	182

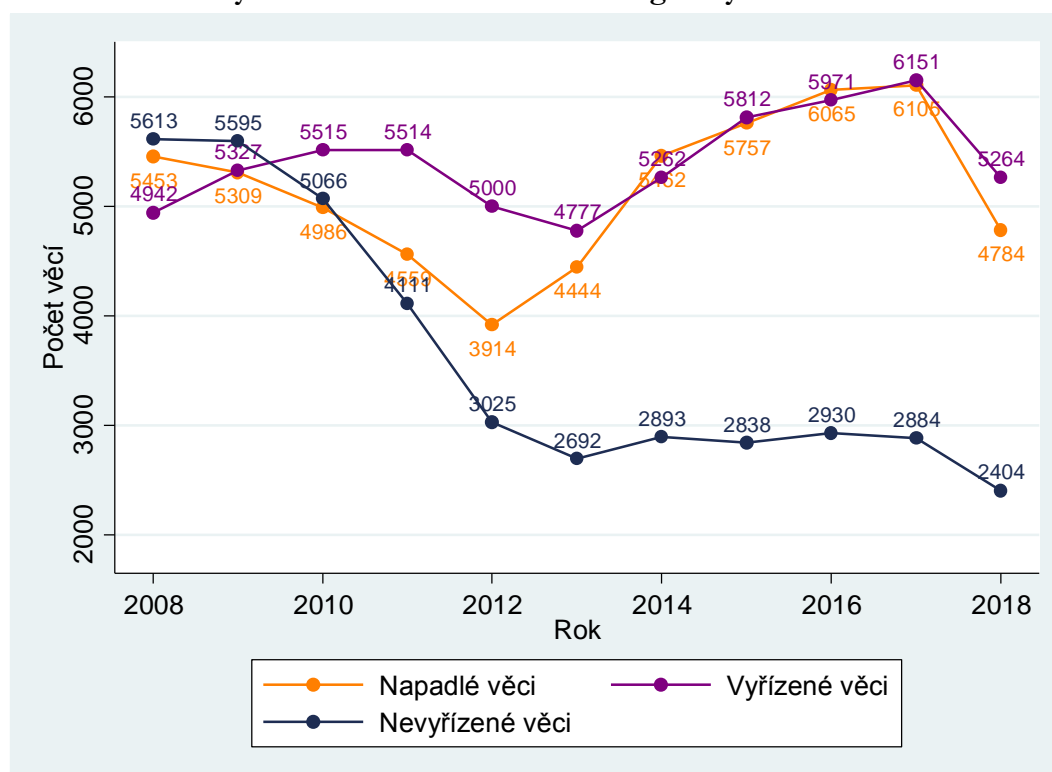
5.2 Civilní dovolací agenda

Již dříve jsme uvedli, že se jedná o rejstřík Cdo, dříve též rejstřík Odo.

5.2.1 Vyřizování věcí

Časové řady mají v tomto případě velmi zajímavý průběh, a to i mimo běžně sledované období 2008–2018. V roce 2001 činil nápad 3 102 věcí a počet nevyřízených věcí byl 1 663. Do roku 2008 víceméně postupně nápad narostl na 5 453 a počet nevyřízených věcí na 5 613. Následoval značný propad nápadu až na 3 914 věcí v roce 2012, což je hodnota na úrovni roku 2003. Pokles v nápadu se logicky příznivě projevil v počtu nevyřízených věcí. Od roku 2013 došlo k dalšímu růstu nápadu (podobnému tomu z let 2002–2008), který trvá dosud. Lze to přisoudit tomu, že dne 1. 1. 2013 nabyla účinnosti novela (zákon č. 404/2012 Sb.), kterou byla rozšířena objektivní přípustnost dovolání v civilních věcech. Soudu se ale tentokrát podařilo úspěšně reagovat a výrazně zvýšil počet vyřízených věcí, čímž se mu podařilo zabránit výraznému růstu v počtu nevyřízených věcí. V roce 2017 se ale rostoucí trend v nápadu silně zpomalil, téměř zastavil. V roce 2017 napadlo pouze o 40 věcí více než v roce 2016. V roce 2018 pak došlo k markantnímu poklesu v počtu příchozích věcí (o 22 %). Soudu, který čelil v posledních letech velké případové zátěži, se tak alespoň částečně ulevilo. Výše uvedené se logicky projevilo i v poklesu v počtu vyřízených věcí (mezi příchozími a vyřízenými věcmi je logicky velmi silná závislost). Počet vyřízených věcí ale stále výrazně převýšil počet věcí příchozích. Došlo tedy k poklesu nevyřízených věcí.

Graf 95: NS – vyřizování civilní dovolací agendy v letech 2008–2018

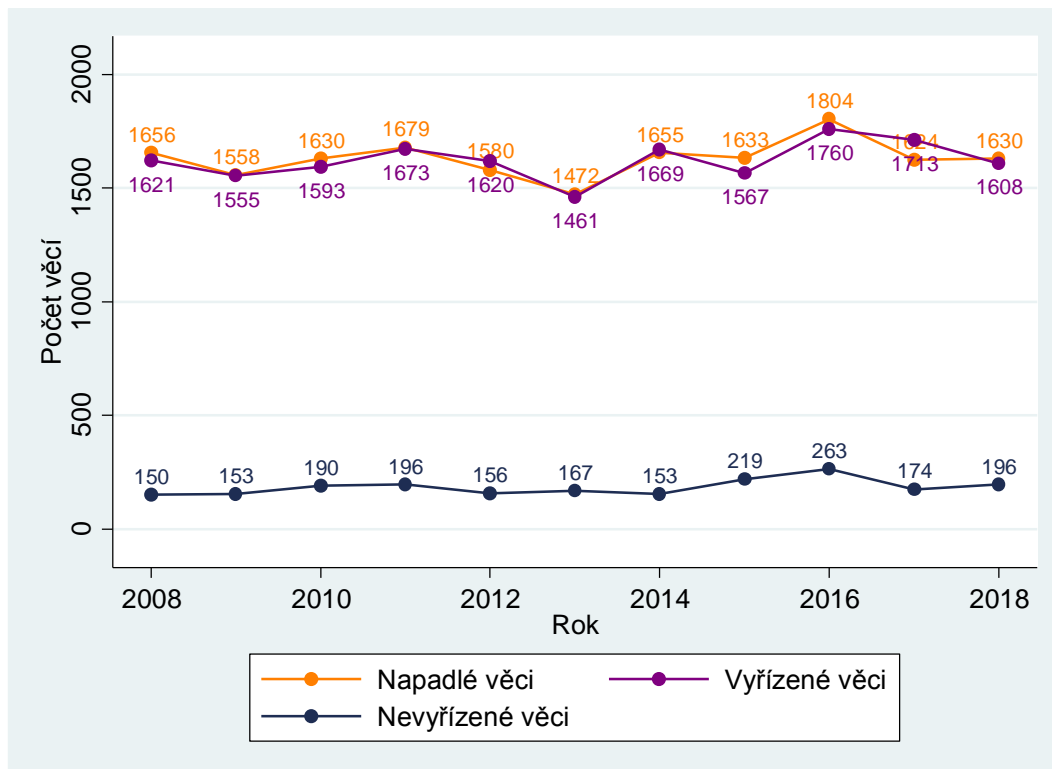

5.3 Trestní dovolací agenda

Jak již bylo řečeno, jedná se o rejstřík Tdo.

5.3.1 Vyřizování věcí

Graf 96: NS – vyřizování trestní dovolací agendy v letech 2008–2018

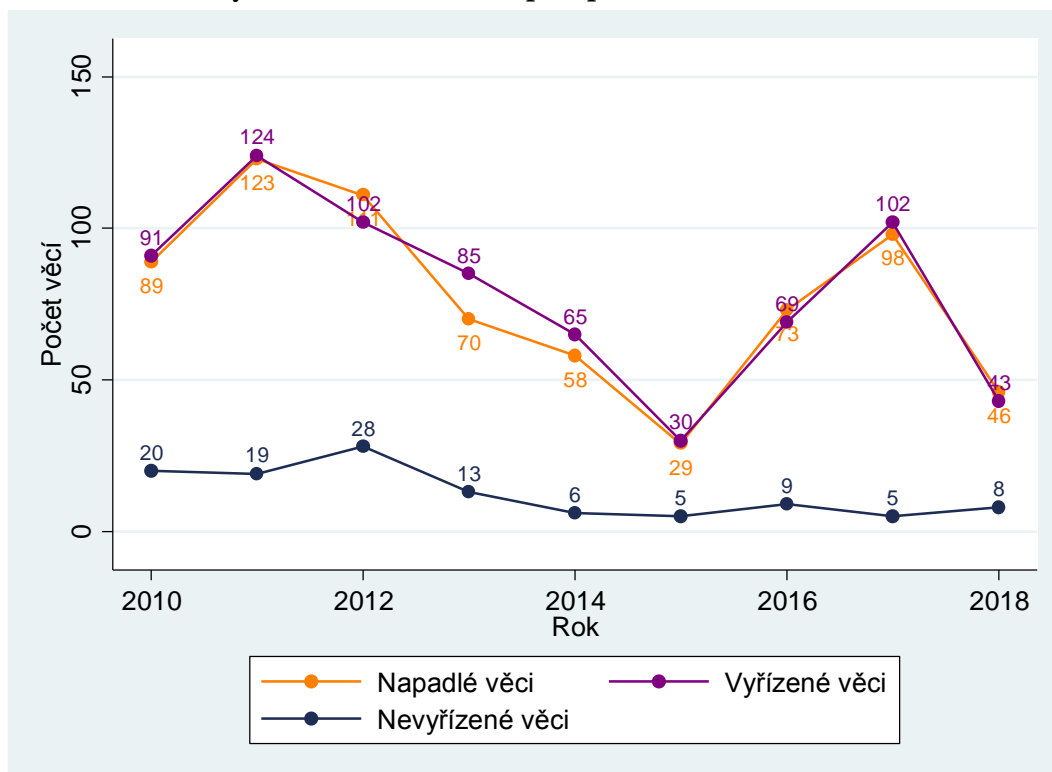
Trestní kolegium čelí mnohem menším změnám v nápadu než kolegium občanskoprávní a obchodní. V agendě Tdo byl nicméně v letech 2013 až 2016 patrný mírný rostoucí trend v počtu napadlých věcí, což se zřejmě projevilo i v mírném růstu v počtu nevyřízených věcí. V roce 2017 nápad poklesl a počet nevyřízených věcí se díky tomu vrátil přibližně na úroveň v roce 2013, na které zůstal i v roce 2018. Počet nevyřízených věcí je v poměru k nápadu a k vyřízeným věcem stále velmi nízký; přesto je třeba ho nadále sledovat.

5.4 Stížnosti pro porušení zákona

Popis této agendy lze najít v seznamu použitých pojmů (příloha). Jedná se o rejstřík označený jako Tz. Agendu vyřizuje trestní kolegium Nejvyššího soudu.

5.4.1 Vyřizování věcí

Graf 97: NS – vyřizování stížností pro porušení zákona v letech 2010–2018

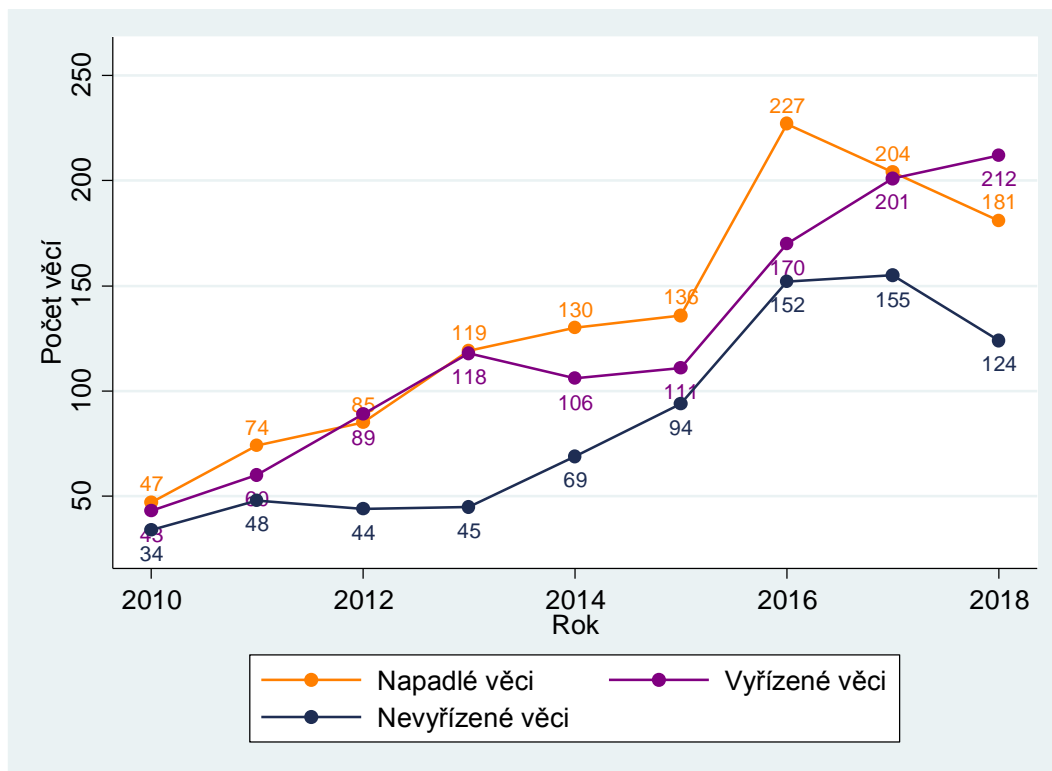
Oproti agendě dovolání, především dovolání v občanskoprávních a obchodních věcech, je tato agenda velmi malá. Z toho také plyne velká variabilita. U takto malých čísel je možné, aby se v jeden rok „sešlo“ větší množství pravomocných rozhodnutí, proti kterým ministr spravedlnosti považuje za vhodné podat stížnost pro porušení zákona. V absolutních číslech se ale jedná o změny malé. Určité změny mohou také plynout ze střídání ministrů spravedlnosti, kteří mohou klást tu větší, tu menší důraz na určitou problematiku. Jak je z grafu patrné, jedná se o agendu, kterou soud vyřizuje bez jakýchkoliv problémů.

5.5 Insolvenční agenda

Jedná se o rejstřík NSČR – věci předložené soudu k rozhodnutí v insolvenčním řízení (dovolání, příslušnost soudů a vyloučení soudců v insolvenčním řízení). Rejstřík spadá pod civilní úsek Nejvyššího soudu, tedy občanskoprávní a obchodní kolegium.

5.5.1 Vyřizování věcí

Graf 98: NS – vyřizování insolvenční dovolací agendy v letech 2010–2018

Agenda je velmi malá, ale až do roku 2016 postupně rostla. V roce 2017 poprvé došlo k poklesu v počtu napadlých věcí, který pokračoval i v roce 2018. Růst a následný pokles nápadu v letech 2017 a 2018 plyne především z obdobného vývoje ve vyřizování druhoinstanční insolvenční agendy u vrchních soudů (graf 89). Oproti vývoji na vrchních soudech se u Nejvyššího soudu situace u nevyřizených věcí v insolvenční agendě v roce 2018 zlepšovala.

6 Nejvyšší správní soud

Do pravomoci Nejvyššího správního soudu (NSS) ČR, který sídlí v Brně, spadá několik druhů rozhodování, například rozhodování ve věcech volebních, rozhodování ve věcech politických stran a hnutí (rozpuštění, pozastavení nebo znovuobnovení jejich činnosti) nebo řízení ve věcech kárné odpovědnosti soudců, státních zástupců a exekutorů. Tato zpráva se soustředí výhradně na soudy a soudce, proto jsou v této zprávě data o řízení ve věcech soudců (řízení ve věcech kárné odpovědnost soudců).

Zdaleka nejrozsáhlejší agendou NSS je ale rozhodování o kasačních stížnostech. Do agendy kasačních stížností spadá velké množství rejstříků: Azs, Ads, Afs, As, Ans, Aps, A, Aos a Ars. Do některých z těchto rejstříků se již nezapisují nové věci. Věci spadají do jednotlivých rejstříků v závislosti na prvostupňové agendě, do níž směřuje kasační stížnost (finanční, azylová apod.).

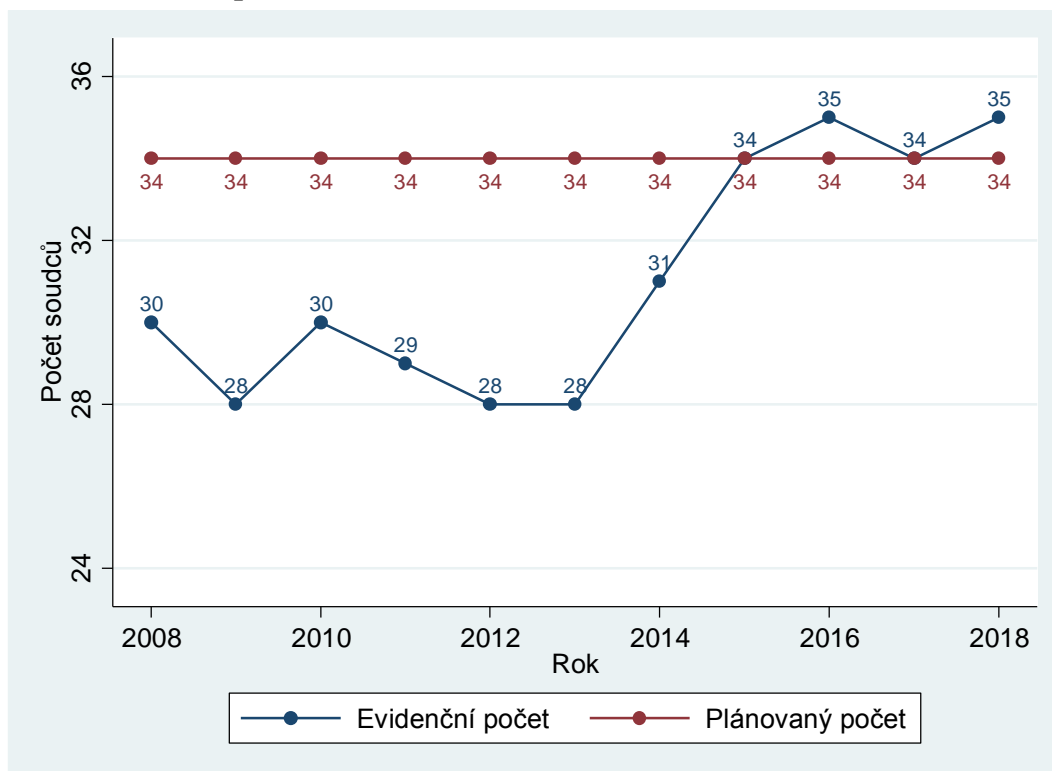
Stejně jako u NS i u NSS zachycuje tato zpráva méně ukazatelů než u ostatních soudů. Důvody jsou stejné: délka řízení nebo další statistické ukazatele nejsou k dispozici a soud je pouze jeden a není ho tedy s čím statisticky srovnávat.

6.1 Personál

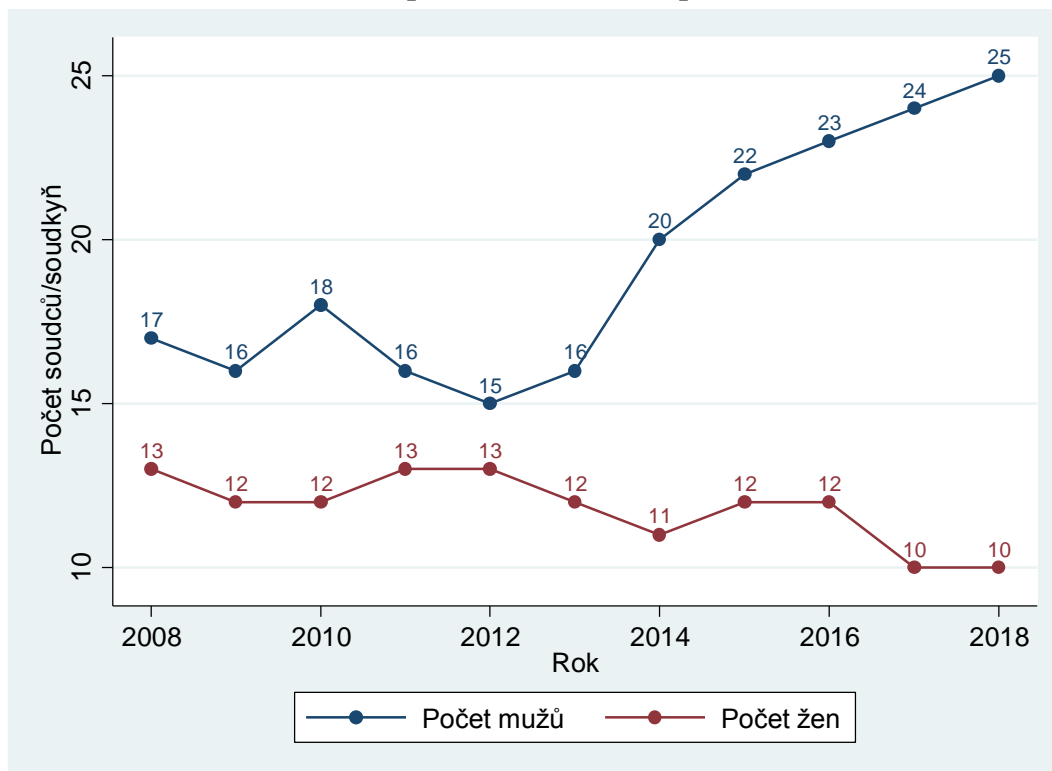
6.1.1 Soudci

Plánovaný počet soudců je neměnný, ale v evidenčním počtu došlo k určitým změnám. V dřívějších letech se jednalo jen o malé výkyvy, v letech 2013 až 2015 však došlo k citelnému posílení soudu a evidenční počet soudců je od roku 2015 stejně vysoký jako plánovaný počet soudců nebo vyšší.

Graf 99: NSS – počet soudců v letech 2008–2018

Graf 100: NSS – evidenční počet soudců dle pohlaví v letech 2008–2018

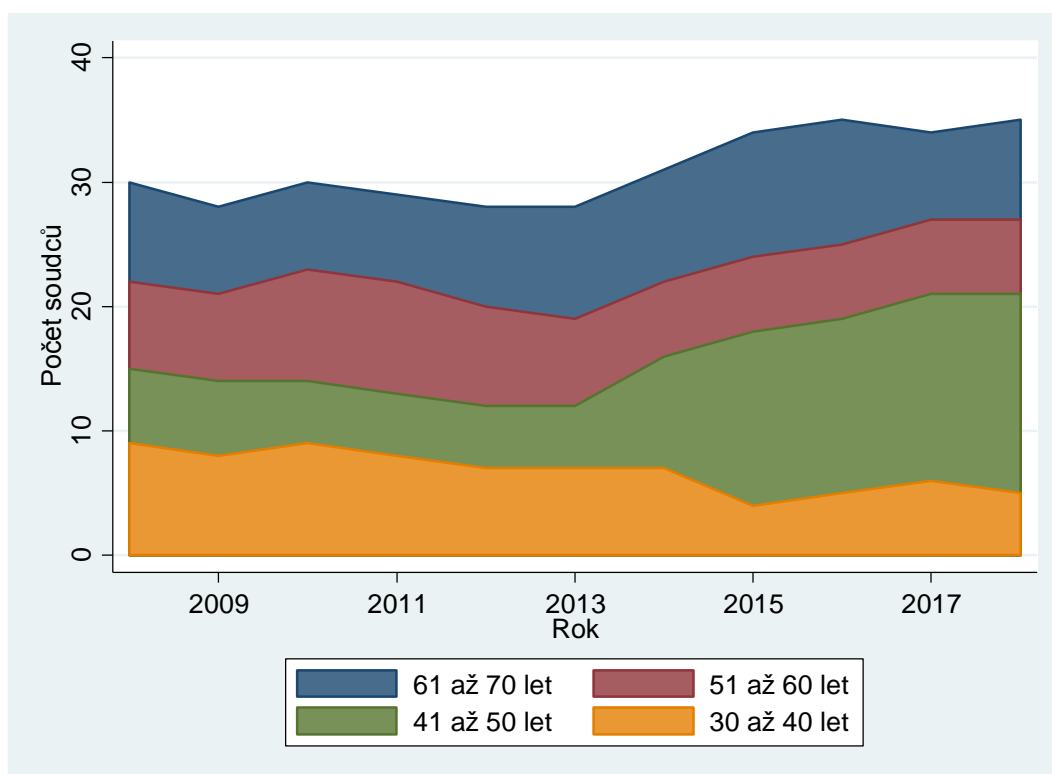

V grafu výše vidíme, že v posledních letech rostl počet mužů, kteří u soudu působí. V roce 2017 také klesl počet žen. U NSS je v současnosti podíl žen mezi soudci asi 29 %, tedy více než u NS, ale méně než u soudů nižších stupňů.

A v dalším grafu je zobrazen, stejně jako u ostatních článků soudní soustavy, vývoj ve věkové struktuře soudců. Zajímavý poznatkem je to, že soudci u NSS jsou výrazně mladší než nejen soudci u Nejvyššího soudu a u vrchních soudů, ale dokonce také než soudci u soudů krajských.

Dáme-li si údaje ze všech tří grafů dohromady, zjistíme, že soudci, o které byl v letech 2013 až 2015 soud posílen, byli muži ve věku 41 až 50 let.

Graf 101: NSS – věková struktura soudců v letech 2008–2018

6.1.2 Zaměstnanci ve výkonu

U NSS je stejně jako u NS s výjimkou asistentů soudců malé množství zaměstnanců ve výkonu. Na jednoho soudce připadají téměř dva asistenti. Personální počty opět plynou z malého počtu věcí a vysoké náročnosti agendy. Ve srovnání s rokem 2017 u soudu ubyly nové zapisovatelky a jejich počet se tak téměř vrátil na úroveň v roce 2016.

Tabulka 70: NSS – počet zaměstnanců ve výkonu

Nadřízený soud	Počet osob
Asistent	61
Vedoucí kanceláře	12
Protokolující úředník	3
Zapisovatelka	20
Celkem ČR	96

6.2 Řízení o kasačních stížnostech

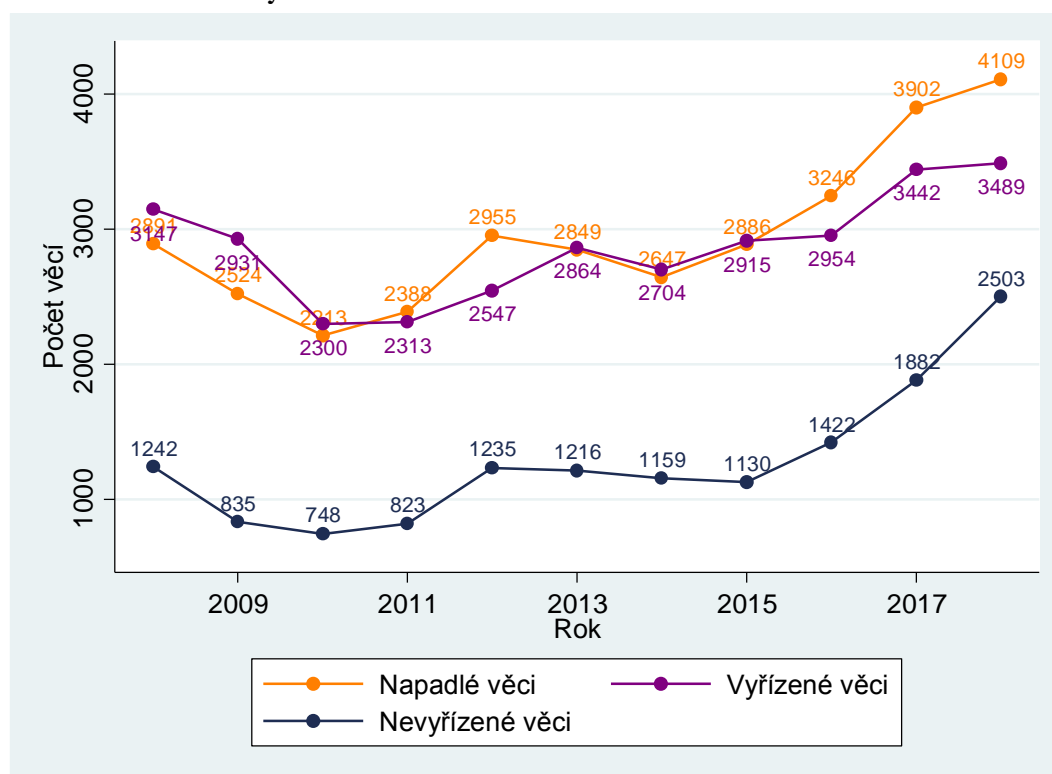
Rejstříky spadající do této agendy jsou popsány v úvodu této části.

6.2.1 Vyřizování věcí

Srovnání nápadu v agendě kasačních stížností a počtu vyřízených věcí u krajských soudů ve správní agendě ukazuje, že průběh obou časových řad vykazuje značnou, i když ne úplnou podobnost. Můžeme tedy logicky dovést, že nápad u NSS se odvíjí především od počtu pravomocně vyřízených věcí u krajských soudů.

V posledních letech pozorujeme stálý a zvětšující se růst v nápadu. V letech 2016–2018 tak soud nebyl schopen vyřídit svůj nápad, ten výrazně převýšil počet vyřízených věcí, což logicky vyústilo v rychlý růst počtu nevyřízených věcí. V roce 2018 nárůst příchozích věcí zpomalil, ale nezastavil. Počet příchozích věcí tak výrazně převýšil počet věcí vyřízených, a došlo tak k růstu v počtu nevyřízených věcí. Tento růst plyne z růstu nápadu a počtu vyřízených věcí v první instanci.

Graf 102: NSS – vyřizování kasačních věcí v letech 2008–2018

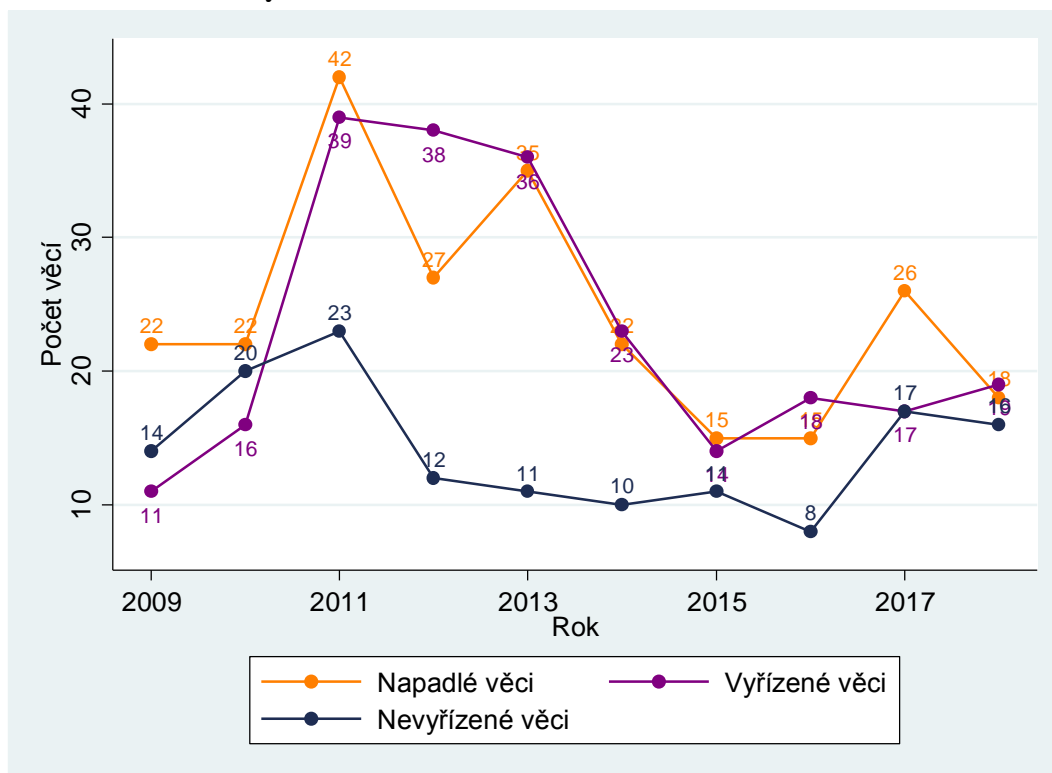

6.3 Řízení ve věcech soudců

Přesněji řečeno, jedná se o řízení ve věcech kárné odpovědnosti soudců a ve věcech nezpůsobilosti soudce podle § 91 zákona o soudech a soudcích. Věci jsou zapisovány do rejstříku Kss.

6.3.1 Vyřizování věcí

Graf 103: NSS – vyřizování řízení ve věcech soudců v letech 2008–2018

Oproti agendě kasačních stížností je tato agenda velmi malá. Z toho také plyne velká variabilita. U takto malých čísel je možné, aby se v jeden rok „sešlo“ větší množství podaných kárných žalob, případně návrhů na zahájení řízení o způsobilosti soudce. V absolutních číslech se ale jedná o změny malé. Například v roce 2018 bylo z 18 vyřizených věcí 10 soudců uznáno vinnými.

Seznam grafů

Graf 1: OS – počet soudců v letech 2008–2018.....	10
Graf 2: OS – evidenční počet soudců dle soudních úseků v letech 2008–2018	11
Graf 3: OS – evidenční počet soudců u jednotlivých soudů	13
Graf 4: OS – evidenční počet soudců dle pohlaví v letech 2008–2018.....	14
Graf 5: OS – věková struktura soudců v letech 2008–2018	16
Graf 6: OS – délka civilního řízení v letech 2008–2018	21
Graf 7: OS – mediánové délky civilního řízení u jednotlivých soudů	22
Graf 8: OS – krabicové grafy, mediánové délky civilního řízení.....	23
Graf 9: OS – distribuce délek civilního řízení.....	24
Graf 10: OS – vyřizování civilních věcí v letech 2008–2018	25
Graf 11: OS – počet nevyříz. civilních věcí na soudce u jednotlivých soudů	27
Graf 12: OS – počet vyřízených civilních věcí na soudce u jednotlivých soudů	28
Graf 13: OS – krabicové grafy, nevyřízené civilní věci na soudce.....	28
Graf 14: OS – disposition time civilního řízení v letech 2008–2018.....	29
Graf 15: OS – disposition time civilního řízení u jednotlivých soudů	30
Graf 16: OS – krabicové grafy, DT civilního řízení.....	31
Graf 17: OS – míra odvolání u jednotlivých soudů v civilním řízení.....	33
Graf 18: OS – míra změny rozsudku u jednotlivých soudů v civilním řízení	34
Graf 19: OS – výše přiznaných nároků, kumulativní četnost.....	35
Graf 20: OS – délka civilního el. rozkazního řízení v letech 2013–2018.....	38
Graf 21: OS – vyřizování věcí v rejstříku EPR v letech 2013–2018.....	39
Graf 22: OS – převedeno z rejstříku EPR v letech 2013–2018.....	40
Graf 23: OS – délka trestního řízení v letech 2008–2018 v kalendářních dnech.....	42
Graf 24: OS – mediánové délky trestního řízení u jednotlivých soudů	43
Graf 25: OS – krabicové grafy, mediánové délky trestního řízení.....	44
Graf 26: OS – distribuce délek trestního řízení	46
Graf 27: OS – vyřizování trestních věcí v letech 2008–2018.....	46
Graf 28: OS – počet nevyříz. trestních věcí na soudce u jednotlivých soudů.....	48
Graf 29: OS – počet vyřízených trestních věcí na soudce u jednotlivých soudů.....	49
Graf 30: OS – krabicové grafy, nevyřízené trestní věci na soudce.....	49
Graf 31: OS – disposition time trestního řízení v letech 2008–2018	50
Graf 32: OS – disposition time trestního řízení u jednotlivých soudů.....	51
Graf 33: OS – krabicové grafy, DT trestního řízení	52
Graf 34: OS – míra odvolání u jednotlivých soudů v trestním řízení	53
Graf 35: OS – míra změny rozsudku u jednotlivých soudů v trestním řízení.....	55
Graf 36: OS – délka řízení v opatrovnické agendě v letech 2009–2018	60
Graf 37: OS – mediánové délky řízení v opatrov. agendě u jednotlivých soudů.....	61
Graf 38: OS – krabicové grafy, mediánové délky opatrovnického řízení	62
Graf 39: OS – vyřizování věcí v opatrovnické agendě v letech 2008–2018	63
Graf 40: OS – disposition time v opatrovnické agendě v letech 2008–2018	64
Graf 41: OS – disposition time v opatrovnické agendě u jednotlivých soudů.....	65
Graf 42: OS – průměrná výše výživného dle povinné osoby v letech 2012–2018.....	67

Graf 43: OS – podíl na příjmu povinné osoby v letech 2012–2018	68
Graf 44: OS – svěřování dítěte do péče.....	69
Graf 45: OS – věkové složení dětí v řízení o péči o nezletilé	70
Graf 46: KS – počet soudců v letech 2008–2018.....	72
Graf 47: KS – evidenční počet soudců dle soudních úseků v letech 2008–2018	72
Graf 48: KS – evidenční počet soudců dle pohlaví v letech 2008–2018.....	73
Graf 49: KS – věkové složení soudců v letech 2008–2018.....	75
Graf 50: KS – délka prvostupňového civilního řízení v letech 2008–2018.....	77
Graf 51: KS – distribuce délek prvostupňového civilního řízení.....	79
Graf 52: KS – vyřizování prvostupňových civilních věcí v letech 2008–2018.....	80
Graf 53: KS – vyřizování věcí v letech 2008–2018, pouze rejstřík Cm.....	81
Graf 54: KS – DT prvostupňového civilního řízení v letech 2008–2018.....	82
Graf 55: KS – délka odvolacího civilního řízení v letech 2010–2018	87
Graf 56: KS – distribuce délek odvolacího civilního řízení	89
Graf 57: KS – vyřizování odvolacích civilních věcí v letech 2008–2018	90
Graf 58: KS – DT odvolacího civilního řízení v letech 2008–2018	92
Graf 59: KS – délka prvostupňového trestního řízení v letech 2008–2018	93
Graf 60: KS – distribuce délek prvostupňového trestního řízení	96
Graf 61: KS – vyřizování prvostupňových trestních věcí v letech 2008–2018.....	96
Graf 62: KS – DT prvostupňového trestního řízení v letech 2008–2018	98
Graf 63: KS – délka odvolacího trestního řízení v letech 2008–2018.....	102
Graf 64: KS – distribuce délek trestního odvolacího řízení.....	103
Graf 65: KS – vyřizování odvolacích trestních věcí v letech 2008–2018.....	104
Graf 66: KS – DT odvolacího trestního řízení v letech 2008–2018.....	105
Graf 67: KS – délka správního řízení u KS v letech 2008–2018.....	106
Graf 68: KS – distribuce délek správního řízení.....	107
Graf 69: KS – vyřizování správních věcí v letech 2008–2018.....	108
Graf 70: KS – vývoj počtu příchozích věcí dle agend správního soudnictví	109
Graf 71: KS – DT správního řízení v letech 2008–2018.....	111
Graf 72: KS – délka insolvenčního řízení v letech 2008–2018.....	114
Graf 73: KS – délka druhé fáze insolvenčního řízení u PO v letech 2010–2018	116
Graf 74: KS – délka druhé fáze insolvenčního řízení u FO v letech 2010–2018	117
Graf 75: KS – vyřizování insolvenčních věcí v letech 2008–2018.....	118
Graf 76: VS – počet soudců v letech 2008–2018	122
Graf 77: VS – evidenční počet soudců dle soudních úseků v letech 2008–2018.....	123
Graf 78: VS – evidenční počet soudců dle pohlaví v letech 2008–2018.....	124
Graf 79: VS Praha – věkové složení soudců v letech 2008–2018.....	124
Graf 80: VS Olomouc – věkové složení soudců v letech 2008–2018	125
Graf 81: VS – délka civilního odvolacího řízení u VS v letech 2010–2018.....	127
Graf 82: VS – distribuce délek civilního odvolacího řízení.....	128
Graf 83: VS – vyřizování odvolacích civilních věcí v letech 2008–2018	128
Graf 84: VS – DT civilního odvolacího řízení v letech 2008–2018.....	130
Graf 85: VS – délka trestního odvolacího řízení v letech 2010–2018	131
Graf 86: VS – distribuce délek trestního odvolacího řízení.....	132
Graf 87: VS – vyřizování odvolacích trestních věcí v letech 2008–2018.....	133

Graf 88: VS – DT trestního odvolacího řízení v letech 2008–2018	134
Graf 89: VS – vyřizování insolvenční agendy v letech 2010–2018	135
Graf 90: VS – DT v insolvenční agendě v letech 2010–2018.....	136
Graf 91: NS – počet soudců v letech 2008–2018.....	138
Graf 92: NS – evidenční počet soudců dle soudních úseků v letech 2008–2018	138
Graf 93: NS – evidenční počet soudců podle pohlaví v letech 2008–2018.....	139
Graf 94: NS – věková struktura soudců v letech 2008–2018	140
Graf 95: NS – vyřizování civilní dovolací agendy v letech 2008–2018	141
Graf 96: NS – vyřizování trestní dovolací agendy v letech 2008–2018.....	142
Graf 97: NS – vyřizování stížností pro porušení zákona v letech 2010–2018	143
Graf 98: NS – vyřizování insolvenční dovolací agendy v letech 2010–2018.....	144
Graf 99: NSS – počet soudců v letech 2008–2018.....	145
Graf 100: NSS – evidenční počet soudců dle pohlaví v letech 2008–2018.....	146
Graf 101: NSS – věková struktura soudců v letech 2008–2018.....	147
Graf 102: NSS – vyřizování kasačních věcí v letech 2008–2018.....	148
Graf 103: NSS – vyřizování řízení ve věcech soudců v letech 2008–2018.....	149

Seznam tabulek

Tabulka 1: OS – počet soudců dle krajů.....	12
Tabulka 2: OS – evidenční počet soudců dle pohlaví a krajů.....	14
Tabulka 3: OS – předsedové a místopředsedové soudů.....	15
Tabulka 4: OS – věková struktura soudců dle krajů.....	16
Tabulka 5: OS – evidenční počet zaměstnanců ve výkonu dle krajů.....	17
Tabulka 6: OS – počet přísedících dle krajů.....	18
Tabulka 7: OS – délky civilního řízení dle krajů.....	21
Tabulka 8: OS – vyřizování civilních věcí dle krajů.....	25
Tabulka 9: OS – vyřizování civilních věcí na soudce dle krajů.....	26
Tabulka 10: OS – disposition time v civilním řízení dle krajů.....	30
Tabulka 11: OS – míra odvolání dle krajů v civilním řízení.....	32
Tabulka 12: OS – míra změny rozsudku dle krajů v civilním řízení.....	33
Tabulka 13: OS – nejčastější spory v civilním řízení.....	36
Tabulka 14: OS – délky el. rozkazního civilního řízení dle krajů.....	38
Tabulka 15: OS – vyřizování věcí v rejstříku EPR dle krajů.....	40
Tabulka 16: OS – převedeno z rejstříku EPR dle krajů.....	41
Tabulka 17: OS – délky trestního řízení dle krajů.....	43
Tabulka 18: OS – délky trestního řízení dle hlav trestního zákoníku.....	45
Tabulka 19: OS – vyřizování trestních věcí dle krajů.....	47
Tabulka 20: OS – vyřizování trestních věcí na soudce dle krajů.....	48
Tabulka 21: OS – disposition time trestního řízení dle krajů.....	50
Tabulka 22: OS – míra odvolání dle krajů v trestním řízení.....	53
Tabulka 23: OS – míra změny rozsudku dle krajů v trestním řízení.....	54
Tabulka 24: OS – podíl počtu odsouzených dle hlav trestního zákoníku.....	57
Tabulka 25: OS – nejčastější trestné činy dle hlav.....	58
Tabulka 26: OS – délky řízení v opatrovnické agendě dle krajů.....	61
Tabulka 27: OS – vyřizování opatrovnických věcí dle krajů.....	63
Tabulka 28: OS – disposition time v opatrovnické agendě dle krajů.....	65
Tabulka 29: KS – počet soudců dle soudů.....	73
Tabulka 30: KS – evidenční počet soudců dle pohlaví a soudů.....	74
Tabulka 31: KS – věková struktura soudců dle krajů.....	75
Tabulka 32: KS – evidenční počet zaměstnanců ve výkonu dle soudů.....	76
Tabulka 33: KS – délky prvostupňového civilního řízení dle soudů.....	78
Tabulka 34: KS – vyřizování prvostupňových civilních věcí dle soudů.....	81
Tabulka 35: KS – DT prvostupňového civilního řízení dle soudů.....	83
Tabulka 36: KS – míra odvolání dle soudů v civilním řízení.....	83
Tabulka 37: KS – míra změny rozsudku dle soudů v civilním řízení.....	84
Tabulka 38: KS – výše přiznaných nároků.....	85
Tabulka 39: KS – výše přiznaných nároků v letech 2016–2018.....	85
Tabulka 40: KS – nejčastější spory v civilním řízení.....	86
Tabulka 41: KS – délky odvolacího civilního řízení dle soudů.....	88
Tabulka 42: KS – vyřizování odvolacích civilních věcí dle soudů.....	91

Tabulka 43: KS – DT v civilním odvolacím řízení dle soudů.....	92
Tabulka 44: KS – délky prvostupňového trestního řízení dle soudů	94
Tabulka 45: KS – délky trestního řízení dle hlav trestního zákoníku	95
Tabulka 46: KS – vyřizování prvostupňových trestních věcí dle soudů	97
Tabulka 47: KS – DT v prvostupňovém trestním řízení dle soudů	98
Tabulka 48: KS – míra odvolání dle soudů v trestním řízení	99
Tabulka 49: KS – míra změny rozsudku dle soudů v trestním řízení.....	99
Tabulka 50: KS – podíl počtu odsouzených dle hlav trestního zákoníku.....	100
Tabulka 51: KS – nejčastější trestné činy dle hlav	101
Tabulka 52: KS – délky odvolacího trestního řízení dle soudů	103
Tabulka 53: KS – vyřizování odvolacích trestních věcí dle soudů.....	104
Tabulka 54: KS – DT odvolacího trestního řízení dle soudů.....	105
Tabulka 55: KS – délky správního řízení dle soudů.....	107
Tabulka 56: KS – vyřizování správních věcí dle soudů	109
Tabulka 57: KS – podíl nevyřízených věcí druhů agendy správního soudnictví	110
Tabulka 58: KS – vyřizování správních věcí na soudce dle soudů.....	110
Tabulka 59: KS – DT správního řízení dle soudů.....	112
Tabulka 60: KS – délky insolvenčního řízení dle soudů.....	115
Tabulka 61: KS – délka druhé fáze insolvenčního řízení u PO dle soudů.....	117
Tabulka 62: KS – délka druhé fáze insolvenčního řízení u FO dle soudů.....	118
Tabulka 63: KS – vyřizování insolvenčních věcí dle soudů	119
Tabulka 64: KS – vyřizování insolvenčních věcí na soudce dle soudů	120
Tabulka 65: KS – podíl jednotlivých způsobů řešení úpadku	121
Tabulka 66: VS – počet zaměstnanců ve výkonu dle soudů.....	126
Tabulka 67: VS – vyřizování odvolacích civilních věcí na soudce	129
Tabulka 68: VS – vyřizování odvolacích trestních věcí na soudce	133
Tabulka 69: NS – počet zaměstnanců ve výkonu.....	140
Tabulka 70: NSS – počet zaměstnanců ve výkonu.....	147

Přílohy

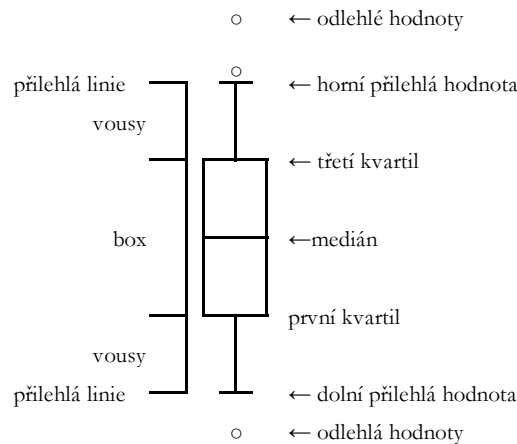
Příloha A – seznam použitých pojmů

Statistické pojmy a použité statistické ukazatele

- **Časová řada** – umožňuje sledovat vývoj daného ukazatele (např. průměrné délky řízení) v čase. Periodicita řad je v této zprávě roční, porovnáváme tedy mezi sebou jednotlivé roky. Řady jsou buď intervalové (např. počet vyřízených věcí za rok), nebo okamžikové (např. počet nevyřízených věcí k 31. 12. daného roku). Časové řady jsou vždy znázorněny v grafické podobě.
- **Délka řízení** – v textu je pojem často používán v množném čísle „délky řízení“. Tím jsou obvykle myšleny sledované ukazatele (průměrná délka řízení, mediánová délka řízení a devadesátý percentil). U každé podkapitoly je uvedeno, o jakou délku řízení se jedná (ode dne nápadu do dne vyřízení soudem I. stupně apod.). Délka řízení je vždy udávána v kalendářních dnech. Vypočtena je ze statistických listů a považována za jeden z ukazatelů výkonnosti a zatíženosti soudů.
- **Disposition time (DT)** – je vypočítán podle metodiky CEPEJ¹⁴ jako (počet nevyřízených věcí na konci daného období) / (počet vyřízených věcí v daném období) × 365. Tento údaj v podstatě ukazuje, za kolik dní by při stejném tempu soud dovyřídil všechny věci, které u něj dnes leží, kdyby k němu již žádné další nepřicházely. Nejedná se o délku řízení, přestože by se to mohlo podle názvu nabízet. Další informace k tomuto ukazateli obsahuje podkapitola 2.2.4. DT je považován za jeden z ukazatelů výkonnosti a zatíženosti soudů.
- **Evidenční počet soudců** – zahrnuje všechny soudce. Do čísla jsou tedy započtení i dlouhodobě nepřítomní soudci (např. na mateřské nebo rodičovské dovolené, dlouhodobě nemocní, na stáží). Uváděné počty jsou vždy k 1. 1. sledovaného roku.
- **Histogram** – používá se pro znázornění rozdělení zkoumaných dat za využití sloupcového grafu. V této zprávě je na ose *x* zkoumaný ukazatel, na ose *y* je relativní četnost v %. Výška sloupců tedy vyjadřuje relativní četnost. Jedná se o počet pozorování, která se nacházejí v daném intervalu / celkový počet pozorování v datovém souboru × 100 %.
- **Kartogram** – v této zprávě se jedná o mapu, která znázorňuje výši zkoumaného ukazatele v soudních okresech nebo obvodech hlavního města Prahy. Tmavší odstín barvy obvykle značí vyšší hodnotu ukazatele. Například tmavší odstíny fialové barvy značí vyšší mediánovou délku řízení. U kartogramů je potřeba věnovat pozornost širí intervalů, aby nedošlo k dezinterpretaci. Graf se vždy skládá ze dvou kartogramů – větší znázorňuje celou ČR, Praha je pak znázorněna na menším kartogramu v pravém horním rohu.

¹⁴ Komise pro efektivitu justice Rady Evropy.

- **Krabicový graf** – nebo krabicový diagram, z anglického *box plot*. U vybraných ukazatelů a agend je sestaven pro každý rok. Krabicové grafy jsou seřazeny za sebe do časové řady, aby bylo vidět, jak se s postupem času měnily, a jak se tedy měnila data, z nichž vychází. Na obrázku níže je zobrazen krabicový graf i s popisky jednotlivých částí. Pojmy medián a kvartil jsou vysvětleny v příslušných heslech tohoto seznamu. Přilehlé hodnoty se rovnají 1,5násobku hodnoty příslušného kvartilu. Odlehlé hodnoty (tzv. *outliers*) jsou pak hodnoty větší, než je přilehlá hodnota.

Příklad grafu zobrazuje data, která jsou téměř dokonale symetrická, jedinou výjimku tvoří odlehlé hodnoty. Vousy i části boxu (krabice) jsou totožné nad i pod mediánem. Reálná data ale takto symetrická většinou nejsou. Části nad i pod mediánem jsou různě velké a samozřejmě se mění během času.

Větší box, delší vousy nebo více odlehlých hodnot značí větší variabilitu v datech, a tedy i větší rozdíly mezi soudy. Vždy je však potřeba věnovat pozornost měřítku osy y .

Výhodou krabicového grafu je, že poskytuje lepší a komplexnější přehled o rozdělení a míře variability v datech než pouze jeden sledovaný ukazatel, jako je například směrodatná odchylka. Přitom je ale stále vhodný pro sledování změn v čase.

- **Kumulativní četnost** – absolutní četnost vyjadřuje, kolikrát se daná hodnota v souboru vyskytuje. Kumulativní četnost je pak součet absolutních četností u hodnot rovných nebo nižších než daná hodnota. Máme-li například soubor, kde jsou hodnoty $\{1,1,2,2,3,3,3,4\}$. Absolutní četnost hodnoty 2 je dva a kumulativní četnost je čtyři ($2+2$). Kumulativní četnost lze také vyjádřit relativně, a v tomto případě je relativní četnost 0,5 (50 %)
- **Kvartil** – tři kvartily rozdělí vzestupně seřazený soubor hodnot na čtyři stejně velké části, z nichž každá představuje právě jednu čtvrtinu. První kvartil (tzv. dolní) se rovná 25. percentilu, tedy 25 % hodnot je menší a 75 % je větší, druhý kvartil (střední) je mediánem a třetí kvartil (horní) je roven 75. percentilu.
- **Medián** – hodnota, která se nachází přesně uprostřed vzestupně seřazeného souboru hodnot a dělí ho na dvě stejně velké části o stejném počtu hodnot. Platí, že nejméně 50 % hodnot je menších nebo rovno a nejméně 50 % hodnot je větších nebo rovno mediánu. Medián se rovná druhému kvartilu, pátému decilu a padesátému percentilu. Má-li soud mediánovou délku řízení např. 200 dnů, řízení pro první polovinu případů (tedy věcí) trvá maximálně 200 dnů včetně, pro druhou polovinu 200 dnů nebo více.

- **Měřítka náročnosti agendy** – měřítka byla pro každou soudní agendu (rejstřík) stanovena komisí složenou ze soudců a expertů. Teoreticky určuje náročnost průměrné věci v dané agendě (rejstříku). Měřítka vyjadřují počet věcí, které by měl jeden soudce nebo zaměstnanec ve výkonu vyřídit (zpracovat) za rok. Vyšší číslo tedy znamená nižší náročnost. Měřítka jsou využita při tzv. systemizaci (viz toto heslo).
- **Míra celkové změny rozsudku** – vypočtena jako míra odvolání krát míra změny rozsudku. Jde o podíl věcí, v nichž nakonec bylo odvolacím soudem změněno rozhodnutí soudu I. stupně ke všem prvostupňovým rozhodnutím.
- **Míra odvolání** – je vypočtena ze statistických listů a jedná se o poměr pravomocně vyřízených věcí, v nichž bylo podáno odvolání, k celkovému počtu pravomocně skončených (vyřízených) věcí $\times 100\%$. *Ceteris paribus* (za jinak neměnných podmínek) ji lze považovat za aproximaci složitosti věcí (čím složitější věc, tím pravděpodobnější odvolání), je však třeba mít na paměti, že je ovlivněna i mnoha dalšími faktory. Způsob výpočtu míry odvolání jsme oproti verzi z roku 2016 upravili. Nyní jsou zahrnuty i věci, v nichž odvolací soud zrušil rozhodnutí soudu I. stupně a věc mu vrátil. Následně již odvolání podáno nebylo. Dále jsme data u prvostupňové civilní agendy očistili o spory, kde byla výše přiznaného nároku menší než 10 000. V těchto sporech (až na výjimky) nelze podat odvolání, a jejich zahrnutí by tak snižovala vypočtené hodnoty míry odvolání. Po této úpravě tak došlo k poměrně značnému zvýšení míry odvolání. Změnu metodiky jsme aplikovali i na data z předchozích let.
- **Míra vyřizování** – je vypočtena jako (počet vyřízených věcí v daném období) / (počet příchozích věcí v daném období) $\times 100\%$. Udává tedy, zda soud vyřídil více věcí, než mu nově přišlo (nápad a obživa). Je-li větší než 100 %, soud vyřídil více věcí, než mu přišlo, a snížil se tedy počet nevyřízených věcí. Je-li menší než 100 %, soud vyřídil méně věcí, než mu přišlo, a zvýšil se tedy počet nevyřízených věcí.
- **Míra změny rozsudku** – je vypočtena ze statistických listů a jedná se o poměr pravomocně skončených věcí, v nichž bylo vyhověno odvolání (tedy rozsudek soudu I. stupně byl změněn odvolacím soudem na podkladě odvolání) k celkovému počtu pravomocně skončených věcí, v nichž bylo podáno odvolání $\times 100\%$. Do změny rozsudku jsou započítány i případy, kdy bylo rozhodnutí soudu I. stupně u odvolacího soudu zrušeno nebo vráceno soudu I. stupně. *Ceteris paribus* (za jinak neměnných podmínek) ji lze považovat za aproximaci kvality rozhodování, je však třeba mít na paměti, že je ovlivněna i mnoha dalšími faktory.
- **Nápad** – nebo také napadlé věci. Počet nově zapsaných věcí do rejstříku za určité období. V této zprávě se jedná vždy o roční data, která získáváme z výkazů o činnosti soudů.
- **Nevyřízené věci** – počet věcí, které nebyly vyřízeny (skončeny) k poslednímu dni vykazovaného období. Na rozdíl od ukazatelů jako je nápad, obživa nebo vyřízené věci, které se vztahují k celému sledovanému období, se v tomto případě jedná o stav k určitému datu, v této zprávě vždy k 31. 12. daného roku. Data pocházejí z výkazů o činnosti soudů.
- **Obživa** – nebo také obživlé věci. Jedná se o případy, kdy byla věc sice vyřízena, ale z určitého důvodu se v řízení pokračuje (většinou v důsledku odvolacího řízení, kdy bylo rozhodnutí soudu I. stupně zrušeno a vráceno mu k novému projednání, či po podání

odporu). V této zprávě se stejně jako u nápadu jedná o počet věcí, které obživily za vykazované období, tedy za celý daný rok. Data jsou rovněž získávána z výkazů o činnosti soudů.

- **Percentil** – percentily dělí vzestupně setříděný soubor hodnot na setiny (na sto stejných částí). Devadesátý percentil znamená, že 90 % hodnot je menších nebo rovno a 10 % hodnot větších nebo rovno hodnotě percentilu. Má-li tedy soud devadesátý percentil délky řízení 400 dnů, znamená to, že vyřízení 90 % věcí trvá maximálně 400 dnů, zbylých 10 % pak 400 dnů a více.
- **Plánovaný počet soudců** – odhad počtu soudců potřebných k vyřízení nápadu za předmětný rok. Je vypočítáván pro všechny okresní a krajské soudy, zpravidla jednou ročně pro následující rok. Systemizace vyšších soudů je určena na základě dohody, nikoliv výpočtem.
- **Plošný graf** – typ grafu, který velmi dobře znázorňuje velikost změn v čase a v součtu zobrazovaných hodnot vyjadřuje rovněž vztah jednotlivých částí k celku. Jedná se v podstatě o spojnicový graf, ale plochy pod čarami jsou vyplněny barvami. Plošných grafů existuje několik podtypů a v této zprávě používáme skládaný plošný graf a stoprocentní skládaný plošný graf. Osa *x* znázorňuje čas a na svislé ose *y* jsou hodnoty jednotlivých druhů zkoumaných ukazatelů v absolutních číslech nebo v procentním poměru.
- **Počet soudců na MD/RD** – počet soudců, kteří jsou na mateřské nebo rodičovské dovolené. Je zahrnut do evidenčního počtu soudců. Uvádíme vždy údaje k 1. 1. daného roku.
- **Průměr** – je míněn aritmetický průměr hodnot.
- **Přepočet na soudce** – počty napadlých, vyřízených a nevyřízených věcí jsou vyděleny evidenčním počtem soudců. Jedná se o jeden z ukazatelů výkonnosti a zatíženosti soudů.
- **Příchozí věci** – v této zprávě znamená součet napadlých a obživilých věcí.
- **Statistické listy (SL)** – po pravomocném skončení (konečném vyřízení) věci v hlavních agendách jsou vyplňovány u jednotlivých soudů odpovědnou osobou, odeslány v elektronické podobě a automaticky zařazeny do datového skladu. Vyhotovují se ke každé věci (osobě v trestní agendě). Obsahují velmi detailní údaje o věci (významné datumy, údaje o odvolání, výsledek řízení, anonymizované údaje o účastnících řízení, o výši a druhu trestu apod.).
- **Výkazy o činnosti soudů** – obsahují především údaje o počtu napadlých, obživilých, vyřízených a nevyřízených věcí za zkoumané období, ale i další data, např. dělení vyřízených věcí podle způsobu vyřízení a dělení obživilých věcí podle důvodu pro obživenutí. Vypočítávají se automaticky pro každou agendu (rejstřík) a každý soud.
- **Vyřízené věci** – v této zprávě se vždy jedná o roční data, která jsou získána z výkazů o činnosti soudů.

Právní a ostatní pojmy

- **Civilní** – (agenda, řízení, úsek) činnost soudů v občanském soudním řízení. Civilní soudnictví v sobě dále zahrnuje celou řadu různých specificky upravených typů řízení (řízení o pozůstalosti, umoření listin apod.) a člení se tudíž na další agendy. Do samostatných agend se z něj vyčleňuje opatrovnická a obchodní agenda, z obchodní agendy pak dále zvláště agenda insolvenční. V této zprávě se civilní agendou myslí zpravidla věci vedené v rejstříku C, do kterého se zapisují zejména občanskoprávní návrhy týkající se právních poměrů mezi žalobcem a žalovaným a návrhy na rozhodnutí ve statusových věcech manželských a partnerských.
- **Dovolání** – mimořádný opravný prostředek, jímž lze napadnout pravomocné rozhodnutí odvolacího soudu, pokud to zákon připouští. O dovolání rozhoduje Nejvyšší soud; v civilních řízeních nemusí být v zákonem stanovených případech věc předložena dovolacímu soudu, ale o dovolání může rozhodnout soud v první instanci (jedná se zejména o zastavení dovolacího řízení pro nezaplacení soudního poplatku, odmítnutí dovolání pro opožděnost apod.).
- **Hlavní agendy** – jedná se o takové agendy soudů, které svou velikostí a významem tvoří stěžejní část jejich práce. V případě soudů jsou to z civilní (občanskoprávní) agendy věci zapisované do rejstříku C, z opatrovnické agendy věci vedené v rejstříku P a Nc, u obchodní agendy věci z rejstříku Cm a insolvenčního rejstříku INS, z trestní agendy rejstříky T a Tm a ze správního soudnictví všechny správní rejstříky kromě tzv. všeobecného rejstříku správního soudnictví.
- **InfoData** – statistický portál Ministerstva spravedlnosti, který umožňuje přístup široké veřejnosti k výkazům a statistikám soudů. Jeho hlavním cílem je prezentovat všechny důležité informace o justici na jednom místě a tím přispět k její větší otevřenosti (<http://cslav.justice.cz/InfoData/uvod.html>).
- **Insolvence** – jinak také insolvenční agenda (řízení). Jedná se o zvláštní soudní řízení civilní agendy, jehož předmětem je projednání úpadku a jeho řešení.
- **Jmenovací etapa** – jinak také etapa jmenování soudců. Soudce jmenuje prezident na návrh ministra spravedlnosti, dle aktuální potřeby jednotlivých soudů.
- **Kasační stížnost** – mimořádný opravný prostředek, jímž lze napadnout pravomocné rozhodnutí krajského soudu vydané ve správním soudnictví. Kasační stížnost je možné podat v zásadě proti každému takovému rozhodnutí, není-li z přezkoumání v kasačním řízení zákonem výslovně vyloučeno. O kasačních stížnostech rozhoduje Nejvyšší správní soud.
- **Krajské soudy (KS)** – druhý ze čtyř článků soustavy soudů ČR. Působí jich celkem osm, a to Krajský soud v Praze, v Českých Budějovicích, v Plzni, v Ústí nad Labem, v Hradci Králové, v Brně a v Ostravě a Městský soud v Praze, který vykonává působnost krajského soudu pro území hlavního města Prahy.
- **Moratorium** – představuje poslední možnost odvrátit úpadek dlužníka před jeho zjištěním, neboť po dobu jeho trvání nelze vyhlásit úpadek dlužníka, platí však stejné účinky jako při zahájení insolvenčního řízení. O moratorium může žádat jen dlužník, který je podnikatelem. Moratorium se vyhláší za splnění zákonných podmínek nejdéle na dobu 3 měsíců; ve zvláštních případech může být prodlouženo o dalších třicet dnů.

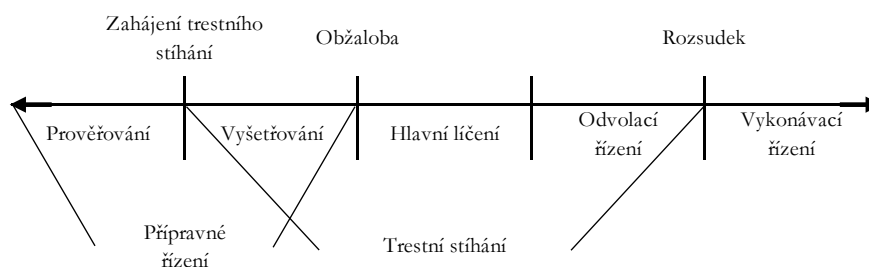
Smyslem moratoria je poskytnout dlužníkovi čas na vyřešení svých nesplacených závazků a pohledávek, zachovat provoz podniku dlužníka a vyrovnat se s věřiteli ještě před tím, než proběhne celé insolvenční řízení.

- **Nadřízený soud** – z hlediska hierarchického organizačního uspořádání soudní soustavy lze soudy obecně označovat podle jejich postavení v soustavě jako soudy vyšší a nižší a z hlediska instančních vztahů také jako soudy nadřízené (vyššího stupně) a podřízené (nižšího stupně). Vyšším soudem je soud, který v soudní soustavě zaujímá oproti jinému soudu vyšší postavení bez ohledu na to, zda nižší soud je činný v obvodu působnosti soudu vyššího. Nadřízeným soudem je soud vyšší ve vztahu k soudu nižšímu (podřízenému), který spadá do jeho obvodu působnosti. Například krajský soud je vždy nadřízeným soudem ve vztahu k okresním soudům v obvodu jeho působnosti, nikoliv však již ve vztahu k okresním soudům, které spadají do působnosti jiného krajského soudu apod.
- **Nejvyšší soud (NS)** – čtvrtý článek soudní soustavy a vrcholný soudní orgán ve věcech patřících do pravomoci soudů v civilním a trestním soudnictví s výjimkou záležitostí, o nichž rozhoduje Ústavní soud a Nejvyšší správní soud. Rozhoduje o mimořádných opravných prostředcích v případech stanovených zákonem o řízení před soudy a v jiných případech stanovených zvláštním právním předpisem nebo mezinárodní smlouvou, s níž vyslovil souhlas Parlament, jíž je Česká republika vázána a která byla vyhlášena. Sídli v Brně.
- **Nejvyšší správní soud (NSS)** – vrcholný soudní orgán ve věcech patřících do pravomoci soudů ve správním soudnictví. Správní soudnictví v ČR spolu s NSS vykonávají dále už jen krajské soudy. Sídli v Brně.
- **OZ** – občanský zákoník, zákon č. 89/2012 Sb., který rekonfiguroval české soukromé právo a nahradil předchozí československý občanský zákoník z roku 1964. Nabyl účinnosti dnem 1. 1. 2014.
- **Obchodní** – (agenda, úsek) jedna ze samostatně sledovaných agend civilního soudnictví, jejíž převážnou část tvoří spory mezi podnikateli a statusové věci právnických osob, včetně jejich zrušení a likvidace, jmenování a odvolávání členů jejich orgánů nebo likvidátora a přeměn. Do obchodní agendy se řadí i dvě další agendy se specificky upraveným druhem řízení. V prvním případě se jedná o insolvenční řízení, která je vzhledem ke svému rozsahu a významu sledována zvlášť. V druhém případě jde o řízení ve věcech veřejných rejstříků právnických a fyzických osob. Tato zpráva se posledně uvedenou agendou nezabývá; údaje o ní lze získat z ostatních veřejných zdrojů justičních statistik.
- **Odvolací instance (agenda)** – také soud II. stupně (druhostupňová agenda). Soudní řízení bývá zpravidla dvoustupňové. Každá nová věc (spor nebo jiná právní věc) je nejdříve projednána a rozhodnuta v první instanci (viz dále). Lze-li nepravomocné rozhodnutí soudu I. stupně napadnout opravným prostředkem, koná se následně u bezprostředně nadřízeného soudu odvolací řízení.
- **Okresní soudy (OS)** – první, nejnižší článek soudní soustavy. Tento článek soustavy čítá celkem 86 okresních soudů, z nichž 75 je označeno jako *okresní*, deset soudů na území hlavního města Prahy jako *obvodní* (území hl. m. Prahy se dělí na deset soudních obvodů), a jeden jako *městský* – Městský soud v Brně, který vykonává působnost okresního soudu pro území Statutárního města Brno (okres Brno-město).

- **Opatrovnická** – (agenda, řízení, úsek) je jednou ze samostatných agend civilního soudnictví, kterou tvoří zejména věci týkající se svéprávnosti a opatrovnictví člověka a dále především záležitosti kolem nezletilých dětí, poručenství a jiné formy péče o dítě. Kromě výše uvedeného se do opatrovnické agendy započítávají také věci tzv. *detenčního řízení*, tedy řízení ve věcech vyslovení přípustnosti převzetí nebo držení ve zdravotním ústavu (rejstřík L). Vzhledem k omezenému rozsahu detenční agendy se jí tato zpráva nezabývá.
- **První instance (prvoinstanční agenda)** – také soud I. stupně (prvostupňová agenda). Okresní soudy jsou soudy první instance vždy, není-li k tomu podle předpisů upravujících soudní řízení učen jiný článek soudní soustavy. Takovým jiným článkem jsou zpravidla krajské soudy. Existuje však velmi malý okruh věcí, kdy jako prvoinstanční soud působí soudy vrchní nebo nejvyšší (Nejvyšší soud a Nejvyšší správní soud).
- **Přisedící soudu** – laické osoby (nejedná se odborně vzdělané soudce), které jsou vedle předsedy členy soudního senátu. Jejich role v rozhodovací činnosti soudu spočívá v přítomnosti na zasedáních některých tříčlenných soudních senátů, přičemž vždy dva přisedící doplňuje jeden profesionální soudce. Ten je předsedou daného senátu, ale při poradě o rozsudku ho mohou přisedící přehlasovat, neboť platí rovnost hlasů [více viz zákon č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přisedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), ve znění pozdějších předpisů].
- **Rejstřík** – je evidenční pomůcka, která podává přehled o počtu a stavu vyřizování jednotlivých věcí. Je také podkladem pro vypracování statistických výkazů o činnosti soudů a dalších statistických výstupů a zdrojem pro základní kontrolu výkonu působnosti soudů. Soudy (včetně nejvyšších) vedou celkem přibližně 120 druhů rejstříků.
- **Rozkazní řízení** – jedná se o civilní řízení ve zkrácené formě, jehož cílem je skončení věcí vydáním platebního rozkazu. V této zprávě označuje jen ta civilní řízení, která jsou zahájena návrhem žalobce na vydání platebního rozkazu. Platební rozkaz se vydává bez slyšení žalované strany a řízení jím může být skončeno jen tehdy, nepodá-li proti němu žalovaná strana odpor. Neskončí-li řízení pravomocným platebním rozkazem, přechází do klasického civilního řízení. Platebním rozkazem se v této zprávě míní nejen běžný platební rozkaz, ale i elektronický platební rozkaz, evropský platební rozkaz a směnečný (šekový) platební rozkaz, není-li uvedeno jinak.
- **Skutková podstata trestného činu** – souhrn typových znaků uvedených v trestním zákoníku, podle kterých se rozlišují jednotlivé druhy trestných činů (vražda, loupež, krádež, podvod atd.).
- **Soudní obvod (okresního, krajského a vrchního soudu)** – územní působnost jednotlivých soudů, včetně názvu a umístění sídla, stanovuje zákon č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přisedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), ve znění pozdějších předpisů. Obvod okresního soudu (soudní okres) je vymezen územním výčtem obcí, které jej tvoří (u obvodního soudu územím městských částí hlavního města Prahy). Obvod krajského soudu (soudní kraj) se skládá z obvodu okresních soudů, kterým je nadřízeným soudem, a obvod vrchního soudu z obvodů krajských soudů, kterým je nadřízeným soudem.
- **Správní** – (agenda, řízení, úsek) – ve správním soudnictví poskytují soudy ochranu veřejným subjektivním právům fyzických i právnických osob a rozhodují i další věci,

o kterých tak stanoví zákon (zejména věci volební, věci místního a krajského referenda a rozhodování o zrušení opatření obecné povahy nebo jeho částí pro rozpor se zákonem).

- **Stížnost pro porušení zákona** – mimořádný opravný prostředek, který může podat jen ministr spravedlnosti, a to proti pravomocnému rozhodnutí soudu nebo státního zástupce, jímž byl porušen zákon nebo které bylo učiněno na podkladě vadného postupu řízení. Stížnost pro porušení zákona se podává k Nejvyššímu soudu, který o ní také rozhoduje (viz také ust. § 266 a násl. tr. řádu).
- **Systemizace a její výpočet** – výpočet slouží k odhadu potřeby soudců k vyřízení nápadu pro následující rok. Pro každý soud se z dat za předchozí tři roky odhadne nápad ve všech rejstřících pro předmětný rok. Za pomoci měřítek se vypočte teoretický počet soudců potřebných k vyřízení nápadu v daném rejstříku. Potřeba soudců pro jednotlivé rejstříky se sečte a vyjde tak potřeba soudců pro předmětný soud a rok. Vypočtená potřeba je nakonec upravena s přihlédnutím ke státnímu rozpočtu, který v současné době umožňuje zaplatit 3 063 soudců. Samotná systemizace spočívá ve stanovení plánovaného počtu soudců pro jednotlivé kraje na základě výše popsaného výpočtu. Pro vyšší soudy je systemizace určena na základě dohody, nikoliv na základě výpočtu. Z výše uvedeného plyne, že systemizace neslouží k určování celorepublikové potřeby soudců, ale k přerozdělování předem stanoveného počtu soudců mezi soudy s ohledem na relativní změny v nápadu.
- **Trestní** – (agenda, řízení, úsek). Hlavním těžištěm trestního řízení je náležité zjištění trestných činů a spravedlivé potrestání jejich pachatelů v souladu se zákonem. Trestní řízení je zákonem upravený postup orgánů činných v trestním řízení (policijní orgány, státní zastupitelství a soudy) a dalších subjektů podílejících se na tomto postupu. Trestní řízení probíhá v několika stádiích. Rozlišujeme přípravné řízení, předběžné projednání obžaloby, hlavní líčení, odvolací řízení a vykonávací řízení (viz zjednodušené schéma níže):

Trestní věc nemusí projít všemi stádií, zejména může být rozhodnuta již v přípravném řízení, což znamená, že hlavní líčení se nebude vůbec konat. Obdobně skončí-li věc ve prospěch obžalovaného, není důvodu pro konání vykonávacího řízení, neboť rozsudkem nebyla uložena sankce (trest, ochranné opatření).

Soudů se především týká část trestního řízení od podání obžaloby, tedy předběžné projednání obžaloby, hlavní líčení, odvolací řízení (souhrnně označená jako řízení před soudem) a vykonávací řízení. Samozřejmě soudy na trestním úseku vyřizují i další trestní agendu (např. rozhodování soudce v přípravném řízení). Tato zpráva se ale věnuje trestním věcem spadajícím do řízení před soudem a zapisovaným do rejstříků T a Tm u prvostupňového soudu a do rejstříků To a Tmo odvolacího soudu.

- **Vrchní soudy (VS)** – jsou třetím článkem soudní soustavy tvořeným dvěma soudy se sídlem v Praze a v Olomouci.
- **Zaměstnanec ve výkonu** – jedná se o zaměstnance soudu, který není soudcem, ale bezprostředně se podílí na vyřizování soudní agendy a výkonu soudnictví. Zaměstnance lze roztrždit do několika kategorií podle druhu práce, kterou vykonávají. Bližší popis je uveden v podkapitole 2.1.2.
- **Zaměstnanec ve správě** – zajišťuje provoz soudu. To zahrnuje velkou škálu funkcí. Celou správu soudu řídí ředitel správy. Dalšími zaměstnanci ve správě jsou například pracovníci sekretariátu, dozorčí úředníci, účetní, ekonomové, informatici nebo řidiči. Celkem je rozlišováno 40 kategorií zaměstnanců ve správě.
- **Zkrácené přípravné řízení** – představuje zvláštní formu přípravného řízení, jehož podstatou je umožnit u méně závažných trestných činů jejich rychlejší a jednodušší vyřízení (skončení), tedy objasnění skutku, ve kterém je spatřován trestný čin, zjištění osoby důvodně podezřelé z jeho spáchání a vyhledání důkazů. Zkrácené přípravné řízení lze podle zákona konat jen o trestných činech, které v prvním stupni přísluší projednávat okresnímu soudu a jejichž horní hranice trestní sazby nepřevyšuje pět let, pokud byl podezřelý přistižen při činu nebo bezprostředně po něm nebo pokud v průběhu prověřování byly zjištěny skutečnosti jinak odůvodňující zahájení trestního stíhání a lze očekávat, že podezřelého bude možné ve lhůtě dvou týdnů postavit před soud.

Příloha B – seznam zkr. soudních okresů a soudních obvodů hl. m. Prahy

Okres (obvod)	Zkratka	Okres (obvod)	Zkratka
Benešov	BN	Pardubice	PA
Beroun	BE	Pelhřimov	PE
Blansko	BK	Písek	PI
Brno-město	BM	Plzeň-jih	PJ
Brno-venkov	BO	Plzeň-město	PM
Bruntál	BR	Plzeň-sever	PS
Břeclav	BV	Praha 1	P 1
Česká Lípa	CL	Praha 2	P 2
České Budějovice	CB	Praha 3	P 3
Český Krumlov	CK	Praha 4	P 4
Děčín	DC	Praha 5	P 5
Domažlice	DO	Praha 6	P 6
Frýdek-Místek	FM	Praha 7	P 7
Havlíčkův Brod	HB	Praha 8	P 8
Hodonín	HO	Praha 9	P 9
Hradec Králové	HK	Praha 10	P 10
Cheb	CH	Praha-východ	PY
Chomutov	CV	Praha-západ	PZ
Chrudim	CR	Prachatice	PT
Jablonec nad Nisou	JN	Prostějov	PV
Jeseník	JE	Přerov	PR
Jičín	JC	Příbram	PB
Jihlava	JI	Rakovník	RA
Jindřichův Hradec	JH	Rokycany	RO
Karlovy Vary	KV	Rychnov nad Kněžnou	RK
Karviná	KA	Semily	SM
Kladno	KL	Sokolov	SO
Klatovy	KT	Strakonice	ST
Kolín	KO	Svitavy	SY
Kroměříž	KM	Šumperk	SU
Kutná Hora	KH	Tábor	TA
Liberec	LB	Tachov	TC
Litoměřice	LT	Teplice	TP
Louny	LN	Trutnov	TU
Mělník	ME	Třebíč	TR
Mladá Boleslav	MB	Uherské Hradiště	UH
Most	MO	Ústí nad Labem	UL
Náchod	NA	Ústí nad Orlicí	UO
Nový Jičín	NJ	Vsetín	VS
Nymburk	NB	Vyškov	VY
Olomouc	OC	Zlín	ZL
Opava	OP	Znojmo	ZN
Ostrava	OS	Žďár nad Sázavou	ZR

Příloha C – seznam vybraných rejstříků soudů

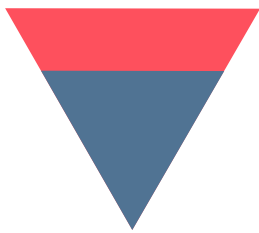
Rejstřík	Popis
A (KS)	Ostatní návrhy ve věcech správního soudnictví (od roku 2010)
A (NSS)	Převzatá agenda z vrchních soudů (dříve)
Ad	Správní žaloby ve věcech sociální a důchodové správy (od roku 2010)
Ads	Řízení o kasačních stížnostech ve věcech sociální a důchodové správy
Af	Správní žaloby ve věcech finanční správy (od roku 2010)
Afs	Řízení o kasačních stížnostech ve věcech finanční správy
Ans	Řízení o kasačních stížnostech ve věcech ochrany proti nečinnosti správního orgánu (dříve)
Aos	Řízení o kasačních stížnostech ve věcech opatření obecné povahy (dříve)
Aps	Řízení o kasačních stížnostech ve věcech ochrany před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu (dříve)
Ars	Řízení o kasačních stížnostech ve věcech krajského a místního referenda, ve věcech dohledu nad hospodařením politických stran a hnutí a ve věcech dohledu nad financováním volebních kampaní politických stran a hnutí
As	Řízení o kasačních stížnostech v ostatních věcech
Az	Správní žaloby ve věcech mezinárodní ochrany
Azs	Řízení o kasačních stížnostech ve věcech mezinárodní ochrany a zákona o pobytu cizinců
C	Občanskoprávní věci
Ca	Ostatní návrhy ve věcech správního soudnictví (před rokem 2010)
Cad	Správní žaloby ve věcech sociální a důchodové správy (před rokem 2010)
Cdo	Dovolání proti rozhodnutím odvolacích soudů ve věcech občanskoprávních a obchodních
Cm	Obchodní věci
Cmo	Odvolací civilní agenda v obchodních věcech
Co	Odvolací civilní agenda
EC (KS)	Převedené věci z rejstříku EPR – občanskoprávní věci
EC (OS)	Návrhy na vydání elektronického platebního rozkazu (před rejstříkem EPR)
ECm	Převedené věci z rejstříku EPR – obchodní věci
EPR	Návrhy na vydání elektronického platebního rozkazu
EVC	Návrhy na vydání evropského platebního rozkazu
EVCm	Návrhy na vydání evropského platebního rozkazu v obchodních věcech
ICm	Incidenční spory
INS	Insolvenční řízení
Kss	Řízení ve věcech soudců
L	Detenční řízení
NSČR	Věci předložené Nejvyššímu soudu k rozhodnutí v insolvenčním řízení
Odo	Dovolání proti rozhodnutím odvolacích soudů ve věcech obchodních (dříve)

Rejstřík	Popis
P a Nc	Opatrovnické řízení
T	Trestní věci
Tdo	Dovolání proti rozhodnutím soudů druhého stupně ve věcech trestních
Tm	Trestní věci mládeže
Tmo	Trestní agenda odvolací – mladiství
To	Trestní agenda odvolací
Tz	Stížnosti pro porušení zákona

Příloha D – přehledové listy s daty soudů

Data_soudy_2018.xl
sx

Ministerstvo spravedlnosti
Vyšehradská 16
128 10 Praha 2
e-mail: posta@msp.justice.cz
www.justice.cz